

Aanwijzingen

Rapportagekader pensioenfondsen

FTK Taxonomie, versie 2.3.0

Datum aanwijzingen: April 2021

Versiebeheer

Versie	Staat	Wijziging
Jan 2019	Alle verslagstaten	Aanwijzingen aangepast naar nieuwe rapportageformat (i.v.m. introductie DLR)
Feb 2020	J604B	Formule berekening inhaaltoeslag aangepast (regel 160)
Feb 2020	K206	Verbeterde aansluiting tussen toelichtingen en verslagstaat
Feb 2020	J501	Aanpassing tekst bij berekening reële dekkingsgraad (regel 140).
Feb 2020	Diverse verslagstaten	Tekstuele aanpassingen doorgevoerd bij diverse staten (J403, K401, K602)
Feb 2020	K208, K209, K210	Toelichting bij K208, K209, K210 toegevoegd aan dit document
April 2020	K208, K209, K210	Aanwijzingen verduidelijkt
April 2021	K206	Aanwijzingen verduidelijkt
April 2021	K208, K209	CIC codes uit aanwijzingen verwijderd

Inhoud

ALGEMENE TOELICHTING	8
GEBRUIKERSHANDLEIDING VOOR HET INVULLEN VAN VERSLAGSTATEN IN DLR	11
Kwartaalstaten	13
Tabelgroep TG-BEL3: Balans, solvabiliteit en dekkingsgraden.....	13
Tabel K101-1 Balans, solvabiliteit en dekkingsgraden.....	14
Tabel K101-2 Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model.....	19
Tabelgroep TG-BEL1: Beleggingen	21
Tabel K050: Beleidskeuzes beleggingen	22
Tabel K201-1: Beleggingen voor risico fonds	23
Tabel K201-2: Beleggingen voor risico deelnemers	58
Tabel K202: Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten), valuta-uitsplitsing	61
Tabel K203: Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten), vastrentende waarden naar creditrating	63
Tabel K204: Beleggingen voor risico fonds, derivatenposities	67
Tabel K205: Beleggingsrendementen	79
Tabel K206: Liquiditeitenrapportage bij beleggingen voor risico fonds.....	83
Tabel K207: Toelichtingen op de beleggingen	94
Tabelgroep TG-BEL2: Aangehouden Beleggingen.....	96
informatie over Codes.....	96
K208A – Aangehouden beleggingen – informatie over posities	98
K208B – Aangehouden beleggingen – informatie over activa.....	98
K209A Doorkijk beleggingsfondsen - informatie over posities	108
K209B Doorkijk beleggingsfondsen - informatie over activa	108
K210A Aangehouden derivaten - informatie over posities	119
K210B Aangehouden derivaten - informatie over derivaten.....	119
Bijlage Kredietkwaliteitstrap.....	131
JAARSTATEN	139
Tabelgroep TG-JS1: Organisatie en Pension Fund Governance.....	139
Tabel J101-1: Organisatie.....	140

Tabel J101-2: Onderuitbesteding werkzaamheden, Partijen met vermelding type dienstverlening	142
Tabel J101-3: Uitbesteding vermogensbeheer	143
Tabel J101-4: Uitbesteding vermogensbeheer: Custodian	143
Tabel J101-5: Overige uitbesteding met vermelding type activiteit	143
Tabel J101-6: Pension Fund Governance	143
Tabel J101-8: Samenstelling verantwoordingsorgaan	145
Tabel J101-9: Samenstelling belanghebbendenorgaan	146
Tabel J101-10: Samenstelling beleggingsadviescommissie	146
Tabel J101-11: Samenstelling auditcommissie	147
Tabel J101-12: Samenstelling overige commissies	147
Tabelgroep TG-JS2 Bestuur	148
Tabel J102-1: Samenstelling bestuur	148
Tabel J102-2: Medebeleidsbepalers	149
Tabel J102-3: Bestuur, actuaris en accountant	149
Tabelgroep TG-JS3: Enkelvoudige balans	150
Tabel J301-1: Enkelvoudige balans	151
Tabel J301-2: Toelichting op de enkelvoudige balans	155
Tabel J301-3: Specificatie activa enkelvoudige balans: Directe beleggingen in vastgoed	156
Tabel J301-4: Specificatie activa enkelvoudige balans: Immateriële activa	156
Tabel J301-5: Specificatie activa enkelvoudige balans: Deelnemingen	157
Tabel J301-6: Specificatie activa enkelvoudige balans: Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	157
Tabel J301-8: Toelichtingen op de specificaties activa van de enkelvoudige balans	158
Tabel J301-9: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Gespecificeerde reserves	159
Tabel J301-10: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Andere voorzieningen	159
Tabel J301-11: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Overige passiva	159
Tabel J301-12: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen	160
Tabel J301-13: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen naar crediteur	160
Tabel J301-14: Toelichtingen op de specificaties passiva van de enkelvoudige balans	160
Tabelgroep TG-JS4: Geconsolideerde balans	161
Tabel J302-1 t/m J302-12: Geconsolideerde balans	162
Tabelgroep TG-JS5: Zekerheden en garanties	163
Tabel J307: Zekerheden en garanties	163
Tabelgroep TG-JS6: Financiële relaties	164

Tabel J309-1: Financiële relaties	164
Tabel J309-2: Financiële transacties en leningen	167
Tabelgroep TG-JS7: Concentratierisico's	168
Tabel J311: Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico fonds	168
Tabel J312-1: Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico deelnemers	169
Tabel J312-2: Overige concentratierisico's	169
Tabelgroep TG-JS8: Baten en lasten	170
Tabel J401: Rekening van baten en lasten	170
Tabel J402-1: Specificatie rekening van baten en lasten: Uitkeringen	174
Tabel J402-2: Specificatie rekening van baten en lasten: Kosten exclusief vermogensbeheer	175
Tabel J402-3: Toelichtingen op de baten- en lastenrekening	176
Tabelgroep TG-JS9: Kosten vermogensbeheer	177
Tabel J402-4: Kosten vermogensbeheer	178
Tabel J402-5: Toelichtingen vermogensbeheerkosten	181
Tabelgroep TG-JS10: Premiebepaling (ex-post)	183
Tabel J403-1: Beleidskeuzes premieverplichtingen	183
Tabel J403-2: Premieverplichtingen	188
Tabel J403-3: Uitsplitsing van de overige actuarieel benodigde premie RTS	194
Tabel J403-4: Uitsplitsing van de overige actuarieel benodigde premie o.b.v. gedempte premie	194
Tabel J403-5: Premie-uitsplitsing	195
Tabel J403-6: Toelichtingen bij de premiebepaling	202
Tabelgroep TG-JS11: Solvabiliteit	204
Tabel J501: Solvabiliteit en dekkingspositie	205
Tabel J502-1: Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model	209
Tabel J502-2: Aanvullende informatie risicofactoren	213
Tabel J502-3: Toelichtingen toetswaarde solvabiliteit	214
Tabel J503: Toetswaarde intern model	216
Tabelgroep TG-JS12: Grondslagen technische voorzieningen	217
Tabel J601-1: Nominale (niet-verdisconteerde) kasstromen voor risico fonds	217
Tabel J601-3: Overlevingskansstelsel	219
Tabel J601-4: Gehanteerde tabel voor de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren	221
Tabel J601-5: Grondslagen technische voorzieningen risico fonds	222
Tabelgroep TG-JS13: Premiespecificatie garantiecontracten	225

Tabel J603: Premiespecificatie garantiecontract.....	226
Tabelgroep TG-JS14: Toeslagverlening.....	227
Tabel J604A: Gegevens met betrekking tot toeslagverlening.....	227
Tabel J604B: Gegevens met betrekking tot voorwaardelijke toeslagverlening en toetsing aan de indexatieregels.....	234
Tabelgroep TG-JS15: Technische analyse.....	239
Tabel J605-1: Technische analyse.....	240
Tabel J605-2: Toelichtingen technische analyse.....	253
Tabelgroep TG-JS-16: Deelnemers en demografie.....	254
Tabel J701-1: Deelnemers.....	255
Tabel J701-2: Demografie.....	256
Tabel J701-3: Geografische spreiding deelnemers en premie.....	256
Tabelgroep TG-JS17: Garantiecontracten.....	256
Tabel J801: Details garantiecontracten, per contract.....	258
Tabelgroep TG-JS18: Kapitaalcontracten.....	260
Tabel J802: Details kapitaalcontracten en risico herverzekering, per contract.....	261
Tabelgroep TG-JS19: Regeling risico deelnemers.....	263
Tabel J901-1: Regeling risico deelnemers.....	264
Tabel J901-2: Beleggingsportefeuilles risico deelnemer, opsomming in volgorde van aflopend risicoprofiel.....	265
Tabelgroep TG-JS20: Inhaalpensioen (VPL) regelingen.....	266
Tabel J903: Regeling voor inhaalpensioen met uitstelfinanciering (ook wel VPL- of 15-jarenregeling).....	266
Tabelgroep TG-JS21: Z-score.....	272
Tabel J904: Z-score voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen.....	272
Premie (ex ante).....	273
Tabelgroep TG-PR1: Premiebepaling.....	273
Tabel K401-1: Beleidskeuzes premieverplichtingen.....	273
Tabel K401-2: Premieverplichtingen.....	278
Tabel K401-3: Uitsplitsing van de overige actuairaal benodigde premie RTS.....	283
Tabel K401-4: Uitsplitsing van de overige actuairaal benodigde premie o.b.v. gedempte premie.....	283
Tabel K401-5: Premie-uitsplitsing.....	283
Tabel K401-6: Toelichtingen bij de premiebepaling.....	290
Tabelgroep TG-PR2: Toekomstige uitkeringen.....	292
Tabel K402: Opbouw coming service aanspraken in het nieuwe kalenderjaar.....	292

Tabelgroep TG-HP1: Herstelplan	294
Tabel K501-1: Herstelplan	294
Tabel K501-2: Herstelplan	301
Tabelgroep TG-HP2: Dekkingsgraadsjablonen	305
Pensioenreglement.....	308
Tabelgroep TG-RG1: Gegevens per reglement	308
Tabel K602: Pensioenreglement	309
Haalbaarheidstoets.....	317
Tabelgroep TG-HBT1: Haalbaarheidstoets	317
Tabel HBT: Haalbaarheidstoets	318
Maandstaten.....	320
Tabelgroep TG1-DG: Dekkingsgraadrapportage.....	320
Tabel M101: Dekkingsgraad.....	320
BIJLAGEN	323

ALGEMENE TOELICHTING

Doel van de rapportage

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft de wettelijke taak om prudentieel en materieel toezicht te houden op Nederlandse pensioenfondsen. Prudentieel toezicht richt zich op de soliditeit van financiële ondernemingen en draagt bij aan de stabiliteit van de financiële sector. Materieel toezicht richt zich op de beoordeling van statuten en pensioenreglementen van, onder meer, pensioenfondsen. Voor de juiste vaststelling van de rechten en verplichtingen van (gewezen) deelnemer is het van belang dat de statuten en pensioenreglementen voldoen aan wet- en regelgeving.

DNB heeft naast deze twee toezichttaken, ook een informatietaak. Dat houdt in dat DNB aan verschillende instellingen periodiek informatie over pensioenfondsen dient te verstrekken. Het betreft hierbij onder meer het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Pensioenfederatie, internationale pensioenkoepels (zoals EIOPA), en dergelijke. Daarnaast publiceert DNB gegevens over de pensioensector in haar eigen publicaties en op internet.

Om deze toezicht- en informatietaken te kunnen vervullen, verzamelt DNB via de staten gegevens van pensioenfondsen. Pensioenfondsen dienen de staten via het rapportagetool Digitaal Loket Rapportages (hierna: DLR) in. Het rapportagekader pensioenfondsen (aanwijzingen) biedt een toelichting aan pensioenfondsen bij het invullen van de staten en de verzending ervan via DLR.

Wettelijke basis

De verplichting voor ondernemings- en bedrijfstakpensioenfondsen tot het indienen van de staten is vastgelegd in artikel 147 Pensioenwet en is nader uitgewerkt in artikel 30 en volgende van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. Voor beroepspensioenfondsen is deze verplichting vastgelegd in artikel 142 Wet verplichte beroepspensioenregeling. De staten zijn onder te verdelen in jaar-, kwartaal- en maandstaten. In de Regeling verslagstaten pensioenfondsen zijn de regels met betrekking tot indieningstermijn en -frequentie vastgelegd. De bijlage bij deze regeling legt de modellen van de staten en de daarbij behorende aanwijzingen vast.

Wie moet rapporteren?

Alle pensioenfondsen zijn verplicht staten in te dienen, maar de relevante set van staten kan per fonds verschillen. Daarnaast geldt dat sommige kwartaalstaten één keer per jaar worden ingediend. In DLR is voor elk fonds zichtbaar welke set van formulieren van toepassing is over een bepaalde rapportageperiode.

Fondsen in liquidatie krijgen onder bepaalde voorwaarden ontheffing voor het indienen van staten. De voorwaarden hiervoor zijn beschreven in de Beleidsregel ontheffingen Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Structuur van het rapportagemodel

Het rapportagemodel bestaat uit jaar-, kwartaal- en maandstaten. De jaar-, kwartaal- en maandstaten vormen een consistent geheel om de onderlinge vergelijkbaarheid van cijfers te bevorderen. Alle onder toezicht staande pensioenfondsen zijn verplicht om jaarstaten in te dienen. Maandstaten worden alleen ingediend door pensioenfondsen met (gedeeltelijk) beleggingen voor risico van het fonds.

De kwartaalstaten zijn onderverdeeld in:

- Beleggingen (K101 t/m K210)
- FTK Premies (K401 t/m K402)
- Herstelplan (K501 en K502)

- FTK Reglementen (K602)
- Haalbaarheidstoets (K702)

De verplichting tot het indienen van kwartaalstaten is afhankelijk van het type pensioenfonds, de risicodragers (het pensioenfonds, een verzekeraar of de deelnemer) of een gebeurtenis. Fondsen die in herstel verkeren, dienen een Herstelplan (K501 en K502) in. De kwartaalstaten Beleggingen (K101 t/m K207), FTK Premies (K401 t/m K402), FTK Reglementen (K602) en Haalbaarheidstoets (K702) worden door alle pensioenfondsen ingediend.

Waarmerking en ondertekening staten

De Jaarstaten dienen elektronisch (DLR) te worden ingediend. De Jaarstaten (J101 t/m J903) moeten gewaarmerkt worden door de accountant. Daarnaast wordt een deel van deze staten ook gewaarmerkt door de actuaaris.

Rapportagefrequentie en indieningstermijnen

De kwartaalstaat Beleggingen (K101 t/m K210) wordt vier keer per jaar ingediend. De kwartaalstaten Premies (K401 t/m K402) worden gelijk met de rapportage over het vierde kwartaal ingediend. Het Herstelplan (K501 en K502) wordt eenmaal per jaar uiterlijk op 1 april ingediend. De staat FTK Reglementen (K602) wordt jaarlijks uiterlijk april ingediend. De Haalbaarheidstoets (K702) wordt jaarlijks uiterlijk op 1 juli ingediend. De indieningstermijn van kwartaalstaten Beleggingen is altijd uiterlijk 30 werkdagen na afloop van het betreffende kwartaal. De maandrapportage dekkingsgraad (M101) moet 10 werkdagen na afloop van de betreffende maand worden ingediend.

De jaarstaten worden uiterlijk ingediend op 30 juni volgend op het kalenderjaar waarop de staten betrekking hebben.

Uitstel wordt uitsluitend in uitzonderlijke situaties verleend. De voorwaarden voor uitstel, en de wijze waarop uitstel moet worden aangevraagd, staan in de Beleidsregel ontheffingen Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Versiebeheer

De staten en de aanwijzingen wijzigen in de loop der tijd. In dit document staat per staat aangegeven op welk moment de meest recente wijziging is doorgevoerd. Bij 'laatste wijziging staat' wordt vermeld met ingang van welke verslagperiode de wijziging van kracht is. Het versiebeheer heeft alleen betrekking op inhoudelijke wijzigingen. Indien uitsluitend technische fouten in de elektronische formulieren zijn gecorrigeerd of redactionele wijzigingen in de aanwijzingen zijn aangebracht, wordt dit niet beschouwd als een nieuwe versie van staten of aanwijzingen.

Contactgegevens

Hieronder vindt u contactgegevens van De Nederlandsche Bank.

De Nederlandsche Bank NV
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Voor inhoudelijke vragen over de rapportages kunt u contact opnemen met de helpdesk pensioenen:

E-mail: rapportages_pensioenfondsen@dnb.nl
Telefoon: 020 – 524.6260

Voor technische vragen over DLR kunt u contact opnemen met de IT-servicedesk:

E-mail: Servicedesk@dnb.nl
Telefoon: 020 – 524.6111

GEbruikersHANDLEIDING VOOR HET INVullen VAN VERSLAGSTATEN IN DLR

Table of Contents

Elke DLR-rapportage bevat een tabblad TOC: *Table Of Contents*. Elke regel die op dit tabblad voorkomt, moet ingevuld worden. Op dit tabblad wordt onder meer de 'Period Start' en de 'Period End' gerapporteerd. In deze regels moet in beide gevallen de einddatum van de rapportageperiode gerapporteerd worden. Dus bij een rapportage over bijvoorbeeld het tweede kwartaal van 2019 moet in beide regels de datum '2019-06-30' ingevuld worden.

Op de regel 'Identificer' vult de rapporteur de LEI-code van de instelling in. De LEI-code kan aangevraagd worden bij de Kamer van Koophandel.

Op de regel 'Scheme' staat een standaard URL voorgeprogrammeerd. Deze variabele moet ongewijzigd blijven.

De regel 'Currency' toont de valuta waarin de rapportages worden aangeboden (EUR). En de regel 'Language' geeft de taal aan waarin de formulieren zijn aangeboden (NL).

Tabbladen

Onder geen beding mogen wijzigingen aangebracht worden aan de exceltabbladen. Er mogen dus beslist geen tabbladen toegevoegd of verwijderd worden. Ook mogen tabbladen onder geen beding hernoemd of verplaatst worden.

Regels en kolommen

Onder geen beding mogen regels en kolommen toegevoegd, verwijderd of verplaatst worden. Uitzondering vormen de zogenoemde dynamische tabellen en de zogenoemde variantenrapportages (zoals de FTK Reglementenrapportage). De omschrijvingen van de regels en de kolommen mogen nooit aangepast worden.

Variantenformulieren

De formulieren waarin varianten gevraagd worden zijn:

- K602 Reglementen
- J604A Gegevens met betrekking tot toeslagverlening
- J801 Details garantiecontracten, per contract
- J802 Details kapitaalcontracten en risico herverzekering, per contract
- J901-1 Regeling risico deelnemers
- J901-2 Beleggingsportefeuilles risico deelnemer, opsomming in volgorde van aflopend risicoprofiel

Bij deze formulieren zal voor elke regeling of voor elk contract de naam in de kolomkop moeten worden opgegeven. In het excel invulmodel staat in de kolomkop standaard het woord 'open' weergegeven. Dit moet worden overschreven met de naam van het contract of de regeling. Indien contracten of reglementen op meerdere templates worden gerapporteerd (bijvoorbeeld op K602 en J604A), dan moet op beide formulieren exact dezelfde naam worden gehanteerd.

Indien u via excel rapporteert, dan is het volgende heel belangrijk: het is wél mogelijk om kolommen toe te voegen, maar er mogen onder geen beding kolommen verwijderd worden. Standaard worden drie kolommen getoond. U dient zoveel kolommen in te vullen als nodig is.

Verbergconstructies

In de DLR-rapportages zijn voor alle instellingen alle tabbladen, regels en kolommen zichtbaar. In de DLR-rapportages zijn geen zogenoemde verbergconstructies aanwezig. Dit betekent dat voor een rapporterende instelling alle tabbladen, regels en kolommen altijd zichtbaar zijn. Elke variabele is dus zichtbaar voor elke instelling, ook als deze variabele niet voor kan komen. Het betekent echter niet dat DNB bij alle tabbladen, regels en kolommen gegevens verwacht. Variabelen die bij een rapporterende instelling niet voor komen, moeten leeg gelaten worden.

Leeg laten of nul rapporteren

In de DLR-rapportages geldt dat een nul een waarde vertegenwoordigt. Een lege cel daarentegen vertegenwoordigt geen waarde. Als een bepaalde variabele niet voorkomt bij de instelling, dan moet de cel leeg gelaten worden. Als een bepaalde variabele op nul uitkomt, dan moet een nul gerapporteerd worden. Dit onderscheid is van belang in verband met validatieregels, waarbij waarden wél meegenomen worden, maar lege cellen niet.

Bedragen in hele eenheden

Alle bedragen in de rapportages dienen op hele euro's gerapporteerd te worden.

Het gebruik van decimalen

Decimalen dienen gescheiden te worden met een komma. Als decimalen op een andere manier gescheiden worden (bijvoorbeeld met punten in plaats van komma's), dan wordt de rapportage geweigerd.

Datumvelden

Datumvelden dienen op de volgende manier gerapporteerd te worden: JJJJ-MM-DD

Dit geldt ook voor datumvelden waarbij alleen gevraagd wordt naar het betreffende jaar. Indien de datum niet bekend is, maar het jaar wel, dan mag als datum 01-01 gerapporteerd worden. Dus als voorbeeld waarbij het betreffende jaartal 2015 is, maar de datum onbekend (of irrelevant), dan wordt 2015-01-01 gerapporteerd.

Toelichtingsvelden

De toelichtingsvelden zijn niet meer verspreid over de rapportages maar worden veelal centraal uitgevraagd. In de toelichtingsvelden kunnen alleen (korte) teksten worden geplaatst. Het is niet de bedoeling om toelichtingen te gebruiken om uitgebreide teksten uit (bijvoorbeeld) bijlages of verslagen weer te geven. Bijlagen kunnen in het DLR separaat bij de rapportageverplichting worden toegevoegd.

Keuzelijsten

Indien bij een bepaalde vraag keuzelijsten worden getoond, dan dienen deze lijsten gebruikt te worden. Onder geen beding mogen eigen teksten gebruikt worden.

KWARTAALSTATEN

Tabelgroep TG-BEL3: Balans, solvabiliteit en dekkingsgraden

Tabel	K101-1	Balans, solvabiliteit en dekkingsgraden
Tabel	K101-2	Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

In K101-1 wordt, conform verslagstaat J301, de enkelvoudige balans van het pensioenfonds gepresenteerd. Een belangrijk startpunt voor deze staat houdt verband met de overdracht van risico's. Daarbij worden drie hoofdvormen onderscheiden:

1. de situatie waarbij het fonds de risico's in eigen beheer houdt;
2. de situatie waarbij het beleggingsrisico bij de deelnemers berust, en aanspraken van de individuele deelnemer afhangen van de gerealiseerde rendementen op de beleggingen, en
3. de situatie van herverzekering op basis van een garantiecontract.

Het onderscheid wordt zichtbaar gemaakt aan de activa- en passivazijde van de balans.

De waardering van balansposten in deze staat gebeurt uitsluitend op basis van actuele waarde.

Tabel K101-1 Balans, solvabiliteit en dekkingsgraden

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Immateriële activa	Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalde marktwaarde hebben. Uitgangspunt van de waardering is dat er een inschatting moet zijn van de nuttige gebruiksduur.
020	010	Deelnemingen	Deelnemingen zijn beleggingen in ondernemingen waarbij sprake is van economische zeggenschap en een strategische termijn van bezit.
030	010	Beleggingen voor risico fonds	Hier worden de totale beleggingen voor risico fonds gerapporteerd.
040	010	Beleggingen voor risico deelnemers	Beleggingen waarbij het beleggingsrisico (zowel opwaarts als neerwaarts) ligt bij de individuele deelnemers dienen hier gerapporteerd te worden.
050	010	Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	Deze post heeft betrekking op situaties waarbij de verplichtingen zijn herverzekerd op basis van een garantiecontract. Deze post omvat de gehele, op basis van een garantiecontract herverzekerde, technische voorziening. De waardering van deze balanspost moet geschieden in overeenstemming met de uitgangspunten van het Financieel Toetsingskader. Het is niet toegestaan de herverzekerde pensioenverplichtingen in mindering te brengen op de post technische voorzieningen aan de passivazijde. Dit impliceert dat aan de passiefzijde van de balans de post "technische voorzieningen afgedekt door een garantiecontract" wordt gerapporteerd. De waarde van deze posten zal doorgaans dezelfde grootte hebben.
060	010	Beleggingen u.h.v. overige regelingen	Onder deze vraag wordt de totale waarde van de beleggingen uit hoofde van VUT en inhaalpensioen VPL uitgevraagd.
070	010	Overige activa	Vorderingen, overlopende activa, liquide middelen die niet voor belegging beschikbaar zijn en overige activa, behoudens activa uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties, worden gerapporteerd onder Overig. Deze categorie activa kan geen activa bevatten waarbij het risico voor de deelnemers is; indien dit het geval is dienen zij onder beleggingen voor risico deelnemers vermeld te worden. Activa uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties zijn op K201 onderdeel van de categorie 'beleggingen voor risico fonds', subcategorie 'overig'. De beleggingen die samenhangen met het eigen vermogen van pensioenfondsen zonder technische voorzieningen voor risico fonds moeten gerapporteerd worden onder overige activa.

080	010	Totaal activa	De totale activa resulteert uit bovengenoemde elementen.
090	010	Eigen vermogen	Bij deze vraag wordt het eigen vermogen van het pensioenfonds gerapporteerd. Een uitsplitsing hiervan naar gespecificeerde reserves enerzijds en overig eigen vermogen anderzijds is in de kwartaalstaten niet nodig.
100	010	Achtergestelde leningen	Achtergestelde leningen zijn schulden van het pensioenfonds. Doorgaans dragen achtergestelde leningen (of een deel daarvan) bij aan de solvabiliteitspositie van het pensioenfonds. Zie hiervoor de toelichting van Regel 200 Kolom 010.
110	010	Technische voorzieningen voor risico fonds	<p>De post technische voorzieningen betreft de voorzieningen uit hoofde van onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. De post wordt hier, analoog aan de indeling aan de activazijde van de balans, uitgesplitst naar een deel waarbij het risico voor het fonds is, een deel waarbij het fonds het risico door middel van een garantiecontract heeft overgedragen aan een herverzekeraar en een deel waarbij het risico voor de deelnemers is (dat wil zeggen dat het beleggingsrisico bij de deelnemers berust en dat aanspraken van de individuele deelnemer afhangen van de gerealiseerde rendementen op de beleggingen).</p> <p>Indien de technische voorzieningen niet exact kunnen worden berekend, kan het fonds volstaan met een raming, overeenkomstig onderstaande richtlijnen. Bij de raming van de technische voorzieningen voor risico van het fonds moeten de volgende aspecten meegenomen worden, voor zover deze betrekking hebben op, of plaatsgevonden hebben in, het betreffende kwartaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reglementaire opbouw (zie hieronder); - toename of afname door collectieve waardeoverdrachten of andere bestandswijzigingen die een aanzienlijke invloed op de technische voorzieningen hebben; - aanpassing van de technische grondslagen; - toekenning van toeslagen; - kortingsbesluiten; - verrichte uitkeringen; - benodigde intrest (zie hieronder); - wijzigingen van de rentetermijnstructuur (zie hieronder). <p>De omvang van de reglementaire opbouw kan benaderd worden door per kwartaal 25 procent te nemen van de actuariel benodigde premie voor de 'jaarinkoop' van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst voor risico van het fonds.</p>

			<p>Onder 'benodigde interest' wordt hier verstaan de intresttoevoeging aan de technische voorzieningen in het betreffende kwartaal. Deze wordt geraamd aan de hand van de technische voorzieningen ultimo vorig verslagjaar en het rentepercentage voor het 1e jaar van de rentetermijnstructuur zoals die gold per 31 december van het vorige verslagjaar. Rente over de toe- en afname van de technische voorzieningen tijdens het lopende verslagjaar mag buiten beschouwing gelaten worden.</p> <p>Effecten van een gewijzigde rentetermijnstructuur moeten te allen tijden geraamd worden aan de hand van de kasstromen bij de technische voorzieningen en de rentetermijnstructuur per rapportagedatum. Het fonds past alleen een benaderingsmethode o.b.v. het verschil in rentepercentages toe voor posten die in de raming worden opgeteld bij de technische voorzieningen ultimo het vorige verslagjaar indien en voor zover dit noodzakelijk is omdat deze posten nog niet zijn vertaald in kasstromen. Het fonds vergewist zich er in dat geval van dat de mogelijke afwijkingen (door niet parallelle veranderingen van de rentetermijnstructuur) op totaalniveau niet materieel zijn.</p>
120	010	Technische voorzieningen voor risico deelnemers	Hier wordt de technische voorziening gerapporteerd waarbij het risico voor de deelnemers is. De aanspraken van de individuele deelnemers hangen af van de gerealiseerde rendementen op de beleggingen.
130	010	Technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract	Hier wordt de technische voorziening gerapporteerd welke betrekking heeft op verplichtingen die zijn herverzekerd op basis van een garantiecontract. De waardering van deze balanspost moet geschieden in overeenstemming met de uitgangspunten van het Financieel Toetsingskader. Aan de activazijde van de balans wordt de tegenpost gerapporteerd bij "Herverzekeringsdeel technische voorzieningen" (regel 050).
140	010	Andere voorzieningen	Hieronder dienen, indien van toepassing, voorzieningen opgenomen te worden die geen direct verband houden met de uitvoering van de pensioenregeling(en).
150	010	Overige passiva	Hier worden de overige passiva vermeld. Passiva uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties vallen onder 'beleggingen voor risico fonds' of 'beleggingen voor risico deelnemer', en worden dus aan de actiefzijde gerapporteerd. Deze worden gesaldeerd met de vorderingen uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties vermeld.
160	010	Totaal passiva	De totale passiva resulteert uit bovengenoemde elementen.
170	010	Algemene toelichting op de balans	Het fonds geeft in ieder geval een toelichting indien er een waarde is ingevuld bij Overige activa, Andere voorzieningen of Overige passiva.

180	010	Eigen Vermogen	Hier rapporteert het fonds het eigen vermogen. De gerapporteerde waarde zou identiek moeten zijn aan de post in de balans.
190	010	Immateriële activa	Hier rapporteert het fonds de immateriële activa. De gerapporteerde waarde zou identiek moeten zijn aan de post in de balans.
200	010	Achtergestelde leningen, voor zover bijdragend aan de solvabiliteit	<p>Achtergestelde leningen mogen onder bepaalde voorwaarden geheel of gedeeltelijk bij de eerder berekende totale beschikbare middelen worden opgeteld. Achtergestelde leningen nemen bij de solvabiliteitsberekeningen een bijzondere positie in. De mate waarin dergelijke leningen kunnen bijdragen aan de solvabiliteit is begrensd in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (artikel 8); zie ook de Q&A op open boek toezicht op http://www.toezicht.dnb.nl/3/50-203414.jsp.</p> <p>In het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen staan nadere regels voor de bepaling van het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen. In het betreffende besluit staat ook welke vermogenscomponenten meetellen 'als onderdeel van het eigen vermogen'. In de jaarstaten wordt het totaal van de aanwezige vermogenscomponenten die aldus zijn aangemerkt aangeduid als de aanwezige solvabiliteit.</p>
210	010	VPL overschot	De reserve, die door de inkoopregeling Wet VPL is ontstaan, telt niet mee bij de berekening van de aanwezige solvabiliteit. Het fonds neemt voor deze reserve een correctiepost op voor zover de reserve is meegenomen in het eigen vermogen.
220	010	Andere correctieposten solvabiliteit	Voor een zorgvuldige bepaling van de geraamde dekkingsgraad kan het nodig zijn om het eigen vermogen verder te corrigeren. Reden kan bijvoorbeeld zijn dat bepaalde reserves bij de bepaling van de solvabiliteit niet mogen worden meegeteld. Het pensioenfonds vermeldt eventuele andere correctieposten op het eigen vermogen onder deze vraag. Het pensioenfonds beoordeelt zelf – gegeven de bestaande wet- en regelgeving – welke correcties noodzakelijk zijn. Een correctiepost die een lagere solvabiliteit tot gevolg heeft, moet als een negatief bedrag worden vermeld. Een correctiepost die een hogere solvabiliteit tot gevolg heeft, moet als een positief bedrag worden vermeld. Indien het fonds van oordeel is dat een positieve correctie mag worden toegepast, wordt dit vooraf ter instemming voorgelegd aan DNB. Als andere correctieposten van toepassing zijn, dan worden deze toegelicht in het toelichtingenveld.
230	010	Aanwezige solvabiliteit	De solvabiliteitspositie resulteert uit bovengenoemde elementen.

240	010	Toelichting solvabiliteitswaarde	Het fonds licht de solvabiliteitspositie toe. Het fonds geeft in elk geval een toelichting als er een waarde is ingevuld bij of Achtergestelde leningen, voor zover bijdragend aan de solvabiliteit, VPL overschot of Andere correctieposten.
250	010	Dekkingsgraad (%)	Dit percentage wordt berekend uit de aanwezige solvabiliteit en de technische voorzieningen voor risico fonds, de technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract en de technische voorzieningen voor risico deelnemers. De formule luidt als volgt: Het bedrag van de aanwezige solvabiliteit wordt gedeeld door alle technische voorzieningen. Bij de uitkomst van deze deling wordt 1 opgeteld en vervolgens met 100% vermenigvuldigd.
260	010	Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijke mix	Het fonds rapporteert de vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke beleggingsmix per kwartaaleinde.
270	010	Vereiste dekkingsgraad (%) strategische mix	Het fonds rapporteert de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische beleggingsmix per kwartaaleinde.
280	010	Beleidsdekkingsgraad (%)	Het fonds rapporteert de beleidsdekkingsgraad als het voortschrijdende gemiddelde van de gerapporteerde dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. Deze 12 dekkingsgraden moeten zijn berekend op basis van de volledige technische voorzieningen van het fonds (risico fonds, risico deelnemers en herverzekerd).
290	010	Toelichting op (verschil) strategische en feitelijke vereiste dekkingsgraad	Het fonds wordt gevraagd een toelichting te verstrekken bij materiële verschillen tussen de vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke mix en de strategische mix per kwartaaleinde. Met name wordt gevraagd aan te geven waarom de feitelijke beleggingen afwijken van de strategische mix, zoals vastgelegd in het beleggingsbeleid, en op welke termijn het fonds verwacht naar de strategische mix toe te groeien.
300	010	Modified duration van de technische voorzieningen voor risico fonds (in jaren)	Het fonds rapporteert de modified duration van de technische voorzieningen voor risico fonds op totaalniveau met één decimaal achter de komma. De modified duration van de technische voorzieningen wordt bepaald door de door DNB gepubliceerde rentecurve met 1 basispunt te schokken. De waardeverandering van deze schok dient vervolgens met 100 vermenigvuldigd te worden en moet worden uitgedrukt als percentage van de actuele technische voorzieningen.

Tabel K101-2 Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Welk model gebruikt u bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen?	Het fonds geeft aan welk model is gebruikt bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen.
020	010	Is S1 renterisico "feitelijk" gebaseerd op een rentestijging of -daling?	Het fonds geeft voor de berekening op basis van de feitelijke beleggingsmix aan of het meest negatieve scenario voor het fonds gebaseerd is op een rentestijging of rentedaling.
030	010	Is S1 renterisico "strategisch" gebaseerd op een rentestijging of -daling?	Het fonds geeft voor de berekening op basis van het strategische beleggingsbeleid aan of het meest negatieve scenario voor het fonds gebaseerd is op een rentestijging of rentedaling.
040 t/m 120	020 t/m 050	Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel: onderdelen (S'jes)	<p>Op deze regels rapporteert het fonds de uitkomsten van de afzonderlijke schokken per risico, initieel en in de evenwichtssituatie, en zowel op basis van de feitelijke beleggingen als voor het strategische beleggingsbeleid.</p> <p>De berekening van 'S1 Renterisico' heeft betrekking op het meest negatieve scenario voor het fonds van een rentedaling of een rentestijging. De impact van de schokken wordt gerapporteerd als positieve getallen; ook als het een waardedaling van de categorieën betreft in het geval van een rentestijging. Het netto verlies bij het meest negatieve scenario wordt gerapporteerd als 'Totaal S1 renterisico'. Voor een rentedaling betekent dit: 'Totaal S1 renterisico' = max ('Effect op passiva' - 'Effect op activa' ; 0). In het geval van een rentestijging geldt: 'Totaal S1 renterisico' = max ('Effect op activa' - 'Effect op passiva' ; 0).</p>
130	020 t/m 050	Totaal overige risico's	Wanneer het fonds een waarde invult bij Totaal overige risico's, dan geeft het in Rij 170 Kolom 010 een nadere toelichting op de onderliggende scenario's. Ook worden daarbij subtotalen nader toegelicht.
140	020 t/m 050	Toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo verslagjaar op basis van standaardmodel	De toetswaarde solvabiliteit wordt hier gerapporteerd. In de berekening van de toetswaarde solvabiliteit hangen de correlaties tussen S1 en S2 en tussen S1 en S5 af van het scenario (rentestijging of rentedaling) dat is gehanteerd voor de berekening van het renterisico. De toetswaarde solvabiliteit uit de kolom 'evenwichtssituatie' is tevens input voor de berekening van de vereiste dekkingsgraad conform de feitelijke mix en conform de strategische mix. Daarbij wordt de vereiste solvabiliteit uitgedrukt als percentage van de totale verplichtingen.

			Voor een uitgebreide toelichting op de berekening van de toetswaarde solvabiliteit wordt verwezen naar open boek toezicht op http://www.toezicht.dnb.nl/2/50-202138.jsp en in het bijzonder de links op deze en onderliggende webpagina's naar de Q&A's over de verschillende onderdelen van het vereist eigen vermogen. Het fonds houdt bij de berekening van de toetswaarde rekening met de bepalingen in artikel 24 tot en met 26 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en bijlage 3 bij deze regeling.
150	020 t/m 050	Uitkomst partieel intern model	Wanneer het fonds in Regel 010 Kolom 010 heeft aangegeven gebruik te maken van één of meer partieel interne modellen zoals bedoeld in artikel 26 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, dan rapporteert het fonds de uitkomst hiervan in Regel 150 Kolom 020 t/m 050 en geeft het een toelichting op deze posten in Regel 170 Kolom 010. Zo nodig wordt daarbij een nadere (cijfermatige) uitsplitsing gegeven.
160	020 t/m 050	Toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo verslagjaar inclusief partieel intern model	Wanneer een fonds gebruik maakt van een of meer partieel interne modellen dan wordt de toetswaarde solvabiliteit inclusief het partieel intern model opgenomen in Rij 160 Kolom 020 t/m 050. De aggregatiemethode wordt toegelicht in Regel 170 Kolom 010.
170	010	Toelichting op de risico's en/of toetswaarde solvabiliteit	Het fonds geeft hier een toelichting indien relevant.

Tabelgroep TG-BEL1: Beleggingen

Tabel	K050	Beleidskeuzes beleggingen
Tabel	K201-1	Beleggingen voor risico fonds
Tabel	K201-2	Beleggingen voor risico deelnemers
Tabel	K202	Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten): Valuta uitsplitsing
Tabel	K203	Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten): Vastrentende waarden naar creditrating
Tabel	K204	Beleggingen voor risico fond: Derivatenposities
Tabel	K205	Beleggingsrendementen
Tabel	K206	Liquiditeitenrapportage bij beleggingen voor risico fonds
Tabel	K207	Toelichtingen op de beleggingen

Tabel K050: Beleidskeuzes beleggingen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Zijn er beleggingen voor risico fonds?	Het fonds geeft aan (ja/nee) of er beleggingen voor risico fonds worden aangehouden.
020	010	Maakt het fonds gebruik van overlay-beleggingen (m.u.v. currency overlay binnen mandaatbeleggingen)?	Het fonds geeft aan (ja/nee) of er overlaybeleggingen worden aangehouden.
030	010	Maakt het fonds gebruik van derivaten?	Het fonds geeft aan (ja/nee) of er gebruik wordt gemaakt van derivaten.
040	010	Zijn er beleggingen voor risico deelnemers?	Het fonds geeft aan (ja/nee) of er beleggingen voor risico deelnemers worden aangehouden.
050	010	Heeft het pensioenfonds de technische voorzieningen geheel of gedeeltelijk herverzekerd door middel van garantiecontracten?	Het fonds geeft aan (ja/nee) of de technische voorzieningen geheel of gedeeltelijk zijn herverzekerd door middel van garantiecontracten.

Tabel K201-1: Beleggingen voor risico fonds

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

In deze kwartaalstaat wordt een specificatie van de beleggingen naar subcategorieën voor rekening en risico van het fonds gerapporteerd. Beleggingen voor risico deelnemers en beleggingen uit hoofde van een garantiecontract worden hier niet gerapporteerd. Het doel van K201 is inzicht te verschaffen op de risicoposities van een pensioenfonds. Daarnaast bevat K201 een check op de mate van het uitvoeren van het strategische beleggingsbeleid door de feitelijke allocatie te vergelijken met de strategische normwegingen.

De beleggingen moeten op marktwaarde worden gerapporteerd. De aandelen worden inclusief dividend claims gerapporteerd en de vastrentende waarden worden inclusief de opgelopen rente gerapporteerd.

Daarnaast moet bij het rapporteren van de beleggingen de zogenoemde 'look-through'-regel worden toegepast voor de indeling naar beleggingscategorie. Door toepassing van deze regel wordt een zo zuiver mogelijk beeld verkregen van de beleggingsrisico's.

K207 (rij 10, 30 en 40) bevat ruimte om een toelichting te geven op de beleggingen voor risico fonds, het gerapporteerde percentage zakelijke waarden en de afdekking van het renterisico voor het fonds.

Regel	Kolom	Definitie	Item
010 t/m 110	010 t/m 040	Vastgoedbeleggingen	De directe beleggingen in vastgoed omvatten directe belangen alsmede belangen via deelnemingen of andere participatievormen die niet als beleggingsinstelling aangemerkt worden. Bij directe vastgoedbeleggingen is in ieder geval geen sprake van leverage door externe financiering. Verder dienen de indirecte beleggingen uitgesplitst te worden over beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingen. Van belang hierbij is dat ook de beleggingen via aandelenfondsen en/of -mandaten in beursgenoteerd vastgoed (bijvoorbeeld via Real Estate Investment Trusts (REIT's), en/of beleggingen in beursgenoteerde vastgoedondernemingen als Unibail Rodamco en Wereldhave) hier worden gerapporteerd. Onder residentieel vastgoed worden woningen verstaan; commercieel vastgoed bevat al het niet-residentiële vastgoed. Als de exposure van de beleggingen in beursgenoteerd vastgoed niet meer dan 0,5 procent van het totaal belegd vermogen uitmaken hoeven deze beleggingen niet uitgesplitst te worden over residentieel en commercieel beursgenoteerd vastgoed, maar mogen volledig onder beursgenoteerd commercieel vastgoed worden gerapporteerd. Als de uitsplitsing tussen

			commercieel en residentieel vastgoed per kwartaaleinde waarover gerapporteerd wordt nog niet beschikbaar is, dan mag de uitsplitsing van het vorige kwartaal gehanteerd worden, tenzij het belang in commercieel en residentieel vastgoed per kwartaal materieel wijzigt. Voor beleggingen in niet-beursgenoteerd indirect vastgoed dient de mate van leverage te worden meegenomen bij de totale exposure. Indien er sprake is van leverage dan wordt bij totale exposure de totale marktwaarde plus de financiering met vreemd vermogen gerapporteerd.
120 t/m 140	010 t/m 040	Aandelen	De beleggingen in aandelen worden verdeeld over aandelenbeleggingen in mature en emerging markets. Aandelen uit OESO landen worden tot de beleggingen in aandelen mature markets gerekend. Alle overige beursgenoteerde aandelen worden aan aandelen emerging markets toegerekend. Wanneer een andere classificatie van mature en emerging markets dan de OESO-classificatie wordt gebruikt, dan kan deze worden toegepast (mits de afwijkingen niet materieel zijn).
120 t/m 140	020	Aandelen	Hier wordt de marktwaarde van put en call aandelenopties gerapporteerd. Deze worden uitgesplitst naar mature of emerging market indices. Deze beide posten worden uitgesplitst naar beursgenoteerd en niet-beursgenoteerd.
160 t/m 190	010 t/m 040	Alternatieve beleggingen	Private equity fondsen die een beursnotering kennen of beursgenoteerde ondernemingen die voornamelijk op hun beurt voor hun aandeelhouders beleggen in aandelen van niet-beursgenoteerde ondernemingen worden hier gerapporteerd. Voorbeelden van beursgenoteerd private equity zijn Hal Investments en KKR; ook voor beursgenoteerd private equity moet dus in reguliere aandelenfondsen en/of -mandaten gekeken worden of er belangen zijn in beursgenoteerd private equity. Commitments in een private equity mandaat die nog niet zijn aangegaan dienen te worden gerapporteerd onder de categorie waar deze middelen momenteel in worden belegd. Belangen in niet-beursgenoteerde private equity fondsen, infrastructuur en microfinanciering worden op rij 150 t/m 190 gerapporteerd.
200	010 t/m 040	Totaal alternatieve beleggingen	Onder alternatieve beleggingen worden investeringen in private equity, beleggingen in de aandelen van niet-beursgenoteerde ondernemingen, infrastructuur en microfinanciering verstaan. Het totaal van deze categorieën wordt hier gerapporteerd.
210 t/m 230	010 t/m 040	Staatsobligaties, niet index-linked	Alle staatsobligaties die niet gekoppeld zijn aan inflatie worden, ongeacht hun credit-rating, op deze rijen gerapporteerd. Deze worden uitgesplitst in staatsobligaties uitgegeven doorontwikkelde landen en staatsobligaties uitgegeven door opkomende landen. Staatsobligaties uitgegeven door OESO landen worden onder ontwikkelde markten gerapporteerd. Obligaties uitgegeven door supranationals als de Wereldbank, ESM etc. worden ook onder staatsobligaties ontwikkelde markten gerapporteerd, tenzij

			<p>de supranational overduidelijk betrekking heeft op opkomende markten. Agency RMBS (Fanny Mae, Freddy Mac etc.) worden niet onder staatsobligaties, maar onder RMBS gerapporteerd.</p> <p>De marktwaarde van renteswaps en renteswaptions worden gerapporteerd in kolom 020. Hierbij worden renteswaps beschouwd als een combinatie van een obligatie met vaste rente (fixed leg) inclusief hoofdsom en een obligatie met variabele rente (floating leg) inclusief hoofdsom. Het waardeverschil tussen deze twee obligaties is de waarde van de swap.</p> <p>Cross-currency interest rate swaps worden op dezelfde wijze behandeld als reguliere swaps: fixed legs van de swaps worden gerapporteerd onder staatsobligaties en floating legs van de swaps worden gerapporteerd onder overige liquide middelen.</p>
240 t/m 270	010 t/m 040	Index-linked bonds	<p>Alle obligaties die gekoppeld zijn aan een inflatie-index worden, ongeacht hun credit-rating, hier gerapporteerd. Deze worden uitgesplitst naar staats- en bedrijfsobligaties.</p> <p>Op deze rij worden ook inflatieswaps gerapporteerd (kolom 020). Hierbij worden inflatieswaps beschouwd als een combinatie van een Inflation Linked Bond (ILB) en liquide middelen (bij 'overige beleggingen').</p>
270 t/m 310	010 t/m 040	Hypothecaire leningen	<p>Hypothecaire leningen en mortgage backed securities worden op deze rijen gerapporteerd. Er is een uitsplitsing tussen directe hypotheekleningen en mortgage backed securities; bij directe hypotheekleningen is, al dan niet via een fonds of mandaat, sprake van exposure naar volledige hypotheekleningen zonder herstructurering naar andere looptijden, verschillende klassen van kredietwaardigheid etc. waar bij mortgage backed securities veelal wel sprake van is. Tevens wordt deze exposure naar hypotheekleningen uitgesplitst naar hypotheekleningen met commercieel en residentieel onderpand.</p>
320 t/m 420	010 t/m 040	Credits	<p>De post credits bevat uitsluitend obligaties en leningen die niet zijn uitgegeven door overheden. Hieronder vallen onder andere, maar niet uitsluitend: asset backed securities (met uitzondering van mortgage backed securities, zie hypothecaire leningen), CDO's, bank loans, onderhandse leningen, syndicated loans, converteerbare obligaties, achtergestelde obligaties en covered bonds. Credits kunnen risicokarakteristieken hebben die passen op meerdere rijen. Deze dienen echter slechts op één rij gerapporteerd te worden. Hierbij is de volgende hiërarchie gehanteerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allereerst worden ABS en CDO's gerapporteerd. 2. Als de credit een onderhands verstrekte lening (of bank loan of syndicated loan), direct verstrekt door het pensioenfonds zelf of via een beleggingsfonds

			<p>betreft, dan wordt de lening onder onderhandse leningen, syndicated loans of bank loans gerapporteerd. Hierbij maken we een onderscheid tussen bank loans, leningen die oorspronkelijk door banken zijn verstrekt en (deels) zijn overgenomen door pensioenfondsen, syndicated loans, leningen die door een syndicaat, waar het pensioenfonds deel van uitmaakt, zijn verstrekt en leningen die het pensioenfonds zelf of via een beleggingsfonds onderhands heeft verstrekt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Na de subcategorisering van de onderhandse leningen worden de overgebleven converteerbare obligaties gerapporteerd. Hier worden alleen converteerbare obligaties gerapporteerd die converteerbaar zijn op het initiatief van de investeerder; dus geen converteerbare obligaties die automatisch omgezet worden in eigen vermogen of op initiatief van de uitgevende partij. Onderhands verstrekte converteerbare obligaties (leningen) worden gerapporteerd onder de onderhands verstrekte leningen. 4. Vervolgens worden de achtergestelde obligaties ingevuld; hieronder vallen ook de obligaties die op het initiatief van de uitgevende partij of automatisch omgezet worden in aandelenkapitaal. 5. Van de resterende producten worden vervolgens de obligaties met onderpand, covered bonds gerapporteerd. 6. Tot slot worden de resterende, reguliere, obligaties, voor zover dit geen cash of kortlopende vorderingen betreft gerapporteerd.
320 t/m 420	020	Credits	De marktwaardes van credit default swaps (CDS) moeten hier gerapporteerd worden. Hierbij worden Credit Default Swaps in K201-1 beschouwd als een combinatie van een risicovrije obligatie met variabele rente en een (fictieve) obligatie met variabele rente waar bescherming voor is gekocht of verkocht. Een positie in een risicovrije obligatie en een geschreven CDS hebben tenslotte dezelfde waarde en risico als de onderliggende kredietobligatie met variabele rente. CDS worden gerapporteerd op een van de rijen onder de categorie credits. Overigens worden ook CDS op staatsobligaties gerapporteerd op de rij credits.
430 t/m 450	010 t/m 040	Kortlopende vorderingen in liquide middelen	Onder kortlopende vorderingen en liquide middelen meldt de rapporteur alle direct opeisbare gelden en deposito's die niet aangehouden worden voor margin-verplichtingen en ook niet anderszins aangehouden worden voor derivatenexposure. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen cash (direct opeisbare tegoeden) en kortlopende vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Kortlopende vorderingen en leningen die wel aangehouden worden voor margin-verplichtingen of anderszins aangehouden worden voor de exposure naar derivaten worden gerapporteerd onder overige liquide middelen in de rubriek 'overige beleggingen'.

460	010 t/m 040	Totaal vastrentende waarden	Onder vastrentende waarden worden investeringen in staatsobligaties niet index-linked, index-linked bonds, hypothecaire leningen, credits en kortlopende vorderingen en liquide middelen verstaan. Het totaal van deze categorieën wordt hier gerapporteerd.
470	010 t/m 040	Hedge funds	Beleggingen in (funds of) hedge funds dienen hier gerapporteerd te worden. Volledige look-through is niet van toepassing voor hedge fund beleggingen; de posities die hedge funds aanhouden hoeven niet op de betreffende categorie gerapporteerd te worden. Overigens dient een pensioenfonds wel volledig zicht te hebben op de posities en het risicoprofiel van de hedge fund beleggingen.
480	010 t/m 040	Commodities	Beleggingen in niet-financiële activa zoals grondstoffen worden hier gerapporteerd. De kortlopende vorderingen en liquide middelen uit hoofde van de derivatenposities voor de exposure naar grondstoffenderivaten worden niet hier, maar onder overige liquide middelen ('overige beleggingen') op rij 510 gerapporteerd.
490	010 t/m 040	Onderpandsverplichtingen	Onderpandsverplichtingen die samenhangen met de uitleen van effecten (securities lending en repurchase agreements (repo)) worden hier gerapporteerd. Deze transacties worden beschouwd als het aangaan van een lening. Bij het uitlenen van effecten wordt een negatief bedrag gerapporteerd, omdat het hier een verplichting voor het pensioenfonds betreft. Bij het inlenen van effecten is dit vice versa en wordt hier een positief bedrag gerapporteerd.
500	010 t/m 040	Herbeleggingen	De herbelegging van ontvangen leningen wordt hier gerapporteerd, mits er geen sprake is van materiële additionele risico's die voortvloeien uit deze herbelegging. Dit geldt ook als ontvangen onderpand uit hoofde van de positieve waarde van derivaten niet wordt herbelegd. Als er wel sprake is van materiële additionele risico's worden de herbeleggingen gerapporteerd onder de categorie waar zij betrekking op hebben en dient de herbelegging te worden toegelicht in het toelichtingenveld (rij 10 van K207). Hier kan sprake van zijn als bijvoorbeeld bij securities lending cash collateral wordt herbelegd.
510	010 t/m 040	Overige liquide middelen (i.v.m. derivatenexposure)	Hier worden alle kortlopende vorderingen en liquide middelen gerapporteerd die aangehouden worden voor margin-verplichtingen of anderszins ten grondslag liggen aan de exposure die middels derivaten wordt gerealiseerd.
520	010 t/m 040	Overig	Hier worden alle overige beleggingen gerapporteerd. Daartoe behoren onder meer structured notes en total return swaps.

530	010 t/m 040	Totaal overige beleggingen	Onder totaal overige beleggingen worden investeringen in onderpandsverplichtingen, herbeleggingen, overige liquide middelen en overig verstaan. Het totaal van deze categorieën wordt hier gerapporteerd.
540	020 t/m 040	Currency overlay	Valutaderivaten dienen gerapporteerd te worden op deze rij.
550	010	Totaal beleggingen inclusief currency overlay	Het fonds rapporteert de marktwaarde van alle beleggingen.
550	020	Totaal beleggingen inclusief currency overlay	Het fonds rapporteert de marktwaarde van alle derivaten.
550	030	Totaal beleggingen inclusief currency overlay	Het fonds rapporteert het exposure van alle beleggingen.
550	040	Totaal beleggingen inclusief currency overlay	Het fonds rapporteert het exposure van de mandaatbeleggingen.
560	010 t/m 040	Waarvan (producten aangehouden voor) rente-afdekking TV	Op deze rij rapporteert het fonds alle beleggingen die worden aangehouden ter afdekking van het nominale renterisico van de verplichtingen. Beleggingen bij de categorie 'overige liquide middelen' worden niet tot de rente-afdekking gerekend. Deze beleggingen dragen immers niet bij aan de rente-afdekking.
570	050	Feitelijke afdekking renterisico obv algemene definitie	Hier rapporteert het pensioenfonds het percentage rente-afdekking volgens een algemene definitie. Dit percentage dient berekend te worden als de verandering van de marktwaarde van de rentegevoelige assets en derivaten bij een daling van 1% over de hele curve gedeeld door de verandering van de contante waarde van de verplichtingen bij een daling van 1% over de hele curve. Om redenen van consistentie dient hier de rentecurve zonder UFR te worden gehanteerd voor de verplichtingen. Het percentage dat hier wordt gerapporteerd, publiceert DNB op de DNB Statistiekensite in de tabellen met individuele gegevens van de pensioenfondsen.
580	050	Feitelijke afdekking renterisico obv eigen definitie	Het fonds rapporteert hier de actuele mate van renteafdekking volgens de eigen definities. Hierbij dienen de rapportagerichtlijnen met betrekking tot swaptions in acht te worden genomen (zie toelichting bij 590).
590	060 t/m 080	Strategische normweging rente-afdekking	Hier rapporteert het fonds de strategisch bepaalde mate van renteafdekking en de opgelegde boven en ondergrenzen op basis van de eigen definities in overeenstemming met het feitelijke afdekkingspercentage. Deze consistentie tussen de feitelijke afdekking van het renterisico en de strategische normweging rente-afdekking geldt expliciet voor ondergenoemde situaties:

			<p>1. <i>RTS zonder of met toepassing UFR</i>: Indien het fonds volgens de eigen definitie afdekt op basis van de swap curve (zonder UFR) dan dient het deze definitie zowel te hanteren voor de berekening van het feitelijke afdekkingspercentage als voor de strategische normwegingen.</p> <p>2. <i>Swaptions</i>: Indien het fonds (een deel van de) risico's afdekt door middel van swaptions dan dienen zowel het feitelijke afdekkingspercentage als de normwegingen te worden bepaald op basis van de onderliggende mate van afdekking (bij een delta van 1).</p> <p>In de toelichting (rij 40 van K207) geeft het fonds aan welke definitie is gehanteerd bij de rapportage, inclusief de gebruikte curve. Indien het fonds gebruik maakt van swaptions dan kan het hier ook de effectieve afdekking en begrenzingen toelichten.</p> <p>Indien het fonds een dynamisch rente afdekkingsbeleid hanteert dan rapporteert het fonds het strategische afdekkingspercentage en de bijbehorende bandbreedtes op basis van de dan geldende rentestand en dekkingsgraad. In de toelichting (rij 40 van K207) dient het fonds het dynamische beleid toe te lichten en dient de gehanteerde staffel worden te opgenomen.</p>										
600	090	Percentage zakelijke waarden van beleggingen voor risico fonds	<p>Hier rapporteert het fonds het percentage zakelijke waarden. Alle beleggingen die <u>niet</u> onder vastrentende waarden zijn gerapporteerd, worden in dit kader als zakelijke waarden beschouwd. Daarnaast moet een deel van de portefeuille vastrentende waarden conform onderstaande tabel ook tot de zakelijke waarden worden gerekend. De mate van toerekening is afhankelijk van de creditrating van deze portefeuille vastrentende waarden (zie onderstaande tabel).</p> <p>Het percentage zakelijke waarden moet gebaseerd worden op de marktwaarde inclusief derivaten.</p> <p>Het deel van de portefeuille vastrentende waarden dat eveneens toegerekend moet worden aan dit percentage, dient conform onderstaande tabel plaats te vinden:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rating</th> <th>Gewicht zakelijke waarden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AAA</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>AA</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>BBB</td> <td>20%</td> </tr> </tbody> </table>	Rating	Gewicht zakelijke waarden	AAA	0%	AA	10%	A	15%	BBB	20%
Rating	Gewicht zakelijke waarden												
AAA	0%												
AA	10%												
A	15%												
BBB	20%												

<BBB	60%
Geen Rating	60%

Bij de derivaten op de portefeuille met vastrentende waarden mag uitgegaan worden van een AAA-kredietwaardigheid. Deze rentederivaten krijgen daarmee een gewicht van 0% en tellen dus niet mee in het percentage zakelijke waarden.

Een ander onderdeel van de portefeuille met vastrentende waarden dat niet meetelt betreft de liquide middelen die vrij beschikbaar zijn voor beleggingen. Deze posten worden gerapporteerd in de rubriek 'kortlopende vorderingen en liquide middelen'. Op verslagstaat K203 worden deze posten geclassificeerd onder 'geen rating'.

Het percentage zakelijke waarden geeft het quotiënt weer van alle bedragen (inclusief derivaten) die toegerekend moeten worden tot zakelijke waarden ten opzichte van de totale beleggingen (marktwaarde inclusief derivaten).

Het fonds kan eventuele bijzonderheden toelichten in het toelichtingsveld (rij 30 van K207).

Normwegingen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 540	050	Beleggingscategorieën, feitelijke weging	De feitelijke wegingen per beleggingscategorie worden bepaald door het exposure van de mandaatbelegging te delen door de som van het totale mandaatexposure. Feitelijke wegingen die afwijken van de normwegingen dienen toegelicht te worden in het toelichtingsveld (rij 10 van K207)
010 t/m 540	060 t/m 080	Beleggingscategorieën, normweging (onder- en bovengrens)	Hier worden de normwegingen én de onder- en bovengrens van deze normwegingen gerapporteerd. De normwegingen en begrenzings dienen overeen te komen met het gehele beleggingsbeleid zoals vermeld in de ABTN. Voor het invullen van de normwegingen en de bandbreedtes is een scherp beeld van het strategische beleggingsbeleid en begrenzings binnen mandaten en fondsbeleggingen vereist. Als in de fondsvoorwaarden of in de beschrijving van het mandaat in de vermogensbeheerovereenkomst bepaalde beleggingen in subcategorieën niet zijn

			<p>uitgesloten (of expliciet is benoemd dat uitsluitend in een bepaalde subcategorie belegd mag worden), dan moeten de boven- en ondergrens van de betreffende categorie weerspiegelen tot welke weging naar deze subcategorieën gealloceerd kan worden. Stel dat een pensioenfonds 30 procent alloceert naar aandelen, wereldwijd; zowel emerging als mature markets. De bandbreedte voor de totale allocatie naar aandelen bedraagt plus en min 3 procent. Er is echter geen expliciete begrenzing op de beleggingen in mature en emerging markets, waardoor de boven- en ondergrens voor zowel de subcategorie emerging als mature markets 0 en 33 procent bedragen. Als er sprake is van een mandaat- of fondsbelegging die in meerdere subcategorieën belegt, waar voor de subcategorieën normwegingen en begrenzingen beschikbaar zijn, dan worden deze doorvertaald naar normwegingen en bandbreedtes voor de subcategorieën in K201-1. Als voorbeeld nemen we een fonds dat 50 procent alloceert naar vastrentende waarden en 50 procent naar aandelen ontwikkelde markten van een totale portefeuille van €200 miljoen. De bandbreedte om deze normwegingen zijn plus en min 10 procent, oftewel tussen 40 en 60 procent. Het vastrentende waarden mandaat heeft een normweging van 60 procent naar staatsobligaties en 40 procent naar credits. In het mandaat zijn bandbreedtes gesteld aan de beleggingen in het vastrentende waarden mandaat van plus of min 10 procentpunt. Dit betekent voor de ondergrens dat van de minimale allocatie van 40 procent minimaal 50 procent naar staatsobligaties en minimaal 30 procent naar credits wordt gealloceerd. Dit betekent een ondergrens voor de beleggingen in staatsobligaties van 40 procent maal 50 procent is 20 procent. De ondergrens voor de beleggingen in credits komt volgens de overeenkomstige berekening uit op 12 procent. De bovengrens van de allocatie naar staatsobligaties komt uit op 42 procent: 60 procent allocatie naar vastrentende waarden maal 70 procent allocatie naar staatsobligaties binnen het mandaat. De bovengrens voor de beleggingen in credits bedraagt 30 procent als deze berekening voor credits wordt toegepast.</p> <p>Als er binnen het vastrentende waarden mandaat geen expliciete begrenzingen zijn aan de normwegingen van 60 procent staatsobligaties en 40 procent credits, dan behoort een allocatie van nul of honderd procent naar credits of staatsobligaties tot de mogelijkheden binnen het mandaat. Deze situatie in het strategische beleggingsbeleid dient naar voren te komen in de staten en wel als ondergrens van de beleggingen in staatsobligaties van nul procent (40 procent allocatie naar vastrentende waarden met daar binnen een minimale allocatie van nul procent) en om dezelfde reden een ondergrens van nul procent naar credits. De bovengrens voor staatsobligaties en credits bedraagt 60 procent in deze situatie.</p> <p>Als voor bepaalde categorieën geen normwegingen en begrenzingen beschikbaar zijn, dan hoeven deze vanzelfsprekend ook niet te worden ingevuld.</p>
--	--	--	---

			<p>Het is mogelijk dat voor (een gedeelte van) de portefeuille een buy-and-hold strategie van toepassing is waarbij het pensioenfonds er voor heeft gekozen de allocatie niet te herbalanceren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van minder liquide beleggingen zoals private equity, hedge funds en vastgoed, waar aan- en verkopen niet snel te realiseren zijn. Een buy-and-hold strategie kan echter ook zijn vastgesteld voor andere, liquide categorieën of voor de gehele balans. Als er sprake is van een buy-and-hold strategie, dan zijn de onder- en bovengrens gelijk aan de normwegingen en moet dit toegelicht worden (rij 010 K207).</p> <p>In de voorbeelden hieronder wordt de wijze van rapporteren nader toegelicht.</p>
550	050	Totale beleggingen, feitelijke weging	De feitelijke weging moet uitkomen op 100%.
550	060	Totale beleggingen, normweging	De normwegingen dienen overeen te komen met de normwegingen zoals vermeld in het beleggingsbeleid in de ABTN Dit houdt in dat zowel de feitelijke als de normwegingen een weerspiegeling zijn van het gehele beleggingsbeleid. Wanneer het fonds zich exact aan het strategisch beleggingsbeleid houdt, zullen de normwegingen gelijk zijn aan de feitelijke wegingen.

Voorbeelden

Deze sectie beschrijft aan de hand van voorbeelden op welke wijze pensioenfondsen hun derivaten moeten rapporteren in staat K201-1. Alle beleggingen binnen het beleggingsbeleid vallen onder mandaat-beleggingen. Dit betekent dat kolom 040 (w.v. exposure mandaat-beleggingen) gelijk is aan kolom 030 (totale exposure). Verder worden de gevoeligheden van derivaten (delta & rho-equivalenten) wel berekend, maar niet apart gerapporteerd.

Voorbeeld 1: securities lending (like-for-like)

Als voorbeeld voor het rapporteren van securities lending zonder materiële additionele risico's nemen we het uitlenen van €100 miljoen aandelen, waarvoor €110 miljoen andere, minder liquide, aandelen worden ontvangen. De waarde van de onderpandsverplichting (-/- €110 miljoen) wordt op rij 490 kolom 010 gerapporteerd. Kolom 030 toont de tegenwaarde van de onderliggende, uitgeleende stukken (€100 miljoen). Het verschil van €10 miljoen is het gevolg van overcollateralisatie. Feitelijk is dit een verplichting aan de tegenpartij (de inlenende partij). Deze verplichting wordt op rij 520 kolom 030 onder overig gerapporteerd. De waarde van de ontvangen, minder liquide aandelen (€110 miljoen) wordt als herbelegging gerapporteerd.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
490 Onderpandsverplichtingen	-110		-100
500 Herbelegging	110		110
520 Overig	0		-10

Voorbeeld 2: securities lending (herbelegging)

Als er sprake is van herbelegging van onderpand dan dient dit altijd te worden toegelicht in het toelichtingenveld (rij 010 K207). Het uitgangspunt is wederom een aandelen uitleenprogramma van €100 miljoen. Echter, in dit geval wordt €110 miljoen cash als onderpand ontvangen en dit wordt herbelegd in geldmarktfondsen. De onderpandsverplichting wordt wederom op rij 490 kolom 010 gerapporteerd, als minus €110 miljoen met de tegenwaarde van de uitgeleende aandelen (€100 miljoen) in kolom 030. Dit is als het ware de exposure van het onderpand. De herbelegging van €110 miljoen in geldmarktfondsen dient in dit geval op rij 440 onder kortlopende vorderingen gerapporteerd te worden. Op rij 520 kolom 030 ontstaat door de overcollateralisatie een exposure van -/€10. In deze situatie dient ook in het toelichtingenveld (rij 010 K207) vermeld te worden dat het onderpand vanuit securities lending voor €110 miljoen is herbelegd in kortlopende vorderingen.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
440 w.v. kortlopende vorderingen (<1 jaar)	110		110
490 Onderpandsverplichtingen	-110		-100
500 Herbelegging			
520 Overig	0		-10

Stel nu dat de waarde van de geldmarktfondsen afneemt tot €100 miljoen en de waarde van de uitgeleende stukken toeneemt tot €125 miljoen. Het verlies op de geldmarktfondsen is voor rekening van het pensioenfonds en de partij die de aandelen leent hoeft dit ontstane 'tekort' van €10 miljoen niet aan te vullen. Op rij 440 wordt de waarde van de herbelegging in geldmarktfondsen van €100 miljoen gerapporteerd. De lenende partij moet wel €25 miljoen aan onderpand bijstorten vanwege de toegenomen waarde van de geleende aandelen. De resulterende waarde van de uitgeleende aandelen van €125 miljoen wordt gerapporteerd op rij 490 kolom 030. Het gestorte bedrag aan onderpand (€135 miljoen) wordt op rij 490 kolom 010 gerapporteerd. Het extra gestorte onderpand van €25 miljoen wordt niet onmiddellijk herbelegd in geldmarktfondsen. Daarom wordt dit gerapporteerd op rij 500 kolom 10. Er is nog altijd sprake van overcollateralisatie, zoals blijkt uit het verschil tussen kolom 010 en kolom 030 op rij 520.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
440 w.v. kortlopende vorderingen (<1 jaar)	100		100
490 Onderpandsverplichtingen	-135		-125
500 Herbelegging	25		25
520 Overig	0		-10

In dit voorbeeld tellen de totalen van de kolommen op tot -/- €10 miljoen. Dit komt overeen met het verlies van €10 miljoen voor rekening van het pensioenfonds. Als in bovenstaand voorbeeld het additionele onderpand van €25 miljoen overigens nog niet is gestort, dan wordt dit gerapporteerd als een vordering op de tegenpartij ter grootte van €25 miljoen op rij 520.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
440 w.v. kortlopende vorderingen (<1 jaar)	100		100
490 Onderpandsverplichtingen	-135		-125
500 Herbelegging			
520 Overig	25		15

Voorbeeld 3: Repo

Stel een pensioenfonds leent €90 miljoen liquide middelen, waarvoor €100 miljoen onderpand (in de vorm van staatsobligaties) wordt verstrekt in een repurchase agreement (repo). De liquide middelen worden gerapporteerd op rij 440 kolom 10 onder kortlopende vorderingen, ter waarde van €90 miljoen. De waarde van de opgenomen lening wordt op rij 490 kolom 010 gerapporteerd. Dit heeft een exposure van €100 miljoen waaruit derhalve overcollateralisatie ter waarde van €10 miljoen blijkt. Deze overcollateralisatie wordt op rij 490 kolom 030 als vordering gerapporteerd. Deze invulling is gebaseerd op de veronderstelling dat de lening wordt aangehouden in cash; als deze in een andere (sub-)categorie wordt belegd, dan dient deze vanzelfsprekend op de rij van de betreffende (sub-)categorie gerapporteerd te worden. K201-1 dient dan als volgt ingevuld te worden:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
440 w.v. kortlopende vorderingen (<1 jaar)	90		90
490 Onderpandsverplichtingen	-90		-100
500 Herbelegging			
520 Overig	0		10

Als de staatsobligaties in waarde dalen tot €80 miljoen en er (nog) geen additioneel onderpand is gestort door het pensioenfonds, ziet de rapportage er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
440 w.v. kortlopende vorderingen (<1 jaar)	90		90
490 Onderpandsverplichtingen	-90		-80
500 Herbelegging			
520 Overig	0		-10

In deze situatie resteert op rij 520 kolom 030 een verplichting van €10 miljoen door de daling van de waarde van het onderpand.

Voorbeeld 4: renteswaps

Voor de invulling van K201-1 wordt een renteswap beschouwd als een combinatie van een obligatie met vaste rente (fixed leg) inclusief hoofdsom en een obligatie met variabele rente (floating leg) inclusief hoofdsom. Het waardeverschil tussen deze twee obligaties is de waarde van de swap. Als voorbeeld nemen we een 4% receiver swap met een looptijd van 30 jaar en een notional van €100 miljoen. Bij het aangaan van een renteswap heeft deze over het algemeen waarde nul. We veronderstellen een vlakke rentecurve op 4%. De waarde van een obligatie met coupons van 4% en een notional van €100 miljoen is bij het aangaan van de swap €100 miljoen en de waarde van de floating leg is ook €100 miljoen. Bij het aangaan van deze swap wordt K201-1 dan als volgt ingevuld:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties		0	100
510 Ov. liq. middelen			-100

De exposure van de swap is de waarde van de fixed leg van de swap en wordt gerapporteerd op rij 210 kolom 020. De waarde van de floating leg wordt op rij 510 kolom 030 gerapporteerd. De som hiervan telt op tot de marktwaarde van nul.

Als in het komende kwartaal de rente stijgt tot 5% voor alle looptijden, dan daalt de waarde van deze receiver swap. Deze waardedaling is toe te schrijven aan de waardedaling van de obligatie met de vaste rente, de fixed leg van de swap, tot ongeveer €85 miljoen. De waarde van de obligatie met de variabele rente, de floating leg van de swap, verandert niet of nauwelijks. De waarde van de receiver swap daalt dus van €0 miljoen tot minus €15 miljoen. Deze situatie ziet er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties		-15	85
510 Ov. liq. middelen			-100

De som is gelijk aan de marktwaarde van minus €15 miljoen.

Bij een rentedaling tot 3% stijgt de waarde van de swap tot €20 miljoen als gevolg van de waardestijging van de fixed leg van de swap tot €120 miljoen. De waarde van de floating leg blijft gelijk aan €100 miljoen. Deze situatie vertaalt zich tot de volgende rapportage:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties		20	120
510 Ov. liq. middelen			-100

Voorbeeld 5: renteswaptions

Renteswaptions worden beschouwd als opties op (forward starting) renteswaps. Wederom geldt dat de marktwaarde van de swaptions wordt ingevuld in op rij 210 kolom 020 onder staatsobligaties.

Als voorbeeld nemen we een 5-30 4% receiver swaption met een notional van €100 miljoen die het recht geeft over 5 jaar een 30-jaars receiver swap aan te gaan waarin jaarlijks 4% wordt ontvangen over €100 miljoen. De waarde van de forward starting swap is ook het verschil tussen een obligatie met vaste rente (fixed leg) en een obligatie met variabele rente (floating leg) met beiden een looptijd van 30 jaar, maar die pas over 5 jaar 'beginnen'. Bij een vlakke rentecurve van 4% is de swaption forward-at-the-money en op dit moment heeft de forward starting swap dan ook waarde nul, omdat zowel de fixed leg als de floating leg ongeveer €82 miljoen waard zijn. De marktwaarde van de swaption is (afhankelijk van het model, aannames etc.) €9,5 miljoen en dit bedrag vullen we in op rij 210 kolom 020 onder staatsobligaties, uitgesplitst naar mature en emerging markets. De swaption dient overeen te komen met een equivalente positie in de 5-30 forward starting swap. Hiervoor bepalen we van zowel de swaption als de onderliggende 5-30 forward starting swap de basis point value (BPV) of DV01, de waardeverandering van deze contracten als de relevante rentecurve 1 basispunt stijgt of daalt. Onderstaande tabel geeft de waarde van de swaption en de forward starting swap als de rente met 1 basispunt stijgt of daalt (in miljoenen €):

rente	swaption	(forward starting) swap
3,99%	€9,54	€0,14
4,00%	€9,46	€0,00
4,01%	€9,39	-€0,14
BPV / DV01	0,07	0,14

De BPV van de swaption is 0,07, wat betekent dat bij een stijging of daling van de rente met 1 basispunt de swaption €70.000 in waarde daalt of stijgt. De BPV van de forward starting swap is 0,14. Dit betekent dat één positie in de swaption overeenkomt met $0,07 / 0,14 = 0,5$ positie in de forward starting swap. Het delta-equivalent van de swaption komt daarmee uit op €41 miljoen, omdat dit gelijk is aan $0,5 \times €82$ miljoen (het delta-equivalent van de forward starting swap). Het rho-equivalent tenslotte is het verschil tussen de waarde van de swaption en het delta-equivalent van de swaption: $€9,5 - €41 = -€31,5$ miljoen. Het delta-equivalent van de forward starting swap wordt op rij 210 kolom 030 gerapporteerd. Het rho-equivalent van de forward starting option wordt op rij 510 kolom 030 gerapporteerd.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex.	MW	Totale
	derivaten	derivaten	Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties		9,5	41
510 Ov. liq. middelen			-31,5

Als in het kwartaal daarop de rente stijgt tot 5% voor alle looptijden, dan daalt de waarde van de receiver swaption tot €4,3 miljoen. Daarnaast verandert ook het delta-equivalent, omdat de swaption meer out-of-the-money geraakt. Hiervoor berekenen we wederom de BPV van de swaption en de onderliggende forward starting swap:

rente	swaption	forward starting swap
4,99%	€4,31	-€11,94
5,00%	€4,28	-€12,04
5,01%	€4,24	-€12,15
BPV / DV01	0,03	0,10

Hieruit volgt dat één positie in de swaption overeenkomt met $0,03 / 0,10 = 0,3$ positie in de forward starting swap. Het delta-equivalent van de forward starting swap is door de rentestijging ook gedaald tot ongeveer €66 miljoen. Hiermee komt het delta-equivalent van de swaption op $0,3 \times €66 = €19,8$ miljoen. Het rho-equivalent is in dit geval dan $€4,3 - €19,8 = -€15,5$ miljoen. De rapportage is nu als volgt:

<i>in miljoenen €</i>		MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
		010	020	030
210	Staatsobligaties		4,3	19,8
510	Ov. liq. middelen			-15,5

Voorbeeld 6: Cross-currency interest rate swaps

Cross-currency interest rate swaps worden op dezelfde wijze behandeld als reguliere swaps: fixed legs van de swaps worden in Euro's gerapporteerd op rij 210 onder staatsobligaties en floating legs van de swaps worden in Euro's gerapporteerd op rij 510 onder overige liquide middelen. We beschrijven hieronder hoe drie varianten van cross-currency interest rate swaps in K201-1 gerapporteerd moeten worden.

Als eerste scenario nemen we een cross-currency interest rate swap met een looptijd van vijf jaar waar de Japanse 6-maands rente wordt betaald en de 6-maands USD-LIBOR wordt ontvangen over een notional van respectievelijk ¥1000 miljoen en \$12,5 miljoen. Voor het invullen van K201-1 zien we deze swap als een floating rate lening van ¥1000 miljoen ter financiering van een positie in een Amerikaanse floating rate note van \$12,5 miljoen. Bij aanvang van de swap is de wisselkoers van de Japanse yen ten opzichte van de Euro ¥100/€ en de wisselkoers van de Amerikaanse dollar \$1,25/€. Hiermee komt de waarde in Euro's van de short positie in de Japanse floating rate note uit op €10 miljoen (rho-equivalent) en de long positie in de Amerikaanse floating rate note op €10 miljoen (delta-equivalent): bij aanvang van de cross-currency interest rate swap heeft deze dus marktwaarde nul. Aangezien zowel de long als short leg een positie in een (fictieve) floating rate note is, worden beide posities gerapporteerd op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen. Dit betekent dat de marktwaarde van nul als volgt wordt gerapporteerd:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties			
510 Ov. liq. middelen		0	0

Stel nu dat de wisselkoersen wijzigen in ¥80/€ en \$1,5/€. Renteveranderingen laten we buiten beschouwing, omdat deze een kleine rol spelen vanwege de long en short positie in een (fictieve) floating rate note. In dit geval neemt de waarde van de short positie in de Japanse floating rate note toe tot €12,5 miljoen (¥1000 miljoen gedeeld door ¥80/€). De waarde van de long positie in de Amerikaanse floating rate note neemt dan af tot €8,3 miljoen (\$12,5 miljoen gedeeld door \$1,5/€). Hiermee komt de marktwaarde van de cross-currency interest rate swap door de depreciatie van de US dollar en de appreciatie van de Japanse yen uit op -€4,2 miljoen, is het delta-equivalent €8,3 miljoen en het rho-equivalent -€12,5 miljoen. Dit wordt als volgt gerapporteerd:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties			
510 Ov. liq. middelen		-4,2	-4,2

Het tweede scenario beschrijft de situatie waar sprake is van dezelfde swap, maar waar over een looptijd van vijf jaar niet de 6-maands Japanse rente wordt betaald, maar een vast percentage van 1 procent over de Japanse notional in ruil voor het ontvangen van de 6 maands USD-LIBOR. In dit geval is het delta-equivalent, de long positie in de (fictieve) Amerikaanse floating rate note die de 6 maands USD-LIBOR betaalt over \$12,5 miljoen, bij een wisselkoers van \$1,25/€, ongewijzigd op €10 miljoen. Het rho-equivalent is nu niet de short positie in een (fictieve) Japanse floating rate note, maar een short positie in een (fictieve) Japanse staatsobligatie met een vaste rente van 1 procent. Als we uitgaan van een vlakke Japanse rentecurve op 1 procent, dan is de marktwaarde van de staatsobligatie met een coupon van 1 procent over een notional van ¥1000 miljoen bij een wisselkoers van ¥100/€ €10 miljoen. In dit geval is er sprake van een (fictieve) short positie in een Japanse staatsobligatie en wordt deze gerapporteerd op rij 210 kolom 030 onder staatsobligaties. De marktwaarde van deze swap is bij aanvang ook nul en wordt gerapporteerd onder overige liquide middelen op rij 510 kolom 020. Het delta-equivalent wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 030. K201-1 ziet er dan als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties			-10
510 Ov. liq. middelen		0	10

Stel nu dat de wisselkoersen wederom wijzigen in ¥80/€ en \$1,5/€ en dat de Japanse rente stijgt tot 2 procent. De waarde van de (fictieve) long positie in de Amerikaanse floating rate note en daarmee het delta-equivalent nemen door de verandering van de wisselkoers af tot €8,3 miljoen. Door de toename van de Japanse rente neemt de waarde van de (fictieve) short positie in de Japanse staatsobligatie af van ¥1000 miljoen tot ¥953 miljoen. Echter, door de appreciatie van de Japanse yen ten opzichte van de Euro tot ¥80/€ is de waarde toegenomen tot €11,9 miljoen. De marktwaarde van deze cross-currency interest rate swap is dan -€3,6 miljoen (€8,3 miljoen minus €11,9 miljoen). Deze swap wordt in deze situatie als volgt gerapporteerd:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties			-11,9
510 Ov. liq. middelen		-3,6	8,3

Als er sprake is van het ontvangen van een vaste rente en het betalen van een variabele rente bij een cross-currency interest rate swap, dan worden de delta-equivalenten en de marktwaarde van de cross-currency interest rate swaps op rij 210 kolom 030 onder staatsobligaties en de rho-equivalenten op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen gerapporteerd. Er is immers sprake van de tegenovergestelde situatie als in het hier geschetste voorbeeld met een long positie in een staatsobligatie die gefinancierd is met een floating rate note.

Het derde scenario beschrijft de situatie waar onder de cross-currency interest rate swap twee vaste rentes worden uitgewisseld over een looptijd van vijf jaar. In dit voorbeeld gaan we uit van het betalen van 1 procent over de notional van ¥1000 miljoen en het ontvangen van 2 procent over een notional van \$12,5 miljoen. Als we veronderstellen dat de Japanse rentecurve vlak is op 1 procent en de rentecurve in de Verenigde Staten vlak is op 2 procent, dan zijn de waardes van de (fictieve) staatsobligaties met vaste rente respectievelijk ¥1000 miljoen en \$12,5 miljoen. Bij de huidige wisselkoersen van ¥100/€ en \$1,25/€ komt dit overeen met zowel een rho- als een delta-equivalent van €10 miljoen. Bij het aangaan van deze swap is de marktwaarde (dus) nul. Aangezien er sprake is van zowel een long als short positie in een (fictieve) staatsobligatie met vaste rentes worden zowel het rho- als delta-equivalent ingevuld op rij 210 kolom 030 onder staatsobligaties. Deze situatie wordt als volgt gerapporteerd:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
210 Staatsobligaties		0	0
510 Ov. liq. middelen			

Stel nu dat in dit voorbeeld de wisselkoersen ook wijzigen in ¥80/€ en \$1,5/€, de Japanse rente stijgt tot 2 procent en de Amerikaanse rente daalt tot 1 procent. In dat geval neemt het delta-equivalent, de marktwaarde van de (fictieve) Amerikaanse staatsobligatie, toe tot \$13,1 miljoen, oftewel €8,7 miljoen tegen de nieuwe wisselkoers. Het rho-equivalent, de marktwaarde van de (fictieve) Japanse staatsobligatie, neemt door de rentestijging af tot ¥953 miljoen, oftewel €11,9 tegen de nieuwe wisselkoers. De marktwaarde van deze positie komt hiermee uit op -€3,2 miljoen. De som van het delta- en het rho-equivalent worden gerapporteerd op rij 210 kolom 030. De marktwaarde van deze cross-currency interest rate swap wordt op rij 210 kolom 020 gerapporteerd. Deze situatie ziet er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>		MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
		010	020	030
210	Staatsobligaties		-3,2	-3,2
510	Ov. liq. middelen			

Als een van de twee legs van de cross-currency interest rate swaps in Euro's is, dan hoeft de betreffende poot vanzelfsprekend niet geconverteerd te worden naar Euro's. Als beide legs van de swap in Euro's zijn, dan is er sprake van een reguliere renteswap.

Voorbeeld 7: Inflation swaps

In het kader van het invullen van K201-1 beschouwen we inflatieswaps als een combinatie van een Inflation Linked Bond (ILB) en liquide middelen; als inflatiebescherming wordt gekocht, dan is er sprake van een long positie in een ILB die gefinancierd wordt met een short positie in staatsobligaties. De (markt-) waarde van de long leg van de inflatie swap, de positie in de ILB, wordt gerapporteerd op rij 240 kolom 030 onder index-linked bonds, uitgesplitst naar staat- en bedrijfsobligaties. De rho-equivalenten van de inflatie swaps, de short leg van de swap, worden op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen gerapporteerd, ondanks dat de positie equivalent is aan een short positie in staatsobligaties. De marktwaarde van de inflatieswaps wordt gerapporteerd op rij 240 kolom 020.

Als voorbeeld nemen we een zero-coupon inflatieswap waarbij aan het einde van de looptijd van 10 jaar de gerealiseerde inflatie wordt ontvangen en een vaste notional wordt betaald. Deze vaste notional is de oprenting van de verwachte inflatie (met risicopremie) en in dit geval gaan we uit van 2% op een notional van €10 miljoen. Hiermee betalen we na 10 jaar €12,1 miljoen. De marktwaarde van een zero coupon bond met een notional van €12,1 miljoen is bij een vlakke nominale rentecurve van 4% €8,2 miljoen. Het rho-equivalent van de positie in de inflatieswap is hiermee -€8,2 miljoen en wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen. Het delta-equivalent is de synthetische long positie in een zero-coupon ILB met een notional van €10 miljoen. De marktwaarde daarvan is ook €8,2 miljoen (de verdiscontering van de met 2% opgerente notional van €10 miljoen tegen de vlakke rentecurve van 4%); bij het aangaan van de inflatieswap heeft deze waarde nul. De marktwaarde van deze long positie in de ILB wordt gerapporteerd op rij 240 kolom 030 onder index-linked bonds. De marktwaarde van nul van de inflatieswap wordt gerapporteerd op rij 240 kolom 020. K201-1 ziet er als volgt uit bij het aangaan van deze inflatieswap:

<i>in miljoenen €</i>		MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
		010	020	030
240	Index-linked bonds		0	8,2
510	Ov. liq. middelen			-8,2

Stel nu dat de inflatieverwachting toeneemt van 2% tot 3% en dat de reële rente gelijk blijft. Hiermee stijgt de nominale rente tot 5%. De waarde van de long leg van de swap, de positie in de ILB, verandert niet of nauwelijks, omdat de reële rente ongewijzigd blijft. Het delta-equivalent in deze nieuwe situatie blijft dan ook €8,2 miljoen. Het rho-equivalent, de short positie in de zero coupon staatsobligatie met een notional van €12,1 miljoen verandert wel door de stijging van de

nominale rente: deze daalt in waarde tot €7,5 miljoen. Door de stijging van de inflatie is de marktwaarde van de inflatieswap dus gestegen tot €8,2 - €7,5 = €0,7 miljoen. In K201-1 wordt dit dan als volgt gerapporteerd (met het rho-equivalent gerapporteerd op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen in plaats van op rij 240 Index-linked bonds):

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
240 Index-linked bonds		0,7	8,2
510 Ov. liq. middelen			-7,5

Er zijn ook andere vormen van inflatieswaps; deze worden op analoge wijze als een short positie in een corresponderende (staats-)obligatie op rij 510 onder overige liquide middelen en een long positie in een corresponderende ILB gerapporteerd.

Voorbeeld 8: Credit default swap

Credit Default Swaps (CDS) worden in K201-1 beschouwd als een combinatie van een risicovrije obligatie met variabele rente en een (fictieve) obligatie met variabele rente waar bescherming voor is gekocht of verkocht. Een positie in een risicovrije obligatie en een geschreven CDS hebben tenslotte dezelfde waarde en risico als de onderliggende kredietobligatie met variabele rente. CDS worden gerapporteerd op een van de rijen onder de categorie 'Credits' (rij 320). Overigens worden ook CDS als financials of corporates gerapporteerd op rij 330 of 340; enkel rentederivaten (inclusief rentefutures op rentestanden en staatsobligaties) worden op rij 220 of 230 onder 'Staatsobligaties' gerapporteerd. De marktwaarde van de CDS zelf wordt in kolom 020 gerapporteerd op de desbetreffende rij onder categorie 'Credits' (rij 320). Het rho-equivalent is de waarde van de risicovrije obligatie en is in dit geval altijd gelijk aan de hoofdsom van de CDS; de risicovrije obligatie met variabele rente loopt immers geen renterisico. In dit geval is het sluitstuk het delta-equivalent: dit is het verschil tussen de marktwaarde van de CDS en het rho-equivalent. Dit delta-equivalent is de positie in de (fictieve) kredietobligatie met variabele rente en dezelfde looptijd als de CDS. Deze waarde is alleen afhankelijk van het verschil in de credit spread zoals die volgt uit de CDS ten tijde van het aangaan van de CDS en de credit spread zoals die op de rapportagedatum is op de (fictieve) kredietobligatie. Merk op dat we in het voorbeeld hieronder geen rekening houden met tegenpartijrisico en collateral issues. DNB verwacht dat de fondsen deze risico's beheersen en indien deze materieel zijn ook naar voren laten komen in K201-1.

Als voorbeeld nemen we een gekochte CDS met een notional van €10 miljoen die bij het aangaan een marktwaarde van €0 heeft. Onder 'Credits' vullen we nu in kolom 020 de marktwaarde van de CDS van €0 in. Het rho-equivalent op rij 510 kolom 030 is gelijk aan de notional van €10 miljoen. Het delta-equivalent op de desbetreffende rij kolom 030 is het verschil tussen de marktwaarde en het rho-equivalent en is dus €0 - €10 = -€10 miljoen. Het delta-equivalent is negatief, omdat we bescherming hebben gekocht en daarmee de exposure naar credits hebben verlaagd, wat er als volgt uit ziet:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
320 Credits		0	-10
510 Ov. liq. middelen			10

Stel nu dat de credit spread oploopt. In dat geval stijgt de waarde van de gekochte CDS tot bijvoorbeeld €1 miljoen. De rho-equivalenten blijven ongewijzigd op €10 miljoen; de notional van het contract verandert immers niet (evenals de waarde van de risicovrije obligatie met variabele rente niet in waarde verandert als de credit spread verandert). Het delta-equivalent van deze positie is nu dus €1 - €10 = -€9 miljoen, wat er als volgt uit ziet:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
320 Credits		1	-9
510 Ov. liq. middelen			10

Voorbeeld 9: Aandelen opties

De marktwaarde van aandelen put en call opties komen op rij 120 kolom 020 onder aandelen mature markets (tenzij het opties zijn op emerging market indices/aandelen; deze worden gerapporteerd op rij 130). Het delta-equivalent van aandelenopties is de vermenigvuldiging van de delta- van de optiepositie met de koers van de onderliggende waarde maal het aantal stukken waarop de optie recht geeft. De delta meet de gevoeligheid van de optieprijs voor veranderingen in de onderliggende waarde. Het delta-equivalent is feitelijk de positie in onderliggende aandelen die bij een kleine koersverandering dezelfde waardeverandering heeft als de opties. Het rho-equivalent is wederom de sluitpost; het verschil tussen de marktwaarde van de opties en de delta-equivalenten.

Als voorbeeld nemen we 1 miljoen gekochte put opties op de S&P500 met een uitoefenprijs van 1000, terwijl de huidige stand van de S&P500 1250 is. De opties hebben een looptijd van 1 jaar en hebben een waarde van €28,31 (afhankelijk van het gekozen model, aannames, etc.). De totale waarde van deze positie komt daarmee uit op €28,3 miljoen. De delta- van deze out-of-the-money put optie volgens het Black-Scholes model bedraagt -0,15. Dit betekent dat een stijging van de index met 1 punt, leidt tot een daling van de waarde van de put optie met €0,15. Het delta-equivalent op rij 120 kolom 030 van de 1 miljoen put opties komt daarmee uit op 1 miljoen X -0,15 X 1250 = -€187,5 miljoen. Het rho-equivalent op rij 510 kolom 030 is nu het verschil tussen de marktwaarde van de 1 miljoen opties en het delta-equivalent: €28,3 - -€187,5 = €215,8 miljoen. K201-1 komt er als volgt uit te zien:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
120 Aandelen Mature		28,3	-187,5
510 Ov. liq. middelen			215,8

Bij een daling van de S&P500 tot 1000 punten stijgen de opties in waarde en neemt ook de delta - in absolute zin toe, omdat de opties meer in-the-money komen. De waarde van een enkele optie neemt toe tot €99,48, waarmee de totale positie nu €99,5 miljoen waard is. De delta- van een enkele optie is na de koersdaling - 0,45. Het delta-equivalent van de 1 miljoen opties is nu 1 miljoen X -0,45 X 1000 = -€450 miljoen. Het rho-equivalent is €99,5 - -€450 = €549,5 miljoen. K201-1 wordt als volgt ingevuld:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
120 Aandelen Mature		99,5	-450
510 Ov. liq. middelen			549,5

Grondstoffen (en andere) futures en forwards én Total Return Swaps (TRS)

Doorgaans wordt de exposure naar grondstoffen niet aangegaan door direct te investeren in de grondstoffen zelf, maar door futures te kopen. Niet alleen exposure naar grondstoffen, maar ook (tijdelijke) exposure naar aandelen of vastrentende waarden kan worden aangegaan middels futures of forwards. Er zijn subtiele verschillen tussen futures en forwards die afzonderlijk zullen worden toegelicht. Het invullen van Total Return Swaps (TRS) in K201-1 is in de meeste gevallen, afhankelijk van de contractvoorwaarden, equivalent aan het invullen van forwards. Het invullen van Total Return Swaps wordt om die reden dan ook niet expliciet toegelicht.

Voorbeeld 10: Forwards

Het invullen van forwards in K201-1 komt ook sterk overeen met het invullen van een renteswap met het verschil dat de positie in de obligatie met vaste rente is vervangen door een positie in de onderliggende beleggingscategorie. De marktwaarde van een commodities forward contract wordt ingevuld op rij 480 kolom 020 (als er sprake is van forwards op andere assets dan worden deze op de betreffende rij gerapporteerd). De delta-equivalenten van een dergelijke positie is gelijk aan de spotprijs prijs maal de notional van het contract. Het rho-equivalent is het verschil tussen de marktwaarde en het delta-equivalent. Dit komt overeen met de contant gemaakte waarde van de notional maal de uitoefenprijs van het forward contract. Hiermee is het aangaan van een forward contract in feite niets anders dan het kopen van de onderliggende grondstoffen met een lening ter grootte van de uitoefenprijs met vaste rente. Hieruit volgt ook de analogie met receiver swaps waar een korte lening tegen variabele rente wordt aangegaan (floating leg) om de aankoop van een obligatie met langere looptijd en vaste rente (fixed leg) te financieren.

Als voorbeeld willen we €15 miljoen investeren in goud. Hiervoor maken we €15 miljoen cash vrij voor onder andere de collateral verplichtingen. Als we het restant van de €15 miljoen dat niet gebruikt wordt voor de margin verplichtingen in andere assets beleggen is er sprake van leverage, omdat met minder dan €15 miljoen toch een exposure van €15 miljoen naar goud wordt opgebouwd. Voor de totale exposure sluiten we 100 forward contracten op 100 troy ounce per contract af. Bij het aangaan van het contract is de forward prijs €1575 per troy ounce, terwijl de spotprijs van goud €1500 is. De marktwaarde bij het aangaan van het contract is uiteraard nul en dit komt op rij 480 kolom 020 onder commodities. De delta-equivalenten van deze positie zijn 100 contracten X €1500 (spotprijs) X 100 en zijn gelijk aan de €15 miljoen exposure. Dit wordt ook gerapporteerd op rij 480, maar dan in kolom 030. Het rho-equivalent bij overige liquide middelen is het verschil tussen de marktwaarde en de delta-equivalenten: €0 - €15 = -€15 miljoen, wat op rij 510 kolom 030 gesaldeerd wordt met de exposure naar goud. De cash die aangehouden wordt voor de contracten van €15 miljoen wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 010 bij 'overige liquide middelen'. Als de resterende cash niet achter de hand wordt gehouden, maar wordt geïnvesteerd (en er dus sprake is van leverage), dan wordt deze investering gerapporteerd onder de betreffende categorie waar in geïnvesteerd is. In K201-1 ziet de positie in goud er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex.	MW	Totale
	derivaten	derivaten	Exposure
	010	020	030
480 Commodities		0	15
510 Ov. liq. middelen	15		0

Stel nu dat de goudprijs met 10% is gestegen tot €1650 en dat de prijs van de forward daardoor is toegenomen tot €1700 (naast de stijging van de goudprijs is ook de rente gedaald). De waarde van één forward contract is nu €12.132. De 100 contracten samen hebben nu een marktwaarde van €1,2 miljoen die op rij 480 kolom 020 wordt gerapporteerd. De delta-equivalenten op dezelfde rij in kolom 030 zijn nu 100 contracten X €1650 X 100 is €16,5 miljoen exposure. Het rho-equivalent op rij 510 kolom 030 is het verschil tussen de marktwaarde en de delta-equivalenten: €1,2 - €16,5 = -€15,3 miljoen. Door de renteverandering is ook de waarde van de lening waarmee exposure naar goud is gekocht in waarde veranderd. K201-1 wordt nu op de volgende manier ingevuld:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex.	MW	Totale
	derivaten	derivaten	Exposure
	010	020	030
480 Commodities		1,2	16,5
510 Ov. liq. middelen	15		-0,3

Voorbeeld 11: Futures

De behandeling van futures is analoog aan de behandeling van de forwards met enkele kleine verschillen veroorzaakt door de daily settlement van de futures contracten. De belangrijkste consequentie is dat de spotprijs geen rol speelt bij het invullen. De delta-exposure van de futures positie is de notional maal de futures prijs. Aangezien veranderingen van de futures prijs direct worden verrekend via de margin account onder overige liquide middelen is de marktwaarde van de futures positie altijd nul. Het rho-equivalent is daarmee altijd gelijk aan minus het delta-equivalent. Als er geen sprake is van leverage dan zijn de overige liquide

middelen altijd gelijk aan de delta-equivalenten; de waarde van de futures contracten wordt volledig gereflecteerd in de cash positie onder overige liquide middelen.

Als we via futures €15 miljoen exposure naar goud willen bij een futures prijs van €1500 (de spotprijs is niet van belang) dan gaan we 100 futures contracten op 100 troy ounce per contract aan. De €15 miljoen cash die we hiervoor vrij maken rapporteren we op rij 510 kolom 010 onder overige liquide middelen; tenzij we deze niet alleen voor de margin verplichting beschikbaar maken, maar een gedeelte ervan in andere assets investeren. In dat geval is er sprake van leverage en dient de investering van de cash onder de betreffende categorie inzichtelijk te worden gemaakt. De marktwaarde bij het aangaan van het contract is uiteraard nul en dit komt op rij 480 kolom 020 onder commodities. De delta-equivalenten van deze positie zijn 100 contracten X €1500 (futures prijs) X 100 en gelijk aan de €15 miljoen exposure, wat op rij 480 kolom 030 wordt gerapporteerd. Het rho-equivalent op rij 510 kolom 030 is het verschil tussen de marktwaarde en de delta-equivalenten: €0 - €15 = -€15 miljoen. Het geld op de margin account en de resterende cash die aangehouden wordt voor de contracten van samen ook €15 miljoen wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 010 onder overige liquide middelen. De totale exposure van overige liquide middelen is hiermee gelijk aan 0 (€15-€15). In K201-1 ziet de positie in goud er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>		MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
		010	020	030
480	Commodities		0	15
510	Ov. liq. middelen	15		0

Stel nu dat de futures prijs met 10% is gestegen tot €1650. De 100 contracten samen zijn nu met €1,5 miljoen in waarde gestegen. Deze waardeverhoging wordt bijgeschreven op de margin account en wordt daarmee gerapporteerd onder overige liquide middelen op rij 510 kolom 010. Deze komt samen met de al aanwezige cash van €15 miljoen uit op totaal €16,5 miljoen. De marktwaarde van het contract is hiermee direct verrekend, waardoor de marktwaarde van de commodities op nul blijft. De delta-equivalenten op rij 480 kolom 030 zijn nu 100 contracten X €1650 X 100 is €16,5 miljoen exposure. Het rho-equivalent op rij 510 kolom 030 is het verschil tussen de marktwaarde en de delta-equivalenten: €0 - €16,5 = -€16,5 miljoen, oftewel minus €16,5 miljoen. De totale exposure van overige liquide middelen is hiermee gelijk aan €0 (€16,5-€16,5). K201-1 wordt nu als volgt ingevuld:

<i>in miljoenen €</i>		MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
		010	020	030
480	Commodities		0	16,5
510	Ov. liq. middelen	16,5		0

Stel dat in voorgaande voorbeelden de margin verplichting 25% van de notional van de contracten is en de overige 75% van de cash of het cash collateral herbelegd wordt, dan dient deze herbelegging ook als afzonderlijke belegging op de rij van de betreffende categorie gerapporteerd te worden. Als voorbeeld voor de herbelegging investeren we de 75% in reguliere bedrijfsobligaties. In dat geval rapporteren we 25% van de €15 miljoen als margin-verplichtingen op rij 510

kolom 010 onder overige liquide middelen en het restant van de €15 miljoen op rij 320 kolom 010 voor financials, en rij 330 kolom 010 voor corporates. De delta- en rho-equivalenten van de forwards of de futures blijven ongewijzigd op €15 miljoen. K201-1 ziet er bij deze herbelegging als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
320/330 Financials/corporates	11,25		11,25
480 Commodities		0	15
510 Ov. liq. middelen	3,75		-11,25

Op deze manier komt de balansverlenging als gevolg van de herbelegging duidelijk naar voren, omdat de totale exposures van €15 miljoen belegging uitkomt op een totale exposure van €26,3 miljoen; €11,3 miljoen exposure naar credits plus €15 miljoen exposure naar commodities.

Structured notes

Een structured note heeft vaak het risicokarakter van een obligatie en een derivaat. Als voorbeeld nemen we een structured note afgesloten met een investment bank met een hoofdsom van €10 miljoen die op de einddatum de hoofdsom maal het rendement op een commodity index uitbetaalt; de waarde van de structured note wordt door de investment bank gedekt met onderpand. Tot de vervaldatum betaalt de investment bank jaarlijks 3 procent over de hoofdsom. Deze structured note is een combinatie van een obligatie met hoofdsom €10 miljoen (rij 510 kolom 030) uitgegeven door de investment bank en een commodity forward met een hoofdsom van €10 miljoen (rij 410 kolom 030). De marktwaarde van de (vergelijkbare) obligatie is €9 miljoen en initieel is de marktwaarde van de commodity forward nul. De totale waarde van de structured note minus de waarde van het derivaat is daarmee initieel €9 miljoen en wordt op rij 520 kolom 010 onder overig gerapporteerd; de exposure is echter naar een gedekte obligatie en wordt op rij 360 kolom 030 gerapporteerd. De K201-1 ziet er in deze situatie als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
360 Covered bonds	0		9
410 Commodities		0	10
510 Ov. liq. middelen	0		-10
520 Overig	9		0

Stel nu dat de credit spread van de investment bank oploopt en de marktwaarde van de (vergelijkbare) obligatie daalt tot €8 miljoen. Veronderstel ook dat daarnaast de commodity index met 50 procent is gestegen, waardoor de marktwaarde van de forward toeneemt tot €5 miljoen. De rapportage ziet er in deze situatie als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
360 Covered bonds	0		8
410 Commodities		5	10
510 Ov. liq. middelen	0		-10
520 Overig	8		0

Voorbeeld 11: Valutaderivaten

Bij valutaderivaten worden zowel de delta- als de rho-equivalenten op rij 540 onder currency overlay gerapporteerd. De marktwaarde van de valutaderivaten worden in kolom 020 ingevuld. Aangezien zowel de delta- en rho-equivalenten in kolom 030 worden ingevuld is het bedrag in deze kolom gelijk aan de marktwaarde van de valutaderivaten in kolom 020. De invulling van valutaderivaten in K201-1 is dus geheel onafhankelijk van de looptijd, valuta, notional etc.; enkel de marktwaarde hoeft bekend te zijn. Voor het toepassen van de valutaschokken in staat K204 is deze informatie wel nodig. Als de marktwaarde van de valutaderivaten van de mandaatbeleggingen (of de valuta-overlay op portefeuilleniveau) €10 miljoen is, dan wordt dat als volgt gerapporteerd in K201-1:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure
	010	020	030
540 Currency overlay	-	10	10

Voorbeeld 12: Exposure

Kolom 030 bevat de totale exposure van de beleggingen. De totale exposure van de beleggingen op een rij wordt immers gevormd door de marktwaarde exclusief derivaten en de delta-gevoeligheden van de beleggingen op de betreffende rij. De additionele exposure als gevolg van leverage door het aangaan van leningen dient ook gerapporteerd te worden. Ook hier is het look-through principe van toepassing.

We beschrijven twee voorbeeldsituaties voor een indirecte vastgoedbelegging en een belegging in een private equity fund of fund. Als voorbeeld nemen we een deelneming in een vastgoedfonds ter waarde van €50 miljoen. Dit vastgoedfonds gaat een lening aan bij een externe financier ter waarde van €50 miljoen. Hiermee blijft de totale waarde van de deelneming onveranderd, maar is de gevoeligheid van de waarde van de deelneming verdubbeld tot €100 miljoen. Een restant van €450 miljoen wordt belegd in staatsobligaties (rij 210 kolom 010). De marktwaarde van de vastgoedbelegging van €50 miljoen wordt gerapporteerd op rij 080 kolom 010 onder indirect niet-beursgenoteerd vastgoed. De totale exposure naar vastgoed van het mandaat bedraagt €100 miljoen; deze wordt op dezelfde rij in kolom 030 gerapporteerd. De additionele exposure van €50 miljoen als gevolg van de externe financiering in het mandaat wordt als minus €50 miljoen gerapporteerd op rij 510 kolom 030 onder overige liquide middelen. De rapportage in K201-1 ziet er nu als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
080 ind vastg niet-gnt	50		100	100	20	10	5	15
210 Staatsobligaties	450		450	450	90	90	85	95
510 Ov. liq. middelen			-50	-50	-10			
550 Totaal	500		500	500	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	450		450	450	90	-	-	-

Een ander voorbeeld is een private equity fund of fund belegging ter waarde van €50 miljoen. Middels een lening van €50 miljoen wordt het beschikbaar vermogen van dit fonds om te beleggen in private equity funds verhoogd tot €100 miljoen. Het private equity fund of fund commit vervolgens €25 miljoen aan vier private equity funds. Twee van deze private equity funds gaan vervolgens ook zelf weer leningen aan ter grootte van €25 miljoen. Hiermee wordt met de inleg van €50 miljoen een totaal exposure naar private equity aangegaan van €150 miljoen. Oftewel, in totaal is er sprake van €100 miljoen exposure door externe financiering. Merk hierbij op dat de leverage binnen de bedrijven niet worden meegenomen om de totale exposure te bepalen, net zoals dit bij beursgenoteerde aandelen niet het geval is. De leverage binnen de bedrijven leidt mogelijk wel tot additionele risico's. Deze private equity fund of fund belegging dient als volgt gerapporteerd te worden:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
150 Private Equity	50		150	150	30	10	5	15
210 Staatsobligaties	450		450	450	90	90	85	95
510 Ov. liq. middelen			-100	-100	-20			
550 Totaal	500		500	500	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	450		450	450	90	-	-	-

Normwegingen, feitelijke wegingen en bandbreedtes (kolom 050 t/m 080)

Als er sprake is van een mandaat- of fondsbelegging die in meerdere subcategorieën belegt, waar voor de subcategorieën normwegingen en begrenzings beschikbaar zijn, dan worden deze doorvertaald naar normwegingen en bandbreedtes voor de subcategorieën in K201-1. Als voorbeeld nemen we een fonds dat 50 procent alloceert naar vastrentende waarden en 50 procent naar aandelen ontwikkelde markten van een totale portefeuille van €200 miljoen. De bandbreedte om

deze normwegingen zijn plus en min 10 procent, oftewel tussen 40 en 60 procent. Het vastrentende waarden mandaat heeft een normweging van 60 procent naar staatsobligaties en 40 procent naar credits. In het mandaat zijn bandbreedtes gesteld aan de beleggingen in het vastrentende waarden mandaat van plus of min 10 procentpunt. Dit betekent voor de ondergrens dat van de minimale allocatie van 40 procent minimaal 50 procent naar staatsobligaties en minimaal 30 procent naar credits wordt gealloceerd. Dit betekent een ondergrens voor de beleggingen in staatsobligaties van 40 procent maal 50 procent is 20 procent. De ondergrens voor de beleggingen in credits komt volgens de overeenkomstige berekening uit op 12 procent. De bovengrens van de allocatie naar staatsobligaties komt uit op 42 procent: 60 procent allocatie naar vastrentende waarden maal 70 procent allocatie naar staatsobligaties binnen het mandaat. De bovengrens voor de beleggingen in credits bedraagt 30 procent als deze berekening voor credits wordt toegepast. De feitelijke weging van rij 560 is de verhouding tussen de producten aangehouden voor rente-afdekking en de totale exposure mandaat-beleggingen rij 550 kolom 040, wat resulteert in 50 procent. K201-1 ziet er in deze situatie als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex.	MW	Totale	w.v.	Feit	Norm	Norm	Norm
	Derivaten	derivaten	Exposure	Exposure				
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	100		100	100	50	50	40	60
140 Totaal aandelen	100		100	100	50	50	40	60
210 Staatsobligaties	60		60	60	30	30	20	42
320 Credits	40		40	40	20	20	12	30
460 Totaal VRW	100		100	100	50	50	40	60
550 Totaal	200		200	200	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	100		100	100	50	-	-	-

Als er binnen het vastrentende waarden mandaat geen expliciete begrenzings zijn aan de normwegingen van 60 procent staatsobligaties en 40 procent credits, dan behoort een allocatie van nul of honderd procent naar credits of staatsobligaties tot de mogelijkheden binnen het mandaat. Deze situatie in het strategische beleggingsbeleid dient naar voren te komen in de staten en wel als ondergrens van de beleggingen in staatsobligaties van nul procent (40 procent allocatie naar vastrentende waarden met daar binnen een minimale allocatie van nul procent) en om dezelfde reden een ondergrens van nul procent naar credits. De bovengrens voor staatsobligaties en credits bedraagt 60 procent in deze situatie. K201-1 ziet er bij het ontbreken van begrenzings binnen het mandaat als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	100		100	100	50	50	40	60
140 Totaal aandelen	100		100	100	50	50	40	60
210 Staatsobligaties	60		60	60	30	30	0	60
320 Credits	40		40	40	20	20	0	60
460 Totaal VRW	100		100	100	50	50	40	60
550 Totaal	200		200	200	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	100		100	100	50	-	-	-

Feitelijke gewingen die buiten de gerapporteerde bandbreedtes komen, dienen te worden toegelicht in het daarvoor bestemde tekstveld (rij 010 K207).

Als voor de overige beleggingen op de rijen 490 t/m 530 geen normwegingen en begrenzingsen beschikbaar zijn, dan hoeven deze vanzelfsprekend ook niet te worden ingevuld.

De ABTN dient (de normwegingen en boven- en ondergrenzen van) de beleggingen altijd voldoende te expliciteren, zodat het mogelijk is op basis van die informatie de onderverdeling van de beleggingen en normwegingen én boven- en ondergrenzen in K201-1 te herleiden.

Het is mogelijk dat voor (een gedeelte van) de portefeuille een buy-and-hold strategie van toepassing is waarbij het pensioenfonds er voor heeft gekozen de allocatie niet te herbalanceren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van minder liquide beleggingen zoals private equity, hedge funds en vastgoed, waar aan- en verkopen niet snel te realiseren zijn. Een buy-and-hold strategie kan echter ook zijn vastgesteld voor andere, liquide categorieën of voor de gehele balans. Als er sprake is van een buy-and-hold strategie, dan zijn de onder- en bovengrens gelijk aan de normwegingen. Als voorbeeld voor deze situatie nemen we een pensioenfonds met een allocatie van 20 procent naar indirect, niet-beursgenoteerd vastgoed, 30 procent aandelen en 50 procent vastrentende waarden van de totale beleggingen van €100 miljoen. Het strategische beleggingsbeleid schrijft voor dat de allocatie van €20 miljoen naar vastgoed niet actief vergroot of verkleind zal worden. Verder schrijft het beleid voor dat de 50-50 procent allocatie naar vastrentende waarden en zakelijke waarden, aandelen en vastgoed, een bandbreedte heeft van 10 procentpunt. Dit impliceert een begrenzing aan de aandelenbeleggingen van minimaal 20 procent en maximaal 40 procent, want de allocatie van 20 procent naar vastgoed staat vast. In K201-1 ziet deze situatie er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
080 ind vastg niet-gnt	20		20	20	20	20	20	20
120 Aandelen mature	30		30	30	30	30	20	40
210 Staatsobligaties	50		50	50	50	50	40	60
550 Totaal	100		100	100	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	50		50	50	50	-	-	-

Stel nu dat in bovenstaand voorbeeld de waarde van de vastgoed beleggingen toeneemt tot €30 miljoen, de waarde van de aandelenbeleggingen zijn toegenomen tot €40 miljoen en de waarde van de staatsobligaties is nog steeds €50 miljoen. In dit geval bedraagt de normweging naar vastgoed 25 procent: €30 miljoen van de totale beleggingen van €120 miljoen. De normweging voor aandelen bedraagt dan ook 25 procent; 50 procent allocatie naar zakelijke waarden minus 25 procent normweging voor vastgoed. De boven- en ondergrens van de aandelenbeleggingen bedragen respectievelijk 15 en 35 procent om de allocatie naar zakelijke waarden te begrenzen tussen 40 en 60 procent. K201-1 wordt na deze koerswijzigingen als volgt ingevuld:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
080 ind vastg niet-gnt	30		30	30	25	25	25	25
120 Aandelen mature	40		40	40	33	25	15	35
210 Staatsobligaties	50		50	50	42	50	40	60
550 Totaal	120		120	120	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	50		50	50	42	-	-	-

Als in bovenstaand voorbeeld het fonds in tegenstelling tot het strategische beleggingsbeleid besluit €10 miljoen extra vastgoed aan te kopen gefinancierd met de verkoop van €10 miljoen staatsobligaties, dan blijven de normwelingen en begrenzingen onveranderd. Deze reflecteren immers het strategische beleggingsbeleid dat uitgevoerd zou moeten zien; het feit dat het fonds afwijkt van dit beleid komt nu op de volgende manier naar voren in K201-1:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	W.V. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
080 ind vastg niet-gnt	40		40	40	33	25	25	25
120 Aandelen mature	40		40	40	33	25	15	35
210 Staatsobligaties	40		40	40	33	50	40	60
550 Totaal	120		120	120	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	40		40	40	33	-	-	-

De feitelijke wegingen worden bepaald door de exposure mandaat-beleggingen rij XXX kolom 040 te delen door de totale exposure mandaat beleggingen 560 kolom 040. Als de normwelingen in de ABTN niet op basis zijn van de mandaat-exposures zoals deze in K201-1 worden bepaald, dan wijken de feitelijke wegingen als gevolg van leverage mogelijk af van de gerapporteerde normwelingen. Ook deze afwijking dient toegelicht te worden in het toelichtingenveld rij 010 van K207.

Producten aangehouden ter afdekking van het renterisico

Als voorbeeld voor het invullen van rente-afdekking rij 560 nemen we een pensioenfonds dat het belegd vermogen van €500 miljoen voor 20 procent in aandelen belegt, 50 procent in staatsobligaties, 10 procent in hypotheek en 20 procent in bedrijfsobligaties. De €250 miljoen exposure naar staatsobligaties wordt gerealiseerd door €150 miljoen staatsobligaties te kopen én voor €100 miljoen cash aan te houden en hiermee voor €100 miljoen exposure renteswaps aan te gaan. De €100 miljoen cash aangehouden voor de exposure naar staatsobligaties middels swaps wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 010. De €300 miljoen exposure naar staatsobligaties en hypotheek worden volledig aangehouden ter afdekking van het renterisico (bijvoorbeeld in de match portefeuille). De beleggingen in bedrijfsobligaties bestaan uit twee mandaten; één mandaat van €50 miljoen draagt bij aan de rente-afdekking (in de match portefeuille) en het andere mandaat wordt niet aangehouden voor de rente-afdekking (maar valt bijvoorbeeld in de return portefeuille). Hiermee bedraagt de marktwaarde van de beleggingen in de match portefeuille die aangehouden worden voor de rente-afdekking €250 miljoen (€150 miljoen staatsobligaties, €50 miljoen hypotheek en €50 miljoen credits). Het delta-equivalent van €100 miljoen van de swaps voor de exposure naar staatsobligaties draagt ook bij aan de rente-afdekking en wordt ook op rij 560 kolom 030 en 040 opgeteld. Hiermee komt de totale exposure van de match portefeuille aangehouden voor de afdekking van het renterisico op €350 miljoen. Aanvullend heeft het fonds voor €150 miljoen renteswaps afgesloten om de afdekking van het renterisico te vergroten. De exposure van €150 miljoen die hieruit voortvloeit, telt volledig mee voor de rente-afdekking en wordt op rij 560 kolom 030 en kolom 040 opgeteld. De beleggingen op rij 510 worden niet meegeteld bij het bepalen van de producten aangehouden ter afdekking van het renterisico.

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	W.V. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	100		100	100	20	20	15	25
210 Staatsobligaties	150	0	400	400	80	50	45	55
270 Hypotheken	50		50	50	10	10	5	10
320 Credits	100		100	100	20	20	15	25
510 Ov. liq. middelen	100	0	-150	-150	-30	0	0	0
550 Totaal	500	0	500	500	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	250	0	500	500	100	-	-	-

De voorbeelden in de volgende sectie laten zien op welke wijze in andere, regelmatig voorkomende situaties rij 560 over de rente-afdekking ingevuld dient te worden.

Derivaten in de beleggingen

Stel dat het pensioenfonds uit bovenstaand voorbeeld de exposure naar staatsobligaties voor 50 procent aangaat via renteswaps. In dat geval is €50 miljoen direct geïnvesteerd in staatsobligaties en is €50 miljoen cash omgezet middels renteswaps in exposure naar staatsobligaties. De €50 miljoen aan cash wordt gerapporteerd op rij 510 kolom 010 onder overige liquide middelen. Bij het aangaan van de renteswaps is de marktwaarde over het algemeen €0. Dit wordt ingevuld op rij 210 kolom 020 onder staatsobligaties. De €50 miljoen exposure van de renteswaps wordt gerapporteerd op rij 210 kolom 030 en 040 onder staatsobligaties. De volledige exposure naar staatsobligaties van zowel de renteswaps als de fysieke staatsobligaties telt mee voor de rente-afdekking, waarbij de beleggingen op rij 510 onder overige liquide middelen niet worden meegeteld bij de rente-afdekking. K201-1 ziet er in deze situatie als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	100		100	100	50	50	45	55
210 Staatsobligaties	50	0	100	100	50	50	45	55
510 Ov. liq. middelen	50	0	0	0	0	0	0	0
550 Totaal	200		200	200	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	50		100	100	50	-	-	-

LDI-achtige beleggingen

Pensioenfondsen hebben de mogelijkheid om via LDI-achtige mandaten (een deel van) de rente-afdekking in te regelen. Stel dat het pensioenfonds uit de voorgaande voorbeelden naast een allocatie van 25 procent in staatsobligaties kiest voor een LDI mandaat ter grootte van 25 procent van de totale balans. Dit LDI mandaat draagt zorg voor een rente-afdekking van 100 procent, met in acht name van de 25 procent allocatie naar staatsobligaties. De 50 procent allocatie naar staatsobligaties, bestaande uit 25% staatsobligaties en 25% exposure naar staatsobligaties via renteswaps binnen het LDI mandaat, mag variëren tussen 40 procent en 60 procent van de balans. Het LDI mandaat heeft meer exposure dan 25 procent om tot 100 procent afdekking van het renterisico te komen. Het LDI mandaat wordt ingevuld met €25 miljoen staatsobligaties en €25 miljoen cash. Deze cash wordt gebruikt om middels rente swaps tot 100 procent rente-afdekking te komen. Het LDI mandaat gaat renteswaps aan met een notional van €125 miljoen en een initiële marktwaarde van €0 miljoen. Al deze beleggingen worden als volgt gerapporteerd in K201-1:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	100		100	100	50	50	45	55
210 Staatsobligaties	75		200	200	100	50	40	60
510 Ov. liq. middelen	25		-100	-100	-50			
550 Totaal	200		200	200	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	75		200	200	100	-	-	-

Match- en returnportefeuille

Als voorbeeld voor het invullen van een match en return portefeuille nemen we een pensioenfonds met een match portefeuille die een omvang heeft van 80 procent van de technische voorzieningen met een bandbreedte van plus en min 10 procentpunt. Deze match portefeuille bestaat voor de helft uit staatsobligaties en voor

de ander helft uit een LDI-mandaat. De return portefeuille bestaat volledig uit aandelen. Bij een belegd vermogen van €120 miljoen, technische voorzieningen van €100 miljoen en een dekkingsgraad van 120 procent betekent dit een normweging van 33 procent naar staatsobligaties; 50 procent van 80 procent van 120 (de dekkingsgraad, om de 80 procent ten opzichte van de technische voorzieningen te vertalen naar een percentage ten opzichte van de totale beleggingen). De allocatie naar het LDI-mandaat komt op gelijke wijze ook uit op 33 procent ten opzichte van de totale beleggingen. De return portefeuille is het restant van de beleggingen dat overblijft na de allocatie naar de match portefeuille: 33 procent allocatie naar aandelen. Binnen het LDI-mandaat is geen sprake van leverage; maar er wordt gebruik gemaakt van €40 miljoen cash in combinatie met €40 miljoen renteswaps om de rentegevoeligheid te vergroten. In dit geval kunnen de match en return portefeuille beiden als volgt in K201-1 gerapporteerd worden:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	w.v. Exposure mandaat-belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	40		40	40	33	33	25	42
310 Staatsobligaties	40	0	80	80	67	67	58	75
510 Ov. liq. middelen	40		0	0	0	0	0	0
550 Totaal	120	0	120	120	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	40	0	80	80	67	-	-	-

Als het LDI mandaat binnen de match portefeuille wel leverage toestaat om bijvoorbeeld tot 100 procent rente -afdekking te komen door renteswaps met een notional van €60 miljoen aan te gaan, dan wordt er als volgt gerapporteerd. De normweging van de staatsobligaties binnen de match portefeuille wordt aangepast voor het feit dat er wel leverage is toegestaan binnen het LDI mandaat. De normweging naar aandelen komt uit op 33 procent; €40 miljoen van de totale mandaat-beleggingen van €120 miljoen. De normweging voor de staatsobligaties komt uit op 83 procent. Bij deze invulling van de match- en return portefeuille ziet K201-1 er als volgt uit:

<i>in miljoenen €</i>	MW ex. Derivaten	MW derivaten	Totale Exposure	W.v. Exposure mandaat- belegging	Feit %	Norm %	Norm % (min)	Norm % (max)
	010	020	030	040	050	060	070	080
120 Aandelen mature	40		40	40	33	33	25	42
310 Staatsobligaties	40		100	100	83	66	50	84
510 Ov. liq. middelen	40		-20	-20	-17			
550 Totaal	120	0	120	120	100	100	-	-
560 Rente-afdekking	40	0	100	100	83	-	-	-

Tabel K201-2: Beleggingen voor risico deelnemers

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico deelnemers
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Op dit formulier geeft het pensioenfonds een overzicht van de beleggingen die aangehouden worden voor risico deelnemers. De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde. Het look-through principe is van toepassing. In het overzicht moet de marktwaarde van de belegging, de marktwaarde van derivaten en het exposure van de belegging gerapporteerd worden.

K207 (rij 20 en 40) bevat ruimte om een toelichting te geven op de beleggingen voor risico deelnemer en het gerapporteerde percentage zakelijke waarden.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 070	010 t/m 030	Vastgoedbeleggingen, aandelen, alternatieve beleggingen, vastrentende waarden, hedge funds, commodities & overige beleggingen.	<p>Hier worden de waarden, de derivaten en de exposure per beleggingscategorie gerapporteerd.</p> <p>Vastgoed betreft hierbij indirect alsmede direct vastgoed.</p> <p>Onder alternatieve beleggingen worden onder meer beleggingen in private equity, microfinanciering en infrastructuur verstaan.</p> <p>Vastrentende waarden moeten gerapporteerd worden inclusief opgelopen rente.</p> <p>In tegenstelling tot andere beleggingscategorieën hoeft bij hedge funds het look-through principe niet toegepast te worden.</p> <p>De beleggingen in commodities zullen voornamelijk bestaan uit beleggingen in commoditiesderivaten. Derhalve verwacht DNB vooral bedragen in de kolom 'marktwaarde derivaten' en de kolom 'exposure'. Alleen directe beleggingen (in bijvoorbeeld edelmetalen) zullen in de kolom onder marktwaarde exclusief derivaten gemeld worden.</p> <p>Onder overige beleggingen worden beleggingen gerapporteerd die niet tot andere beleggingscategorieën gerekend kunnen worden.</p>

080	020 t/m 030	Currency overlay	Met currency overlay worden de valutaderivaten bedoeld. Het fonds rapporteert de marktwaarde van deze derivaten en het exposure.														
090	010 t/m 030	Totaal beleggingen inclusief currency overlay	Hier wordt de totale marktwaarde, derivatenwaarde en het exposure van de beleggingen die aangehouden worden voor risico deelnemers gerapporteerd.														
100	040	Percentage zakelijke waarden van beleggingen voor risico deelnemers	<p>Hier rapporteert het fonds het percentage zakelijke waarden. Alle beleggingen die <u>niet</u> onder vastrentende waarden zijn gerapporteerd, worden in dit kader als zakelijke waarden beschouwd. Daarnaast moet een deel van de portefeuille vastrentende waarden conform onderstaande tabel ook tot de zakelijke waarden worden gerekend. De mate van toerekening is afhankelijk van de creditrating van deze portefeuille vastrentende waarden (zie onderstaande tabel).</p> <p>Het percentage zakelijke waarden moet gebaseerd worden op de marktwaarde inclusief derivaten.</p> <p>Het deel van de portefeuille vastrentende waarden dat eveneens toegerekend moet worden aan dit percentage, dient conform onderstaande tabel plaats te vinden:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Rating</i></th> <th><i>Gewicht zakelijke waarden</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AAA</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>AA</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>BBB</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td><BBB</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>Geen Rating</td> <td>60%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bij de derivaten op de portefeuille met vastrentende waarden mag uitgegaan worden van een AAA-kredietwaardigheid. Deze rentederivaten krijgen daarmee een gewicht van 0% en tellen dus niet mee in het percentage zakelijke waarden.</p>	<i>Rating</i>	<i>Gewicht zakelijke waarden</i>	AAA	0%	AA	10%	A	15%	BBB	20%	<BBB	60%	Geen Rating	60%
<i>Rating</i>	<i>Gewicht zakelijke waarden</i>																
AAA	0%																
AA	10%																
A	15%																
BBB	20%																
<BBB	60%																
Geen Rating	60%																

Een ander onderdeel van de portefeuille met vastrentende waarden dat niet meetelt betreft de liquide middelen die vrij beschikbaar zijn voor beleggingen. Deze posten worden gerapporteerd in de rubriek 'kortlopende vorderingen en liquide middelen'. Op verslagstaat K203 worden deze posten geclassificeerd onder 'geen rating'.

Het percentage zakelijke waarden geeft het quotiënt weer van alle bedragen (inclusief derivaten) die toegerekend moeten worden tot zakelijke waarden ten opzichte van de totale beleggingen (marktwaarde inclusief derivaten).

Tabel K202: Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten), valuta-uitsplitsing

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Het doel van deze staat is om inzicht te krijgen in de valuta exposure voor risico van het fonds. K207 (rij 50) bevat ruimte om een toelichting te geven op de valuta uitsplitsing.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 080	010 t/m 050	Beleggingen, uitgesplitst naar valuta	Deze staat heeft uitsluitend betrekking op beleggingen voor risico van het fonds. Om inzicht te verkrijgen in de mogelijke exposure naar valutarisico wordt de waarde van de beleggingen uitgesplitst naar munteenheden opgevraagd. Het betreft de waarde van de beleggingen exclusief derivaten. De totale beleggingen dienen uitgesplitst te worden in euro en niet-euro beleggingen voor de verschillende hoofdcategorieën, waarbij de volgende munteenheden worden onderscheiden: de euro, de Amerikaanse dollar, de Britse pond en de Japanse yen. De rest van de niet-euro beleggingen wordt gerapporteerd onder de categorie "overig". De niet-euro beleggingen worden wel in euro tegenwaarde gerapporteerd tegen de op de kwartaal ultimo geldende wisselkoers. De optelling van de euro en niet-euro beleggingen exclusief derivaten dient per hoofdcategorie overeen te komen met de totalen per hoofdcategorie in staat K201 in kolom 010. Directe beleggingen in fysieke grondstoffen worden altijd als euro beleggingen gerapporteerd.
090	020 t/m 050	Currency overlay (notionals)	Hier wordt de valuta-afdekking gerapporteerd door de hoofdsommen te rapporteren van de gebruikte derivaten ter afdekking van het valutarisico, uitgesplitst naar de verschillende munteenheden. Hierbij wordt aansluiting gezocht met de hoofdsom van de valutaderivaten die in K204 worden gerapporteerd. Deze aansluiting dient in rij 050 van K207 te worden toegelicht. Achtergrond bij het rapporteren van valutaderivaten is dat deze worden gezien als een long en een short positie in twee verschillende poten/valuta: de poot/valuta die wordt ontvangen, beschouwen we als een long positie. En de poot/valuta die wordt betaald, beschouwen we als een short positie. In de staat K202 worden poten/valuta waar een long positie in is, als negatief gerapporteerd en poten/valuta waar een short positie in is als positief gerapporteerd. Net als in K204 hoeven in deze staat de euro poten niet te worden gerapporteerd.

			<p>Als een van óf beide poten van een valutaderivaat betrekking hebben op een van de valuta Amerikaanse dollar, Britse pond of Japanse yen, dan wordt de waarde in euro's op de rapportagedatum van de poot waar een long positie in is (de poot, valuta, die profiteert van appreciatie van deze valuta ten opzichte van de euro) als negatief gerapporteerd; de waarde in euro's op de rapportagedatum van de poot waar een short positie in is (de poot, valuta, die profiteert van een depreciatie van deze valuta ten opzichte van de Euro) wordt als positief op die betreffende valuta gerapporteerd. Per saldo telt dit in deze staat voor deze derivaten dus op tot de marktwaarde van het valutaderivaat overeenkomstig de rapportage van de marktwaarde en het saldo van de hoofdsommen van dergelijke derivaten in K204.</p> <p>Van valutaderivaten waar beide 'poten' (valuta) in het derivaat geen betrekking hebben op de euro, Amerikaanse dollar, Britse pond of Japanse yen, worden de marktwaardes van dergelijke valutaderivaten gerapporteerd in kolom overige valuta. Feitelijk wordt dus ook voor deze derivaten de tegenwaarde in euro's van de hoofdsommen op de rapportagedatum van beide poten (valuta) gerapporteerd; aangezien beide poten (valuta) in dezelfde kolom worden gerapporteerd is alleen het saldo, de marktwaarde, zichtbaar.</p>
100	020 t/m 050	Strategisch valuta afdekkingspercentage	Hier wordt het strategisch valuta-afdekkingspercentage opgevraagd, zoals deze in het valuta-afdekkingsbeleid van het pensioenfonds is vastgesteld.

Tabel K203: Beleggingen voor risico fonds (exclusief derivaten), vastrentende waarden naar creditrating

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Deze kwartaalstaat geeft een specificatie van de portefeuille vastrentende waarden naar risicoklasse. Deze specificatie wordt gevraagd voor vastrentende waarden voor risico van het fonds. Van deze beleggingen worden de kredietwaardigheid, spread duration en modified durations gerapporteerd.

K207 (rij 60 en 70) bevat ruimte om een toelichting te geven op de uitsplitsing naar credit ratings en de modified en spread durations.

Regel	Kolom	Item	Definitie												
010 t/m 260	010 t/m 060	Vastrentende waarden exclusief derivaten, naar credit rating klasse	<p>In deze tabel dienen de marktwaardes per credit rating klasse gerapporteerd te worden. Deze dienen te worden uitgesplitst per beleggingscategorie conform de uitsplitsing als gehanteerd in de K201. Voor de credit rating klassen is aansluiting gezocht bij credit rating klassen zoals deze zijn gedefinieerd door de grotere kredietbeoordelaars (Moody's, S&P en Fitch). In de K203 dient een opsplitsing gemaakt naar de credit ratings AAA, AA, A, BBB, lager dan BBB en Geen rating.</p> <p>In onderstaande tabel vindt u de mapping van de credit ratings van de grote kredietbeoordelaars naar credit ratings zoals het fonds die dient te rapporteren. Bij beleggingen waarvan de rating niet bekend is, zal het fonds een adequate inschatting moeten maken (zie Open Boek: https://www.toezicht.dnb.nl/3/50-232927.jsp). Slechts indien dit niet mogelijk is, kunnen de beleggingen gerapporteerd worden in de categorie "Geen rating". Ook liquide middelen moeten op de categorie 'Geen rating' worden gerapporteerd.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Tabel in staten</th> <th>Moody's</th> <th>S&P</th> <th>Fitch</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AAA</td> <td>Aaa</td> <td>AAA</td> <td>AAA</td> </tr> <tr> <td>AA</td> <td>Aa1 Aa2 Aa3</td> <td>AA+ AA AA-</td> <td>AA+ AA AA-</td> </tr> </tbody> </table>	Tabel in staten	Moody's	S&P	Fitch	AAA	Aaa	AAA	AAA	AA	Aa1 Aa2 Aa3	AA+ AA AA-	AA+ AA AA-
Tabel in staten	Moody's	S&P	Fitch												
AAA	Aaa	AAA	AAA												
AA	Aa1 Aa2 Aa3	AA+ AA AA-	AA+ AA AA-												

A	A1 A2 A3	A+ A A-	A+ A A-
BBB	Baa1 Baa2 Baa3	BBB+ BBB BBB-	BBB+ BBB BBB-
Lager dan BBB	Ba1 en lager	BB+ en lager	BB+ en lager
Geen rating			

Bijzonderheden dienen in regel 60 van K207 te worden gerapporteerd. Dit geldt in ieder geval voor de bedragen onder geen rating en de bedragen waarvoor een eigen inschatting is gemaakt van de credit rating.

270 010 t/m 070 Spread duration naar creditrating klasse (in jaren)

Op deze regel dienen de spread durations per credit rating klasse te worden gerapporteerd. De spread duration geeft de procentuele waardeverandering weer van vastrentende waarden bij een verandering van de credit spread met 100 basispunten. De spread duration wordt weergegeven in jaren (met één decimaal). De spread duration dient berekend te worden als de waardeverandering als gevolg van een daling/stijging van de spread met 1 basispunt en deze dient vervolgens opgeschaald te worden naar 100 basispunten (door te vermenigvuldigen met 100). De duration op basis van 1 basispunt kan met de volgende formule worden berekend:

$$D_{\text{spread}} = \frac{1}{P} \frac{\delta P}{\delta s} = - \frac{1}{P} \frac{P_{+1bp} - P_{-1bp}}{2} \times 100$$

Met

P = de huidige marktwaarde van de vastrentende waarden is
 $P_{\pm 1bp}$ = de marktwaarde van de vastrentende waarden als gevolg van een stijging/daling van de spread met 1 basispunt.

De spread duration voor vermogenstitels met een vaste rentevoet is normaal gesproken gelijk aan de modified duration van de titel. Voor vermogenstitels met een variabele rente component wijkt de spread duration af van de modified duration. Cash posities, die geen spread duration kennen, dienen in kolom 060 te worden gerapporteerd.

Bijzonderheden dienen in regel 70 van K207 te worden gerapporteerd.

280	070	Modified duration vastrentende waarden exclusief derivaten (in jaren)	<p>De modified duration geeft de waardeverandering van de vastrentende waarden weer als gevolg van een parallelle verandering van de rentetermijnstructuur met 1 procentpunt. De modified duration wordt weergegeven in jaren (met één decimaal). De modified duration geeft de rentegevoeligheid voor kleine veranderingen van de rentecurve weer; het is de relatieve waardeverandering van de vastrentende waarden bij een verandering van de rentecurve met één basispunt vermenigvuldigd met 100. Het is dus uitdrukkelijk niet de bedoeling de rentecurve te schokken met 100 basispunten. Voor de berekening van de duration worden niet alleen Euro rentes met één basispunt aangepast, maar ook alle andere niet-Euro rentecurves worden met één basispunt aangepast. Alle producten, ongeacht hun rating en het niveau van hun credit spread, worden meegenomen bij de berekening van de duration (dus ook high yield obligaties en emerging market debt).</p> <p>DNB maakt gebruik van modified durations om de duration gap tussen de assets en liabilities in kaart te brengen. Hierbij is de modified duration van de vastrentende waarden portefeuille exclusief derivaten de procentuele waardeverandering van de vastrentende waarden portefeuilles:</p> $MD_{VRW(\text{exclusief derivaten})} = \frac{1}{MW_{VRW}} \frac{\partial MW_{VRW}}{\partial s}$ $= - \frac{1}{MW_{VRW}} \frac{MW_{VRW+1bp} - MW_{VRW-1bp}}{2} \times 100$ <p>Bijzonderheden dienen in regel 70 van K207 te worden gerapporteerd.</p>
290	070	Modified duration vastrentende waarden inclusief derivaten (in jaren)	<p>De modified duration van de vastrentende waarden portefeuille inclusief derivaten is de waardeverandering van de vastrentende waarden en rentederivaten gedeeld door de som van de marktwaarde van de vastrentende waarden en rentederivaten:</p> $MD_{VRW(\text{inclusief derivaten})} = \frac{1}{MW_{VRW+\text{rentederivaten}}} \frac{\partial MW_{VRW+\text{rentederivaten}}}{\partial s}$ $= - \frac{1}{MW_{VRW+\text{rentederivaten}}} \frac{MW_{VRW+\text{rentederivaten}+1bp} - MW_{VRW+\text{rentederivaten}-1bp}}{2} \times 100$ <p>Bijzonderheden dienen in regel 70 van K207 te worden gerapporteerd.</p>
300	070	Modified duration totale beleggingen (in jaren)	<p>De modified duration van de totale beleggingen inclusief derivaten slaat niet terug op enkel de marktwaarde van de vastrentende waarden portefeuille en de marktwaarde van</p>

de rentederivaten, maar op de totale balans. Dit geeft de waardeverandering van de totale beleggingen voor risico fonds inclusief derivaten weer bij een parallelle verandering van de rentecurve met 1 basispunt vermenigvuldigd met 100. De formule voor het bepalen van de modified duration van de totale beleggingen inclusief derivaten is als volgt:

$$MD_{\text{Totale Beleggingen}} = \frac{1}{MW_{\text{TB}}} \frac{\partial MW_{\text{TB}}}{\partial s} = - \frac{1}{MW_{\text{TB}}} \frac{MW_{\text{TB}+1bp} - MW_{\text{TB}-1bp}}{2} \times 100$$

De duration van de totale beleggingen verhoudt zich tot de duration van de vastrentende waarden inclusief derivaten conform de verhouding tussen de waarde van de vastrentende waarden en totale beleggingen.

Bijzonderheden dienen in regel 70 van K207 te worden gerapporteerd.

Tabel K204: Beleggingen voor risico fonds, derivatenposities

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Algemeen

Deze kwartaalstaat hoeft alleen ingevuld te worden indien het pensioenfonds gebruik maakt van derivaten. Het doel van deze staat is om een beter inzicht te verkrijgen in de risico-exposure als gevolg van het gebruik van (niet-lineaire) derivaten door het fonds.

K207 (rij 80) bevat ruimte op een toelichting te geven op de derivatenposities voor beleggingen risico fonds.

Regel	Kolom	Item	Definitie				
010 t/m 440	010	Derivatenpositie: marktwaarde derivaten	Het fonds rapporteert de totale marktwaarde per soort derivatenpositie. Het totaal van de marktwaarde van de derivaten dient overeen te komen met de totale marktwaarde van de derivaten die in staat K201 gerapporteerd zijn.				
010 t/m 440	020	Derivatenpositie: marktwaarde na standaardschok	Het fonds rapporteert de marktwaarde van de derivatenpositie na standaardschok. De schokken dienen te worden toegepast op de onderliggende waarde van het betreffende derivaat én niet op de marktwaarde van het derivaat. De standaardschok bij rente dient aan te sluiten bij de voor de bepaling van het renterisico in het vereist eigen vermogen van het fonds gebruikte schok. Voor meer informatie over het standaardmodel en de schokken verwijzen wij naar open boek toezicht op http://www.toezicht.dnb.nl/2/50-202138.jsp .				
010 t/m 440	030	Derivatenpositie: Long notional	<p>Het fonds rapporteert de notional amount van de betreffende derivatenposities waarin het een long position heeft. Met betrekking tot de notional amount wordt geen saldering toegepast voor long en short posities in derivaten. Hierbij sluit de definitie van long en short aan bij het antwoord op de vraag of de verkregen exposure naar de onderliggende waarde positief dan wel negatief is.</p> <p>Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gevallen waarin notional amounts als long moeten worden gerapporteerd:</p> <table border="1" data-bbox="1115 1289 2168 1347"> <thead> <tr> <th>Positie in derivaat</th> <th>Notional amount</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Positie in derivaat	Notional amount		
Positie in derivaat	Notional amount						

			<table border="1"> <tr> <td>Receiver interest rate swap gekocht</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Payer interest rate swaption geschreven</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Receiver interest rate swaption gekocht</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Aandelenfutures gekocht</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Aandelenforwards gekocht</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Aandelen put optie geschreven</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Aandelen call optie gekocht</td> <td>Long</td> </tr> <tr> <td>Commodities futures/forwards gekocht</td> <td>Long</td> </tr> </table> <p>Als er sprake is van een verkochte (geschreven) positie in plaats van een gekochte positie in bovenstaande tabel dan wijzigt een long positie in een short positie en vice versa.</p> <p>Voor valutaderivaten geldt dat de notional voor long posities wordt gerapporteerd, indien het derivaat in waarde toeneemt als de Euro deprecieert ten opzichte van de andere valuta.</p> <p>Voor het invullen van K204 beschouwen we cross-currency interest rate swaps waar sprake is van het ontvangen van een vaste rente (ongeacht in welke valuta) en het betalen van een variabele rente (ongeacht in welke valuta) als een long positie.</p>	Receiver interest rate swap gekocht	Long	Payer interest rate swaption geschreven	Long	Receiver interest rate swaption gekocht	Long	Aandelenfutures gekocht	Long	Aandelenforwards gekocht	Long	Aandelen put optie geschreven	Long	Aandelen call optie gekocht	Long	Commodities futures/forwards gekocht	Long
Receiver interest rate swap gekocht	Long																		
Payer interest rate swaption geschreven	Long																		
Receiver interest rate swaption gekocht	Long																		
Aandelenfutures gekocht	Long																		
Aandelenforwards gekocht	Long																		
Aandelen put optie geschreven	Long																		
Aandelen call optie gekocht	Long																		
Commodities futures/forwards gekocht	Long																		
010 t/m 440	040	Derivatenpositie: Short notional	<p>Het fonds rapporteert de notional amount waarin het een short position heeft. Met betrekking tot de notional amount wordt geen saldering toegepast voor long en short posities in derivaten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van veel voorkomende short notional posities:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Positie in derivaat</th> <th>Notional amount</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Payer interest rate swap gekocht</td> <td>Short</td> </tr> <tr> <td>Payer interest rate swaption gekocht</td> <td>Short</td> </tr> </tbody> </table>	Positie in derivaat	Notional amount	Payer interest rate swap gekocht	Short	Payer interest rate swaption gekocht	Short										
Positie in derivaat	Notional amount																		
Payer interest rate swap gekocht	Short																		
Payer interest rate swaption gekocht	Short																		

			Receiver interest rate swaption geschreven	Short
			Aandelen put optie gekocht	Short
			Aandelen call optie geschreven	Short
			Kredietderivaten (bescherming) gekocht	Short
		<p>Als er sprake is van een verkochte (geschreven) positie in plaats van een gekochte positie in bovenstaande tabel dan wijzigt een long positie in een short positie en vice versa.</p> <p>Voor K204 beschouwen we een short positie in een valutaderivaat als het derivaat in waarde toeneemt als de Euro apprecieert ten opzichte van de andere valuta. Als er sprake is van het afdekken van het valutarisico van niet-Euro beleggingen is er veelal sprake van een short hoofdsom die groter is dan de long hoofdsom. Van valutaderivaten waar de Euro geen betrekking op heeft worden de waardes in Euro's van de hoofdsommen van beide poten (valuta) op de rapportagedatum gerapporteerd; de poot die in waarde toeneemt als de Euro deprecieert ten opzichte van andere valuta wordt gerapporteerd in kolom 030 voor long posities en de poot die in waarde afneemt als de Euro deprecieert wordt gerapporteerd in kolom 040 voor short posities. In termen van schokken op wisselkoersen worden de schokken toegepast op een wisselkoers die luidt in aantal Euro per vreemde valuta (bijvoorbeeld 0,80€/€); dit is overeenkomstig het toepassen van de schok op de waarde van de vreemde valuta 'poot' in Euro's van een valutaderivaat.</p> <p>Cross-currency interest rate derivaten waar een vaste rente betaald wordt en een variabele rente wordt ontvangen, worden als een short positie gerapporteerd, ongeacht de valuta van de uitgewisselde kasstromen.</p> <p>Cross-currency interest rate swaps waar óf zowel een vaste rente wordt ontvangen als betaald óf zowel een variabele rente wordt betaald als ontvangen geldt het volgende: een derivaat waarvoor geldt dat (zonder wijziging van de onderliggende rentecurves) als de marktwaarde toeneemt bij een depreciatie van de Euro ten opzichte van andere valuta, dan wordt de positie als long beschouwd. Als in deze situatie een appreciatie van de Euro ten opzichte van de andere valuta een toename van de marktwaarde van het derivaat impliceert, dan wordt de positie als short beschouwd.</p> <p>De notional amounts van cross-currency interest rate swaps waar óf zowel een vaste rente wordt ontvangen als betaald óf zowel een variabele rente wordt betaald als ontvangen, maar die geen betrekking hebben op de Euro worden niet gerapporteerd.</p>		

10 t/m 440	050 t/m 080	Derivatenpositie: marktwaarde na schok 1, Schok 2, Schok 3 en Schok 4.	<p>In deze kolommen worden de marktwaardes van de derivaten gerapporteerd na het toepassen van vier schokken op de onderliggende waarden van het derivaat. Met het toepassen van deze additionele schokken op de derivatenposities krijgt DNB zicht op de (niet-lineaire) gevoeligheden van de derivaten op de balans van het pensioenfonds. Voor het bepalen van de marktwaarde na het toepassen van de schokken mag geen benaderingsmethode worden gebruikt, maar zal de onderliggende waarde daadwerkelijk moeten worden geschokt.</p> <p>De volgende tabel geeft aan welke schokken dienen te worden toegepast op de onderliggende waarde van de derivaten:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Derivaat</th> <th>Risicofactor</th> <th>Schok 1</th> <th>Schok 2</th> <th>Schok 3</th> <th>Schok 4</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rentederivaten</td> <td>Rente</td> <td>- 1 %</td> <td>- 0.5%</td> <td>+ 0.5%</td> <td>+ 1%</td> </tr> <tr> <td>Aandelencontracten</td> <td>Aandelen</td> <td>- 25%</td> <td>- 12,5%</td> <td>+ 12,5%</td> <td>+ 25%</td> </tr> <tr> <td>Valutacontracten</td> <td>Valuta</td> <td>- 25%</td> <td>- 12,5%</td> <td>+ 12,5%</td> <td>+ 25%</td> </tr> <tr> <td>Commodities derivaten</td> <td>Commodities</td> <td>- 25%</td> <td>- 12,5%</td> <td>+ 12,5%</td> <td>+ 25%</td> </tr> <tr> <td>Kredietderivaten</td> <td>Credit Spread</td> <td>+ 150%</td> <td>+ 75%</td> <td>- 25%</td> <td>- 50%</td> </tr> <tr> <td>Cross-currency interest rate swaps</td> <td>Rente Valuta</td> <td>- 1% - 25%</td> <td>- 0,5% - 12,5%</td> <td>+ 0,5% + 12,5%</td> <td>+ 1% + 25%</td> </tr> <tr> <td>Equity linked swap(tion)s</td> <td>Rente Aandelen</td> <td>- 1% - 25%</td> <td>- 0,5% - 12,5%</td> <td>+ 0,5% + 12,5%</td> <td>+ 1% + 25%</td> </tr> <tr> <td>Overig</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Renteschok</td> <td>Rente</td> <td>- 1 %</td> <td>- 0.5%</td> <td>+ 0.5%</td> <td>+ 1%</td> </tr> <tr> <td>Valutaschok</td> <td>Valuta</td> <td>- 25%</td> <td>- 12,5%</td> <td>+ 12,5%</td> <td>+ 25%</td> </tr> <tr> <td>Renteschok</td> <td>Rente</td> <td>- 1 %</td> <td>- 0.5%</td> <td>+ 0.5%</td> <td>+ 1%</td> </tr> </tbody> </table>	Derivaat	Risicofactor	Schok 1	Schok 2	Schok 3	Schok 4	Rentederivaten	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%	Aandelencontracten	Aandelen	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%	Valutacontracten	Valuta	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%	Commodities derivaten	Commodities	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%	Kredietderivaten	Credit Spread	+ 150%	+ 75%	- 25%	- 50%	Cross-currency interest rate swaps	Rente Valuta	- 1% - 25%	- 0,5% - 12,5%	+ 0,5% + 12,5%	+ 1% + 25%	Equity linked swap(tion)s	Rente Aandelen	- 1% - 25%	- 0,5% - 12,5%	+ 0,5% + 12,5%	+ 1% + 25%	Overig						Renteschok	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%	Valutaschok	Valuta	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%	Renteschok	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%
Derivaat	Risicofactor	Schok 1	Schok 2	Schok 3	Schok 4																																																																						
Rentederivaten	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%																																																																						
Aandelencontracten	Aandelen	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%																																																																						
Valutacontracten	Valuta	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%																																																																						
Commodities derivaten	Commodities	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%																																																																						
Kredietderivaten	Credit Spread	+ 150%	+ 75%	- 25%	- 50%																																																																						
Cross-currency interest rate swaps	Rente Valuta	- 1% - 25%	- 0,5% - 12,5%	+ 0,5% + 12,5%	+ 1% + 25%																																																																						
Equity linked swap(tion)s	Rente Aandelen	- 1% - 25%	- 0,5% - 12,5%	+ 0,5% + 12,5%	+ 1% + 25%																																																																						
Overig																																																																											
Renteschok	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%																																																																						
Valutaschok	Valuta	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%																																																																						
Renteschok	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%																																																																						

Aandelenschok	Aandelen	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%
Renteschok	Rente	- 1 %	- 0.5%	+ 0.5%	+ 1%
Aandelenschok	Aandelen	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%
Valutaschok	Valuta	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%
Commoditiesschok	Commodities	- 25%	- 12,5%	+ 12,5%	+ 25%
Kredietschok	Credit Spread	+ 150%	+ 75%	- 25%	- 50%

De renteschokken zijn gedefinieerd als een daling, dan wel stijging van de volledige rentecurve met 50 of 100 basispunten. Voor de toepassing van de renteschok op inflatiecontracten wordt uitgegaan dat de nominale renteschok voor 50 procent wordt veroorzaakt door een verandering van de verwachte inflatie en voor 50 procent door een verandering van de reële rente.

De kredietschokken 1 t/m 4 zijn in tegenstelling tot de standaardschokken relatieve schokken: de huidige spread van het instrument onderliggend aan het derivaat wordt met het percentage uit bovenstaande tabel vermenigvuldigd en de waarde van het derivaat wordt opnieuw berekend op basis van deze geschokte spread. Deze waarde wordt gerapporteerd als de marktwaarde na de schokken 1 tot en met 4. Voorbeeld: Als de credit spread van de onderliggende waarde in het kredietderivaat 100 basispunten is, dan wordt de waarde van het kredietderivaat berekend als de credit spread 250 basispunten zou zijn (kolom 050), 175 basispunten (kolom 060), 75 basispunten (kolom 070), en 50 basispunten (kolom 050).

De negatieve valutaschokken komen overeen met een appreciatie van de euro ten opzichte van de andere valuta. De valutaschok wordt toegepast op een wisselkoers die luidt in het aantal Euro's per vreemde valuta (bijvoorbeeld 0,75€/\$) en niet op een wisselkoers die luidt in het aantal vreemde valuta per Euro (bijvoorbeeld 1,33\$/€). Als de euro geen rol speelt in een bepaald valutaderivaat, dan hoeft de onderliggende waarde van dit valutaderivaat niet geschokt te worden. Voor cross-currency interest rate swaps geldt ook dat de negatieve valutaschokken overeenkomen met een appreciatie van de euro ten opzichte van de andere valuta. Als de euro geen rol speelt in een cross-currency interest rate derivaat dan wordt de valutaschok op dit derivaat niet toegepast. De renteschokken voor cross-currency derivaten worden toegepast op de rentecurves van de onderliggende valuta.

			Bij de regels 260 t/m 300 over de derivaten met exposure naar twee of meer factoren dient de marktwaarde van het derivaat doorgerekend worden, ervan uitgaande dat alle schokken tegelijkertijd optreden. Bij de regels 310 t/m 440 moet de marktwaarde van het derivaat doorgerekend worden ervan uitgaande dat alleen een schok optreedt van de desbetreffende factor.
--	--	--	--

Voorbeelden

Voorbeeld 1: renteswaps

Voor de invulling van een renteswap in K204 beschouwen we deze als een combinatie van een obligatie met vaste rente (fixed leg) inclusief hoofdsom en een obligatie met variabele rente (floating leg) inclusief hoofdsom. Het waardeverschil tussen deze twee obligaties is de waarde van de swap.

Als voorbeeld nemen we een 4% receiver swap met een looptijd van 30 jaar en een notional van €100 miljoen. Bij het aangaan van een renteswap heeft deze over het algemeen waarde nul. We veronderstellen een vlakke rentecurve op 4%. De waarde van fixed leg kan beschreven worden als een obligatie met coupons van 4% en een notional van €100 miljoen en is bij het aangaan van de swap €100 miljoen. De waarde van de floating leg is ook €100 miljoen. Bij het aangaan van deze swap wordt K204 dan als volgt ingevuld:

Categorie in miljoenen €	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-1,0%	-0,5%	0,5%	1,0%
20 Swaps	0,0	19,5	100,0	0,0	19,6	9,2	-8,1	-15,4

De floating leg is gelijk aan de fixed leg, waardoor de marktwaarde bij het afsluiten 0 is. Deze waarde zou overeen moeten komen met de marktwaarde van de derivaten in K201 bij de betreffende categorie. De notional long positie is 100 miljoen.

De marktwaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de swap met de veronderstelling dat de rente curve geschokt is. De schok die toegepast wordt is gelijk aan die in het VEV. In de meeste gevallen geeft de rente daling het meest negatieve effect op de totale balans, daarom dient deze gerapporteerd te worden.

De marktwaarde na schok 1, 2, 3 en 4 is gebaseerd op een nieuwe waardering van de swap met de veronderstelling dat de rente curve in zijn geheel verschoven is met respectievelijk -1,0%, -0,5%, +0,5% en +1,0%. Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaardes na schok strikt aflopend/oplopend zijn. Bovendien ligt de marktwaarde van de swaps (zonder schok) altijd tussen de marktwaardes na schok 2 en 3.

Als in het komende kwartaal de rente stijgt tot 5% voor alle looptijden, dan daalt de waarde van deze receiver swap. Deze waardedaling is toe te schrijven aan de waardedaling van de obligatie met de vaste rente, de fixed leg van de swap, tot ongeveer €85 miljoen. De waarde van de obligatie met de variabele rente, de floating leg van de swap, verandert niet of nauwelijks. De waarde van de receiver swap daalt van €0 miljoen tot minus €15 miljoen. In deze situatie ziet K204 er als volgt uit:

Categorie in miljoenen €	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-1,0%	-0,5%	0,5%	1,0%
20 Swaps	-15,4	4,7	100,0	0,0	0,0	-8,1	-21,8	-27,5

De notional posities van de swap blijven gelijk. De marktwaaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de swap met de veronderstelling dat de rente curve opnieuw geschokt is. Dit geldt ook voor de marktwaaarde na de schokken 1, 2, 3 en 4. Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaaardes na schok nog steeds strikt aflopend/oplopend zijn. Bovendien ligt de marktwaaarde van de swaps (zonder schok) nog steeds tussen de marktwaaardes na schok 2 en 3.

Voorbeeld 2: renteswaptions

Voor het invullen van renteswaptions worden deze gezien als opties op (forward starting) renteswaps.

Als voorbeeld nemen we een 5j-30j 4% receiver swaption met een notional van €100 miljoen die het recht geeft over 5 jaar een 30-jaars receiver swap aan te gaan waarin jaarlijks 4% wordt ontvangen over €100 miljoen. De waarde van de forward starting swap is ook het verschil tussen een obligatie met vaste rente (fixed leg) en een obligatie met variabele rente (floating leg) met beiden een looptijd van 30 jaar, maar die pas over 5 jaar 'beginnen'. Bij een vlakke rentecurve van 4% is de swaption forward-at-the-money en op dit moment heeft de forward starting swap dan ook waarde nul, omdat zowel de fixed leg als de floating leg ongeveer €82 miljoen waard zijn. De marktwaaarde van de swaption is (afhankelijk van het model, aannames etc.) €9,5 miljoen voor de optionaleiteiten. Bij het aangaan van deze swaption wordt K204 dan als volgt ingevuld:

Categorie in miljoenen €	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-1,0%	-0,5%	0,5%	1,0%
40 Call opties	9,5	21,3	100,0	0,0	21,4	14,1	6,9	5,9

De marktwaaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de swaption met de veronderstelling dat de rente curve geschokt is. De schok die toegepast wordt is gelijk aan die in het VEV. In de meeste gevallen geeft de rente daling het meest negatieve effect op de totale balans, daarom dient deze gerapporteerd te worden.

De marktwaarde na schok 1, 2, 3 en 4 is gebaseerd op een nieuwe waardering van de swaption met de veronderstelling dat de rente curve in zijn geheel verschoven is met respectievelijk -1,0%, -0,5%, +0,5% en +1,0%. De impact van de renteschokken bevat convexiteit door de optionaliteiten van de swaption.

Als in het komende kwartaal de rente stijgt tot 5% voor alle looptijden, dan daalt de waarde van deze swaption. Deze waardedaling is toe te schrijven aan de waardedaling van de obligatie met de vaste rente, de fixed leg van de forward starting swap, tot ongeveer €66 miljoen. De waarde van de obligatie met de variabele rente, de floating leg van de forward starting swap, verandert slechts tot ongeveer €78 miljoen. De forward starting swap krijgt daarmee een negatieve waarde van €12 miljoen, waardoor de swaption out-of-the money komt. De swaption is daar minder gevoelig voor renteveranderingen. Door de convexiteit komt de marktwaarde bijvoorbeeld uit op €5,9 miljoen. In deze situatie ziet K204 er als volgt uit:

Categorie in miljoenen €	Markt- waarde	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-1,0%	-0,5%	0,5%	1,0%
40 Call opties	5,9	11,7	100,0	0,0	9,5	6,9	4,9	4,4

De notional posities van de swap blijven gelijk. De marktwaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de swaption met de veronderstelling dat de rente curve opnieuw geschokt is. Dit geldt ook voor de marktwaarde na de schokken 1, 2, 3 en 4.

Voorbeeld 3: Aandelen opties

Als voorbeeld nemen we 1 miljoen gekochte put opties op de S&P500 met een uitoefenprijs van 1000, terwijl de huidige stand van de S&P500 1250 is. De opties hebben een looptijd van 1 jaar en hebben een waarde van €28,31 (afhankelijk van het gekozen model, aannames, etc.). De totale waarde van deze positie komt daarmee uit op €28,3 miljoen. K204 komt er als volgt uit te zien:

Categorie in miljoenen €	Markt- waarde	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
90 Put opties	28,3	154,1	0,0	1000,0	120,4	61,0	13,0	5,6

De marktwaarde na de standaard schok en de schokken 1, 2, 3 en 4 is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de optie met de veronderstelling dat de onderliggende index geschokt is. De impact van de aandelenschokken bevat convexiteit door de optionaliteit van de put.

Bij een daling van de S&P500 tot 1000 punten stijgen de opties in waarde en komen de optie meer in-the-money. De waarde van een enkele optie neemt toe tot €92,7, waarmee de totale positie nu €92,7 miljoen waard is. K204 wordt nu zo ingevuld:

Categorie in miljoenen €	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
90 Put opties	92,7	280,6	0,0	1000,0	239,9	154,1	52,8	28,3

De notional posities van de opties blijven gelijk. De marktwaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de opties met de veronderstelling dat de onderliggende aandelenindex opnieuw geschokt is. Dit geldt ook voor de marktwaarde na de schokken 1, 2, 3 en 4.

Voorbeeld 4: Valutaderivaten

De invulling van valutaderivaten in K204 is meer informatie nodig dan in K201, omdat we hier ook iets moeten weten over de valuta, notional en looptijd. Als voorbeeld nemen we een FX forward waarbij we over drie maanden USD 100 miljoen willen verkopen. We hebben hiermee een short positie op vreemde valuta en dekken daarmee valutarisico af van onze US beleggingen. Met een wisselkoers van €0,70/\$1,00 verwachten we EUR 70 miljoen te ontvangen.

In K204 ziet de short positie in USD er als volgt uit:

Categorie in miljoenen €	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
130 Termijn- contracten of equivalenten	0,0	14,0	0,0	70,0	17,5	8,8	-8,8	-17,5

De marktwaarde van het forward contract is op het moment van afsluiten nul. Bij valutaderivaten dienen marktwaardes na schok berekend te worden op basis van schokken op wisselkoersen die in aantal euro's per vreemde valuta luiden (dus bijvoorbeeld €0,70/\$1,00). Het is dus niet de bedoeling de marktwaardes van valutaderivaten na schok te berekenen op basis van wisselkoersen die luiden in aantal vreemde valuta per euro (dus bijvoorbeeld \$1,35/€1,00). Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaardes na schok strikt oplopend/aflopend zijn. Bovendien ligt de marktwaarde van de forwards (zonder schok) altijd tussen de marktwaardes na schok 2 en 3.

Voorbeeld 5: Forwards

Het aangaan van een forward contract in feite niets anders dan het kopen van de onderliggende grondstoffen met een lening ter grootte van de uitoefenprijs met vaste rente. Er is daardoor een analogie met receiver swaps waar een korte lening tegen variabele rente wordt aangegaan (floating leg) om de aankoop van een

obligatie met langere looptijd en vaste rente (fixed leg) te financieren. Het invullen van forwards in K204 komt daarom sterk overeen met het invullen van een renteswap met het verschil dat de positie in de obligatie met vaste rente is vervangen door een positie in de onderliggende grondstoffen.

Als voorbeeld willen we €15 miljoen investeren in goud. Voor de totale exposure sluiten we 100 forward contracten op 100 troy ounce per contract af. Bij het aangaan van het contract is de forward prijs €1575 per troy ounce, terwijl de spotprijs van goud €1500 is. In K204 ziet de positie in goud er als volgt uit:

Categorie <i>in miljoenen €</i>	Markt- waard e	MW na standaard d-schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
180 Termijn- contracten of equivalenten	0,0	-5,3	15,8	0,0	-3,8	-1,9	1,9	3,8

De floating leg (de lening) is gelijk aan de fixed leg (de uitoefenprijs), waardoor de marktwaaarde bij het afsluiten 0 is. De ze waarde zou overeen moeten komen met de marktwaaarde van de derivaten in K201 bij de betreffende categorie. De notional long positie is 15,75 miljoen (100 contracten X €1575 (uitoefenprijs) X 100).

De marktwaaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de forward met de veronderstelling dat de onderliggende goudprijs geschokt is. De schok die toegepast wordt is gelijk aan die in het VEV.

De marktwaaarde na schok 1, 2, 3 en 4 is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de forward met de veronderstelling dat de onderliggende goudprijs geschokt is met respectievelijk -25,0%, -12,5%, +12,5% en +25,0%. Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaardes na schok strikt oplopend/aflopend zijn. Bovendien ligt de marktwaaarde van de forwards (zonder schok) altijd tussen de marktwaardes na schok 2 en 3.

Stel nu dat de goudprijs met 10% is gestegen tot €1650 en dat de prijs van de forward daardoor is toegenomen tot €1700 en dat daarnaast ook de rente is gedaald. De waarde van één forward contract is nu €12.132. De 100 contracten samen hebben nu een marktwaaarde van €1,2 miljoen. In deze situatie ziet K204 er als volgt uit:

Categorie <i>in miljoenen €</i>	Markt- waarde	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
180 Termijn- contracten of equivalenten	1,2	-4,6	15,8	0,0	-2,9	-0,8	3,3	5,3

De notional posities van de forward blijven gelijk. De marktwaaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de forward met de veronderstelling dat de goudprijs opnieuw geschokt is. Dit geldt ook voor de marktwaaarde na de schokken 1, 2, 3 en 4. Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaaardes na schok nog steeds strikt oplopend/aflopend zijn. Bovendien ligt de marktwaaarde van de forwards (zonder schok) nog steeds tussen de marktwaaardes na schok 2 en 3.

Voorbeeld 6: Futures

De behandeling van futures is analoog aan de behandeling van de forwards met enkele kleine verschillen veroorzaakt door de daily settlement van de futures contracten. De belangrijkste consequentie is dat de veranderingen van de futures prijs direct worden verrekend via de margin account waardoor de marktwaaarde van de futures positie altijd nul is.

Als we via futures €15 miljoen exposure naar goud willen bij een spotprijs van 1500 en een futures prijs van €1575 dan gaan we 100 futures contracten op 100 troy ounce per contract aan. In K204 ziet de positie in goud er hetzelfde uit als bij forwards:

Categorie <i>in miljoenen €</i>	Markt- waarde	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
180 Termijn- contracten of equivalenten	0,0	-5,3	15,8	0,0	-3,8	-1,9	1,9	3,8

De marktwaaarde is bij futures altijd nul. De notional long positie is €15,75 miljoen (100 contracten X €1500 (uitoefenprijs) X 100). Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaaardes na schok 1, 2, 3 en 4 strikt oplopend/aflopend zijn. Bovendien ligt de marktwaaarde van de futures (zonder schok) altijd tussen de marktwaaardes na schok 2 en 3.

Stel nu dat de goudprijs met 10% is gestegen tot €1650 en dat de prijs van de future daardoor is toegenomen tot €1700 en dat daarnaast ook de rente is gedaald. De waarde van één future contract is nu €12.132. De 100 contracten samen hebben nu een marktwaaarde van €1,2 miljoen. Deze wordt echter direct via een margin account weer op nul gezet. In deze situatie ziet K204 er als volgt uit:

Categorie <i>in miljoenen €</i>	Markt- waard e	MW na standaard- schok	Notiona l Long posities	Notiona l Short posities	Marktwaaarde na Schok van			
					MW Schok 1	MW Schok 2	MW Schok 3	MW Schok 4
					-25,0%	-12,5%	12,5%	25,0%
180 Termijn- contracten of equivalenten	0,0	-5,8	17,0	0,0	-4,1	-2,1	2,1	4,1

De notional posities van de futures past zich aan door de daily settlement. De marktwaaarde na de standaard schok is gebaseerd op een nieuwe waardering van de van de future met de veronderstelling dat de goudprijs opnieuw geschokt is. Dit geldt ook voor de marktwaaarde na de schokken 1, 2, 3 en 4. Afhankelijk van de notional positie long/short, zullen de marktwaaardes na schok nog steeds strikt oplopend/aflopend zijn. Bovendien ligt de marktwaaarde van de forwards (zonder schok) nog steeds tussen de marktwaaardes na schok 2 en 3.

Tabel K205: Beleggingsrendementen

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met beleggingen voor risico fonds en/of deelnemer
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Algemeen

In deze beleggingsstaat wordt de performance over het afgelopen kwartaal en year-to-date gerapporteerd, uitgesplitst over de verschillende beleggingscategorieën en afgezet tegen het benchmarkrendement. Tevens wordt hier het resultaat van de rente-afdekking ten opzichte van de wijziging van de technische voorzieningen gerapporteerd. De performance wordt gerapporteerd voor zowel beleggingen voor risico fonds als beleggingen voor risico deelnemer (indien aanwezig).

K207 (rij 90) bevat ruimte om de beleggingsrendementen nader toe te lichten. Merk daarnaast op dat de aanwijzingen hieronder enkele keren naar RXXXKYYY refereren. Dit komt overeen met rij XXX en kolom YYY in K201.

Time-weighted return (TWR)

Het rendement op de beleggingen wordt gerapporteerd als de time-weighted return. Dit houdt in dat het gerapporteerde rendement rekening houdt met wijzigingen in de beleggingsmix gedurende het kwartaal. Aldus is aangesloten bij de gangbare presentatiestandaarden (GIPS). Het rendement is netto, gemeten na aftrek van kosten. In deze aanwijzing gaan formules en voorbeelden uit van een situatie waar de beleggingsmix ongewijzigd blijft en er geen sprake is van externe stortingen en onttrekkingen aan de beleggingen. Voor de rendementen van de beleggingen voor risico deelnemer kan worden volstaan met een benaderingsmethode van het rendement zolang deze niet tot materiële afwijkingen van het daadwerkelijke rendement leidt.

Contributie

De contributie wordt gerapporteerd als de bijdragen van de afzonderlijke categorieën aan het totale rendement van het pensioenfonds. Dit betekent concreet dat de waardeverandering van een specifieke categorie in staat K201 niet ten opzichte van de waarde van de categorie bij aanvang van het kwartaal wordt berekend, maar ten opzichte van de beginwaarde van de totale beleggingen.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 090	010	Rendement beleggingen voor risico fonds: Feitelijk TWR	De feitelijke time-weighted return voor de beleggingen voor risico fonds worden hier gerapporteerd. Waar in staat K201 volledige look-through moet worden toegepast geldt dat in staat K205 kan worden volstaan met de uitsplitsing van de rendementen per mandaat- of fondsbelegging mits geen materieel risico wordt gelopen op meerdere beleggingscategorieën. Het rendement op bijvoorbeeld een aandelenmandaat met 1 procent van de beleggingen gealloceerd naar beursgenoteerd vastgoed en 2 procent van de beleggingen in liquide middelen hoeft niet te worden uitgesplitst naar een aandelen-, vastgoed en vastrentende waarden rendement, maar mag volledig gerapporteerd worden onder het aandelenrendement. Voor een mixfonds met 50 procent van de beleggingen

			<p>gealloceerd naar aandelen en vastrentende waarden geldt dat het rendement wel dient te worden uitgesplitst naar een rendement op aandelen en vastrentende waarden.</p> <p>Het rendement op mandaat- en fondsbeleggingen met een Euro-hedged benchmark waar binnen het mandaat of fonds de valuta-afdekking wordt verzorgd hoeft niet te worden uitgesplitst naar een afzonderlijk rendement op de beleggingen en een rendement op de valuta-afdekking. Het rendement op een dergelijk Euro-hedged mandaat of fonds wordt gerapporteerd op de regel van de betreffende categorie. Het rendement op de valutaderivaten voor de currency-overlay van de mandaten die in staat K201 afzonderlijk worden gerapporteerd hoeven in K205 dus niet te worden uitgesplitst. Het is van belang dat voor dergelijke mandaat- en fondsbeleggingen het benchmarkrendement ook het Euro-hedged rendement weergeeft voor een consistente vergelijking tussen het feitelijke en benchmarkrendement.</p> <p>De rendementen corresponderen met de waardeveranderingen van de beleggingen plus de gerapporteerde valuta-overlay binnen de mandaat- en fondsbeleggingen. Als er binnen een categorie geen waarde-onttrekkingen of stortingen hebben plaatsgevonden, dan is het rendement op de categorie:</p> $r_{1,Cat,t} = \frac{Cat(K1)_t + Cat(K2)_t + Val(K2)_t - Cat(K1)_{t-1} - Cat(K2)_{t-1} - Val(K2)_{t-1}}{Cat(K1)_{t-1} + Cat(K2)_{t-1} + Val(K2)_{t-1}}$ <p>In bovenstaande formule staat "Cat(K1)_t" voor de marktwaarde van de beleggingen in een specifieke categorie en "Val(K2)_t" voor de marktwaarde van de valutaderivaten die tot de mandaten en fondsen van de specifieke categorie behoren. Merk nogmaals op dat bovenstaande formule nog gecorrigeerd moet worden voor onttrekkingen en stortingen zoals dat gangbaar is (volgens GIPS).</p>
010 t/m 090	020	Rendement beleggingen voor risico fonds: Benchmarkrendement	De benchmarkrendementen worden hier gerapporteerd voor de verschillende categorieën. Indien het fonds geen benchmark gebruikt voor de overlay (match) portefeuille, dan dient het fonds het benchmarkrendement van de overlayportefeuille gelijk te stellen aan het daadwerkelijk gerealiseerde rendement op de overlayportefeuille. Het fonds kan dan het gehele benchmarkrendement bepalen door het benchmarkrendement op de mandaatportefeuille en het daadwerkelijke rendement op de overlayportefeuille te wegen voor de specifieke beleggingscategorie en dient dit toe te lichten in de nieuwe staat met toelichtingen (K207).
010 t/m 090	030	Rendement beleggingen voor risico fonds: contributie	De contributies worden hier weergegeven voor de verschillende categorieën. Dit betekent in formulevorm dat de teller gelijk is aan de teller van de formule in de beschrijving voor

			kolom 010, terwijl de noemer gelijk is aan de waarde van de totale beleggingen (incl. derivaten) bij aanvang van het kwartaal.
010 t/m 090	040	Year-to-date rendement voor risico fonds: Feitelijk TWR	De feitelijke time-weighted return wordt hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 010), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.
010 t/m 090	050	Year-to-date rendement voor risico fonds: Benchmarkrendement	De benchmarkrendementen worden hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 020), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.
010 t/m 090	060	Year-to-date rendement voor risico fonds: Contributie	De contributies worden hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 030), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.
100	020	Rendement rente-afdekking (contributie): benchmarkrendement	<p>Het benchmark rendement rente-afdekking is het percentage van de verandering van de technische voorzieningen ten opzichte van de totale beleggingen dat volgens het strategische beleggingsbeleid wordt afgedekt. Hierbij is het van belang of het strategische rente-afdekkingspercentage is gebaseerd ten opzichte van de technische voorzieningen of ten opzichte van de totale beleggingen (inclusief het eigen vermogen). Als de opbouw van nieuwe aanspraken, pensioenuitkeringen en waarde-overdrachten buiten beschouwing wordt gelaten, dan is bij een afdekkingspercentage ten opzichte van de technische voorzieningen het benchmark rendement als volgt gedefinieerd:</p> $r_{\text{benchmark},t} = R\%_t \times \frac{TV_t - TV_{t-1}}{R550K010_{t-1} + R550K020_{t-1}}$ <p>In deze formule staat "R%_t" voor het strategische rente-afdekkingspercentage over het laatste kwartaal, is "TV_t" de technische voorzieningen zoals deze in K101 worden gerapporteerd en komt de term "R550K010_{t-1} + R550K020_{t-1}" overeen met de totale beleggingen in het voorgaande kwartaal. Bij een dynamische rente-afdekkingsstrategie waar het afdekkingspercentage varieert gedurende het kwartaal dient het benchmark rendement rente-afdekking dit variabele afdekkingspercentage te reflecteren. Bij een rente-afdekkingspercentage ten opzichte van de totale beleggingen, waar geen sprake is van waardeoverdrachten, pensioenuitkeringen en opbouw van nieuwe aanspraken, ziet het benchmark rendement er als volgt uit:</p> $r_{\text{benchmark},t} = R\%_t \times \frac{TV_t - TV_{t-1}}{TV_{t-1}}$ <p>Het benchmark rendement op de rente-afdekking zal voor waardeoverdrachten, pensioenuitkeringen en nieuwe opbouw van aanspraken moeten worden gecorrigeerd op</p>

			dezelfde wijze als de beleggingsrendementen worden aangepast voor stortingen en onttrekkingen (volgens GIPS).
100	030	Rendement rente-afdekking (contributie): contributie	<p>Dit geeft aan welk totaalrendement is behaald op de beleggingen ter afdekking van het renterisico ten opzichte van de totale beleggingen. Dit betreft het rendement op alle producten die aangehouden worden ter afdekking van het renterisico. Zonder onttrekkingen en stortingen binnen de producten aangehouden ter afdekking van het renterisico zou het rendement op de producten aangehouden ter afdekking van het renterisico er als volgt uit zien:</p> $\frac{R560K010_t + R560K020_t - R560K010_{t-1} - R560K020_{t-1}}{R550K010_{t-1} + R550K020_{t-1}}$ <p>Dit rendement geeft feitelijk de bijdrage van het rendement op de producten aangehouden voor de afdekking van het renterisico aan het totaalrendement weer. Als alle vastrentende waarden behoren tot de producten aangehouden ter afdekking van het renterisico, dan is het rendement op de rente-afdekking gelijk aan de optelling van de performance contributies van de vastrentende waarden beleggingen.</p>
100	050	Rendement rente-afdekking (contributie): YTD benchmarkrendement	Het benchmarkrendementen wordt hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 020), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.
100	060	Rendement rente-afdekking (contributie): YTD Contributie	De contributies wordt hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 030), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.
110 t/m 180	010	Rendement beleggingen voor risico deelnemers: Feitelijk TWR Kwartaal	Hier worden de rendementen op beleggingen voor risico deelnemers gerapporteerd. Voor de aanwijzingen wordt verwezen naar de toelichting bij regels 010 t/m 090.
110 t/m 180	040	Rendement beleggingen voor risico deelnemers: YTD rendement.	De feitelijke time-weighted return wordt hier niet voor het kwartaal (zoals in kolom 010), maar voor het lopende jaar (vanaf 1 januari) weergegeven.

Tabel K206: Liquiditeitenrapportage bij beleggingen voor risico fonds

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met beleggingen voor risico fonds of risico deelnemer
Wanneer in te vullen:	Elk kwartaal
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Algemeen

In deze verslagstaat rapporteert het pensioenfonds informatie omtrent haar liquiditeitspositie. Het betreft daarbij zowel de actuele liquiditeitspositie (T=0), alsmede de liquiditeitspositie na marktschokken. Doel is inzicht te krijgen in de liquiditeitspositie van pensioenfondsen.

De K206 staat sluit (deels) aan bij de overige Kwartaalstaten zoals de K201, de K203 en de K204, alsmede jaarstaat J402 voor wat betreft de kosten. De bedragen kunnen niet in alle gevallen één-op-één overgenomen worden.

De schokken die op deze verslagstaat plaatsvinden, zijn separaat vormgegeven. Dat betekent dat er geen correlaties worden verondersteld tussen de schokken. Deze vinden dus individueel plaats voor rente, valuta, aandelen, grondstoffen en kredietrisico conform K204.

Indien een belegging of derivatenpositie niet gevoelig is voor een specifieke schok (bijvoorbeeld EUR staatsobligatie is niet gevoelig voor een valutaschok) dan wordt de marktwaarde op T=0 of indien relevant op T=3M gerapporteerd.

DNB adviseert om ook bij deze verslagstaat per hoofdcategorie zoveel mogelijk het look-through principe te hanteren. Indien dit niet mogelijk is dan volstaat een best-effort rapportage (zonder look-through). Het pensioenfonds moet zich wel bewust zijn of het niet kunnen rapporteren van look-through een materieel risico vormt voor de liquiditeitspositie en dit desgewenst toelichten in het daartoe betreffende toelichtingenveld.

K207 (rij 100 en 110) bevat ruimte om een toelichting te geven op de liquiditeitenrapportage en (indien relevant) op het gebruik van central clearing.

DNB verwacht dat zowel bij beschikbare als benodigde liquiditeit **positieve bedragen** worden ingevuld.

Is er sprake van een negatief bedrag bij benodigde liquiditeit dan is feitelijk sprake van aanwezige liquiditeit en wordt gerapporteerd op de regel 100 (overige beschikbare bronnen).

Bij aanwezige liquiditeit geldt dat er niet wordt verrekend binnen de betreffende categorie. Een negatief bedrag bij aanwezige liquiditeit wordt gerapporteerd als benodigde liquiditeit op de regel 250 (Overige verwachte negatieve kasstromen).

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	080	Premie inkomsten, Marktwaaarde T+3M	Dit betreffen de te ontvangen pensioenpremies binnen een termijn van drie maanden. Indien het pensioenfonds één keer per jaar de premies ontvangt dan dient het pensioenfonds dit te rapporteren in het kwartaal waarin de premies ontvangen worden. Indien het pensioenfonds gesloten is, zullen er geen premie inkomsten worden gerapporteerd.
010	090 t/m 140	Premie inkomsten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	In deze kolom wordt dezelfde waarde opgenomen als in de kolom 'Marktwaaarde T+3M'.
020	010	Beschikbare cash, Marktwaaarde	Dit betreffen liquide middelen die uit hoofde van cash management worden aangehouden en die direct beschikbaar zijn. Dit betreffen o.a. positieve banksaldi, money marketfunds, T-bills, deposito's en repo's met een looptijd van maximaal 3 maanden. Ontvangen onderpand in cash, waaronder broker accounts uit hoofde van aangehouden futures, waar het pensioenfonds vrij over kan beschikken, wordt hier in meegenomen. De gestorte initial margin wordt hier dus niet in opgenomen.
020	080	Beschikbare cash, Marktwaaarde T+3M	In deze kolom wordt dezelfde waarde opgenomen als in de kolom 'Marktwaaarde'.
030	010	Staatsobl AAA, Marktwaaarde	Dit betreffen de staatsobligaties mature markets zoals gerapporteerd in K203 waarover het pensioenfonds kan beschikken voor liquiditeitsdoeleinden. Ontvangen onderpand in stukken kunnen hier worden meegenomen indien deze vrij beschikbaar zijn en nog niet hergebruikt.
030	020 t/m 070	Staatsobl AAA, Marktwaaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de staatsobligaties dient een renteschok te worden gevuld. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
030	090 t/m 140	Staatsobl AAA, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de staatsobligaties dient een renteschok te worden gevuld. Indien deze posities vreemde valuta bevatten dient de valutaschok te worden gevuld.

040	010	Liquide assets, Marktwaaarde	Dit betreffen assets die beursgenoteerd zijn of verhandelbaar zijn via een liquide platform dan wel binnen 90 dagen kunnen worden verkocht. Deze assets worden onderverdeeld in aandelen, vastrentende waarden en overig.
040	020 t/m 070	Liquide assets, Marktwaaarde na 48 uren schok	Dit betreffen assets die beursgenoteerd zijn of verhandelbaar zijn via een liquide platform dan wel binnen 90 dagen kunnen worden verkocht. Deze assets worden onderverdeeld in aandelen, vastrentende waarden en overig.
040	090 t/m 140	Liquide assets, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Dit betreffen assets die beursgenoteerd zijn of verhandelbaar zijn via een liquide platform dan wel binnen 90 dagen kunnen worden verkocht. Deze assets worden onderverdeeld in aandelen, vastrentende waarden en overig.
050	010	w.v. aandelen, Marktwaaarde	Dit betreffen beursgenoteerde aandelen conform de K201. Ontvangen liquide onderpand in stukken kunnen hier worden meegenomen indien deze vrij beschikbaar zijn en nog niet hergebruikt. Uitgeleende stukken als onderpand dienen hierop in mindering te worden gebracht.
050	020 t/m 070	w.v. aandelen, Marktwaaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de aandelen dient een aandelenschok te worden gevuld. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
050	090 t/m 140	w.v. aandelen, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de aandelen dient een aandelenschok te worden gevuld. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.

060	010	w.v. vastrentende waarden, Marktwaaarde	<p>Dit betreft de marktwaaarde van vastrentende waarden conform de volgende regels op K201:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Staatsobligaties (exclusief AAA mature markets gerapporteerd in regel 030); - Index-linked bonds; - Hypotheken (indirect, mits direct verhandelbaar); - Credits (exclusief achtergestelde leningen, onderhandse leningen en bank loans. <p>Overig liquide ontvangen onderpand in stukken (niet elders gerapporteerd) dat kan worden hergebruikt door het pensioenfonds kan hier onder worden opgenomen.</p> <p>Uitgeleende stukken als onderpand dienen hierop in mindering te worden gebracht.</p>
060	020 t/m 070	w.v. vastrentende waarden, Marktwaaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de vastrentende waarden dient een renteschok te worden gevuld. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
060	090 t/m 140	w.v. vastrentende waarden, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Voor de vastrentende waarden dient een renteschok te worden gevuld. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
070	010	w.v. overig, Marktwaaarde	Dit betreffen overige beleggingen, waaronder bijvoorbeeld participaties in beleggingsfondsen, die beursgenoteerd of direct verhandelbaar zijn danwel binnen 90 dagen liquide te maken zijn.
070	020 t/m 070	w.v. overig, Marktwaaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
070	090 t/m 140	w.v. overig, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
080	010	Ontvangen onderpand derivaten in cash, Marktwaaarde	Dit betreffen cash collateral calls waarvan het onderpand op kwartaal ultimo nog niet ontvangen is.

080	080	Ontvangen onderpand derivaten in cash, Marktwaarde T+3M	Voor marktwaarde T=3M en marktwaarde na schok 3 maanden verwacht DNB in beginsel geen bedragen daar het cash collateral ontvangen zal zijn. Indien er sprake is van nog te ontvangen onderpand na 3 maanden of het voorzienbaar is dat na T=3M collateral wordt ontvangen dan kan dit worden gerapporteerd in de kolom marktwaarde T=3M.
090	010	Ontvangen onderpand derivaten in stukken, Marktwaarde	Dit betreft collateral calls in stukken waarvan het onderpand op kwartaal ultimo nog niet ontvangen is. De marktwaarde van de stukken die nog te ontvangen zijn dienen ook geschokt te worden. Indien de marktwaarde niet gevoelig is voor een schok dan dient de marktwaarde op T=0 te worden ingevuld.
090	020 t/m 070	Ontvangen onderpand derivaten in stukken, Marktwaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
090	090 t/m 140	Ontvangen onderpand derivaten in stukken, Marktwaarde na 3 maanden schok	Indien er collateral calls in stukken pas na 3 maanden na kwartaaleinde worden ontvangen dienen deze hier gepresenteerd te worden. Indien de posities in vreemde valuta zijn dient hiervoor een valutaschok te worden berekend.
100	010	Overige beschikbare bronnen, Marktwaarde	Hieronder vallen de vorderingen uit hoofde van openstaande effectentransacties per ultimo kwartaal en eventuele andere vorderingen.
100	020 t/m 070	Overige beschikbare bronnen, Marktwaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
100	090 t/m 140	Overige beschikbare bronnen, Marktwaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd waarvan wordt verwacht dat deze na 3 maanden nog open staan. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
110	010 t/m 140	Totaal aanwezige liquiditeit	Het fonds geeft het totaal van de aanwezige liquiditeit aan.
120	080	Uitkeringen, Marktwaarde T+3M	Dit betreffen de uitkeringen aan de deelnemers van het fonds binnen een termijn van drie maanden.

130	080	Kosten, Marktwaarde T+3M	Dit betreffen de kosten die het pensioenfonds zelf maakt voor het uitvoeren van de pensioenregeling (waaronder vermogensbeheerkosten en administratiekosten). Voor de kosten vermogensbeheer wordt in dit kader niet het look-through principe toegepast, maar worden de kosten gepresenteerd die rechtstreeks aan het pensioenfonds worden gefactureerd.
140	010	Investeringsverplichtingen (uit private equity, infrastructuur e.d.), Marktwaarde	Dit betreffen openstaande capital calls die het pensioenfonds rechtstreeks heeft ontvangen inzake haar beleggingen. Indien het pensioenfonds per saldo een onttrekking doet, wordt deze gepresenteerd onder overige beschikbare bronnen.
140	020 t/m 070	Investeringsverplichtingen (uit private equity, infrastructuur e.d.), Marktwaarde na 48 uren schok	Hier worden de openstaande capital calls vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd voor zover deze niet binnen 48 uur na kwartaaleinde zijn betaald.
140	080	Investeringsverplichtingen (uit private equity, infrastructuur e.d.), Marktwaarde T+3M	Dit betreffen de verwachte capital calls die het pensioenfonds met betrekking tot de volgende 3 maanden rechtstreeks ontvangt inzake haar beleggingen. Indien het pensioenfonds per saldo een onttrekking doet, wordt deze gepresenteerd onder overige beschikbare bronnen.
140	090 t/m 140	Investeringsverplichtingen (uit private equity, infrastructuur e.d.), Marktwaarde na 3 maanden schok	Hier worden de openstaande capital calls vanuit de kolom 'Marktwaarde T+3M' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
150	010	Securities lending (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaarde	Liquide onderpand dat moet worden terugbetaald bij een aflopende sec lending van illiquide effecten. Uitgaan van een zo goed mogelijke schatting. Mocht het pensioenfonds geen securities lending transacties hebben voor illiquide effecten, dan zijn de bedragen gelijk aan nul.
150	020 t/m 070	Securities lending (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaarde na 48 uren schok	Hier wordt het bedrag vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd mits dit niet binnen 48 uur is betaald. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
150	090 t/m 140	Securities lending (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaarde na 3 maanden schok	Hier wordt het bedrag vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd mits dit niet binnen 3 maanden wordt betaald. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.

160	010	Repo (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaaarde	Liquiditeit die bij een aflopende repo transactie moet worden terugbetaald voor illiquide effecten. Uitgaan van een zo goed mogelijke schatting. Mocht het pensioenfonds geen repo transacties hebben voor illiquide effecten, dan zijn de bedragen gelijk aan nul.
160	020 t/m 070	Repo (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaaarde na 48 uurs schok	Hier wordt het bedrag vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd mits dit niet binnen 48 uur is betaald. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
160	090 t/m 140	Repo (uitgeleende illiquide effecten), Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier wordt het bedrag vanuit de kolom 'Marktwaaarde' gepresenteerd mits dit niet binnen 3 maanden wordt betaald. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
170	010	Gegeven onderpand in cash, Marktwaaarde	Dit betreft cash collateral calls waarvan het onderpand op kwartaal ultimo nog niet geleverd is.
170	080	Gegeven onderpand in cash, Marktwaaarde T+3M	Voor marktwaarde T=3M en marktwaarde na schok 3 maanden verwacht DNB in beginsel geen bedragen daar het cash collateral geleverd zal zijn. Indien er sprake is van nog te betalen onderpand na 3 maanden of het voorzienbaar is dat na T=3M collateral wordt betaald dan kan dit worden gerapporteerd in de kolom marktwaarde T=3M.
180	020 t/m 070	Te leveren onderpand na schok, Marktwaaarde na 48 uurs schok	Hier wordt het totaal van het te leveren onderpand na een 48 uurs schok gerapporteerd. Het betreft hier de waardeverandering (mutatie) van de marktwaarde van de verschillende derivaten na schok (op T=48 uur). De wijze van berekening van de schokken is conform de methodiek zoals wordt gevraagd in de K204 staat.
180	090 t/m 140	Te leveren onderpand na schok, Marktwaaarde na 3 maanden schok	Hier wordt het totaal van het te leveren onderpand na 3 maanden schok gerapporteerd. Het betreft hier de waardeverandering (mutatie) van de marktwaarde van de verschillende derivaten na schok (T=3 maanden). De wijze van berekening van de schokken is conform de methodiek zoals wordt gevraagd in de K204 staat.

190	020 t/m 070	Onderpand rentederivaten, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na renteschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de rente derivatenpositie voor en na schok (rentevarandering van +0,5%).</p> <p>Indien na een schok onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
190	090 t/m 140	Onderpand rentederivaten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na renteschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de rente derivatenpositie voor en na schok (rentevarandering van +1,0%).</p> <p>Indien na een schok onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
200	020 t/m 070	Onderpand aandelencontracten, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na aandelenschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de aandelen derivatenpositie voor en na schok (waardevarandering aandeel +12,5% en -12,5%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
200	090 t/m 140	Onderpand aandelencontracten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na aandelenschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de aandelen derivatenpositie voor en na schok (waardevarandering aandeel +25% en -25%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>

210	020 t/m 070	Onderpand valutacontracten, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na valutaschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de valuta derivatenpositie voor en na schok (waardeverandering Euro -12,5%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
210	090 t/m 140	Onderpand valutacontracten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na valutaschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de valuta derivatenpositie voor en na schok (waardeverandering Euro -25%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
220	020 t/m 070	Onderpand commodities derivaten, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na grondstoffenschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de commodity derivatenpositie voor en na schok (waardeverandering commodity -12,5%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
220	090 t/m 140	Onderpand commodities derivaten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na grondstoffenschok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de commodity derivatenpositie voor en na schok (waardeverandering commodity -25%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>

230	020 t/m 070	Onderpand kredietderivaten, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na kredietechok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de krediet derivatenpositie voor en na schok (toename spread met 75%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
230	090 t/m 140	Onderpand kredietderivaten, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na kredietechok, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de krediet derivatenpositie voor en na schok (toename spread met 150%).</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
240	020 t/m 070	Onderpand derivaten met exposure naar meerdere factoren, Marktwaaarde na 48 uren schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na schok voor het meest dominant aanwezige risico, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de positie is dit type derivaten voor en na schok.</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
240	090 t/m 140	Onderpand derivaten met exposure naar meerdere factoren, Marktwaaarde na 3 maanden schok	<p>Dit betreft het additioneel vereiste onderpand na schok voor het meest dominant aanwezige risico, oftewel het te leveren onderpand als gevolg van de waardeverandering van de positie is dit type derivaten voor en na schok.</p> <p>Indien na een schok er onderpand wordt ontvangen dan dient in deze regel nul te worden gerapporteerd. Het te ontvangen onderpand dient te worden verantwoord in desbetreffende kolom onder aanwezige liquiditeit onder overige beschikbare bronnen.</p>
250	010	Overige verwachte negatieve kasstromen (+), Marktwaaarde	Dit betreffen o.a. schulden met derden uit hoofde van openstaande effecten transacties, deposito en negatieve bankstanden.

250	020 t/m 070	Overige verwachte negatieve kasstromen (+), Marktwaarde na 48 uren schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
250	090 t/m 140	Overige verwachte negatieve kasstromen (+), Marktwaarde na 3 maanden schok	Hier worden de bedragen vanuit de kolom 'Marktwaarde' gepresenteerd waarvan wordt verwacht dat deze na 3 maanden nog open staan. Indien deze posities in vreemde valuta zijn dient een valutaschok te worden berekend.
260	010 t/m 140	Totaal benodigde liquiditeit	Het fonds rapporteert voor elke kolom het totaal van de benodigde liquiditeit.
270	010 t/m 140	Liquiditeitsratio	Het fonds rapporteert voor elke kolom de liquiteitsratio. Dit is de uitkomst van de benodigde liquiditeit gedeeld door de aanwezige liquiditeit.

Overige toelichting:

- De K206 staat sluit (deels) aan bij de overige Kwartaalstaten zoals K201, K203, en K204 alsmede de J402-verslagstaat voor wat betreft regelnummer 2.2 (Kosten) maar kan niet altijd één op één worden overgenomen.
- Schokken vinden separaat plaats voor rente, valuta, aandelen, grondstoffen en kredietrisico conform de K204 methodiek. Dit houdt in dat de beleggingen in euro's en beleggingen gedenomineerd in vreemde valuta opgenomen onder aanwezige liquiditeit (030, 050, 060, 070, 080, 090 en 100) en de posten opgenomen onder benodigde liquiditeit (140, 150, 160, 170, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250 en 260) geschokt moeten worden voor zover de marktwaarde van deze posten gevoelig zijn voor veranderingen in rente, valuta, aandelenprijzen, grondstoffenprijzen en kredietspreads. Bij 190 tot en met 240 gaat het om het schokken van de derivaten posities in rente, valuta, aandelen, grondstoffen en krediet). Hiervoor geldt dat alleen de derivaten moeten worden gerapporteerd waarvoor onderpand wordt uitgewisseld. De volgende schokken zijn van toepassing:
  - o De renteschok is gedefinieerd door een stijging van de volledige relevante rentecurve met 50 en 100 basispunten voor zowel vastrentende waarden als voor rentederivaten. Voor vastrentende waarden dient de van toepassing zijnde yield curve geschokt te worden; voor rentederivaten de onderliggende swap curve.
  - o De opwaartse valutaschok wordt voor zowel de beleggingen gedenomineerd in vreemde valuta als voor de derivatenposities toegepast op een wisselkoers die luidt in het aantal euro's per vreemde valuta (bijvoorbeeld 0,75 €/€). Hierbij is de schok een appreciatie van de vreemde valuta ten opzichte van de euro. Valutaderivaten die geen link hebben naar de euro hoeven niet geschokt te worden.
  - o De aandelenprijzen worden zowel opwaarts als neerwaarts geschokt.
  - o De grondstofprijzen worden neerwaarts geschokt.
  - o De kredietschokken zijn relatieve schokken. Als de creditspread van de belegging 100 basispunten is, dan wordt de waarde van de belegging gewaardeerd op een creditspread van 175 basispunten (kolom 020 - 070) en 250 basispunten kolom (kolom 090 - 140). De zelfde berekening is toepasbaar op kredietderivaten (230) waarbij de onderliggende waarde op eenzelfde wijze worden geschokt.

Tabel K207: Toelichtingen op de beleggingen

Deze staat bevat ruimte om extra toelichting te geven voor de staten K201-K206. De uitleg bij staten K201-K206 geeft aan in welke gevallen het toelichtingsveld in ieder geval gebruikt dient te worden.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting met betrekking tot de beleggingen voor risico fonds	Hier kan het fonds de beleggingen voor risico fonds (K201-1) verder toelichten.
020	010	Toelichting met betrekking tot de beleggingen voor risico deelnemer	Hier kan het fonds de beleggingen voor risico deelnemer (K201-2) verder toelichten.
030	010	Toelichting met betrekking tot het gerapporteerde percentage zakelijke waarden	Hier kan het fonds het gerapporteerde percentage zakelijke waarden (K201-1 en K201-2) verder toelichten.
040	010	Toelichting bij afdekking renterisico technische voorzieningen voor risico fonds	Hier kan het fonds de afdekking van het renterisico van de technische voorzieningen voor risico fonds (K201-1) verder toelichten.
050	010	Toelichting op de valuta uitsplitsing van beleggingen voor risico fonds	Hier kan het fonds de gebruikte valuta uitsplitsing (K202) verder toelichten.
060	010	Toelichting op de uitsplitsing naar credit rating van beleggingen voor risico fonds	Hier kan het fonds de gebruikte uitsplitsing naar credit ratings voor risico fonds (K203) verder toelichten.
070	010	Toelichting bij modified durations en spread durations van beleggingen voor risico fonds	Hier kan het fonds de modified en spread durations voor risico fonds (K203) verder toelichten.
080	010	Toelichting op de derivatenposities van beleggingen voor risico fonds	Hier kan het fonds de derivatenposities voor risico fonds (K204) verder toelichten.
090	010	Toelichting op de beleggingsrendementen	Hier kan het fonds de beleggingsrendementen (K205) verder toelichten.
100	010	Toelichting op de liquiditeitenrapportage	Hier kan het fonds de liquiditeitenrapportage (K206) verder toelichten.

110	010	Als het fonds gebruik maakt van centrale clearing, van welke clearingmember en back-up clearingmember maakt u dan gebruik?	Hier kan het fonds meer informatie geven over de (back-up) clearingmember indien het gebruik maakt van centrale clearing (K206).
120	010	Algemene toelichting op de rapportage beleggingen	Op deze regel kan het fonds opvallende ontwikkelingen in de beleggingenportefeuille toelichten.

Tabelgroep TG-BEL2: Aangehouden Beleggingen

informatie over Codes

LEI en andere entiteitscodes

Voor de identificatie van een entiteit op basis van 'code' en 'soort code' MOET een van de volgende vaste notaties gebruikt worden, zoals in de voorbeelden hieronder:

1. LEI/{code}, bijv. 'LEI/969500X1Y8G7LA4DYS04',
2. SC/{code} voor specifieke code, bijv. 'SC/979500X1Y9G7LA4DYS04',
9. Geen¹

ISIN en andere instrumentcodes

Voor de identificatie van een instrument op basis van 'code' en 'soort code' MOET een van de volgende vaste notaties gebruikt worden:

1. ISIN/{code} voor ISO 6166 ISIN-code,
2. CUSIP/{code} voor nummers van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven,
3. SEDOL/{code} voor de Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange,
4. WKN/{code} voor Wertpapierkennnummer,
5. BT/{code} voor Bloomberg Ticker,
6. BBGID/{code} voor Bloomberg Global ID,
7. RIC/{code} voor Reuters instrumentcode,
8. FIGI/{code} voor Financial Instrument Global Identifier,
9. OCANNA/{code} voor een andere code van een lid van de Association of National Numbering Agencies,
99. CAU/INST/{code} voor een code toegekend door de onderneming.

Alleen de hierboven genoemde voorvoegsels kunnen gebruikt worden om een instrument te identificeren, bijvoorbeeld: 'ISIN/US5949181045'

---

¹ 'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend. Omdat dit niet dezelfde betekenis heeft als 'Niet van toepassing', moet de waarde worden gerapporteerd als ...>Geen</'...

Als deze voorvoegsels geen unieke instrumentcode opleveren (d.w.z. in gevallen waarin instrumenten in verschillende markten dezelfde sectorcode hebben, maar in verschillende valuta worden uitgedrukt) moet de rapporteur de notatie aanvullen met de CAU-code. In dergelijke gevallen is het noodzakelijk om de onderliggende soort code te specificeren en toe te lichten waarom deze is aangevuld. Bijvoorbeeld: als de ISIN-code geen onderscheid maakt tussen het instrument uitgedrukt in EUR en in USD moet dat nader gespecificeerd worden in de code, respectievelijk CAU/ISIN/{code+EUR} en CAU/ISIN/{code+USD}.

Merk op dat de symbolen '/' en '+' ook deel uitmaken van de code, bijvoorbeeld 'CAU/ISIN/UK1234567890+USD'.

Als er meerdere activa/passiva of indexen worden gerapporteerd, dient u de volgende notatie te gebruiken:

- CAU/MAL voor 'Meerdere activa/passiva',
- CAU/INDEX/{code} voor indexen.

Wij wijzen erop dat het gebruik van CAU/INST uitsluitend is toegestaan als geen van de hierboven genoemde opties beschikbaar is. Bijvoorbeeld: 'CAU/US5949181045' of 'CAU/INST/US5949181045' is niet toegestaan als 'US5949181045' een geldige ISIN-code is (deze MOET dan immers worden gerapporteerd als 'ISIN/US5949181045'). Merk verder op dat als ondernemingen CAU/INST-codes toekennen (bijv. 'CAU/INST/{UniekeIDVoorInvesteringenMijnBedrijf}') deze voor alle rapportages gelijk dienen te blijven.

Type Code	Toegestane leestekens	Voorbeelden
ISIN	/	ISIN/US5949181045
CUSIP	/ +	CUSIP/38259P508
SEDOL	/ +	SEDOL/BH4HKS3
WKN	/ +	WKN/860852
BT	/ +	BT/ARGENT
BBGID	/ +	BBGID/BBG000BLNQ16
RIC	/ +	RIC/TRI.N
FIGI	/ +	FIGI/BBG000BLNNV0
OCANNA	/ +	OCANNA/
CAU	alle	CAU/ISIN/US5949181045+USD
		CAU/ISIN/ US5949181045+USD

K208A – Aangehouden beleggingen – informatie over posities**K208B – Aangehouden beleggingen – informatie over activa**

Deze sjablonen bevatten informatie over beleggingen van de rapporterende entiteit voor zover dit effecten betreft. In dit sjabloon wordt de doorkijkbenadering niet toegepast. Per beleggingsfonds dient u elke afzonderlijke investering op één regel te rapporteren.

In het geval van verstrekking van effectenleningen en repo-overeenkomsten moeten de onderliggende effecten die op de balans staan in dit sjabloon worden gerapporteerd.

Tabel	Kolom	Titel	Voorschrift
K208a	010	Regelnummer	Kunstmatige regelcode om de rij uniek te maken

208a	020	Identificatiecode en soort code van de activa	<p>Deze informatie bestaat uit gegevens over de identificatiecode en de soort code van de activa. De identificatiecode maakt gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ISO 6166-code of ISIN <p>Alleen als ISIN-code niet beschikbaar is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) - Toegekende code, als andere erkende codes niet beschikbaar zijn. Deze code moet uniek zijn mag in de loop der tijd niet veranderen. <p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode activa':</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 - ISO 6166 voor ISIN-code 2 - CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven) 3 - SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange) 4 - WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer) 5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren) 6 - BBGID (Bloomberg Global ID) 7 - Reuters RIC (instrumentcode Reuters) 8 - FIGI (Financial Instrument Global Identifier) 9 - Andere code van leden van de ANNA (Association of National Numbering Agencies) 99 - Code toegekend <p>Als dezelfde activa-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één activum dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de activa-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/+EUR' (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>
------	-----	---	--

K208a	030	Pensioensysteem	<p>Een financieel instrument is gekoppeld aan een specifieke portefeuille, waarvan u het karakteristiek hier dient te rapporteren. Daarbij moet een keuze worden gemaakt uit de volgende opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitkeringsovereenkomst of een mix met een uitkeringsovereenkomst - Premieovereenkomst of een mix met een premieovereenkomst - Niet toe te wijzen aan een specifiek overeenkomsttype - Niet toe te wijzen aan een pensioenovereenkomst - Niet van toepassing / Alle of Totaal <p>Als het effect niet toe te kennen is aan een specifieke portefeuille, dan moet optie 3 gekozen worden. Dit speelt bijvoorbeeld bij effecten die gedeeltelijk worden aangehouden in een uitkeringsovereenkomst en gedeeltelijk in een premieovereenkomst.</p> <p>Op dit veld moet altijd een keuze gemaakt worden. Het veld mag niet leeggelaten worden.</p>
K208a	040	Land van bewaarnemer	<p>Hier dient een keuze gemaakt te worden uit de aangeboden keuzelijst met namen van voorkomende landen. Voor de identificatie van internationale bewaarnemers, zoals Euroclear, geldt het vestigingsland van de vestiging waar de in bewaarnemingservice contractueel is vastgelegd als het land van de bewaarnemer. Als dezelfde soort activa in meer dan één land in bewaarneming wordt gehouden, dient u elk activum afzonderlijk te rapporteren in zoveel regels als nodig zijn om alle landen van bewaarneming correct te identificeren. Voor vastgoed wordt het land van de emittent vastgesteld op basis van het adres van het vastgoed.</p>
K208a	050	Bewaarnemer	<p>De LEI-code of, als er geen LEI-code beschikbaar is, de naam van de financiële instelling die de bewaarnemer is.</p> <p>Als dezelfde soort activa door meer dan één bewaarnemer in bewaarneming wordt gehouden, dient u elk activum afzonderlijk te rapporteren in zoveel regels als nodig zijn om alle bewaarnemers correct te identificeren.</p>
K208a	060	Aantal	<p>Aantal activa, voor relevante activa. Dit item moet niet worden gerapporteerd als het item Nominaal bedrag (kolom 070) wordt gerapporteerd.</p>

K208a	070	Nominaal bedrag	Uitstaande hoofdsom gemeten in nominaal bedrag, voor alle activa waar dit item relevant voor is, en in nominaal bedrag voor gelden en geldswaarden. Dit item moet niet worden gerapporteerd als het item Aantal (kolom 060) wordt gerapporteerd.
K208a	080	Waarderingsmethode	<p>Geef aan welke methode gebruikt is om de activa te waarderen. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor dezelfde activa of verplichtingen - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen - Alternatieve waarderingsmethode - Aangepaste equity-methoden - toepasbaar voor de waardering van participaties [AEM] - IFRS equity-methoden - toepasbaar voor de waardering van participaties [IEM] <p>De standaardkeuze (uitgezonderd voor deelnemingen) is de optie 'genoteerde marktprijs in actieve markten voor dezelfde activa of verplichtingen' (optie 1).</p> <p>De tweede optie ('Genoteerde marktprijs in actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen') verschilt van optie 1 met betrekking tot (a) de toestand of locatie van de activa of passiva; (b) de mate waarin de input betrekking heeft op posten die vergelijkbaar zijn met de activa of passiva; en (c) de hoeveelheid activiteit op de markten waar de input wordt geobserveerd.</p> <p>Bij keuze voor de optie 'Alternatieve waarderingsmethode' (optie 3) moeten pensioenfondsen zo min mogelijk uitgaan van ondernemings specifieke input en maximaal gebruik maken van relevante input vanuit de markt, waaronder (a) marktprijzen voor identieke of vergelijkbare activa of passiva op markten die niet actief zijn; (b) inputs anders dan marktprijzen die observeerbaar zijn voor het activum of passivum, inclusief rentepercentages en rendementscurven die waarneembaar zijn op veel gehanteerde intervallen, impliciete volatiliteiten en creditspreads; (c) door de markt bevestigde inputs, die al of niet direct observeerbaar zijn, maar zijn gebaseerd op, of worden ondersteund door, observeerbare marktgegevens.</p> <p>De keuze IFRS-equity methoden zal voor pensioenfondsen irrelevant zijn.</p> <p>Op dit veld moet altijd een keuze worden ingevuld.</p>

K208a	090	Aankoopwaarde	De totale aankoopwaarde van aangehouden activa, blanco waarde zonder aangegroeide rente.
K208a	100	Aangegroeide rente	Kwantificeer de hoeveelheid aangegroeide rente sinds de laatste coupondatum voor rentegevende effecten.
K208a	110	Marktwaarde	Marktwaarde van de activa. Zie ook Besluit FTK art. 13(6). De marktwaarde kan berekend worden met de gegevens die ingevuld bij aantal (K208A, C060), prijs per eenheid (K208B, C280) en aangegroeide rente (K208A, C100) dan wel met de gegevens nominale waarde (K208A, C070), eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag (K208B, C290) en aangegroeide rente (K208A, C100).
K208a	120	Activa als onderpand gegeven	<ul style="list-style-type: none"> - Geef aan of de activa al dan niet gegeven is als onderpand. Kies daarbij uit de volgende opties: - Onderpand toegezegd [CP] - Ontvangen onderpand voor herverzekering [CR] - Onderpand voor geleende effecten [CB] - Repos [R] - Geen onderpand <p>Voor elk gedeeltelijk als onderpand gegeven activum dient u twee rijen te rapporteren: een voor het als onderpand gegeven bedrag en een voor het resterende deel.</p> <p>In kolom 120 dient altijd een keuze gemaakt te worden.</p>
K208b	130	Identificatiecode en soort code van de activa	<p>Deze informatie bestaat uit gegevens over de identificatiecode en de soort code van de activa.</p> <p>De identificatiecode maakt gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ISO 6166-code van ISIN <p>Alleen als er geen ISIN-code beschikbaar is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) - Toegekende code, als andere erkende codes niet beschikbaar zijn. <p>Deze code moet uniek zijn mag in de loop der tijd niet veranderen.</p>

			<p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode activa':</p> <p>1 - ISO 6166 voor ISIN-code</p> <p>2 - CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven)</p> <p>3 - SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange)</p> <p>4 - WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer)</p> <p>5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren)</p> <p>6 - BBGID (Bloomberg Global ID)</p> <p>7 - Reuters RIC (instrumentcode Reuters)</p> <p>8 - FIGI (Financial Instrument Global Identifier)</p> <p>9 - Andere code van leden van de ANNA (Association of National Numbering Agencies)</p> <p>99 - Code toegekend</p> <p>Als dezelfde activa-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één activum dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de activa-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/+EUR'. (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>
K208b	140	Naam van het activum	Naam van het activum (of het adres, in geval van vastgoed).
K208b	150	Naam van emittent	<p>Naam van de emittent, gedefinieerd als de entiteit die activa uitgeeft aan investeerders.</p> <p>Indien beschikbaar, komt dit item overeen met de naam van de entiteit in de LEI-database. Als die niet beschikbaar is, komt dit item overeen met de statutaire naam.</p> <p>Met betrekking tot beleggingsfondsen/aandelenondernemingen is de naam van de emittent de naam van de fondsbeheerder.</p>

K208b	160	Emittentcode en soort code emittent	<p>Deze informatie bevat gegevens over de Emittentcode en het Soort emittentcode. Voor de emittentcode wordt de LEI gebruikt. Als er geen LEI-code beschikbaar is, moet dit item niet worden gerapporteerd.</p> <p>Met betrekking tot beleggingsfondsen/aandelen is de code van de emittent de code van de fondsbeheerder. Identificatie van het soort code gebruikt voor het item 'Code emittent'. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <p>1 - LEI 2 - SC 9 - Geen</p> <p>'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend.</p>
K208b	170	Sector van emittent	<p>Economische sector van emittent gebaseerd op de meest recente versie van de NACE-code (zoals gepubliceerd in bijlage 1 van Verordening (EG) nr. 1893/2006). U dient hier ten minste de letter uit de NACE-code die de Afdeling identificeert te gebruiken om sectoren te identificeren (bijv. 'A' of 'A0111') behalve voor de NACE die betrekking heeft op Financiële activiteiten en verzekeringen, waarbij u naast de letter die de Afdeling identificeert ook de viercijferige code voor de klasse (bijv. 'K6411') dient te vermelden.</p> <p>Met betrekking tot beleggingsfondsen is de sector van de emittent de sector van de fondsbeheerder.</p>
K208b	180	Emittentgroep	<p>Naam van de hoogste moederentiteit van de emittent. Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.</p> <p>Indien beschikbaar, komt dit item overeen met de naam van de entiteit in de LEI-database. Als die niet beschikbaar is, komt dit item overeen met de statutaire naam.</p>
K208b	190	Emittentgroepcode en soort code emittentgroep	<p>Deze informatie bevat gegevens over de Emittentgroepcode en het Soort emittentgroepcode. Voor de identificatie van de emittentgroep wordt de Legal Entity Identifier (LEI) gebruikt.</p> <p>Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.</p>

			Code gebruikt voor het item 'Emittentgroepcode': <ul style="list-style-type: none"> - LEI - SC - Geen 'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend.
K208b	200	Land van emittent	Hier dient de rapporteur een keuze te maken uit de lijst met aangeboden landennamen (hierarchies). Het vestigingsland van de emittent wordt bepaald aan de hand van het adres van de entiteit die het activum uitgeeft. Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.
K208b	210	Valutacode	Hier rapporteert het pensioenfonds de valutacode waarin het activum is gedenomineerd. Er moet een keuze worden gemaakt uit de keuzelijst (zie de hierarchies).
K208b	220	CIC	De complementaire identificatiecode die wordt gebruikt om activa te classificeren. Zie https://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-230058.xlsx .
K208b	230	Alternatieve investering	Alternatieve investering (Art. 4 (1) van Richtlijn 2011/61/EU (AIFMD)): <ul style="list-style-type: none"> - Niet van toepassing / Alle of Totaal - Alternatieve investering - Geen alternatieve investering
K208b	240	Externe ratingcategorie	Rating van het activum op de rapportage-referentiedatum, uitgegeven door de aangewezen erkende kredietbeoordelingsinstelling (EKBI). Deze variabele mag op best effort basis worden gerapporteerd.

K208b	250	Ratingbureau	<p>Erkende kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) die de externe rating geeft, waarbij de naam van de EKBI wordt gebruikt zoals gepubliceerd op de website van de ESMA.</p> <p>Dit item moet worden gerapporteerd als de kolom Externe rating (kolom 240) wordt gerapporteerd. Geef de kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) die de externe rating verschaft op in kolom 240, op basis van de keuzelijst in de taxonomie.</p> <p>Indien er een nieuwe kredietbeoordelingsinstelling is geregistreerd of geaccrediteerd door de ESMA en de aangeboden keuzelijst niet is geactualiseerd, dan dient u hier de keuze 'Andere genomineerde ECAI' te rapporteren.</p> <p>Deze kolom moet in ieder geval ingevuld worden voor CIC-categorieën 1, 2, 5, 6 en 8 (Hypotheek en leningen anders dan hypotheek en leningen verstrekt aan natuurlijke personen), waar beschikbaar.</p>
K208b	260	Duration	Duration van het activum, gedefinieerd als de 'resterende aangepaste gewogen gemiddelde looptijd' (de aangepaste gewogen gemiddelde looptijd berekend op basis van de resterende looptijd van het stuk, geteld vanaf de rapportage-referentiedatum). Voor activa zonder vaste looptijd dient u de eerst mogelijke datum van aflossing op te geven. De looptijd wordt berekend op basis van economische waarde.
K208b	270	Vervaldatum	ISO 8601-code (jjjj-mm-dd) voor de vervaldatum. Gebruik voor effecten met onbepaalde looptijd '9999-12-31'
K208b	280	Prijs per eenheid	Marktprijs per eenheid. De items 'Prijs per eenheid' (K208B, c0280) en 'Aantal' (K208A, c0060) moeten tegelijk worden gerapporteerd.
K208b	290	Eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag	Percentage van het totale nominale bedrag. De items 'Nominaal bedrag' (K208A, c0070) en 'Eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag' (K208B, c0290) moeten tegelijk worden gerapporteerd.

K208b	300	Infrastructuurinvesteringen	Geef aan of het activum een investering in infrastructuur betreft. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst: <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen infrastructuurinvestering 2. Door overheid gedekt 3. Door overheid ondersteund met publieke financiering (PFI) 4. Supranationale garantie / ondersteund 5. Andere infrastructuurleningen of investeringen
K208b	310	Kredietkwaliteitscategorie	Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst: <ol style="list-style-type: none"> 0 – Kredietkwaliteitscategorie 0 1 – Kredietkwaliteitscategorie 1 2 – Kredietkwaliteitscategorie 2 3 – Kredietkwaliteitscategorie 3 4 – Kredietkwaliteitscategorie 4 5 – Kredietkwaliteitscategorie 5 6 – Kredietkwaliteitscategorie 6 9 – Geen kredietkwaliteitscategorie beschikbaar <p>Zie de bijlage voor een vergelijking van ratings met kredietkwaliteitscategorieën.</p>
K208b	320	Interne ratingcategorie	Als een externe rating (kolom 240) niet beschikbaar is, dient u hier indien van toepassing een interne rating op te geven.

K209A Doorkijk beleggingsfondsen - informatie over posities**K209B Doorkijk beleggingsfondsen - informatie over activa**

In sjablonen K209A en K209B dient u doorkijkinformatie over effecten en derivaten in beleggingsfondsen te rapporteren. Voor effecten dient u alle van toepassing zijnde kolommen conform onderstaande instructies te rapporteren. Voor derivaten dient u in K209A de kolommen 010 (identificatiecode beleggingsfonds), 020 (identificatiecode activa) en 110 (marktwaarde) te rapporteren, en in K209B de kolommen 130, 140 en 230 (CIC).

Tabel	Kolom	Titel	Voorschrift
K209a	010	Identificatiecode en soort code van het beleggingsfonds	Deze code moet overeenstemmen met het beleggingsfonds gerapporteerd in K208, kolom 020.

K209a	020	Identificatiecode en soort code van de activa	<p>Deze informatie bestaat uit gegevens over de identificatiecode en de soort code van de activa. De identificatiecode maakt gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ISO 6166-code of ISIN <p>Alleen als ISIN-code niet beschikbaar is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) - Toegekende code, als andere erkende codes niet beschikbaar zijn. Deze code moet uniek zijn mag in de loop der tijd niet veranderen. <p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode activa':</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - ISO 6166 voor ISIN-code 2 - CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven) 3 - SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange) 4 - WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer) 5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren) 6 - BBGID (Bloomberg Global ID) 7 - Reuters RIC (instrumentcode Reuters) 8 - FIGI (Financial Instrument Global Identifier) 9 - Andere code van leden van de ANNA (Association of National Numbering Agencies) 99 - Code toegekend <p>Als dezelfde activa-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één activum dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de activa-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/code+EUR' (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>
K209a	030	Pensioensysteem	<p>Een financieel instrument is gekoppeld aan een specifieke portefeuille, waarvan u het karakteristiek hier dient te rapporteren. Daarbij moet een keuze worden gemaakt uit de volgende opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitkeringsovereenkomst of een mix met een uitkeringsovereenkomst - Premieovereenkomst of een mix met een premieovereenkomst - Niet toe te wijzen aan een specifiek overeenkomststype - Niet toe te wijzen aan een pensioenovereenkomst - Niet van toepassing / Alle of Totaal

			Als het effect niet toe te kennen is aan een specifieke portefeuille, dan moet optie 3 gekozen worden. Dit speelt bijvoorbeeld bij effecten die gedeeltelijk worden aangehouden in een uitkeringsovereenkomst en gedeeltelijk in een premieovereenkomst.
K209a	040	Land van bewaarnemer	<p>Hier dient een keuze gemaakt te worden uit de aangeboden keuzelijst met namen van voorkomende landen. Voor de identificatie van internationale bewaarnemers, zoals Euroclear, geldt het vestigingsland zijn van de vestiging waar de inbewaarnemingsservice contractueel is vastgelegd als het land van de bewaarnemer.</p> <p>Als per beleggingsfonds hetzelfde effect bij meerdere bewaarnemers wordt bewaard, dan moet deze kolom leeggelaten worden. Immers, de combinatie van de ID-code in kolom 010 en de ID-code in kolom 020 moet een unieke combinatie vormen.</p> <p>Voor vastgoed wordt het land van de bewaarnemer vastgesteld op basis van het adres van het vastgoed.</p>
K209a	050	Bewaarnemer	<p>De LEI-code of, als er geen LEI-code beschikbaar is, de naam van de financiële instelling die de bewaarnemer is.</p> <p>Als per beleggingsfonds hetzelfde effect bij meerdere bewaarnemers wordt bewaard, dan mag deze kolom leeggelaten worden.</p>
K209a	060	Aantal	<p>Aantal activa, voor relevante activa. Als het aantal wordt gerapporteerd, dan moet ook de prijs per eenheid worden gerapporteerd (K209B, kolom 290).</p> <p>Het aantal stuks (K209a, kolom 060) en de nominale waarde (K209a, kolom 070) kunnen nooit beiden tegelijkertijd op één regel worden gerapporteerd.</p>

K209a	070	Nominaal bedrag	Uitstaande hoofdsom gemeten in nominaal bedrag, voor alle activa waar dit item relevant voor is, en in nominaal bedrag voor gelden en geldswaarden. Dit item moet niet worden gerapporteerd als het item Aantal (kolom 060) wordt gerapporteerd.
K209a	080	Waarderingsmethode	<p>Geef aan welke methode gebruikt is om de activa te waarderen. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor dezelfde activa of verplichtingen - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen - Alternatieve waarderingsmethode - Aangepaste equity-methoden - toepasbaar voor de waardering van participaties [AEM] - IFRS equity-methoden - toepasbaar voor de waardering van participaties [IEM] <p>De standaardkeuze (uitgezonderd voor deelnemingen) is de optie 'genoteerde marktprijs in actieve markten voor dezelfde activa of verplichtingen' (optie 1).</p> <p>De tweede optie ('Genoteerde marktprijs in actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen') verschilt van optie 1 met betrekking tot (a) de toestand of locatie van de activa of passiva; (b) de mate waarin de input betrekking heeft op posten die vergelijkbaar zijn met de activa of passiva; en (c) de hoeveelheid activiteit op de markten waar de input wordt geobserveerd.</p> <p>Bij keuze voor de optie 'Alternatieve waarderingsmethode' (optie 3) moeten pensioenfondsen zo min mogelijk uitgaan van ondernemings specifieke input en maximaal gebruik maken van relevante input vanuit de markt, waaronder (a) marktprijzen voor identieke of vergelijkbare activa of passiva op markten die niet actief zijn; (b) inputs anders dan marktprijzen die observeerbaar zijn voor het activum of passivum, inclusief rentepercentages en rendementscurven die waarneembaar zijn op veel gehanteerde intervallen, impliciete volatiliteiten en creditspreads; (c) door de markt bevestigde inputs, die al of niet direct observeerbaar zijn, maar zijn gebaseerd op, of worden ondersteund door, observeerbare marktgegevens.</p>

			<p>De keuze IFRS-equity methoden zal voor pensioenfondsen irrelevant zijn.</p> <p>Op dit veld moet altijd een keuze worden ingevuld.</p>
K209a	090	Aankoopwaarde	Hier moet op best effort basis een gewogen aankoopwaarde van het doorkijk-effect gerapporteerd worden; zonder aangegroeide rente. Indien dit niet mogelijk is, dan mag deze kolom leeggelaten worden.
K209a	100	Aangegroeide rente	In deze kolom rapporteert de rapporteur de waarde van de aangegroeide rente sinds de laatste coupondatum voor rentegevende effecten.
K209a	110	Marktwaarde	Marktwaarde van de activa. Zie ook Besluit FTK art. 13(6). De marktwaarde kan berekend worden met de gegevens die ingevuld bij aantal (K208A, C060), prijs per eenheid (K208B, C280) en aangegroeide rente (K208A, C100) dan wel met de gegevens nominale waarde (K208A, C070), eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag (K208B, C290) en aangegroeide rente (K208A, C100).

K209a	120	Activa als onderpand gegeven	<p>Geef activa op die op de balans van de onderneming zijn opgenomen en zijn gegeven als onderpand. Voor het als onderpand gegeven deel van het activum dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderpand toegezegd (CP) - Ontvangen onderpand voor herverzekering (CR) - Onderpand voor geleende effecten (CB) - Repo's - Geen onderpand. <p>Voor effecten die gedeeltelijk in onderpand zijn gegeven (en gedeeltelijk niet) moet op K209a per effect per beleggingsfonds één regel worden aangehouden. Dit betekent dat in die gevallen (als workaround) de keuze 'geen onderpand' moet worden aangegeven.</p>
K209b	130	Identificatiecode en soort code van het beleggingsfonds	Deze code moet overeenstemmen met het beleggingsfonds gerapporteerd in K208, kolom 020.

K209b	140	Identificatiecode en soort code van de activa	<p>Deze informatie bestaat uit gegevens over de identificatiecode en de soort code van de activa. De identificatiecode maakt gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ISO 6166-code of ISIN <p>Alleen als ISIN-code niet beschikbaar is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) - Toegekende code, als andere erkende codes niet beschikbaar zijn. Deze code moet uniek zijn mag in de loop der tijd niet veranderen. <p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode activa':</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 - ISO 6166 voor ISIN-code 2 - CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven) 3 - SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange) 4 - WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer) 5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren) 6 - BBGID (Bloomberg Global ID) 7 - Reuters RIC (instrumentcode Reuters) 8 - FIGI (Financial Instrument Global Identifier) 9 - Andere code van leden van de ANNA (Association of National Numbering Agencies) 99 - Code toegekend <p>Als dezelfde activa-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één activum dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de activa-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/code+EUR' (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>
K209b	150	Naam van het activum	Naam van het activum (of het adres, in geval van vastgoed).
K209b	160	Naam van emittent	<p>Naam van de emittent, gedefinieerd als de entiteit die activa uitgeeft aan investeerders. Indien beschikbaar, komt dit item overeen met de naam van de entiteit in de LEI-database. Als die niet beschikbaar is, komt dit item overeen met de statutaire naam.</p> <p>Met betrekking tot beleggingsfondsen/aandelenondernemingen is de naam van de emittent de naam van de fondsbeheerder.</p>

K209b	170	Emittentcode en soort code emittent	<p>Deze informatie bevat gegevens over de Emittentcode en het Soort emittentcode. Voor de emittentcode wordt de LEI gebruikt. Als er geen LEI-code beschikbaar is, moet dit item niet worden gerapporteerd.</p> <p>Met betrekking tot beleggingsfondsen/aandelen is de code van de emittent de code van de fondsbeheerder.</p> <p>Identificatie van het soort code gebruikt voor het item 'Code emittent'. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - LEI - SC - Geen <p>'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend.</p>
K209b	180	Sector van emittent	<p>Economische sector van emittent gebaseerd op de meest recente versie van de NACE-code (zoals gepubliceerd in bijlage 1 van Verordening (EG) nr. 1893/2006). U dient hier ten minste de letter uit de NACE-code die de Afdeling identificeert te gebruiken om sectoren te identificeren (bijv. 'A' of 'A0111') behalve voor de NACE die betrekking heeft op Financiële activiteiten en verzekeringen, waarbij u naast de letter die de Afdeling identificeert ook de viercijferige code voor de klasse (bijv. 'K6411') dient te vermelden.</p>
K209b	190	Emittentgroep	<p>Naam van de hoogste moederentiteit van de emittent. Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.</p> <p>Indien beschikbaar, komt dit item overeen met de naam van de entiteit in de LEI-database. Als die niet beschikbaar is, komt dit item overeen met de statutaire naam.</p>
K209b	200	Emittentgroepcode en soort code emittentgroep	<p>Deze informatie bevat gegevens over de Emittentgroepcode en het Soort emittentgroepcode. Voor de identificatie van de emittentgroep wordt de Legal Entity Identifier (LEI) gebruikt. Als er geen LEI-code beschikbaar is, moet dit item niet worden gerapporteerd.</p> <p>Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.</p>

			<p>Code gebruikt voor het item 'Emittentgroepcode':</p> <ul style="list-style-type: none"> - LEI - SC - Geen <p>'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend.</p>
K209b	210	Land van emittent	Hier dient de rapporteur een keuze te maken uit de lijst met aangeboden landennamen (hierarchies). Het vestigingsland van de emittent wordt bepaald aan de hand van het adres van de entiteit die het activum uitgeeft. Bij beleggingsfondsen heeft de groepsrelatie betrekking op de fondsbeheerder.
K209b	220	Valutacode	Hier rapporteert het pensioenfonds de valutacode waarin het activum is gedenomineerd. Er moet een keuze worden gemaakt uit de keuzelijst (zie de hierarchies).
K209b	230	CIC	De complementaire identificatiecode die wordt gebruikt om activa te classificeren. Zie https://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-230058.xlsx .
K209b	240	Alternatieve investering	<p>Alternatieve investering (Art. 4 (1) van Richtlijn 2011/61/EU (AIFMD)):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet van toepassing / Alle of Totaal - Alternatieve investering - Geen alternatieve investering
K209b	250	Externe ratingcategorie	<p>Rating van het activum op de rapportage-referentiedatum, uitgegeven door de aangewezen erkende kredietbeoordelingsinstelling (EKBI).</p> <p>Deze variabele mag op best effort basis worden gerapporteerd.</p>

K209b	260	Ratingbureau	<p>Erkende kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) die de externe rating geeft, waarbij de naam van de EKBI wordt gebruikt zoals gepubliceerd op de website van de ESMA.</p> <p>Dit item moet worden gerapporteerd als de kolom Externe rating (kolom 240) wordt gerapporteerd. Geef de kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) die de externe rating verschaft op in kolom 240, op basis van de keuzelijst in de taxonomie.</p> <p>Indien er een nieuwe kredietbeoordelingsinstelling is geregistreerd of geaccrediteerd door de ESMA en de aangeboden keuzelijst niet is geactualiseerd, dan dient u hier de keuze 'Andere genomineerde ECAI' te rapporteren.</p> <p>Deze kolom moet in ieder geval ingevuld worden voor CIC-categorieën 1, 2, 5, 6 en 8 (Hypotheke en leningen anders dan hypotheke en leningen verstrekt aan natuurlijke personen), waar beschikbaar.</p>
K209b	270	Duration	Duration van het activum, gedefinieerd als de 'resterende aangepaste gewogen gemiddelde looptijd' (de aangepaste gewogen gemiddelde looptijd berekend op basis van de resterende looptijd van het stuk, geteld vanaf de rapportage-referentiedatum). Voor activa zonder vaste looptijd dient u de eerst mogelijke datum van aflossing op te geven. De looptijd wordt berekend op basis van economische waarde.
K209b	280	Vervaldatum	ISO 8601-code (jjjj-mm-dd) voor de vervaldatum. Gebruik voor effecten met onbepaalde looptijd '9999-12-31'
K209b	290	Prijs per eenheid	Marktprijs per eenheid. De items 'Prijs per eenheid' (K209b, k0290) en 'Aantal' (K209a, k0060) moeten beiden worden gerapporteerd.
K209b	300	Eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag	Percentage van het totale nominale bedrag. De items 'Nominaal bedrag' (K209A, c070) en 'Eenheidsprijs als percentage van het nominaal bedrag' (K209B, c290) moeten beiden worden gerapporteerd.

K209b	310	Infrastructuurinvesteringen	Geef aan of het activum een investering in infrastructuur betreft. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst: <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen infrastructuurinvestering 2. Door overheid gedekt 3. Door overheid ondersteund met publieke financiering (PFI) 4. Supranationale garantie / ondersteund 5. Andere infrastructuurleningen of investeringen
K209b	320	Kredietkwaliteitscategorie	Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst: <ul style="list-style-type: none"> 0 – Kredietkwaliteitscategorie 0 1 – Kredietkwaliteitscategorie 1 2 – Kredietkwaliteitscategorie 2 3 – Kredietkwaliteitscategorie 3 4 – Kredietkwaliteitscategorie 4 5 – Kredietkwaliteitscategorie 5 6 – Kredietkwaliteitscategorie 6 9 – Geen rating beschikbaar <p>Zie de bijlage voor een vergelijking van ratings met kredietkwaliteitscategorieën.</p>
K209b	330	Interne ratingcategorie	Als een externe rating (kolom 240) niet beschikbaar is, dient u hier indien van toepassing een interne rating op te geven.

K210A Aangehouden derivaten - informatie over posities**K210B Aangehouden derivaten - informatie over derivaten**

In de sjablonen K210A en K210B moet informatie over derivaten worden gerapporteerd. In dit sjabloon dient u informatie op te geven over alle derivatenposities. Hieronder vallen ook derivaten via beleggingsfondsen gerapporteerd op K209A en K209B.

Tabel	Kolom	Titel	Voorschrift
K210a	010	Regelnummer	Kunstmatige kolomcode om de uniekheid van een rij te garanderen
K210a	020	Identificatiecode en soort code van het derivaat	<p>Identificatiecode van derivaat op basis van prioriteit: — ISO 6166-code of ISIN indien beschikbaar — Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) — Code toegekend door de onderneming, als bovenstaande opties niet beschikbaar zijn; mag in de loop der tijd niet veranderen</p> <p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode derivaat'. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <p>1 — ISO/6166 voor ISIN 2 — CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven) 3 — SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange) 4 — WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer) 5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren) 6 — BBGID (Bloomberg Global ID) 7 — Reuters RIC (instrumentcode Reuters) 8 — FIGI (Financial Instrument Global Identifier) 9 — Andere code van een lid van de Association of National Numbering Agencies 99 — Code toegekend door de onderneming</p> <p>Als dezelfde derivaat-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één derivaat dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de derivaat-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/code+EUR' (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>

K210a	030	Pensioensysteem	<p>Een financieel instrument is gekoppeld aan een specifieke portefeuille, waarvan u de identificatiecode hier dient te rapporteren. Als het instrument niet is toe te kennen aan een specifieke portefeuille, wordt het gekoppeld aan een type regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet van toepassing / Alle of Totaal - Uitkeringsovereenkomst of een mix met een uitkeringsovereenkomst - Premieovereenkomst of een mix met een premieovereenkomst - Niet toe te wijzen aan een specifiek overeenkomsttype - Niet toe te wijzen aan een pensioenovereenkomst
K210a	040	Onderliggend instrument van het derivaat	<p>Identificatiecode van het instrument (activum of passivum) dat onderliggend is aan het derivatencontract. Dit item is alleen verplicht voor derivaten die één of meerdere onderliggende instrumenten in de portefeuille van de onderneming hebben. Een index wordt beschouwd als één enkel instrument en moet worden gerapporteerd. Identificatiecode van het instrument onderliggend aan het derivaat op basis van prioriteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ISO 6166-code of ISIN indien beschikbaar – Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) – Code toegekend aan het onderliggende instrument door de onderneming als bovenstaande opties niet beschikbaar zijn; moet uniek zijn voor het betreffende instrument en mag in de loop der tijd niet veranderen; – 'Meerdere activa/passiva', als de onderliggende activa of passiva er meer dan een zijn. Als het onderliggende instrument een index is, moet de code van de index worden gerapporteerd.

K210a	050	Gebruik van derivaat	<p>Beschrijf het gebruik van het derivaat (micro/macro-hedging, efficiënt portefeuillebeheer). Micro-hedging verwijst naar derivaten die één enkel financieel instrument (activum of passivum), voorspelde transactie of andere verplichting afdekken. Macro-hedging verwijst naar derivaten die een set financiële instrumenten (activa of passiva), voorspelde transacties of andere verplichtingen afdekken. Efficiënt portefeuillebeheer verwijst naar handelingen die niet onder een (micro of macro) hedge vallen.</p> <p>Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Micro hedge [MI] - Macro hedge [MA] - Matching van kasstromen van activa en passiva gebruikt in het kader van matching-aanpassingsportefeuilles - Efficiënt portefeuillebeheer, anders dan "Matching van kasstromen van activa en passiva gebruikt in het kader van matching-aanpassingsportefeuilles"
K210a	060	Delta	Alleen van toepassing op CIC-categorieën B en C (Callopties en Putopties), met verwijzing naar de rapportagedatum. Meet hoe snel de waarde van een optie verandert ten opzichte van veranderingen in de prijs van het onderliggende activum. U dient dit als decimale breuk te rapporteren.
K210a	070	Nominale waarde van het derivaat	Het bedrag dat door het derivaat wordt afgedekt of blootgesteld. Komt voor futures en opties overeen met de contractomvang vermenigvuldigd met de triggerwaarde en het aantal op die regel gerapporteerde contracten. Komt voor swaps en forwards overeen met de contractbedragen van de op die regel gerapporteerde contracten. Als de triggerwaarde een bereik betreft, moet de gemiddelde waarde van dat bereik worden gebruikt. De nominale waarde verwijst naar het bedrag dat wordt afgedekt/belegd (als het geen risico's afdekt). Als er sprake is van meerdere transacties, is het de nettowaarde op de rapportagedatum. De nominale waarde van het derivaat kan niet negatief zijn.

K210a	080	Koper / Verkoper	<p>Alleen voor futures en opties, swaps en kredietderivatencontracten. Geef aan of het kredietderivatencontract is gekocht of verkocht. De positie van koper en verkoper wordt voor swaps gedefinieerd ten opzichte van het effect of het nominale bedrag en de swap flows. De verkoper van een swap is eigenaar van het effect of de nominale waarde bij aanvang van het contract en komt overeen dat effect of nominaal bedrag te leveren tijdens de looptijd van het contract, inclusief eventuele andere uitgaande stromen van het contract, indien van toepassing. De koper van een swap is eigenaar van het effect of het nominale gedrag na afloop van het derivatencontract en ontvangt tijdens de looptijd van het contract dat effect of die nominale waarde, inclusief alle andere inkomende stromen van het contract, indien van toepassing. U dient hier een keuze te maken uit onderstaande lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet van toepassing / Alle of Totaal - L [open] - S [open] - FX-FL [open] - FX-FX [open] - FL-FX [open] - FL-FL [open] <p>De laatste vier keuzes zijn bij renteswaps relevant.</p>
K210a	090	Tot op heden betaalde premie	De gedane betalingen (bij kopen) voor opties, evenals aanvangspremies en periodieke premiebedragen betaald voor swaps, vanaf het moment dat de onderneming het derivatencontract afsloot. De ingevulde bedragen moeten te allen tijde positief zijn.
K210a	100	Tot op heden ontvangen premie	De ontvangen betalingen (bij verkoop) voor opties, evenals aanvangspremies en periodieke premiebedragen ontvangen voor swaps, vanaf het moment dat de onderneming het derivatencontract afsloot. De ingevulde bedragen moeten te allen tijde positief zijn.
K210a	110	Aantal contracten	Het aantal vergelijkbare derivatencontracten dat op de regel wordt gerapporteerd. Dit dient overeen te komen met het aantal afgesloten contracten. Voor OTC-derivaten rapporteert u bijv. bij één swapcontract '1', en bij tien swaps met dezelfde kenmerken '10'. Het aantal contracten is het aantal uitstaande contracten op de rapportagedatum.

K210a	120	Omvang contract	Het aantal onderliggende activa in het contract (voor aandelenfutures is dat bijvoorbeeld het aantal aandelen dat aan het einde van de looptijd per derivatencontractencontract moet worden geleverd; voor obligatiefutures is dat het referentiebedrag onderliggend aan elk contract). De manier waarop de contractomvang wordt bepaald, varieert per soort instrument. Voor aandelenfutures wordt de contractomvang vaak gedefinieerd als een functie van het aantal aandelen onderliggend aan het contract. Voor obligatiefutures is dat het nominale bedrag van de obligatie onderliggend aan het contract. Alleen van toepassing op futures en opties.
K210a	130	Maximaal verlies bij liquidatiegebeurtenis	Dit is het maximale bedrag aan verlies als er een liquidatiegebeurtenis plaatsvindt. Van toepassing op CIC-categorie F. Als een kredietderivaat voor 100% door onderpand wordt gedekt, is het maximale verlies bij een liquidatiegebeurtenis nul. Negatieve waarden mogen niet worden gerapporteerd.
K210a	140	Uitstroombedrag swaps	Het bedrag dat tijdens de rapportageperiode op grond van het swapcontract is geleverd (anders dan premies). Komt overeen met rente betaald voor renteswaps en bedragen geleverd voor valutaswaps, kredietswaps, totaalrendementswaps en andere swaps. Als de verevening op nettobasis plaatsvindt, dient u slechts één van de items kolom 140 en kolom 150 te rapporteren.
K210a	150	Instroombedrag swaps	Het bedrag dat tijdens de rapportageperiode op grond van het swapcontract is ontvangen (anders dan premies). Komt overeen met rente ontvangen voor renteswaps en bedragen ontvangen voor valutaswaps, kredietswaps, totaalrendementswaps en andere swaps. Als de verevening op nettobasis plaatsvindt, dient u slechts één van de items kolom 140 en kolom 150 te rapporteren.
K210a	160	Begindatum	Geef de ISO 8601-code (jjjj-mm-dd) op voor de datum waarop de obligaties onderliggend aan het contract van kracht worden. Als er verschillende data voor hetzelfde derivaat voorkomen, rapporteert u alleen de datum van de eerste transactie van het derivaat. Gebruik per derivaat slechts één rij (d.w.z. geen andere rij voor elke transactie), die het totale bedrag weergeeft dat in dat derivaat is belegd, rekening houdend met de verschillende transactiedata. In het geval van schuldvernieuwing wordt de datum van de schuldvernieuwing de transactiedatum voor dat derivaat.

K210a	170	Duration	De duration van het derivaat, gedefinieerd als de resterende aangepaste gewogen gemiddelde looptijd, voor derivaten waarop een looptijd van toepassing is. Wordt berekend als de netto periode tussen in- en uitstromen van het derivaat, indien van toepassing. De duration hoeft voor IRS'en (CIC = D1) en CCIRS'en (CIC = D3) niet gerapporteerd te worden.
K210a	180	Marktwaarde	Waarde van het derivaat op de rapportagedatum. Deze kan positief, negatief of nul zijn. Zie ook Besluit FTK art. 13(6).
K210a	190	Waarderingsmethode	<p>Geef aan welke methode gebruikt is om derivaten te waarderen. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor dezelfde activa of verplichtingen - Genoteerde marktprijs in actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen - Alternatieve waarderingsmethode - Niet van toepassing / Alle of Totaal <p>De standaardkeuze is optie 1, of anders optie 2, en als dat niet mogelijk is optie 3. Optie 2 verschilt van optie 1 met betrekking tot (a) de toestand of locatie van de activa of passiva; (b) de mate waarin de input betrekking heeft op posten die vergelijkbaar zijn met de activa of passiva; en (c) de hoeveelheid activiteit op de markten waar de input wordt geobserveerd. Bij optie 3 moeten IORP's zo min mogelijk uitgaan van ondernemingsspecifieke input en maximaal gebruik maken van relevante input vanuit de markt, waaronder (a) marktprijzen voor identieke of vergelijkbare activa of passiva op markten die niet actief zijn; (b) inputs anders dan marktprijzen die observeerbaar zijn voor het activum of passivum, inclusief rentepercentages en rendementscurven die waarneembaar zijn op veel gehanteerde intervallen, impliciete volatiliteiten en creditspreads; (c) door de markt bevestigde inputs, die al of niet direct observeerbaar zijn, maar zijn gebaseerd op, of worden ondersteund door, observeerbare marktgegevens.</p>

K210b	200	Identificatiecode en soort code van het derivaat	<p>Identificatiecode van derivaat op basis van prioriteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ISO 6166-code of ISIN indien beschikbaar – Overige erkende codes (bijv.: CUSIP, Bloomberg Ticker, Reuters RIC) – Code toegekend door de onderneming, als bovenstaande opties niet beschikbaar zijn; mag in de loop der tijd niet veranderen <p>Soort identificatiecode gebruikt voor het item 'Identificatiecode derivaat'. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 – ISO/6166 voor ISIN 2 – CUSIP (nummer van het Committee on Uniform Securities Identification Procedures toegekend door het CUSIP Service Bureau voor Amerikaanse en Canadese bedrijven) 3 – SEDOL (Stock Exchange Daily Official List voor de London Stock Exchange) 4 – WKN (Wertpapierkennnummer, het alfanumerieke Duitse identificatienummer) 5 - Bloomberg Ticker (lettercodes van Bloomberg die de effecten van een bedrijf identificeren) 6 – BBGID (Bloomberg Global ID) 7 – Reuters RIC (instrumentcode Reuters) 8 – FIGI (Financial Instrument Global Identifier) 9 – Andere code van een lid van de Association of National Numbering Agencies 99 – Code toegekend door de onderneming <p>Als dezelfde derivaat-identificatiecode moet worden gerapporteerd voor één derivaat dat wordt uitgegeven in twee of meer verschillende valuta, dient u de derivaat-identificatiecode en de alfabetische ISO 4217-code van de valuta te specificeren zoals in het volgende voorbeeld: 'CAU/ISIN/code+EUR' (CAU/ISIN/US68245XAC39+EUR en CAU/ISIN/US68245XAC39+JPY).</p>
K210b	210	Naam van tegenpartij	<p>Naam van de tegenpartij van het derivaat. Indien beschikbaar, komt dit item overeen met de naam van de entiteit in de LEI-database. Indien niet beschikbaar, correspondeert deze met de statutaire naam. Het volgende moet worden overwogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Naam van de beurs voor beursverhandelde derivaten; of – Naam van de centrale tegenpartij (central counterparty – CCP) voor OTC-derivaten als deze worden afgewikkeld via een CCP; of – Naam van de contractuele tegenpartij voor de andere OTC-derivaten.

K210b	220	Identificatiecode en soort code van tegenpartij	<p>Alleen van toepassing op OTC-derivaten, met betrekking tot contractuele tegenpartijen anders dan een beurs en centrale tegenpartij. Als identificatiecode van de tegenpartij wordt indien beschikbaar de Legal Entity Identifier (LEI) gebruikt. Indien niet beschikbaar, wordt dit item niet gerapporteerd.</p> <p>Alleen van toepassing op OTC-derivaten. Identificatie van de code die wordt gebruikt voor het item 'Identificatiecode tegenpartij'. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> – LEI - SC – Geen <p>'Geen' moet gebruikt worden in die gevallen waarin een LEI-code wordt verwacht, maar niet aan een onderneming is toegekend.</p>
K210b	230	Externe ratingcategorie	<p>Alleen van toepassing op OTC-derivaten. De rating van de tegenpartij van het derivaat op de rapportagereferentiedatum, uitgegeven door de aangewezen erkende kredietbeoordelingsinstelling (EKBI). Dit item is niet van toepassing op derivaten waaraan ondernemingen die een intern model gebruiken interne ratings geven. Als uw onderneming een intern model gebruikt en geen interne ratings geeft, dient u dit item te rapporteren. Als er geen rating voor de emittent beschikbaar is, dient u het item leeg te laten.</p>

K210b	240	Ratingbureau	<p>Geef de kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) die de externe rating verschaft op in kolom 230 op basis van de volgende uitputtende lijst. Voor ratings gegeven door dochters van de EKBI dient u de naam van de moeder-EKBI te rapporteren (met verwijzing naar de lijst van de ESMA met kredietbeoordelingsinstellingen die zijn geregistreerd of geaccrediteerd conform Verordening (EG) nr. 1060/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 inzake ratingbureaus). Indien er een nieuwe kredietbeoordelingsinstelling is geregistreerd of geaccrediteerd door de ESMA en de uitputtende lijst niet is geactualiseerd, moet er 'Andere genomineerde EKBI' worden gerapporteerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Euler Hermes Rating GmbH (LEI-code: 391200QXGLWHK9VK6V27) – Japan Credit Rating Agency Ltd (LEI-code: 35380002378CEGMRVW86) – BCRA-Credit Rating Agency AD (LEI-code: 747800Z0IC3P66HTQ142) – Creditreform Rating AG (LEI-code: 391200PHL11KDUTTST66) – Scope Ratings GmbH (voorheen Scope Ratings AG en PSR Rating GmbH)(LEI-code: 391200WU1EZUQFHDWE91) – ICAP Group SA (LEI-code: 2138008U6LKT8VG2UK85) – GBB-Rating Gesellschaft für Bonitätsbeurteilung GmbH (LEI-code: 391200OLWXCTKPADV72) – ASSEKURATA Assekuranz Rating-Agentur GmbH (LEI-code: 529900977LETWLJF3295) – ARC Ratings, S.A. (voorheen Companhia Portuguesa de Rating, S.A) (LEI-code: 213800OZNJQMV6UA7D79) – AM Best Europe-Rating Services Ltd (AMBERS) (LEI-code: 549300V08J8E5IQV1T26) – DBRS Ratings Limited (LEI-code: 5493008CGCDQLGT3EH93) – Fitch (te gebruiken als onderstaand onderscheid niet beschikbaar is) – Fitch France S.A.S. (LEI-code: 2138009Y4TCZT6QOJO69) – Fitch Deutschland GmbH (LEI-code: 213800JEMOT1H45VN340) – Fitch Italia S.p.A. (LEI-code: 213800POJ9QSCHL3KR31) – Fitch Polska S.A. (LEI-code: 213800RYJTJPW2WD5704) – Fitch Ratings España S.A.U. (LEI-code: 213800RENFIIODKETE60) – Fitch Ratings Limited (LEI-code: 2138009F8YAHVC8W3Q52) – Fitch Ratings CIS Limited (LEI-code: 213800B7528Q4DIF2G76) – Moody's (te gebruiken als onderstaand onderscheid niet beschikbaar is) – Moody's Investors Service Cyprus Ltd (LEI-code: 549300V4LCOYCMNUVR81) – Moody's France S.A.S. (LEI-code: 549300EB2XQYRSE54F02) – Moody's Deutschland GmbH (LEI-code: 549300M5JMGHVTWYZH47) – Moody's Italia S.r.l. (LEI-code: 549300GMXJ4QK70UOU68) – Moody's Investors Service España S.A. (LEI-code: 5493005X59ILY4BGJK90) – Moody's Investors Service Ltd (LEI-code: 549300SM89WABHDNJ349)
-------	-----	--------------	--

			<ul style="list-style-type: none"> – Standard & Poor's (te gebruiken als onderstaand onderscheid niet beschikbaar is) – S&P Global Ratings France SAS (LEI-code: 54930035REY2YCDSBH09) – S&P Global Ratings Europe Limited (voorheen S&P Global Ratings Italy S.r.l, LEI 54930000NMOJ7ZBUQ063 – fusie van 1 mei 2018) (LEI-code: 5493008B2TU3S6QE1E12) – Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited (LEI-code: 549300363WVTTH0TW460) – CRIF Ratings S.r.l. (voorheen CRIF S.p.a.) (LEI-code: 8156001AB6A1D740F237) – Capital Intelligence Ratings Ltd (LEI-code: 549300RE88OJP9J24Z18) – European Rating Agency, a.s. (LEI-code: 097900BFME0000038276) – Axesor Risk Management SL (LEI-code: 959800EC2RH76JYS3844) – Cerved Rating Agency S.p.A. (voorheen CERVED Group S.p.A.) (LEI-code: 8156004AB6C992A99368) – Kroll Bond Rating Agency (LEI-code: 549300QYZ5CZYXTNZ676) – The Economist Intelligence Unit Ltd (LEI-code: 213800Q7GRZWF95EWN10) – Dagong Europe Credit Rating Srl (Dagong Europe) (LEI-code: 815600BF4FF53B7C6311) – Spread Research (LEI-code: 969500HB6BVM2UJDOC52) – EuroRating Sp. z o.o. (LEI-code: 25940027QWS5GMO74O03) – HR Ratings de México, S.A. de C.V. (HR Ratings) (LEI-code: 549300IFL3XJKTRHZ480) – Moody's Investors Service EMEA Ltd (LEI-code: 54930009NU3JYS1HTT72) – Egan-Jones Ratings Co. (EJR) (LEI-code: 54930016113PD33V1H31) – modeFinance S.r.l. (LEI-code: 815600B85A94A0122614) – INC Rating Sp. z o.o. (LEI-code: 259400SUBF5EPOGK0983) – Rating-Agentur Expert RA GmbH (LEI-code: 213800P3O0BSGWN2UE81) – Kroll Bond Rating Agency Europe Limited (LEI-code: 5493001NGHOLC41ZSK05) – SPMW Rating Sp. z o.o. (LEI-code: 259400PIF3W6YC660564) – Andere genomineerde EKBI <p>Dit item moet worden gerapporteerd als de kolom Externe rating (kolom 230) wordt gerapporteerd.</p>
K210b	250	Kredietkwaliteitscategorie	<p>Geef de kredietkwaliteitscategorie op die is toegewezen aan de tegenpartij van het derivaat. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 – Kredietkwaliteitscategorie 0 1 – Kredietkwaliteitscategorie 1 2 – Kredietkwaliteitscategorie 2 3 – Kredietkwaliteitscategorie 3 4 – Kredietkwaliteitscategorie 4

			<p>5 – Kredietskwaliteitscategorie 5 6 – Kredietskwaliteitscategorie 6 9 – Geen rating beschikbaar</p> <p>Zie de bijlage voor een vergelijking van ratings met krediet kwaliteitscategorieën.</p>
K210b	260	Interne ratingcategorie	Als een externe rating (kolom 240) niet beschikbaar is, dient u hier indien van toepassing een interne rating op te geven.
K210b	270	Naam overeenkomst	Naam van het derivatencontract.
K210b	280	Valutacode	Geef de alfabetische ISO 4217-code van de valuta van het derivaat aan, d.w.z. de valuta van het nominale bedrag van het derivaat (bijv. een optie met onderliggend een bedrag in USD, valuta waarvoor het nominale bedrag contractueel is uitgedrukt voor een valutaswap, etc.).
K210b	290	CIC	De complementaire identificatiecode die wordt gebruikt om activa te classificeren. Zie https://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-230058.xlsx .
K210b	300	Triggerwaarde	Referentieprij voor futures, uitoefenprijs voor opties (voor obligaties zal de prijs een percentage van het nominale bedrag zijn), wisselkoers of rentevoet voor forwards, etc. Niet van toepassing op CIC D3 – Rente- en valutaswaps. Voor CIC F1 – Credit default swaps wordt dit leeg gelaten als het niet kan worden ingevuld. Als in de loop van de tijd meer triggers voorkomen, moet de eerstvolgende plaatsvindende trigger worden gerapporteerd. Als het derivaat een bereik aan triggerwaarden heeft, moet de set gescheiden door een komma (',') worden gerapporteerd als het bereik niet continu is, en het bereik gescheiden door een '-' worden gerapporteerd als het bereik wel continu is.
K210b	310	Liquidatietrigger overeenkomst	Geef de gebeurtenis aan die zou leiden tot liquidatie van de overeenkomst buiten de normale afloopdatum of looptijdvoorwaarden. Hierbij dient u een keuze te maken uit onderstaande uitputtende lijst: <ul style="list-style-type: none"> - Faillissement van de onderliggende of referentie entiteit [B] - Ongunstige waardevermindering van de onderliggende belegging [F] - Ongunstige wijziging van de kredietwaardigheid van de onderliggende belegging of entiteit [R] - Vervanging/vernieuwing (N) - Meerdere gebeurtenissen of een combinatie van gebeurtenissen (M) - Overige gebeurtenissen (o)

			- Geen liquidatietrigger
K210b	320	Swap geleverde valutacode	Geef de code uit de keuzelijst op van de valuta van de swapprijs (alleen voor valutaswaps en renteswaps waarbij verschillende valuta's zijn betrokken).
K210b	330	Swap ontvangen valutacode	Geef de code uit de keuzelijst op van de valuta van het nominale bedrag van de swap (alleen voor valutaswaps en renteswaps waarbij verschillende valuta's zijn betrokken).
K210b	340	Vervaldatum	Geef de contractueel gedefinieerde ISO 8601-code (jjjj-mm-dd) voor de afsluitdatum van het derivatencontract op, hetzij de vervaldatum, de afloopdatum voor opties (Europees of Amerikaans), etc.

Bijlage Kredietkwaliteitscategorie**Allocation of credit assessments of external credit assessment institutions to an objective scale of credit quality steps**

Credit quality step	0	1	2	3	4	5	6
<i>AM Best Europe-Rating Services Ltd.</i>							
Long-term issuer credit ratings scale	aaa	aa, aa-	a+, a, a-	bbb+, bbb, bbb-	bb+, bb, bb-	b+, b, b-	ccc+, ccc, ccc-, cc, c, d, e, f, s
Long-term issue ratings scale	aaa	aa, aa-	a+, a, a-	bbb+, bbb, bbb-	bb+, bb, bb-	b+, b, b-	ccc+, ccc, ccc-, cc, c, d, s
Financial strength ratings scale		A++, A+	A, A-	B++, B+	B, B-	C++, C+	C, C-, D, E, F, S
Short-term issuer ratings scale		AMB-1+	AMB-1-	AMB-2, AMB-3	AMB- 4, d, e, f, s		
Short-term issue ratings scale		AMB-1+	AMB-1-	AMB-2, AMB-3	AMB- 4, d, s		
<i>ARC Ratings S.A.</i>							
Medium and long-term issuers rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Medium and long-term issues rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Short-term issuers rating scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		
Short-term issues rating scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		

ASSEKURATA Assekuranz Rating-Agentur GmbH							
Long-term credit rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC/C, D
Short-term corporate rating scale		A++	A		B, C, D		
Axesor SA							
Global rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D, E
Banque de France							
Global long-term issuer credit ratings scale		3++	3+, 3	4+	4, 5+	5, 6	7, 8, 9, P
BCRA – Credit Rating Agency AD							
Global long-term ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Global short-term ratings scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		
Pension-insurance company long-term scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Pension-insurance company short-term scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		
Pension fund long-term scale	AAA pf	AA pf	A pf	BBB pf	BB pf	B pf	C pf
Guarantee fund long-term scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	C, D
Guarantee fund short-term scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		
Capital Intelligence Ratings Ltd							

International long-term issuer rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	C, RS, SD, D
International long-term issue rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
International long-term insurer financial strength rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	C,RS, SD, D
International short-term issuer rating scale		A1+	A1	A2, A3	B, C, RS, SD, D		
International short-term issue rating scale		A1+	A1	A2, A3	B, C, D		
International short-term insurer financial strength rating scale		A1+	A1	A2, A3	B, C, RS, SD, D		
<i>Cerved Rating Agency S.p.A.</i>							
Corporate long-term rating scale	A1.1	A1.2, A1.3	A2.1, A2.2, A3.1	B1.1, B1.2	B2.1, B2.2	C1.1	C1.2, C2.1
<i>Creditreform Rating AG</i>							
Long-term rating scale	AAA	AA	A		BBB	BB	B, C, SD, D
<i>CRIF Ratings S.r.l.</i>							
Long-term issuer rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, DIS, D
Long-term issue rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, DS
Short-term issuer rating scale		IG-1		IG-2	SIG-1, SIG-2, SIG-3, SIG-4		
Short-term issue rating scale		IG-1		IG-2	SIG-1, SIG-2, SIG-3, SIG-4		

<i>Dagong Europe Credit Rating</i>							
Long-term credit rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Short-term credit rating scale		A-1		A-2, A-3	B, C, D		
<i>DBRS Ratings Limited</i>							
Long-term obligations rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Commercial paper and short-term debt rating scale		R-1 H, R-1 M	R-1 L	R-2, R-3	R-4, R-5, D		
Financial Strength rating scale		AAA, AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, R
<i>Egan-Jones Ratings Co.</i>							
Long-term credit rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Short-term credit rating scale		A-1+	A-1	A-2	A-3, B, C, D		
<i>Euler Hermes Rating GmbH</i>							
Global long-term rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, SD, D
<i>European Rating Agency, a.s.</i>							
Global long-term rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Global short-term rating scale		S1		S2	S3, S4, NS		
<i>EuroRating Sp. z o.o.</i>							

Global long-term rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
<i>Fitch Ratings</i>							
Long-term issuer default ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, RD, D
Corporate finance obligations - Long-term ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C
Long-term international IFS ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C
Derivative counterparty ratings scale		AAA dcr, AA dcr	A dcr	BBB dcr	BB dcr	B dcr	CCC dcr, CC dcr, C dcr
Short-term rating scale		F1+	F1	F2, F3	B, C, RD, D		
Short-term IFS ratings scale		F1+	F1	F2, F3	B, C		
<i>GBB-Rating Gesellschaft für Bonitätsbeurteilung mbH</i>							
Global long-term rating scale	AAA	AA		A, BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
<i>HR Ratings de México, S.A. de C.V.</i>							
Global long-term rating scale	HR AAA(G)	HR AA(G)	HR A(G)	HR BBB(G)	HR BB(G)	HR B(G)	HR C(G)/HR D(G)
Global short-term rating scale	HR+1(G)	HR1(G)	HR2(G)	HR3(G)	HR4(G), HR5(G), HR D(G)		
<i>ICAP Group S.A</i>							
Global long-term rating scale			AA, A	BB, B	C, D	E, F	G, H
<i>INC Rating Sp. z o.o.</i>							

Long-term issuer credit rating scale		AA	A	BBB	BB	B	CCC,CC, C, D
<i>Japan Credit Rating Agency Ltd</i>							
Long-term issuer ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, LD, D
Long-term issue ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Short-term issuer ratings scale		J-1+	J-1	J-2	J-3, NJ, LD, D		
Short-term issue credit ratings scale		J-1+	J-1	J-2	J-3, NJ, D		
<i>Kroll Bond Rating Agency</i>							
Long-term credit rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Short-term credit rating scale		K1+	K1	K2, K3	B, C, D		
<i>modeFinance S.r.l.</i>							
Global long-term rating scale	A1	A2	A3	B1	B2	B3	C1, C2, C3, D
<i>Moody's Investors Service</i>							
Global long-term rating scale	Aaa	Aa	A	Baa	Ba	B	Caa, Ca, C
Global short-term rating scale		P-1	P-2	P-3	NP		
<i>Rating-Agentur Expert RA GmbH</i>							
International credit rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC,CC, C, D, E

International reliability rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC,CC, C, D, E
Scope Ratings AG							
Long-term rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC,C, D
Short-term rating scale		S-1+	S-1	S-2	S-3, S-4		
Spread Research							
Global long-term rating scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Global short-term rating scale		SR0		SR1, SR2	SR3, SR4, SR5, SRD		
S&P Global Ratings							
Long-term issuer credit ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, R, SD/D
Long-term issue credit ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D
Insurer financial strength ratings scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, SD/D, R
Mid-Market Evaluation ratings scale			MM1	MM2	MM3, MM4	MM5, MM6	MM7, MM8, MMD
Short-term issuer credit ratings scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, R, SD/D		
Short-term issue credit ratings scale		A-1+	A-1	A-2, A-3	B, C, D		
The Economist Intelligence Unit Ltd							
Sovereign rating band scale	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, C, D

JAARSTATEN**Tabelgroep TG-JS1: Organisatie en Pension Fund Governance**

Tabel	J101-1	Organisatie
Tabel	J101-2	Onderuitbesteding werkzaamheden: Partijen met vermelding type dienstverlening
Tabel	J101-3	Uitbesteding vermogensbeheer
Tabel	J101-4	Uitbesteding vermogensbeheer: Custodian
Tabel	J101-5	Overige uitbesteding met vermelding type activiteit
Tabel	J101-6	Pension fund governance
Tabel	J101-7	Samenstelling intern toezicht
Tabel	J101-8	Samenstelling verantwoordingsorgaan
Tabel	J101-9	Samenstelling belanghebbendenorgaan
Tabel	J101-10	Samenstelling beleggingsadviescommissie
Tabel	J101-11	Samenstelling auditcommissie
Tabel	J101-12	Samenstelling overige commissies

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J101-1: Organisatie

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 100	010	Organisatie	<p>Het fonds vult op regel 010 het soort fonds in: ondernemingspensioenfonds, beroepspensioenfonds, bij wet geregeld pensioenfonds, verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds, vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds, een multi-OPF, geringfencet vermogen of een collectiviteitkring.</p> <p>Indien sprake is van een geringfencet vermogen wordt op regel 020 aangegeven tot welke multi-OPF dit behoort dit.</p> <p>Indien sprake is van een collectiviteitkring dan wordt op regel 030 aangegeven tot welk algemeen pensioenfonds de kring behoort.</p> <p>Het fonds geeft een toelichting indien de werkings sfeer is gewijzigd (regel 040) en/of indien de reikwijdte van de verplichtstelling is gewijzigd (regel 050).</p> <p>In regel 060 wordt het aantal aangesloten werkgevers/sponsor(en) aangegeven dat bij het fonds/kring is aangesloten en op regel 061 het aantal reglementen die het fonds of collectiviteitkring uitvoerd.</p> <p>Op regel 070 dient het totaal aantal medewerkers in dienst van het pensioenfonds en/of die specifiek werkzaam zijn voor het pensioenfonds (bijvoorbeeld op een bestuursbureau waarvan de medewerkers in dienst zijn bij de onderneming) uitgedrukt te worden in het aantal fte's ultimo verslagjaar. Dit wordt daarna uitgesplitst in vaste medewerkers (regel 080), en tijdelijke medewerkers (regel 090). Een fonds dat geen personeel in dienst heeft, vult nul in.</p> <p>Het fonds geeft op regel 100 aan of het aangesloten is bij de Pensioenfederatie (ja/nee).</p>
110 en 120	010	Herstelplan	<p>Het fonds geeft op regel 110 aan of een herstelplan van toepassing is. Onder een herstelplan wordt verstaan een herstelplan als bedoeld in de Pensioenwet (artikel 138) respectievelijk in de Wet verplichte beroepspensioenregeling (artikel 133). Gevraagd wordt naar de situatie per 31 december van het verslagjaar (ja/nee).</p>

			Wanneer een fonds in herstel is dient het op regel 120 tevens aan te geven of de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (ja/nee).
130 t/m 150	010	Uitbesteding pensioenadministratie	<p>Indien de pensioenadministratie (gedeeltelijk) is uitbesteed, geeft het fonds de instelling aan aan wie de pensioenadministratie is uitbesteed (regel 130). Indien de pensioenadministratie niet is uitbesteed, dan geeft het fonds dat aan op regel 130 en laat de regels 140 en 150 leeg.</p> <p>Indien er sprake is van (gedeeltelijke) uitbesteding van de pensioenadministratie dan rapporteert het fonds de einddatum van het contract op regel 140, en op regel 150 de datum van de laatste evaluatie van de uitbesteding.</p>

Tabel J101-2: Onderuitbesteding werkzaamheden, Partijen met vermelding type dienstverlening

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Onderuitbesteding	Indien er sprake is van onderuitbesteding, dan vult het fonds in deze tabel de naam van de dienstverlener (kolom 010) en het type dienstverlening (kolom 020) in.

Tabel J101-3: Uitbesteding vermogensbeheer

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitbesteding vermogensbeheer	Het fonds rapporteert de naam van elke vermogensbeheerder (regel 010) en het beheerd vermogen dat bij de vermogensbeheerder is ondergebracht (regel 020).

Tabel J101-4: Uitbesteding vermogensbeheer: Custodian

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitbesteding vermogensbeheer: Custodian	Het fonds rapporteert de naam van elke custodian (regel 010) en het bijbehorende bewaard vermogen (regel 020).

Tabel J101-5: Overige uitbesteding met vermelding type activiteit

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Overige uitbesteding met vermelding type activiteit	Indien er sprake is van overige uitbesteding, dan rapporteert het fonds de uitbestedingspartij (kolom 010) en het type activiteit (kolom 020).

Tabel J101-6: Pension Fund Governance

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 060	010	Pension fund governance	Op regel 010 wordt gevraagd een keuze te maken tussen de verschillende bestuursmodellen, te weten: paritair, onafhankelijk, paritair gemengd (one-tier), onafhankelijk gemengd (one-tier), omgekeerd gemengd (one-tier), beroepspensioenfondsen: one- tier of beroepspensioenfondsen: two tier.

020	010	Hoe is het intern toezicht ingericht?	Indien op regel 010 is gekozen voor paritair, onafhankelijk, of beroepspensioenfonds: two tier, dan moet deze vraag ingevuld worden. Het antwoord op deze vraag is "Visitatiecommissie" of "Raad van Toezicht".
030	010	Is er een beleggingsadviescommissie?	Het fonds geeft aan of er een beleggingsadviescommissie / beleggingscommissie is (ja/nee).
040	010	Is er een auditcommissie	Het fonds geeft aan of er een auditcommissie is (ja/nee). NB: Met auditcommissie wordt hier niet de sleutelfunctie intern toezicht bedoeld.
050	010	Zijn er nog andere commissies	Het fonds geeft aan of er sprake is van andere commissies (ja/nee).
060	010	Toelichting pension fund governance	Op deze regel kan het fonds een toelichting geven op de pension fund governance.

Tabel J101-7: Samenstelling intern toezicht

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 060	Samenstelling intern toezicht	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen van de leden van de Raad van Toezicht dan wel de leden van de visitatiecommissie ingevuld. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030 de functie van de vacature en in kolom 050 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J101-8: Samenstelling verantwoordingsorgaan

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 070	Samenstelling verantwoordingsorgaan	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen ingevuld van de leden van het verantwoordingsorgaan. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030 en de geleding (werkgever / werknemer / gepensioneerde / slaper) in kolom 040.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030/040 de functie en geleding van de vacature en in kolom 060 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J101-9: Samenstelling belanghebbendenorgaan

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 070	Samenstelling belanghebbendenorgaan	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen ingevuld van de leden van het belanghebbendenorgaan. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030 en de geleding (werkgever / werknemer / gepensioneerde / slaper) in kolom 040.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030 / 040 de functie en geleding van de vacature en in kolom 060 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J101-10: Samenstelling beleggingsadviescommissie

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 060	Samenstelling beleggingsadviescommissie	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen ingevuld van de leden van de beleggingsadviescommissie / beleggingscommissie. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030. Indien er externe personen zitting hebben in de beleggingsadviescommissie dient dit in ieder geval te worden aangegeven in deze kolom.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030 de functie van de vacature en in kolom 050 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J101-11: Samenstelling auditcommissie

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 060	Samenstelling auditcommissie	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen ingevuld van de leden van de auditcommissie. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030. Indien er externe personen zitting hebben in de auditcommissie dient dit in ieder geval te worden aangegeven in deze kolom.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030 de functie van de vacature en in kolom 050 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J101-12: Samenstelling overige commissies

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 070	Samenstelling overige commissies	<p>In deze tabel worden de leden alle overige commissies ingevuld. Hierbij is het dus mogelijk verschillende commissies op te nemen.</p> <p>In kolom 010 wordt de naam van de overige commissie ingevuld en in kolom 020 de namen van de leden van de betreffende commissie. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 040. Indien er externe personen zitting hebben in de commissie dient dit in ieder geval te worden aangegeven in deze kolom.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 020 'vacature' ingevuld, in kolom 040 de functie van de vacature en in kolom 060 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabelgroep TG-JS2 Bestuur

Tabel	J102-1	Samenstelling bestuur
Tabel	J102-2	Medebeleidsbepalers
Tabel	J102-3	Bestuur, actuaris en accountant

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	1 januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	1 januari 2019

Tabel J102-1: Samenstelling bestuur

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 080	Samenstelling bestuur	<p>Hierbij worden in kolom 010 de namen ingevuld van de leden van het bestuur. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de bestuursleden gevraagd, waaronder de functie (zoals voorzitter of lid) in kolom 030 en de geleding (werkgever / werknemer / gepensioneerde / slaper / onafhankelijk) in kolom 040.</p> <p>Bij de bestuursmodellen paritair gemengd (one-tier), onafhankelijk gemengd (one-tier), omgekeerd gemengd (one-tier) en beroepspensioenfonds: one-tier, moet aangegeven worden of een bestuurder uitvoerend dan wel niet-uitvoerend is (kolom 050).</p> <p>Bij het einde van de zittingsduur (kolom 080) moet de einddatum van de lopende bestuurstermijn worden aangegeven zoals volgt uit het schema van aftreden, de statuten en/of de reglementen.</p> <p>Indien er sprake is van een vacature wordt in kolom 010 'vacature' ingevuld, in kolom 030 / 040 de functie en geleding van de vacature en in kolom 070 de datum sinds wanneer de vacature openstaat.</p>

Tabel J102-2: Medebeleidsbepalers

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 040	Medebeleidsbepalers	Op deze regels worden gegevens van de medebeleidsbepalers gerapporteerd. Hierbij wordt de naam van de medebeleidsbepaler ingevuld in kolom 010. In de volgende kolommen wordt naar enkele kenmerken van de leden gevraagd.

Tabel J102-3: Bestuur, actuaris en accountant

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Deskundigheidsbevordering bestuur in verslagjaar	Hier wordt een korte beschrijving gevraagd van hetgeen het fondsbestuur en medebeleidsbepalers in het verslagjaar aan deskundigheidsbevorderende activiteiten hebben ondernomen. Gedacht wordt aan vermelding van opleidingen of andere activiteiten die men heeft ondernomen om de deskundigheid te vergroten.
020	010	Welke bestuurders hebben het aandachtsgebied beleggen?	Hier dient het bestuur aan te geven welke bestuurders het aandachtsgebied beleggen hebben.
030	010	Heeft het bestuur in het afgelopen jaar een zelfevaluatie gedaan?	Hier dient het bestuur aan te geven of zij in het afgelopen jaar een zelfevaluatie hebben uitgevoerd (ja/nee).
050 t/m 070	010	Adviserend actuaris, waarmerkend actuaris en waarmerkend accountant	Op regels 050 tot en met 130 rapporteert het fonds enkele gegevens van de adviserend actuaris, de waarmerkend actuaris en de waarmerkend accountant. Met de waarmerkend actuaris wordt de actuaris bedoeld die het actuariële verslag in de staten waarmerkt (zie ook artikel 148 van de Pensioenwet respectievelijk artikel 143 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling). Met de waarmerkend accountant wordt de accountant bedoeld die de staten waarmerkt (zie ook artikel 147, lid 5, van de Pensioenwet respectievelijk artikel 142, lid 5, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling).

Tabelgroep TG-JS3: Enkelvoudige balans

Algemene inleiding

In tabellen J301-1 tot en met J301-14 rapporteert het pensioenfonds de enkelvoudige balans. Mocht een pensioenfonds deelnemingen consolideren, dan moet het naast de enkelvoudige (J301) ook de geconsolideerde balans (J302) rapporteren. Alle voorschriften, behalve voor deelnemingen, gelden zowel voor de geconsolideerde balans als voor de enkelvoudige balans.

Voor de rapportagevoorschriften wordt primair uitgegaan van de jaarverslaggevingsstandaarden (Boek 2 Titel 9 BW en Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving). Met betrekking tot enkele onderwerpen zijn echter ten behoeve van het toezicht aanpassingen noodzakelijk. Indien hiervan sprake is, dan wordt dit in de aanwijzingen toegelicht.

Bij het rapporteren over beleggingen wordt in de staten de 'look-through'-regel toegepast voor de indeling naar beleggingscategorieën. Het principe van de 'look through'-regel is dat beleggingsrisico's van beleggingen uitgesplitst moeten worden.

Tabel	J301-1	Enkelvoudige balans
Tabel	J301-2	Toelichting op de enkelvoudige balans
Tabel	J301-3	Specificatie activa enkelvoudige balans: Directe beleggingen in vastgoed
Tabel	J301-4	Specificatie activa enkelvoudige balans: Immateriële activa
Tabel	J301-5	Specificatie activa enkelvoudige balans: Deelnemingen
Tabel	J301-6	Specificatie activa enkelvoudige balans: Herverzekeringsdeel technische voorzieningen
Tabel	J301-7	Specificatie activa enkelvoudige balans: Overige activa
Tabel	J301-8	Toelichtingen op de specificaties activa van de enkelvoudige balans
Tabel	J301-9	Specificatie passiva enkelvoudige balans: Gespecificeerde reserves
Tabel	J301-10	Specificatie passiva enkelvoudige balans: Andere voorzieningen
Tabel	J301-11	Specificatie passiva enkelvoudige balans: Overige passiva
Tabel	J301-12	Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen
Tabel	J301-13	Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen naar crediteur
Tabel	J301-14	Toelichtingen op de specificaties passiva van de enkelvoudige balans

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
--------------------	----------------------

Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Een belangrijk startpunt voor deze tabellen houdt verband met de overdracht van risico's. Daarbij worden drie hoofdvormen onderscheiden:

1. de situatie waarbij het fonds de risico's in eigen beheer houdt;
2. de situatie waarbij het beleggingsrisico bij de deelnemers berust, en aanspraken van de individuele deelnemer afhangen van de gerealiseerde rendementen op de beleggingen, en
3. de situatie van herverzekering op basis van een garantiecontract.

Het onderscheid wordt zichtbaar gemaakt aan de activa- en passivazijde van de balans.

In tabel J301-1 wordt de enkelvoudige balans gerapporteerd. In de opvolgende tabellen wordt een aantal posten van de balans nader gespecificeerd / toegelicht. De waardering van balansposten in deze tabellen gebeurt uitsluitend op basis van actuele waarde.

Tabel J301-1: Enkelvoudige balans

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Immateriële activa	Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalde marktwaarde hebben. Uitgangspunt van de waardering is dat er een inschatting moet zijn van de nuttige gebruiksduur.
020	010	Deelnemingen	Deelneming zijn beleggingen in ondernemingen waarbij sprake is van een economische zeggenschap en een strategische termijn van bezit.
030 t/m 090	010	Beleggingen voor risico fonds	De beleggingen worden onderverdeeld in vastgoed, aandelen, alternatieve beleggingen, vastrentende waarden, hedgefonds, commodities en overige beleggingen. Voor alle beleggingscategorieën rapporteert het fonds de marktwaarde van de beleggingen op de peildatum. Bij beleggingen in vastgoed wordt een onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte beleggingen. De directe beleggingen in vastgoed omvatten directe belangen alsmede belangen via deelnemingen of andere participaties die niet als beleggingsinstelling volgens de wet aangemerkt worden. De indirecte beleggingen in vastgoed omvatten alle belangen die via beleggingsinstellingen worden aangehouden. Als gevolg van de 'look-through' principe kunnen bij de indirecte beleggingen in vastgoed ook delen van beleggingen van beleggingsfondsen behoren.

100	010	Beleggingen voor risico fonds: Overige beleggingen	<p>Indien met een herverzekeraar contractueel is overeengekomen dat het pensioenfonds deelt in bepaalde (positieve) resultaten, kunnen gedurende de contractperiode latente vorderingen op de herverzekeraar ontstaan. Deze moeten als vordering op de herverzekeraar worden gerapporteerd in dit onderdeel. Het bedrag jaarlijks wordt aangepast aan de stand ultimo verslagjaar conform opgaven van de herverzekeraar.</p> <p>Onder deze categorie vallen ook de vorderingen en schulden uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties. Daarmee wordt aangesloten bij de praktijk: pensioenfondsen beschouwen deze vorderingen en schulden als deel van de beleggingsportefeuille. Indien per saldo een schuldpositie bestaat, wordt dit als negatief bedrag onder de activa gerapporteerd.</p>
110 t/m 180	010	Beleggingen voor risico deelnemer	Beleggingen waarbij het beleggingsrisico (zowel opwaarts als neerwaarts) bij de individuele deelnemers ligt, dienen hier gerapporteerd te worden.
190	010	Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	Deze post heeft betrekking op situaties waarbij technische voorzieningen zijn herverzekerd op basis van een garantiecontract. De waardering van deze balanspost moet geschieden in overeenstemming met de uitgangspunten van het Financieel Toetsingskader. Het is niet toegestaan de herverzekerde pensioenverplichtingen in mindering te brengen op de post technische voorzieningen aan de passiefzijde. Dit impliceert dat aan de passiefzijde van de balans de post "technische voorzieningen afgedekt door een garantiecontract" (regel 320) moet zijn gevuld met een bedrag dat, normaal gesproken, dezelfde waarde zal hebben.
200 en 210	010	Beleggingen u.h.v. overige regelingen	Op deze regels worden de totale waarde van de beleggingen uit hoofde van respectievelijk VUT en inhaalpensioen VPL uitgevraagd.
220 t/m 260	010	Overig	<p>Op deze regels worden vorderingen, overlopende activa, liquide middelen die niet voor belegging beschikbaar zijn en overige activa, behoudens activa uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties, gerapporteerd.</p> <p>Deze categorie activa kan geen activa bevatten waarbij het risico voor de deelnemers is; indien dit het geval is dienen zij onder beleggingen voor risico deelnemers vermeld te worden. Activa uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties zijn onderdeel van de categorie 'beleggingen voor risico fonds', subcategorie 'overige beleggingen'.</p> <p>De beleggingen die samenhangen met het eigen vermogen van pensioenfondsen zonder technische voorzieningen voor risico fonds moeten gerapporteerd worden onder 'Overige activa' (regel 260).</p>

270	010	Totaal activa	Op deze regel wordt de totale waarde van de activa gerapporteerd.
280 t/m 290	010	Eigen vermogen	<p>Het eigen vermogen van het fonds wordt in de balans opgesplitst naar twee categorieën: gespecificeerde reserves en overig eigen vermogen.</p> <p>Indien pensioenfondsen reserves voor specifieke bestemmingen onderscheiden, worden deze op de balans afgezonderd van het overig eigen vermogen. Daarmee wordt het reserveringsbeleid van het fonds ook in de balans zichtbaar gemaakt. Onder gespecificeerde reserves kunnen bijvoorbeeld worden meegenomen gelden die zijn afgezonderd voor toekomstige toeslagverlening, of voor een inkoopregeling uit hoofde van de Wet VPL (zie tabel J903).</p>
300	010	Achtergestelde leningen	<p>Op deze regel moet de actuele waarde worden gerapporteerd van alle achtergestelde leningen die het fonds is aangegaan.</p> <p>Achtergestelde leningen zijn schulden van het pensioenfonds. In de presentatie op de balans is ervoor gekozen de achtergestelde leningen direct te laten volgen op de post 'Eigen vermogen'. Dit heeft de voorkeur, omdat achtergestelde leningen bij de solvabiliteitsberekeningen een bijzondere positie innemen. De mate waarin dergelijke leningen kunnen bijdragen aan de solvabiliteit is begrensd in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (artikel 8).</p>
310 t/m 330	010	Technische voorzieningen	<p>De post technische voorzieningen betreft alleen de voorzieningen uit hoofde van onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. De post wordt hier, analoog aan de indeling aan de activazijde van de balans, uitgesplitst naar een deel waarbij het risico voor het fonds is, een deel waarbij het fonds het risico door middel van een garantiecontract heeft overgedragen aan een herverzekeraar en een deel waarbij het risico voor de deelnemers is (dat wil zeggen dat het beleggingsrisico bij de deelnemers berust en dat aanspraken van de individuele deelnemer afhangen van de gerealiseerde rendementen op de beleggingen). Onder deze laatste categorie dient ook het totaal van spaarsaldi in bijvoorbeeld spaarregelingen te worden gerapporteerd.</p> <p>Indien er sprake is van een regeling met voorwaardelijke toeslagverlening, moet bij de bepaling van de technische voorzieningen ook een toekenning van toeslagen welke effectief wordt op of na 1 januari van het jaar volgend op het verslagjaar, maar waartoe het besluit reeds is genomen in het verslagjaar, meegenomen zijn.</p>
340	010	Andere voorzieningen	Onder de post 'Andere voorzieningen' dienen die voorzieningen opgenomen te worden die geen direct verband houden met de uitvoering van de pensioenregeling(en).

			Ook een voorziening voor voorwaardelijke toekomstige toeslagverlening, in het geval er sprake is van een vrijwillig gevormde technische voorziening, dient hierin te worden opgenomen. Echter, indien er een afzonderlijke voorziening wordt gevormd voor onvoorwaardelijke toeslagverlening moet deze worden opgenomen onder de technische voorzieningen.
350	010	Overige passiva	Op deze regel worden overige passiva gerapporteerd. Passiva uit hoofde van af te wikkelen beleggingstransacties maken deel uit van de categorie 'Beleggingen voor risico fonds', subcategorie 'Overige beleggingen', en worden dus aan de actiefzijde gerapporteerd. Deze worden getotaliseerd vermeld.
360	010	Totaal passiva	Op deze regel wordt de totale waarde van de passiva gerapporteerd.

Tabel J301-2: Toelichting op de enkelvoudige balans

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Algemene toelichting op de balans	<p>Inleiding Het fonds neemt in deze tabel algemene informatie op die onder meer informatie bevat over de volgende onderwerpen (niet limitatief).</p> <p>- Waarderingsgrondslagen Indien het fonds over beleggingen beschikt, waarvan de waarde niet ontleend is aan een marktnotering, licht het fonds toe welke methode het fonds heeft gehanteerd en wat de grondslagen zijn voor de vaststelling van de actuele waarde van de betreffende beleggingen.</p> <p>- Beperkingen in de beschikkingsbevoegdheid van de activa Indien het fonds beperkte beschikkingsbevoegdheid over (een deel van) de activa heeft, dan wel indien het juridische en het economische eigendom van bepaalde activa bij een derde berust, neemt het fonds een toelichting op. Indien het fonds zich tegenover derden verbonden heeft bepaalde activa niet (verder) te bezwaren, neemt het fonds eveneens een toelichting op. Daarin staat in ieder geval welke (groepen van) activa het betreft en met welke (groepen van) passiva dit verband houdt. Indien enig actief niet vrij ter beschikking staat van het fonds om andere redenen dan vermeld in tabel 307, vermeldt het fonds aard en omvang van de beperking.</p> <p>- Niet in de balans opgenomen verplichtingen Het fonds rapporteert over de aard en omvang van belangrijke financiële verplichtingen (waaronder verplichtingen ter zake van beleggingen, bijvoorbeeld in de vorm van commitments voor private equity contracten) en over verplichtingen die van bijzonder betekenis zijn.</p> <p>- Stelselwijzigingen Het fonds rapporteert over stelselwijzigingen. Het fonds vermeldt de invloed van deze wijzigingen op het vermogen en resultaat. Het fonds vermeldt het motief voor de grondslagwijziging. Indien de presentatie van de samenstelling van het vermogen en van het resultaat gewijzigd is, licht het fonds dat eveneens toe.</p> <p>- Gebeurtenissen na balansdatum met financiële consequenties Het fonds rapporteert over gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor het fonds. Het fonds neemt een raming van de omvang van deze gevolgen op.</p>

Tabel J301-3: Specificatie activa enkelvoudige balans: Directe beleggingen in vastgoed

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 040	010 en 020	Directe beleggingen in vastgoed	<p>Dit betreft directe beleggingen in vastgoed (voor risico van het fonds). Er wordt een splitsing gemaakt naar locatie (Nederland, buitenland), alsmede naar het soort vastgoed (kantoren, winkels, woningen, overig). De waardering gebeurt op basis van actuele waarde.</p> <p>In tabel J301-8 wordt op regel 010 de gehanteerde waarderingsgrondslag toegelicht, waaronder de systematiek van taxatie.</p>

Tabel J301-4: Specificatie activa enkelvoudige balans: Immateriële activa

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010	Specificatie activa geconsolideerde balans; Immateriële activa.	Het fonds rapporteert op deze regels de specificatie per onderdeel van immateriële activa. Indien er meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels.
#	020	Bedrag	Het fonds rapporteert per regel het betreffende bedrag.

Tabel J301-5: Specificatie activa enkelvoudige balans: Deelnemingen

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010	Deelnemingen	Pensioenfondsen specificeren hier hun deelnemingen (naam en zetel). Indien meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels.
#	020	Activiteiten	Hier moet worden aangegeven wat de aard is van de activiteiten van de deelneming. Daarbij kan volstaan worden met een korte aanduiding.
#	030	Waarde op balans	Het fonds rapporteert de waarde van de betreffende deelneming.
#	040	Omvang niet geconsolideerde deelneming (%)	Het fonds rapporteert de omvang van de betreffende deelneming in procenten.

Tabel J301-6: Specificatie activa enkelvoudige balans: Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 040	Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	Pensioenfondsen die één of meer garantiecontract(en) met herverzekeraar(-s) zijn aangegaan rapporteren op de balans een bedrag onder 'Herverzekeringsdeel technische voorzieningen'. Gevraagd wordt op welke garantiecontracten dit betrekking heeft, wat de einddatum van de contracten is en wat de omvang van de technische voorzieningen is. Garantiecontracten die minder dan 5% van de totale technische voorzieningen betreffen, mogen (getotaliseerd) vermeld worden als 'Overig'. In tabellen J801 en J802 wordt dieper ingegaan op de relevante aspecten van herverzekeringscontracten, waarbij zowel garantiecontracten als andere vormen van herverzekering aan bod komen.

Tabel J301-7: Specificatie activa enkelvoudige balans: Overige activa

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Overige activa	Het fonds geeft een specificatie van activa die op de actiefzijde van de balans binnen de categorie 'Overig' zijn meegenomen in de subcategorie 'Overige activa'. Indien meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels.

Tabel J301-8: Toelichtingen op de specificaties activa van de enkelvoudige balans

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting gehanteerde waarderingsgrondslag vastgoed	In tabel J301-3 zijn de directe beleggingen in vastgoed gespecificeerd. In dit toelichtingsveld wordt de gehanteerde waarderingsgrondslag toegelicht, waaronder de systematiek van taxatie.
020	010	Toelichting specificatie immateriële activa	In tabel J301-4 zijn de immateriële activa gespecificeerd. Op deze regel licht het fonds de immateriële activa toe.
030	010	Toelichting specificatie deelnemingen	In tabel J301-5 zijn de deelnemingen van het pensioenfonds gespecificeerd. Op deze regel geeft het fonds een korte toelichting op deze deelnemingen.
040	010	Toelichting specificatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	In tabel J301-6 zijn de garantiecontracten gespecificeerd. Op deze regel geeft het fonds een korte toelichting op de garantiecontracten.
050	010	Toelichting specificatie overige activa	In tabel J301-7 zijn 'Overige activa' gespecificeerd. Op deze regel geeft het fonds een korte toelichting op deze overige activa.

Tabel J301-9: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Gespecificeerde reserves

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 050	Gespecificeerde reserves	Het fonds specificeert de post 'Gespecificeerde reserves', zoals een reserve bestemd voor toeslagverlening en een reserve bestemd voor inhaalpensioen (VPL). Per gespecificeerde reserve moeten de dotaties en de onttrekkingen afzonderlijk worden vermeld. Indien meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels. De 'Gespecificeerde reserves' moeten worden toegelicht in tabel J301-14, regel 010.

Tabel J301-10: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Andere voorzieningen

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 050	Andere voorzieningen	Het fonds specificeert de post 'Andere voorzieningen'. Per voorziening moeten de dotaties en de onttrekkingen afzonderlijk worden vermeld. Indien meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels. De 'Andere voorzieningen' moeten worden toegelicht in tabel J301-14, regel 020.

Tabel J301-11: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Overige passiva

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 050	Overige passiva	Het fonds specificeert de post 'overige passiva'. Per post moeten bedrag en omschrijving worden vermeld. Indien van toepassing, dienen daarnaast nog enkele aanvullende gegevens ingevuld te worden. Indien er meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels. De 'Overige passiva' moeten worden toegelicht in tabel J301-14, regel 030.

Tabel J301-12: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 030	010	Achtergestelde leningen	Het fonds verstrekt informatie over de totale actuele waarde van aan het fonds verstrekte achtergestelde leningen en de bijdrage van de leningen aan de solvabiliteit.

Tabel J301-13: Specificatie passiva enkelvoudige balans: Achtergestelde leningen naar crediteur

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 100	Achtergestelde leningen naar crediteur	Het fonds geeft een specificatie van achtergestelde lening per crediteur. Indien er meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels.

Tabel J301-14: Toelichtingen op de specificaties passiva van de enkelvoudige balans

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting (o.a. op grondslagen c.q. berekeningswijze) gespecificeerde reserves	In tabel J301-9 zijn de 'Gespecificeerde reserves' uitgesplitst. Op deze regel geeft het fonds per gespecificeerde reserve een toelichting op de methodiek voor de vaststelling van de reserve en de gehanteerde grondslagen.
020	010	Toelichting (o.a. op grondslagen c.q. berekeningswijze) andere voorzieningen	In tabel J301-10 zijn de 'Andere voorzieningen' uitgesplitst. Op deze regel geeft het fonds voor elke voorziening een toelichting op de methodiek voor de vaststelling van de voorziening en de gehanteerde grondslagen.
030	010	Toelichting op overige passiva	In tabel J301-11 zijn de 'Overige passiva' uitgesplitst. Op deze regel geeft het fonds per post een toelichting.
040	010	Toelichting op de specificatie achtergestelde leningen	In tabel J301-13 zijn de 'Achtergestelde leningen' uitgesplitst. Op deze regel geeft het fonds per achtergestelde lening een toelichting.

Tabelgroep TG-JS4: Geconsolideerde balans*Algemene inleiding*

In de staten J302-1 tot en met J302-12 wordt de geconsolideerde balans van het pensioenfonds gepresenteerd. Deze templates moeten alleen gerapporteerd worden, indien het pensioenfondsen deelnemingen consolideert. Voor de vraag welke deelnemingen geconsolideerd moeten worden, wordt verwezen naar de bepalingen dienaangaande in BW boek 2, titel 9.

Tabel	J302-1	Geconsolideerde balans
Tabel	J302-2	Specificatie activa geconsolideerde balans: Directe beleggingen in vastgoed
Tabel	J302-3	Specificatie activa geconsolideerde balans: Immateriële activa
Tabel	J302-4	Specificatie activa geconsolideerde balans: Niet geconsolideerde deelnemingen
Tabel	J302-5	Specificatie activa geconsolideerde balans: Geconsolideerde deelnemingen
Tabel	J302-6	Specificatie activa geconsolideerde balans: Herverzekeringsdeel technische voorzieningen
Tabel	J302-7	Specificatie activa geconsolideerde balans: Overige activa
Tabel	J302-8	Toelichtingen op de specificaties activa van de geconsolideerde balans
Tabel	J302-9	Specificatie passiva geconsolideerde balans: Gespecificeerde reserves
Tabel	J302-10	Specificatie passiva geconsolideerde balans: Andere voorzieningen
Tabel	J302-11	Specificatie passiva geconsolideerde balans: Overige passiva
Tabel	J302-12	Toelichtingen op de specificaties passiva van de geconsolideerde balans

In te vullen door:	Uitsluitend pensioenfondsen met deelnemingen die in aanmerking komen voor consolidatie
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J302-1 t/m J302-12: Geconsolideerde balans

Voor (de specificaties van) de geconsolideerde balans gelden dezelfde instructies als voor (de specificaties van) de enkelvoudige balans, met de volgende uitzonderingen:

Tabel	Verschil met instructie enkelvoudige balans
J302-1 Geconsolideerde balans	<p>Regel 020 "Deelnemingen": Onder Beleggingen voor risico fonds worden op de geconsolideerde balans op regel 020 de <u>niet geconsolideerde</u> deelnemingen gerapporteerd.</p> <p>Regel 310 "Aandeel derden": Bij de geconsolideerde balans worden alle deelnemingen die voor consolidatie in aanmerking komen geconsolideerd verantwoord. Bij partiële deelnemingen is zowel integrale als partiële consolidatie mogelijk. Partiële consolidatie is slechts toegestaan indien is voldaan aan de voorwaarden als geformuleerd in BW boek 2, titel 9. Indien een deelneming integraal wordt geconsolideerd, terwijl het geen 100% deelneming is, wordt onder de passiva het aandeel van derden in de deelneming verantwoord.</p>
J302-4 Specificatie activa geconsolideerde balans: Niet geconsolideerde deelnemingen	Pensioenfondsen die alleen een enkelvoudige balans indienen, vermelden in tabel J301-5 al hun deelnemingen. Pensioenfondsen die ook een geconsolideerde balans indienen, specificeren in tabel J302-4 alle niet geconsolideerde deelnemingen. Naast de waarde op de balans, de omvang van de deelneming in procenten en de aard van de activiteiten van de deelneming, rapporteert het fonds waarom de betreffende deelneming niet wordt geconsolideerd (kolom 050).
J302-5 Specificatie activa geconsolideerde balans: Geconsolideerde deelnemingen	Bij deze vraag rapporteert het pensioenfonds welke deelnemingen in de consolidatie zijn betrokken. De informatie die hier wordt gerapporteerd is vergelijkbaar met de te rapporteren informatie over niet-geconsolideerde deelnemingen in tabel J302-4. Daarnaast wordt gevraagd of de deelneming volledig of partieel is geconsolideerd. Indien meer regels nodig zijn, kan het fonds de rapportage zelf uitbreiden met het gewenste aantal regels.
J302-8 Toelichtingen op de specificaties activa van de geconsolideerde balans	Regel 040 "Toelichting specificatie geconsolideerde deelnemingen": Het fonds licht de consolidatiemethode (toegepaste criteria en grondslagen voor consolidatie) toe.

Tabelgroep TG-JS5: Zekerheden en garanties

Tabel	J307	Zekerheden en garanties
-------	------	-------------------------

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J307: Zekerheden en garanties

Regel	Kolom	Definitie	Kolom
010 t/m 040	010	Lopende transacties	Het fonds rapporteert door middel van ja/nee-antwoorden over de lopende transacties per einde boekjaar inzake repo's, securities lending en collateral management. In de overige onderdelen (regel 050 t/m 120) blijven deze transacties verder geheel buiten beschouwing. Indien op één of meer vragen 'ja' wordt geantwoord, moet een toelichting worden gegeven op regel 040. Uit de toelichting moet onder meer de omvang van de lopende transacties naar voren komen.
050 t/m 080	010	Omvang zekerheden en garanties	Het fonds rapporteert door middel van ja/nee-antwoorden over zekerheden en garanties ontvangen van de sponsor, groepsondernemingen en overige ontvangen zekerheden en garanties per einde boekjaar. Onder de sponsor wordt de bijdragende onderneming verstaan. Onder groepsondernemingen worden eventuele andere ondernemingen verstaan, die tot dezelfde groep behoren als de sponsor. Ontvangen zekerheden en garanties die niet van materiële betekenis zijn, worden onder de restpost 'overige' opgenomen. Indien op één of meer vragen 'ja' wordt geantwoord, moet een toelichting worden gegeven op regel 080.
090 t/m 120	010	Gestelde zekerheden en garanties	Het fonds rapporteert door middel van ja/nee-antwoorden over zekerheidstellingen en garanties afgegeven aan de sponsor, groepsondernemingen en overige gestelde zekerheden en afgegeven garanties per einde boekjaar. Ontvangen zekerheden en garanties die niet van materiële betekenis zijn, worden onder de restpost 'overige' opgenomen. Indien op één of meer vragen 'ja' wordt geantwoord, verstrekt het fonds een toelichting op regel 120 waarin het fonds de omvang van de verplichtingen uit hoofde van gestelde zekerheden en afgegeven garanties vermeldt. Het fonds rapporteert daarbij in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> - de aard van de activa; - de actuele waarde van deze financiële activa; - de voorwaarden gesteld aan deze zekerheden of garanties; - de typen zekerheden en garanties; - eventuele toestemming van DNB voor toepassing van een verrekeningssysteem ('netting arrangement').

--	--	--	--

Tabelgroep TG-JS6: Financiële relaties

Tabel	J309-1	Financiële relaties
Tabel	J309-2	Financiële transacties en leningen

In te vullen door:	Bedrijfstak- en ondernemingspensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Ondernemingspensioenfondsen vullen alle vragen van J309-1 en J309-2 in, bedrijfstakpensioenfondsen en beroepspensioenfondsen uitsluitend regel 030 t/m 060 van J309-2. Ook pensioenfondsen die op grond van dispensatie formeel als bedrijfstakpensioenfonds functioneren maar die de facto ondernemingspensioenfonds zijn, dienen J309-1 en J309-2 volledig in te vullen.

In deze tabel blijven vorderingen en schulden uit hoofde van achtergestelde leningen aan het fonds buiten beschouwing. Deze informatie wordt in tabellen J301-12 en J301-13 opgenomen.

Tabel J309-1: Financiële relaties

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Nog te ontvangen premies	Het fonds vermeldt de nog te ontvangen premies over de periode tot en met 31 december van het verslagjaar. Indien het fonds nog geen eindafrekening heeft opgesteld, vermeldt het fonds de geraamde nog te ontvangen premies. Indien premieafrekening verloopt via de rekening-courant verhouding met de bijdragende onderneming(en), vermeldt het fonds het deel van het rekening courant saldo dat betrekking heeft op de premie-afrekening.
020	010	Vordering uit hoofde van rekening courant verhouding	Het fonds vermeldt het positieve of negatieve saldo van de rekening courantverhouding met de bijdragende onderneming(en) verminderd met het bedrag van de premievordering (regel 010).
030 en 040	010	Beleggingen in de bijdragende onderneming	Het fonds vermeldt de marktwaarde van de beleggingen in de bijdragende onderneming, uitgesplitst naar aandelen en (converteerbare) obligaties.

050	010	Andere vorderingen op de bijdragende onderneming(en)	Het fonds vermeldt de langlopende vorderingen en leningen onder hypothecair verband verstrekt aan de bijdragende ondernemingen.
060	010	Schulden aan de bijdragende onderneming(en)	Het fonds vermeldt de schulden aan de bijdragende ondernemingen, met uitzondering van de schuld uit hoofde van een negatief rekening courantsaldo en met uitzondering van de schulden uit hoofde van een achtergestelde lening. Het fonds vermeldt daarbij eveneens de voorgenomen terugstortingen. Daaronder zijn tevens begrepen terugstortingen waartoe pas na afloop van het verslagjaar is besloten, indien en voor zover deze terugstorting voortvloeit uit de vermogenspositie per 31 december van verslagjaar.
070	010	Totaal financiële relaties bijdragende ondernemingen	Dit bedrag is gelijk aan de som van regels 010 t/m 050 minus regel 060.
080	010	Financiële relaties bijdragende ondernemingen als percentage van de totale activa	Dit bedrag is gelijk aan de het totaal van de financiële relaties van bijdragende ondernemingen (regel 070) gedeeld door de totale marktwaarde van de bezittingen (tabel J301-1, regel 270) maal 100%. De vermelding van het percentage vindt plaats ter vergelijking met de bepaling in artikel 135 van de Pensioenwet dat beleggingen in de bijdragende onderneming ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel mogen bedragen.
090 t/m 110	010	Financiële relaties met andere ondernemingen uit dezelfde groep als de bijdragende onderneming(en)	Het fonds heeft op regel 010 t/m 060 informatie gegeven over de financiële relatie tussen het fonds en de bijdragende onderneming(-en) ('de sponsor'). Indien het (een) onderneming(en) uit een groep betreft, verstrekt het fonds hier informatie over de financiële relatie tussen het fonds en de niet bijdragende ondernemingen uit de groep, waartoe de bijdragende onderneming behoort. De vragen zijn identiek aan de vragen op regels 030 t/m 050, maar hebben dan betrekking op de financiële relatie met de andere ondernemingen uit de groep.
120	010	Totaal financiële relaties groepsondernemingen	Dit bedrag is gelijk aan de som van de regels 090 t/m 110.
130	010	Totaal financiële relaties bijdragende en groepsondernemingen	Dit bedrag is gelijk aan de som van regel 070 en regel 120.
140	010	Totaal financiële relaties bijdragende en groepsondernemingen als percentage van de totale activa	Dit bedrag is totaal van financiële relaties van bijdragende en groepsondernemingen (regel 130) gedeeld door de totale marktwaarde van de bezittingen (tabel J301-1, regel 270) maal 100%. De vermelding van het percentage vindt plaats ter vergelijking met de bepaling in artikel 135 van de Pensioenwet dat beleggingen in de ondernemingen die tot

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

dezelfde groep als de bijdragende onderneming behoren, ten hoogste 10% van de portefeuille als geheel mogen bedragen.

Tabel J309-2: Financiële transacties en leningen

Regels	Kolom	Item	Definitie
010 en 020	010	Financiële transacties met de bijdragende onderneming en/of andere ondernemingen behorend tot dezelfde groep	<p>Het fonds rapporteert over financiële transacties met groepsondernemingen. Daaronder worden onder meer verstaan de verhuur van onroerende zaken, beheren van liquiditeiten van de ondernemingen, door het fonds afgegeven (bank)garanties, beleggingstransactie met de ondernemingen (zoals aan- of verkoop onroerend goed), uitbesteding administratie door fonds aan onderneming.</p> <p>Indien de vraag op regel 010 met 'ja' wordt beantwoord dan geeft het fonds een toelichting op regel 020.</p>
030 t/m 050	010	Zijn door het pensioenfonds (hypothecaire) leningen verstrekt niet tegen marktwaarde?	<p>Het fonds rapporteert over financiële betrekkingen met partijen die in nauwe relatie tot het fonds staan. Vorderingen/schulden uit hoofde van een eventuele achtergestelde lening aan het fonds worden daarbij buiten beschouwing gelaten.</p> <p>Het fonds rapporteert door middel van ja/nee antwoorden of er (hypothecaire) leningen die niet op 'at arms length' basis zijn aangegaan, zijn verstrekt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (voormalige) bestuurders, directieleden, andere medebeleidsbepalers en werknemers van het fonds; - (voormalige) bestuurders, directieleden en werknemers van de bijdragende ondernemingen en (voormalige)bestuurders en directieleden van andere ondernemingen uit de groep; - en (voormalige) bestuurders en directieleden van de werkgevers- en werknemers-organisaties die de leden van het bestuur van het fonds benoemen.
060	010	Indien een of meer van de vragen op regels 030 t/m 050 met 'ja' is beantwoord, svp toelichten:	<p>Het fonds verstrekt een toelichting indien één of meer van de vragen op regels 030 t/m 050 met 'ja' wordt beantwoord. Het fonds vermeldt daarbij tenminste de volgende informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het totaal uitstaande bedrag, onderverdeeld naar hypothecaire leningen, andere langlopende leningen en overige leningen; - de gemiddelde resterende looptijd; - een beknopte omschrijving van 'bijzondere' leningvoorwaarden; - specificatie van leningen die meer dan EUR 250.000 bedragen (te vermelden gegevens zijn: bedrag; hypothecair/anders; positie/functie van degene aan wie de lening is verstrekt).

Tabelgroep TG-JS7: Concentratierisico's

Tabel	J311	Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico fonds
Tabel	J312-1	Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico deelnemers
Tabel	J312-2	Overige concentratierisico's

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Het fonds verstrekt een overzicht van de grote posten binnen de beleggingen voor risico van het pensioenfonds (tabel J311 en tabel J312-2) en binnen de beleggingen voor risico van de deelnemers (tabel J312-1 en tabel J312-2). Hiermee wordt inzicht gegeven over het concentratierisico.

In algemeenheid geldt dat concentratierisico kan optreden als adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Het fonds dat concentratierisico's loopt, houdt een daarbij passende solvabiliteit aan. De scenario's in het standaardmodel gaan voor de bepaling van het vereist eigen vermogen namelijk uit van een gediversifieerde portefeuilles van zowel beschikbare activa als voorzienbare verplichtingen. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Het fonds kan op een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, door deze concentratie een verhoogd risico lopen. Als bijvoorbeeld de aandelenportefeuille eveneens in dezelfde sector is geconcentreerd, is sprake van een cumulatief concentratierisico. Volledigheidshalve, de definitie van concentratierisico is niet beperkt tot beleggingen.

Tabel J311: Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico fonds

Regel	Kolom	Item	Definitie
-------	-------	------	-----------

#	010 t/m 030	Concentratierisico: grote posten beleggingen risico fonds	<p>In deze tabel wordt een overzicht gevraagd van de grote posten binnen de beleggingen voor risico van het fonds.</p> <p>Om te bepalen welke posten onder grote posten vallen cumuleert het fonds per hoofdcategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur. Elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt wordt aangemerkt als grote post. Daarnaast wordt een post aangemerkt als grote post als deze minder dan 2% van het balanstotaal bedraagt, maar wel meer dan 10% van de beleggingen voor risico van het fonds bedraagt. Indien een post verschillende instrumenten omvat (bijvoorbeeld twee obligaties met verschillende looptijden) vermeldt het fonds deze gecumuleerd.</p> <p>Het fonds rapporteert in kolom 010 alle grote posten. In kolom 020 geeft het fonds aan tot welke hoofdcategorie de betreffende post behoort (vastgoedbeleggingen, aandelen, alternatieve beleggingen, vastrentende waarden, hedgefonds, commodities, overige beleggingen). In kolom 030 geeft het fonds de balanswaarde van deze post op.</p>
---	----------------	---	--

Tabel J312-1: Concentratierisico: Grote posten beleggingen voor risico deelnemers

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 t/m 030	Concentratierisico: grote posten beleggingen risico deelnemer	In deze tabel wordt een overzicht gevraagd van de grote posten binnen de beleggingen voor risico deelnemers. De methodiek is daarbij gelijk aan de methodiek van tabel J311.

Tabel J312-2: Overige concentratierisico's

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 en 020	010	Zijn er naar het oordeel van het fonds concentratierisico's die niet blijken uit de overzichten 'grote posten'?	Het is mogelijk dat het fonds, naast de concentratierisico's die in tabel J311 en J312-1 zijn gemeld, nog andere concentratierisico's loopt. Het fonds moet zich een oordeel vormen over de aanwezigheid van overige concentratierisico (regel 010) en deze onderkende concentratierisico's moeten aanvullend worden toegelicht (regel 020).

Tabelgroep TG-JS8: Baten en lasten

Tabel	J401	Rekening van baten en lasten
Tabel	J402-1	Specificatie rekening van baten en lasten: Uitkeringen
Tabel	J402-2	Specificatie rekening van baten en lasten: Kosten exclusief vermogensbeheer
Tabel	J402-3	Toelichtingen op de baten en lasten rekening

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Fondsen die een geconsolideerde balans indienen, gaan bij de rekening van baten en lasten (en bijbehorende specificaties en toelichtingen) van de geconsolideerde cijfers uit.

Tabel J401: Rekening van baten en lasten

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 en 020	010	Premiebaten	Het fonds vermeldt de totale feitelijke werkgeverspremie en werknemerspremie inclusief extra stortingen, premiekortingen en premierterugstortingen. Het fonds neemt deze bedragen dus niet onder andere baten of lasten op. Dit betekent dat de feitelijke premie ook negatief kan zijn. Voor pensioenfondsen die een inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoeren, is het volgende nog van belang. In die situatie zal de feitelijke premie vaak ook een bijdrage omvatten die bedoeld is voor deze regeling (vaak wordt deze som toegevoegd aan een in dit verband gecreëerde reserve). In deze tabel wordt tevens de door het fonds ontvangen premie voor inhaalpensioen (VPL) opgenomen.
030 t/m 050	010	Overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt het ontvangen bedrag uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen. Dit bedrag is over het algemeen niet gelijk aan de actuele waarde van de pensioenverplichtingen op basis van de grondslagen van het fonds. Het fonds

			<p>maakt een splitsing naar 'voor risico fonds', 'voor risico deelnemer' en 'gedekt door garantiecontract'.</p> <p>Met betrekking tot verwerking van waardeoverdrachten bij garantiecontracten is het volgende van belang:</p> <p>In de regel wijken de door de herverzekeraar gehanteerde tarieven af van de wettelijke grondslagen voor waardeoverdracht. Het fonds zal bij waardeoverdracht een aanvullende premie verschuldigd zijn of er zal sprake zijn van vrijval van waarde.</p> <p>Als deze aanvullingen of vrijval in de feitelijk betaalde herverzekering premie verwerkt zijn, rapporteert het fonds op regel 050 en regel 270 (Overdrachtssom overgenomen c.q. overgedragen pensioenverplichtingen) terzake geen bedragen. Het fonds neemt deze bedragen dan op in tabel J603 op regel 090. (Zie hiervoor de toelichting bij tabel J603)</p> <p>Indien het fonds en de herverzekeraar deze waardeoverdrachten daarentegen afzonderlijk verrekenen, vermeldt het fonds de betreffende bedragen op regels 050 en 270 (Overdrachtssom overgenomen c.q. overgedragen pensioenverplichtingen). Het pensioenfonds verantwoordt de bijbehorende geldstroom tussen pensioenfonds en herverzekeraar op regel 230 "Premie herverzekeraar garantiecontract".</p>
060 t/m 080	010	Directe beleggingsopbrengsten	Het fonds maakt onderscheid tussen de directe beleggingsopbrengsten: dividend, interest en overige. Het fonds gaat daarbij uit van de bruto opbrengsten.
090 t/m 120	010	Indirecte beleggingsopbrengsten	Het fonds vermeldt waardestijgingen en -dalingen van de beleggingen, en maakt daarbij onderscheid tussen vastgoed, aandelen, vastrentende waarden en overig.
130	010	Kosten vermogensbeheer (-/-)	Het fonds vermeldt de beleggingskosten en vult daartoe het negatieve bedrag in. De kosten vermogensbeheer betreffen het volledige vermogensbeheer en houden dus verband met zowel de directe als de indirecte beleggingsinkomsten. Indien het exacte bedrag aan kosten vermogensbeheer niet bij het fonds bekend is, geeft het fonds een zo goed mogelijke benadering. Fondsen die ook ten behoeve van andere rapportages (bijvoorbeeld voor de CEM-survey) de kosten vermogensbeheer bepalen, kunnen bij het invullen van deze regel de aldaar gangbare definities hanteren.
140 t/m 170	010	Baten uit herverzekering	Het pensioenfonds splitst de inkomsten uit naar uitkeringen en resultatendeling uit hoofde van garantiecontract en uitkeringen en resultatendeling uit hoofde van overige

			herverzekeringsvormen. Het fonds vermeldt de toe- of afname van de latente claims van het pensioenfonds op de herverzekeraars uit hoofde van resultatendeling.
180	010	Andere baten	Het fonds vermeldt alle baten die niet onder de andere categorieën kunnen worden gerapporteerd. Indien op deze regel een bedrag wordt ingevuld dan wordt dit toegelicht op J402-3, regel 020.
190	010	Totaal baten	Het fonds rapporteert hier de totale baten.
200 en 210	010	Mutatie technische voorzieningen	Het fonds splitst de mutatie technische voorzieningen uit naar de posten 'voor risico fonds' en 'voor risico deelnemers'. Het fonds vermeldt het effect van een stelselwijziging bij de waardering van de technische voorzieningen eveneens op deze regels.
220	010	Mutatie andere voorzieningen	Indien hier een bedrag wordt ingevuld, verstrekt het fonds een toelichting op regel 040, tabel J402-3. Het fonds rapporteert een eventuele vrijval van een voorziening als een negatieve last bij deze vraag (regel 220) en niet als bate op regel 180 'Andere baten'.
230 en 240	010	Premie herverzekeraar	Het fonds deelt premies herverzekering op naar garantiecontract en overige herverzekeringsvormen. Het fonds rapporteert bij garantiecontract de gehele, aan de herverzekeraar betaalde, premie. Het fonds rapporteert bij andere herverzekeringscontracten (onder andere kapitaalcontracten) de gehele premie voor risicodekking.
250 t/m 270	010	Overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt het uitbetaalde bedrag uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen. Dit bedrag is over het algemeen niet gelijk aan de actuele waarde van deze pensioenverplichtingen op basis van eigen grondslagen. Het fonds maakt een splitsing naar 'voor risico fonds', 'voor risico deelnemer' en 'gedekt door garantiecontract'. Met betrekking tot verwerking van waardeoverdrachten bij garantiecontracten is het volgende van belang: In de regel wijken de door de herverzekeraar gehanteerde tarieven af van de wettelijke grondslagen voor waardeoverdracht. Het fonds zal bij waardeoverdracht een aanvullende premie verschuldigd zijn of er zal sprake zijn van vrijval van waarde. Als deze aanvullingen of vrijval in de feitelijk betaalde herverzekeringspremie verwerkt zijn, rapporteert het fonds op regel 050 en regel 270 (Overdrachtssom overgenomen c.q.

			<p>overgedragen pensioenverplichtingen) terzake geen bedragen. Het fonds neemt deze bedragen dan op in tabel J603 op regel 090. (Zie hiervoor de toelichting bij tabel J603)</p> <p>Indien het fonds en de herverzekeraar deze waardeoverdrachten daarentegen afzonderlijk verrekenen, vermeldt het fonds de betreffende bedragen op regels 050 en 270 (Overdrachtssom overgenomen c.q. overgedragen pensioenverplichtingen). Het pensioenfonds verantwoordt de bijbehorende geldstroom tussen pensioenfonds en herverzekeraar op regel 230 "Premie herverzekeraar garantiecontract".</p>
280 t/m 310	010	Uitkeringen	Het fonds splitst de uitkeringen op naar ouderdomspensioen (tijdelijk of levenslang), nabestaandenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen en overig.
320	010	Kosten (exclusief kosten vermogensbeheer)	Het fonds rapporteert hier het totaal aan kosten, exclusief kosten vermogensbeheer. Een specificatie van de kosten wordt gegeven in tabel J402-2, regel 010 t/m 050. Het fonds rapporteert de kosten vermogensbeheer aan de batenzijde (regel 130).
330	010	Andere lasten	Het fonds rapporteert de lasten die niet onder de andere categorieën kunnen worden gerapporteerd. Indien op deze regel een bedrag wordt ingevuld dan wordt dit toegelicht op J402-3, regel 030.
340	010	Totaal lasten	Het fonds rapporteert hier de totale lasten.
350	010	Aandeel van derden in resultaten van geconsolideerde deelnemingen	Indien het fonds de rekening van baten en lasten op geconsolideerde basis heeft vastgesteld, is het volgende van belang. Indien er sprake is van integrale consolidatie bij partiële deelnemingen, wordt het aandeel van derden in de baten en lasten hier, als positief of negatief bedrag, afzonderlijk gerapporteerd.
360	010	Saldo boekjaar	Als sluitpost wordt in het overzicht het saldo van baten en lasten gerapporteerd.

Tabel J402-1: Specificatie rekening van baten en lasten: Uitkeringen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 050	010	Uitkeringen	<p>Het fonds rapporteert de periodieke uitkeringen (regel 010), de afkoop van kleine pensioenen (regel 020) en de pensioenuitkeringen die ineens worden uitgevoerd (regel 040). Het totaal van deze drie bedragen vormt de totale uitkeringen op regel 050.</p> <p>Voor wat betreft de afkoop van kleine pensioenen rapporteert het fonds naast de omvang ook de frequentie (regel 030), dat wil zeggen het aantal maal dat het fonds uit hoofde van afkoop een bedrag heeft uitgekeerd.</p>

Tabel J402-2: Specificatie rekening van baten en lasten: Kosten exclusief vermogensbeheer

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 050	010 t/m 030	Kosten exclusief vermogensbeheer	<p>Het fonds rapporteert naast het totaalbedrag van de kosten (als vermeld op regel 320 in tabel J401) bij deze vraag de uitsplitsing van de kosten exclusief de kosten voor vermogensbeheer naar de functies binnen het fonds. Deze uitsplitsing vindt eveneens plaats indien de activiteiten geheel of gedeeltelijk zijn uitbesteed. Het fonds splitst de kosten uit naar de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestuurskosten: kosten bestuur, directie, etc. - administratiekosten: alle kosten die direct verband houden met de pensioenadministratie, inclusief excassokosten - advies- en controlekosten: kosten (externe) actuaris, accountant, alsmede eventuele additioneel uitgevoerde controles en adviesdiensten - huur (ook toegerekende huur eigen gebouw). <p>Het fonds wijst de kosten aan één van de genoemde categorieën toe. Het fonds splitst de kosten uit naar interne kosten (kolom 010) en kosten als gevolg van uitbesteding (inkoop bij derden, kolom 020). Alle kosten die worden gemaakt in het kader van uitbesteede werkzaamheden (bijvoorbeeld aan werkgever, accountant, actuaris en administrateur) worden gerapporteerd als 'inkoop bij derden'. Interne kosten zijn bijvoorbeeld kosten van personeel rechtstreeks in dienst bij het pensioenfonds, kosten van huisvesting indien het gebouw in eigendom van het pensioenfonds is, en directe bestuurskosten (bijvoorbeeld onkostenvergoedingen). Indien het fonds de kosten voor interne doeleinden niet aan één van de hierboven genoemde categorieën toewijst, maakt het fonds voor deze tabel een goede schatting.</p>
060		Administratieve uitvoeringskosten als bedrag per deelnemer	<p>Het fonds rapporteert bij deze vraag de administratieve uitvoeringskosten als bedrag per deelnemer. Het betreft hierbij de actieve en pensioengerechtigde deelnemers. De administratieve uitvoeringskosten als bedrag per deelnemer zullen op individueel niveau worden gepubliceerd op de website van DNB.</p> <p>Indien de op deze regel gerapporteerde uitvoeringskosten per deelnemer niet overeenkomen met de totale kosten excl vermogensbeheer uit deze tabel (regel 050, kolom 030) gedeeld door het aantal actieven plus gepensioneerde deelnemers ultimo verslagjaar zoals gerapporteerd in tabel J701-1 (regel 010 en 030, kolom 060), dan licht het fonds de berekening toe op regel 010 in tabel J402-3.</p>

Tabel J402-3: Toelichtingen op de baten- en lastenrekening

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting op de administratieve uitvoeringskosten als bedrag per deelnemer	Het fonds heeft in tabel J402-2, regel 060, de administratieve uitvoeringskosten als bedrag per deelnemer gerapporteerd. Indien die gerapporteerde uitvoeringskosten per deelnemer niet overeenkomen met de totale kosten excl vermogensbeheer uit tabel J402-2 tabel (regel 050, kolom 030) gedeeld door het aantal actieven plus gepensioneerde deelnemers ultimo verslagjaar zoals gerapporteerd in tabel J701-1 (regel 010 en 030, kolom 060), dan geeft het fonds hier een cijfermatige toelichting op de administratieve uitvoeringskosten per deelnemer.
020	010	Toelichting op andere baten	Het fonds verstrekt een toelichting indien het 'andere baten' heeft vermeld in J401 op regel 180.
030	010	Toelichting op andere lasten	Het fonds verstrekt een toelichting indien het 'andere lasten' heeft vermeld in J401 op regel 330.
040	010	Toelichting op mutatie andere voorzieningen	Het fonds verstrekt een toelichting indien het 'mutatie andere voorzieningen' heeft vermeld in J401 op regel 220.
050	010	Algemene toelichting baten en lasten rekening	Op deze regel kan het fonds andere posten uit de rekening van baten en lasten toelichten.

Tabelgroep TG-JS9: Kosten vermogensbeheer

Tabel	J402-4	Kosten vermogensbeheer
Tabel	J402-5	Toelichtingen vermogensbeheerkosten

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

In deze tabel worden de "kosten vermogensbeheer" uitgesplitst naar verschillende (beleggings-)categorieën. Het uitgangspunt is dat alle vermogensbeheerkosten hierin worden opgenomen. Het gaat daarbij om zowel gefactureerde kosten als kosten die worden ingehouden op de behaalde bruto rendementen. De 'look through'-regel is hier van toepassing. Het principe van de 'look through'-regel is dat beleggingskosten uitgesplitst moeten worden. Bij beleggingen via bijvoorbeeld beleggingsfondsen of fund of funds moeten de kosten van alle tussenliggende beleggingslagen in beeld worden gebracht tot de uiteindelijke belegging. Het gaat om netto vermogensbeheerkosten. Dit betekent dat eventuele kortingen die een pensioenfonds krijgt op de kosten die in het beleggingsfonds in rekening worden gebracht, gesaldeerd moeten worden. Voor de rapportage van de vermogensbeheerkosten wordt aangesloten bij de meest recente publicatie "Aanbevelingen Uitvoeringskosten" van de Pensioenfederatie².

---

² Dit document is beschikbaar op: <https://www.pensioenfederatie.nl/paginas/nl/openbaar/services/publicaties/aanbevelingen-uitvoeringskosten>

Tabel J402-4: Kosten vermogensbeheer**Inleiding**

In deze tabel splitst het fonds haar kosten vermogensbeheer naar beleggingscategorie. De toewijzing aan beleggingscategorieën dient consistent te gebeuren met die in de kwartaalstaten beleggingen (K201). De hoofdcategorieën in de kwartaalstaten komen overeen met de categorieën in deze tabel.

Gemengde exposure

Voor een gemengd beleggingsfonds en/of -mandaat rapporteert het pensioenfonds de kosten evenredig naar de exposure over de verschillende beleggingscategorieën. Er kan worden volstaan met de uitsplitsing naar kostensoorten per mandaat- of fondsbelegging mits geen materieel risico wordt gelopen op meerdere beleggingscategorieën. De kosten van bijvoorbeeld een aandelenmandaat met 1 procent van de beleggingen gealloceerd naar beursgenoteerd vastgoed en 2 procent van de beleggingen in liquide middelen hoeft niet te worden toegerekend aan kosten op aandelen, vastgoed en vastrentende waarden, maar mag naar rato van het belang in deze categorieën gerapporteerd worden onder de betreffende categorieën. Voor een mixfonds met 50 procent van de beleggingen gealloceerd naar aandelen en vastrentende waarden geldt dat de kosten wel dienen te worden toegerekend aan de kosten specifiek op aandelen en specifiek op vastrentende waarden.

Liquide middelen

Kosten van liquide middelen die aangehouden worden voor margin-verplichtingen of die anderszins aangehouden worden voor derivatenexposure worden onder de beleggingscategorie gerapporteerd waarvoor ze worden aangehouden. Kosten van overige liquide middelen worden gerapporteerd onder kosten van overige beleggingen.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 070	010	Kosten per beleggingscategorie, beheerkosten	In deze kolom rapporteert het pensioenfonds de beheerkosten (beheervergoedingen) inclusief bewaarloon. Daarnaast rapporteert het pensioenfonds alle vermogensbeheerkosten die toe te schrijven zijn aan een beleggingscategorie en die niet in een andere kolom thuishoren.
010 t/m 070	020	Kosten per beleggingscategorie, performancekosten	In deze kolom rapporteert het pensioenfonds de performance afhankelijke kosten (performance vergoedingen) voor de beleggingen in elke categorie.
010 t/m 070	030	Kosten per beleggingscategorie, transactiekosten	In deze kolom rapporteert het pensioenfonds de transactiekosten exclusief aan- en verkoopkosten. Deze omvatten in ieder geval acquisitiekosten en in- en uitstapvergoedingen van beleggingsfondsen. De acquisitiekosten die gemaakt zijn voor een beleggingscategorie waar nog niet daadwerkelijk in belegd is, worden ook opgenomen bij de betreffende beleggingscategorie. Ook de inhuur van bijvoorbeeld een externe transitimanager valt hieronder.

010 t/m 070	040	Kosten per beleggingscategorie, aan- en verkoopkosten	In deze kolom rapporteert het pensioenfonds de directe aan- en verkoopkosten van beleggingstitels per beleggingscategorie, indien het pensioenfonds hier inzicht in heeft en deze kan en wil rapporteren.
010 t/m 070	050	Totaal vermogensbeheerkosten	De totale vermogensbeheerskosten per beleggingscategorie zijn gelijk aan de som van kolommen 010 t/m 040.
080	010 t/m 050	Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën excl. overlay	De totale kosten per categorie (excl. overlay) zijn gelijk aan de som van regels 010 t/m 070.
090	010 t/m 050	Kosten overlay beleggingen	Kosten voor overlay beleggingen kunnen (indien mogelijk) worden toegewezen aan een beleggingscategorie en dus op de betreffende regel (010 t/m 070) worden opgenomen. Op deze regel kunnen de kosten voor overlay beleggingen worden opgenomen die niet zijn toe te wijzen aan een beleggingscategorie, bijvoorbeeld de kosten voor de valuta-afdekking. Op regel 050 in tabel J402-4 wordt opgenomen wat deze belegging betreft.
100	010 t/m 050	Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën incl. overlay	De totaal kosten per categorie (incl. overlay) zijn gelijk aan de som van regels 080 en 090.
110	010, 020, 050	Kosten vermogensbeheer pensioenfonds en bestuursbureau	Door het pensioenfonds (bijvoorbeeld de beleggingscommissie) en het eventuele bestuursbureau worden kosten gemaakt met betrekking tot vermogensbeheer. Deze dienen te worden toegerekend en onder deze noemer te worden gerapporteerd.
120	010, 020, 050	Kosten fiduciair beheer	Kosten voor fiduciair beheer zijn niet toe te rekenen aan een beleggingscategorie en worden hier gerapporteerd.
130	010, 020, 050	Bewaarloon	Bij voorkeur wordt het bewaarloon bij de betreffende beleggingscategorie (regel 010 t/m 090) gerapporteerd. Indien toerekening aan de beleggingscategorieën niet mogelijk is, wordt het bewaarloon in zijn totaliteit hier gerapporteerd.
140	010, 020, 050	Advieskosten vermogensbeheer	Alle kosten die het pensioenfonds maakt om advies in te winnen met betrekking tot het vermogensbeheer worden hier gerapporteerd. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een risicobudgetteringstudie, externe vermogensbeheeradviseurs of juridisch advies met betrekking tot vermogensbeheer.

150	010, 020, 050	Overige kosten vermogensbeheer	Het pensioenfonds vermeldt hier 'overige kosten vermogensbeheer'. Het pensioenfonds vermeldt hier alleen bedragen die niet toe te rekenen zijn aan een beleggingscategorie en niet onder andere (meer specifieke) vragen in tabel J402-4 verantwoord kunnen worden. In de toelichting op regel 050 in J402-5 wordt opgenomen waarop deze kosten betrekking hebben.
160	010, 020, 050	Totaal overige vermogensbeheerkosten	De totale overige vermogensbeheerskosten zijn gelijk aan de som van regels 110 t/m 150.
170	010, 020, 050	Totaal kosten vermogensbeheer	De totale kosten vermogensbeheer zijn gelijk aan de som van regels 100 en 160.
180	050	Kosten vermogensbeheer (excl. Transactiekosten) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	<p>Hier worden de vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen ingevuld. De vermogensbeheerkosten als percentage van het belegd vermogen zal op individueel niveau worden gepubliceerd op de statistiekenwebsite van DNB.</p> <p>Indien het op deze regel gerapporteerde percentage niet overeen komt met de totale kosten vermogensbeheer excl transactiekosten (regel 170, kolom 010 plus kolom 020) gedeeld door het gemiddeld belegd vermogen (J301-1, som van regels 030 t/m 180, gemiddelde van huidig en vorig boekjaar), dan licht het fonds de berekening toe op regel 030 in tabel J402-3.</p>
190	050	Transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	<p>Hier worden de transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen gerapporteerd. De transactiekosten als percentage van het belegd vermogen zal op individueel niveau worden gepubliceerd op de website van DNB.</p> <p>Indien het op deze regel gerapporteerde percentage niet overeen met de totale transactiekosten (regel 100, kolom 030 plus kolom 040) gedeeld door het gemiddeld belegd vermogen (J301-1, som van regels 030 t/m 180, gemiddelde van huidig en vorig boekjaar), dan licht het fonds de berekening toe op regel 040 in tabel J402-3.</p>

Tabel J402-5: Toelichtingen vermogensbeheerkosten

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Is er gebruik gemaakt van schattingsmethodieken bij kosten vermogensbeheer?	Het is mogelijk dat op het moment van indienen van de jaarstaten nog niet alle kosten bekend zijn. Het pensioenfonds maakt dan een zo goed mogelijke schatting en beantwoordt deze vraag met 'ja'.
020	010	Toelichting op schattingsmethodieken van het vermogensbeheer, wanneer gebruikt.	Indien gebruik is gemaakt van schattingsmethodieken, dan licht het pensioenfonds dit toe op dit veld. Daarbij wordt ingegaan op de volgende aspecten: <ul style="list-style-type: none"> - binnen welke beleggingscategorieën gebruik is gemaakt van schattingen - welke bedragen tot stand zijn gekomen door middel van een schatting - wat de reden is dat deze bedragen (nog) niet bekend zijn - welke methodiek(en) voor de schatting(en) zijn gebruikt.
030	010	Toelichting op kosten vermogensbeheer (excl. transactiekosten) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	Het fonds heeft in tabel J402-4, regel 180, de vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen gerapporteerd. Indien het gerapporteerde percentage niet overeen komt met de totale kosten vermogensbeheer excl transactiekosten (regel 170, kolom 010 plus kolom 020) gedeeld door het gemiddeld belegd vermogen (J301-1, som van regels 030 t/m 080, gemiddelde van huidig en vorig boekjaar), dan geeft het fonds hier een cijfermatige toelichting op de kosten vermogensbeheer (excl. transactiekosten) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen.
040	010	Toelichting op transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	Het fonds heeft in tabel J402-4, regel 190, de transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen gerapporteerd. Indien het gerapporteerde percentage niet overeen komt met de overeen met de totale transactiekosten (regel 100, kolom 030 plus kolom 040) gedeeld door het gemiddeld belegd vermogen (J301-1, som van regels 030 t/m 080, gemiddelde van huidig en vorig boekjaar), dan geeft het fonds hier een cijfermatige toelichting op de transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen.

050	010	Algemene toelichting vermogensbeheerkosten	<p>Het pensioenfonds verstrekt in ieder geval een toelichting in de volgende situaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien het pensioenfonds bij 'overige beleggingen' (J401-4 regel 070) of 'overige kosten vermogensbeheer' (J401-4 regel 150) bedragen heeft vermeld, dan geeft het fonds hier een toelichting op de betreffende posten. - Als er bij 'kosten overlay beleggingen' (regel 090 in tabel J402-4) een bedrag is ingevuld, dan verstrekt het pensioenfonds hier aanvullende informatie over de betreffende overlay. - Indien er belangrijke wijzigingen in de vermogensbeheerkosten zijn ten opzichte van het vorige verslagjaar dan verstrekt het fonds hier een toelichting. Een voorbeeld betreft bijvoorbeeld hoge kosten in een nieuwe categorie omdat eenmalig opstartkosten gemaakt worden om in deze categorie te gaan beleggen. - Het is mogelijk dat het totaalbedrag aan kosten vermogensbeheer niet aansluit bij het bedrag in de jaarrekening (J401-1 regel 130). Bijvoorbeeld als deze uitsluitend gebaseerd is op gefactureerde kosten. Indien het totaal van de kosten vermogensbeheer ongelijk is aan de kosten vermogensbeheer in de baten- en lastenrekening dan geeft het fonds hier een toelichting op het verschil.
-----	-----	--	--

Tabelgroep TG-JS10: Premiebepaling (ex-post)

Tabel	J403-1	Beleidskeuzes premieverplichtingen
Tabel	J403-2	Premieverplichtingen
Tabel	J403-3	Uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie RTS
Tabel	J403-4	Uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie obv gedempte premie
Tabel	J403-5	Premie uitsplitsing
Tabel	J403-6	Toelichtingen bij de premiebepaling

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Het fonds versterkt in deze tabelgroep informatie over de ontvangen premie en de kostendekkende premie in het verslagjaar. Deze informatie wordt zowel vooraf (tabelgroep K401) als achteraf (tabelgroep J403) uitgevraagd. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in de mate waarin de realisatie ex-post afwijkt van de verwachting ex-ante.

Tabel J403-1: Beleidskeuzes premieverplichtingen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Heeft de rapportage betrekking op een gesloten fonds zonder verdere opbouw van pensioenaanspraken?	Een "gesloten fonds zonder verdere opbouw van pensioenaanspraken" is een pensioenfonds, dat uitsluitend pensioenregelingen uitvoert waartoe geen nieuwe deelnemers kunnen toetreden en waarbij bestaande deelnemers geen nieuwe pensioenaanspraken opbouwen anders dan uit hoofde van toeslagverlening.

Premiesystematiek

Regel	Kolom	Item	Definitie
-------	-------	------	-----------

020	010	Welke systematiek hanteert het pensioenfonds bij het bepalen van de kostendekkende premie?	<p>Het fonds rapporteert de van toepassing zijnde systematiek bij de vaststelling van de (gedempte) kostendekkende premie en heeft daarbij de keuze uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur (RTS); - Systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde RTS; - Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement; - Geen premie voor verplichtingen voor risico van het fonds. <p>In tabel J403 (premie ex post) gaat het fonds uit van het beleid zoals dat aan het begin van het verslagjaar van kracht was en zoals is verantwoord in tabel K401 (premie ex-ante). Eventuele wijzigingen in de systematiek voor de vaststelling van de (gedempte) kostendekkende premie gedurende het verslagjaar zijn geen aanleiding om ex-post voor hetzelfde verslagjaar een andere systematiek te verantwoorden dan ex-ante.</p>
030	010	Indien keuze voor systematiek gedempte premie (verwacht toekomstig rendement) dan een toelichting op de wijze van vaststelling verwacht rendement.	Indien is gekozen voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement" geeft het fonds hier verplicht een toelichting op de wijze waarop de disconteringscurve is vastgesteld. In de toelichting wordt in ieder geval vermeld welke rendementen zijn gehanteerd voor de verschillende beleggingscategorieën.
040	010	Over welke periode is het voortschrijdend gemiddelde RTS berekend (in maanden invullen)	<p>Het fonds beantwoordt deze vraag uitsluitend indien gekozen is voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde RTS". Het fonds vermeldt de termijn (in maanden) waarover het voortschrijdende gemiddelde van de RTS is vastgesteld. Het fonds sluit hierbij aan op de peildatum voor de vaststelling van de premie en de kostendekkendheid in de volgende vraag.</p> <p><i>Voorbeeld</i> De gedempte kostendekkende premie voor het gerapporteerde verslagjaar is berekend op basis van de 36-maands gemiddelde rentetermijnstructuur tot en met 30 september van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar. Het fonds vermeldt op deze regel "36".</p>
050	010	Per welke peildatum voor de RTS is de premie en de kostendekkendheid daarvan vastgesteld (jjjj-mm-dd)?	<p>Het fonds vermeldt per welke datum de premie voor het gerapporteerde verslagjaar en de ex-ante kostendekkendheid daarvan zijn vastgesteld. Vanwege de beschikbaarheid van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur en een betrouwbare schatting van de dekkingsgraad, vermeldt het fonds hierbij de peildatum voor de gegevens onderliggend aan dit besluit per maandeinde.</p> <p><i>Voorbeeld</i> Het fonds heeft de premie en de kostendekkendheid daarvan voor het gerapporteerde verslagjaar 2019 vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 oktober 2018 op basis van de</p>

			peildatum 30 september 2018 (zoals vastgelegd in de ABTN). Het bestuur is daarbij uitgegaan van de voorhanden zijnde gegevens (waaronder de schatting van de dekkingsgraad en de rentetermijnstructuur) per 30 september 2018. Het fonds vermeldt 2018-09-15 als peildatum.
060	010	Per welke datum is het rendement op vastrentende waarden vastgezet (jjjj-mm-dd)?	Het fonds beantwoordt deze vraag uitsluitend indien is gekozen voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement". Het fonds vermeldt per welke datum het rendement op vastrentende waarden voor 5 jaar is vastgezet als bedoeld in artikel 4 lid 3b Besluit FTK.

Vermeerdering van benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
070 en 080	010	Vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen	<p>In tabel J403 – 2 rapporteert het fonds de hoogte van de (gedempte) kostendekkende premie. Bijzondere omstandigheden bij het pensioenfonds kunnen ertoe leiden dat een opslag nodig is boven de voor het fonds relevante kostendekkende premie. Dit kan bijvoorbeeld zijn omdat contractueel een bijstorting verschuldigd is een inhaal financiering voor nog niet toegekende aanspraken of er sprake is van een opslag in verband met een herstelplan.</p> <p>Het fonds geeft op regel 070 aan of sprake is van zo'n vermeerdering in verband met herstellpremies of bijstortingen (ja/nee).</p> <p>In het geval er sprake is van vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen, dan geeft het fonds een toelichting op regel 080. Het bijbehorende bedrag aan extra premies wordt gerapporteerd in tabel J403-5 (regel 220).</p>
090 en 100	010	Vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden	<p>Op regel 090 geeft het pensioenfonds aan of er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie op andere gronden dan herstellpremies of bijstortingen (ja/nee).</p> <p>Indien er sprake is van vermeerdering van de benodigde premie op basis van andere gronden dan herstellpremies of bijstortingen, dan geeft het fonds een toelichting op regel 100. Het bijbehorende bedrag aan extra premies wordt gerapporteerd in tabel J403-5 (regel 230).</p>

Premiegrondslag

Regel	Kolom	Item	Definitie
110	010	Is de premie (excl premie inkoopregeling VPL) bepaald als percentage van pensioengrondslag, salarissom, beide of anders?	<p>Het fonds geeft op deze regel aan of de feitelijke overeengekomen premie, voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) die het fonds uitvoert, gebaseerd is op de pensioengrondslagsom, op de salarissom, op beide, of anders wordt bepaald.</p> <p>Het fonds licht de premiemethodiek toe in tabel J403-6 (070).</p>

Opbouwpercentage

Regel	Kolom	Item	Definitie
120 en 130	010	Reglementaire (streef)opbouwpercentage	<p>Het fonds rapporteert op regel 130 het opbouwpercentage voor de basisregeling zoals dat reglementair is bepaald. Als een fonds een gesplitste kortingsregel in het reglement heeft opgenomen, dan is dit het opbouwpercentage waar het fonds in beginsel naar streeft.</p> <p>Op regel 120 geeft het fonds aan of het reglementaire (streef)opbouwpercentage is aangepast ten opzichte van het afgelopen jaar. Indien dit het geval is, dan wordt de wijziging hier nader toegelicht en vermeldt het fonds hier tevens het voorgaande (streef)opbouwpercentage. Dit (streef)opbouwpercentage dient gerapporteerd te worden met ten minste drie decimalen achter de komma.</p>
140 en 150	010	Tijdelijke aanpassing opbouwpercentage / gesplitste kortingsregeling	<p>Het fonds geeft op regel 140 aan of het reglementaire (streef)opbouwpercentage tijdelijk is aangepast ten opzichte van het afgelopen jaar, of dat de gesplitste kortingsregeling wordt ingezet (ja/nee).</p> <p>Indien dit het geval is, dan geeft het fonds op regel 150 een toelichting op de aanpassing.</p>
160	010	Wat is het feitelijke opbouwpercentage voor het verslagjaar?	Het fonds rapporteert het opbouwpercentage dat feitelijk wordt gehanteerd voor de basisregeling voor het verslagjaar. Indien het percentage in het verslagjaar is gewijzigd, dan geeft het fonds het gewogen gemiddelde percentage. Het opbouwpercentage dient in drie cijfers achter de komma gerapporteerd te worden.
170	010	Is de reguliere pensioenopbouw zoals vastgelegd in het pensioenreglement tov vorig verslagjaar aangepast (anders dan via het opbouwpercentage)? Zo ja, graag een toelichting	Wordt deze vraag met 'ja' beantwoord, dan geeft het fonds op deze regel een toelichting op de aanpassing en de reden daarvoor.

Overig

Regel	Kolom	Item	Definitie
180 en 190	010	Staat de hoogte van de premie voor langer dan 1 jaar vast zonder dat deze tussentijds kan worden gewijzigd?	Het fonds vult op regel 180 'ja' in als het premiepercentage voor langer dan één jaar vaststaat en gedurende deze periode niet kan worden aangepast. In dit geval geeft het fonds op regel 190 een omschrijving van de vaste premiesystematiek. Hierbij wordt ook aangegeven voor welke periode de premie nog vaststaat.
200 en 210	010	Bijstortingsverplichting	Het fonds geeft op regel 200 aan of de werkgever een contractueel vastgelegde bijstortingsverplichting heeft die afhankelijk is van de vermogenspositie van het fonds. Het fonds vult 'nee' in als dat niet zo is. Als er sprake is van een bijstortingsverplichting, dan geeft het fonds op regel 210 een toelichting daarop, waarbij tevens wordt ingegaan op een eventueel beroep op de bijstortingsverplichting in het verslagjaar.
220	010	Wordt een deel van de feitelijke premie toegevoegd aan een toeslagendepot?	<p>Het fonds geeft hier aan of een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot.</p> <p>Het fonds vult 'ja' in als een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot. Indien dit het geval is dan wordt op tabel J403-5 (regel 250) de toevoegingen aan het depot uit de feitelijke overeengekomen premie gedurende het verslagjaar gerapporteerd.</p> <p>Indien er sprake is van een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisatiedoel dan wordt deze vraag met 'nee' beantwoord. In dat geval wordt de dotatie aan het depot verantwoord bij "premie-egalisatiedepot" op tabel J403-5 regel 190.</p> <p>Het fonds geeft verplicht een toelichting op het toeslagendepot in tabel J403-6 regel 080, in het toelichtingenveld voor het premie-egalisatiedepot.</p>
230	010	Zijn er verder nog omstandigheden relevant, graag een toelichting?	Het fonds kan hier overige relevante opmerkingen met betrekking tot premie opnemen.

Tabel J403-2: Premieverplichtingen**Kostendekkende premie: premie voor verplichtingen voor risico fonds**

Het fonds rapporteert op regel 010 tot en met 050 de kostendekkende premie die hoort bij de aangroei van pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds in het gerapporteerde verslagjaar. Het fonds gaat daarbij uit van de rentetermijnstructuur en de overige actuariële grondslagen zoals die jaarultimo van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar van kracht waren.

Een fonds dat de kostendekkende premie op basis van de actuele rentetermijnstructuur vaststelt, rapporteert uitsluitend volgens deze methodiek (kolom 010). Een fonds dat een gedempte kostendekkende premie hanteert, rapporteert de kostendekkende premie zowel op basis van de actuele rentetermijnstructuur (kolom 010) als de voor het betreffende fonds geldende methodiek van premiedemping (kolom 020).

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010 en 020	Actuarieel benodigde premie voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst inclusief risico-onderdelen en de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten	<p>Het fonds rapporteert op deze regel de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur (kolom 010) en indien van toepassing tevens op basis van de voor het fonds geldende methodiek van premiedemping (kolom 020). De actuele rentetermijnstructuur is de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar.</p> <p>Onder de actuarieel benodigde premie wordt verstaan, de premie benodigd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de opbouw van pensioenaanspraken (coming service en backservice) over het gerapporteerde verslagjaar inclusief onvoorwaardelijke indexatie van deze pensioenaanspraken en overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken - de risicodekking van bijvoorbeeld het overlijdens- en/of arbeidsongeschiktheidsrisico gedurende het gerapporteerde verslagjaar (voor zover dit niet gedekt wordt uit eventueel opgebouwde pensioenen) - de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten horend bij de in het gerapporteerde verslagjaar toegekende onvoorwaardelijke aanspraken (deze opslag wordt toegevoegd aan voorziening voor uitvoeringskosten die onderdeel is van de technische voorzieningen). <p>Voor fondsen die hebben gekozen voor een systematiek van premiedemping op basis van een verwacht rendement wordt op deze regel geen rekening gehouden met de opslag die nodig is voor voorwaardelijke toeslagverlening zoals bedoeld in artikel 4 lid 3a en lid 4 Besluit FTK. Deze opslag wordt verantwoord op regel 040, kolom 020.</p> <p>Indien het pensioenfonds een inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoert, geldt het volgende. Zowel de 'inkoop' (dus: de toevoeging aan de technische</p>

			<p>voorzieningen) als de, in verband met deze regeling, ontvangen premies, worden buiten beschouwing gelaten bij de onderdelen over kostendekkende en benodigde premie. Het fonds rapporteert uitsluitend in het onderdeel over de feitelijke premie en in het onderdeel over inhaalpensioen over de regeling voor inhaalpensioen (VPL) en de daaraan gerelateerde premie.</p> <p>Indien het pensioenfonds meer dan één regeling uitvoert, rapporteert het fonds op deze regel de resultante van afzonderlijke berekeningen voor de verschillende regelingen.</p>
020	010 en 020	Opslag voor het vereist eigen vermogen (horend bij de aangroei van de technische voorzieningen)	<p>Het fonds rapporteert de opslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen op basis van het strategische beleggingsbeleid. Als peildatum voor het vereist eigen vermogen geldt het jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar.</p> <p>De opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen sluit aan bij het volledige bedrag verantwoord op regel 010 (het actuariael benodigde bedrag voor onvoorwaardelijk pensioen). Indien het fonds een gedempte premie hanteert, kan het fonds de opslag voor de instandhouding van het vereist eigen vermogen in kolom 020 baseren op regel 010, kolom 020.</p> <p>Voor fondsen die naast verplichtingen voor risico fonds ook verplichtingen voor risico deelnemer en/of verplichtingen onder garantiecontract hebben moet het percentage vereist eigen vermogen worden bepaald als de "toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo kwartaal" (tabel J502-1, kolom strategisch evenwicht) gedeeld door de <i>technische voorziening voor risico fonds</i>. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dit toegelicht bij de toelichting op de premie voor risico fonds (J403-6 regel 010).</p>
030	010 en 020	Opslag voor uitvoeringskosten	<p>Het fonds rapporteert de in de premie opgenomen opslag ter dekking van de uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar (exclusief kosten vermogensbeheer). Het fonds houdt geen rekening met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten, aangezien deze reeds verantwoord zijn op regel 010.</p> <p>De systematiek van de kostendekkende premie (rentetermijnstructuur of gedempt) heeft geen invloed op de opslag voor uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar.</p> <p>Het fonds vermeldt ex-ante (tabel K401) de beste schatting van de opslag voor uitvoeringskosten. Het fonds vermeldt ex-post (tabel J403) de feitelijke realisatie. Indien het bedrag voor uitvoeringskosten in tabel J403 (ex post) materieel verschilt</p>

			van de verwachting in tabel K401 (ex ante), dan wordt dit verschil toegelicht op regel 010 in tabel J403-6.
040	010 en 020	Actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst, met inachtneming van de geformuleerde ambitie en de afgesproken wijze van financieren	<p>Het fonds rapporteert de actuarieel benodigde premie ten behoeve van voorwaardelijke toeslagverlening. Een fonds dat de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen heeft herverzekerd op basis van een garantiecontract, en waarbij de voorwaardelijke toeslagverlening in beginsel voor rekening en risico van het fonds komt, rapporteert de daartoe actuarieel benodigde premie eveneens bij deze vraag.</p> <p>Indien is gekozen voor een systematiek van premiedemping op basis van een verwacht rendement en de opslag voor toeslagverlening zoals bedoeld in artikel 4 lid 3a en lid 4 Besluit FTK hoger is dan de opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen, dan rapporteert het fonds bij deze vraag alleen het verschil tussen beide opslagen.</p> <p><i>Voorbeeld (premiedemping op basis van een verwacht rendement)</i> De opslag voor het vereist eigen vermogen behorend bij de aangroei van de pensioenverplichtingen bedraagt 20, deze wordt door het fonds vermeld op regel 020. De opslag in de premie die nodig is voor voorwaardelijke toeslagverlening bedraagt 50. Omdat de opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening hoger is dan de opslag voor het vereist eigen vermogen, wordt het verschil tussen beide, in dit geval $50 - 20 = 30$, gerapporteerd op regel 040, kolom 020. Het fonds geeft een toelichting op de actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen in tabel J403-6 regel 010.</p>
050	010 en 020	Totaal premie voor verplichtingen voor risico fonds	Het fonds rapporteert op deze regel het totaal van de bedragen van regel 010 t/m 040.

Kostendeckende premie: Uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
060 t/m 130	010 en 020	Uitsplitsing actuarieel benodigde premie	Op de regels 060 t/m 130 geeft het fonds een uitsplitsing (naar aard) van de actuarieel benodigde premie zoals gerapporteerd op regel 010. Afhankelijk van de financiële opzet kunnen enkele vragen met nul worden beantwoord. Als het fonds meerdere regelingen uitvoert dan kan uitgegaan worden van de som over de verschillende regelingen.

			<p>De actuairueel benodigde premie wordt uitgesplitst naar de volgende componenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coming service ouderdoms- en partnerpensioen - backservice ouderdoms- en partnerpensioen - opslag voor onvoorwaardelijke toeslag (met verplichte toelichting in tabel J403-6 regel 040/050) - overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken (met verplichte toelichting in tabel J403-6 regel 040/050) - risicopremie voor partner- en wezenpensioen - risicopremie voor arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid - opslag voor toekomstige uitvoeringskosten (als onderdeel technische voorzieningen) - overige componenten als totaalbedrag (met verplichte toelichting in tabel J403-6 regel 040/050). Een verdere uitsplitsing van dit bedrag wordt gerapporteerd in tabel J403-3.
--	--	--	--

Kostendeekkende premie: premie voor verplichtingen voor risico deelnemer

Het fonds rapporteert op de regel 140 t/m 180 de componenten van de benodigde premie vanwege de aangroei van pensioenverplichtingen voor de pensioenregeling(en) voor rekening en risico van de deelnemers in het gerapporteerde verslagjaar. Afhankelijk van de financiële opzet kunnen enkele vragen mogelijk met nul worden beantwoord.

Een beschikbare premiereregeling met rendementsgarantie heeft zowel kenmerken van een regeling voor risico fonds als van een regeling voor risico deelnemers. Om de toereikendheid van de premie te kunnen beoordelen, is kennis van de specifieke situatie noodzakelijk. Daarom dient in dit geval contact opgenomen te worden met de toezichthouder.

Regel	Kolom	Item	Definitie
140	010	Premie toegevoegd aan beleggingen risico deelnemer	Het fonds vermeldt op deze regel het (netto) bedrag uit de premie dat wordt toegevoegd aan de beleggingen voor risico van de deelnemer.
150	010	Opslag voor risicopremies	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt voor de risicodekking van bijvoorbeeld het overlijdens- en/of arbeidsongeschiktheidsrisico.
160	010	Opslag voor uitvoeringskosten	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt ter dekking van de uitvoeringskosten.

170	010	Opslag voor het vereist eigen vermogen (horend bij de aangroei van de technische voorzieningen)	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen.
180	010	Overige premiecomponenten	Wanneer er sprake is van overige premiecomponenten dan worden deze hier gerapporteerd en toegelicht bij de toelichting op de premie risico deelnemer (tabel J403-6, regel 020).
190	010	Totaal beschikbare premie voor verplichtingen voor risico deelnemers	Het fonds rapporteert hier het totaal van regels 140 t/m 180.

Kostendeekkende premie: premie voor verplichtingen onder garantiecontract

Het fonds rapporteert op de regel 200 t/m 220 de verschuldigde premie vanwege de aangroei van pensioenverplichtingen die op basis van een garantiecontract herverzekerd zijn.

Regel	Kolom	Item	Definitie
200	010	Premie te betalen aan verzekeraar	Het fonds rapporteert op regel 200 de aan de verzekeraar verschuldigde totale premie over het lopende jaar.
210	010	Premie voor uitvoeringskosten die ten laste van het fonds komen	Het fonds rapporteert op deze regel de premie, benodigd om de uitvoeringskosten te dekken, die over het gerapporteerde verslagjaar ten laste van het fonds komen.
220	010	Overige premiecomponenten	Wanneer er sprake is van overige premiecomponenten dan worden deze gerapporteerd op regel 220 en toegelicht bij de toelichting op de premie garantiecontract (tabel J403-6, regel 030).
230	010	Totaal premie voor verplichtingen onder garantiecontract	Het fonds rapporteert hier het totaal van de regels 200 t/m 220.

Tabel J403-3: Uitsplitsing van de overige actuariel benodigde premie RTS

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitsplitsing van de Overige actuariel benodigde premie o.b.v. rentetermijnstructuur	<p>Wanneer in de uitsplitsing van de actuariel benodigde premie gebaseerd op renteremijnstructuur sprake is van overige componenten (tabel J403-2, regel 130, kolom 010), dan worden deze hier verder uitgesplitst.</p> <p>In kolom 010 worden de onderdelen van de post overige actuariel benodigde premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur weergegeven. In kolom 020 wordt het bedrag weergegeven dat bij de desbetreffende post hoort.</p> <p>In deze tabel is het aantal te vullen regels vrij. Het pensioenfonds kan in de rapportage zoveel regels aanmaken als nodig is.</p>

Tabel J403-4: Uitsplitsing van de overige actuariel benodigde premie o.b.v. gedempte premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitsplitsing van de Overige actuariel benodigde premie o.b.v. gedempte premie	<p>Wanneer in de uitsplitsing van de actuariel benodigde premie gebaseerd op gedempte premie sprake is van overige componenten (tabel J403-2, regel 130, kolom 020), dan worden deze hier verder uitgesplitst.</p> <p>In kolom 010 worden de onderdelen van de post overige actuariel benodigde premie gebaseerd op de gedempte premie weergegeven. In kolom 020 wordt het bedrag weergegeven dat bij de desbetreffende post hoort.</p> <p>In deze tabel is het aantal te vullen regels vrij. Het pensioenfonds kan in de rapportage zoveel regels aanmaken als nodig is.</p>

Tabel J403-5: Premie-uitsplitsing**Feitelijk overeengekomen premie werkgever, werknemer en totaal**

Regel	Kolom	Item	Definitie
010, 040 en 070	010	Feitelijke premie exclusief regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Het fonds rapporteert de feitelijke premie, exclusief premie voor inhaalpensioen (VPL) en inclusief eventuele bijstortingen of extra premie in het kader van een herstelplan op regel 070. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 010 en regel 040. Indien een deel van de feitelijke werkgeverspremie wordt toegevoegd aan een premie-egalisatiedepot dan rapporteert het fonds hier de feitelijke premie inclusief die dotatie. Indien er sprake is van een onttrekking uit een premie-egalisatiedepot dan wordt deze onttrekking niet meegenomen in de hier gerapporteerde feitelijke premie.
020, 050 en 080	010	Premie inhaalpensioen (VPL)	Een bijzondere situatie is van toepassing voor pensioenfondsen die een inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoeren. De met deze regeling verband houdende premies zijn tot dusverre geheel buiten beschouwing gelaten. De feitelijke overeengekomen premie omvat echter vaak wel een bijdrage die bedoeld is voor deze regeling (vaak wordt deze VPL-premie toegevoegd aan een in dit verband gecreëerde reserve/voorziening VPL, maar deze aanspraken uit hoofde van de inkoopregeling VPL kunnen ook direct worden ingekocht). Fondsen waarvoor dit geldt, vermelden de premie voor de inkoopregeling VPL apart op regel 080. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 020 en regel 050. Pensioenfondsen die geen inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoeren, laten deze regel leeg.
030, 060 en 090	010	Feitelijk overeengekomen premie	Het fonds rapporteert de totale premie op regel 090. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 030 en regel 060.

Opbouw van de feitelijk overeengekomen premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
100 en 110	010	Pensioengrondslagsom (parttime) en salarissom (parttime)	Het fonds vermeldt de pensioengrondslagsom en de salarissom op grond waarvan de feitelijk overeengekomen premie is bepaald.
120 en 140	010	Premie in procenten van de pensioengrondslagsom / salarissom	<p>Het fonds vermeldt de premie in procenten van de pensioengrondslagsom en/of van de salarissom voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) die het fonds uitvoert. Indien het percentage gedurende het gerapporteerde verslagjaar naar verwachting wijzigt, rapporteert het fonds hier het gewogen gemiddelde percentage en geeft het fonds een toelichting op de feitelijke premie in J403-6 regel 060.</p> <p><i>Voorbeeld</i> Indien het fonds bijvoorbeeld een basisregeling (90% van de premie), een excedentregeling (6% van de premie) en een afwijkende regeling voor een specifieke werkgever (4% van de premie) uitvoert, dan vermeldt het fonds het geldende premiepercentage voor de basisregeling.</p>
130 en 150	010	Premie in procenten van de pensioengrondslagsom / salarissom in het voorgaande jaar	Indien het premiepercentage (als percentage van de pensioengrondslagsom of salarissom) ten opzichte van het voorgaande jaar is gewijzigd, vermeldt het fonds op de premie in procenten van de pensioengrondslagsom en/of salarissom voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) in het voorgaande jaar.
160	010	Bedrag van de herstelbijdrage en/of de bijstorting voor zover niet opgenomen in het percentage van de pensioengrondslag- of salarissom	<p>Het fonds vermeldt het te ontvangen bedrag van een herstelbijdrage en/of bijstorting voor zover dit niet opgenomen is in het percentage van de pensioengrondslag- of salarissom. Merk op dat het bedrag van de te ontvangen herstelbijdrage en/of bijstorting ook deel uitmaakt van de feitelijk overeengekomen premie in het gerapporteerde verslagjaar (regel 010, 040 en 070).</p> <p>Indien het ontvangen bedrag ex post (tabel J403) materieel verschilt van de ex ante gerapporteerde verwachting (tabel K401), dan vragen we dit verschil toe te lichten op regel 060 in J403-6.</p> <p>Indien de in het gerapporteerde verslagjaar te ontvangen herstelbijdrage en/of bijstorting betrekking heeft op contractueel overeengekomen extra betalingen, dan worden deze betalingen overigens ook verantwoord op regel 220 als onderdeel van de benodigde premie en toegelicht op tabel J403-1 (regels 070 en 080).</p>

			<p><i>Voorbeeld</i></p> <p>In het kader van een herstelplan is een bijstorting door de werkgever overeengekomen per jaareinde ter grootte van 1/3^e van het verschil tussen het minimaal vereist eigen vermogen en het aanwezige eigen vermogen van het fonds. Op het moment van vaststelling van de premie voor het verslagjaar (ex-ante) is de verwachte bijstorting ultimo het betreffende verslagjaar 100.</p> <p>Dit bedrag is als volgt verantwoord op tabel K401-5 (ex ante): K401-5, regel 220: 100 (met toelichting op tabel K401-1 regels 070 en 080) K401-5 regel 010: het werkgeversdeel van de reguliere pensioenregeling vermeerderd met 100 K401-5, regel 160: 100</p> <p>Per jaareinde van het gerapporteerde verslagjaar wordt de bijstorting definitief op basis van de vermogenspositie van het fonds definitief vastgesteld op 50.</p> <p>Dit bedrag wordt als volgt verantwoord in tabel J403-5 (ex-post): J403-5, regel 220: 50 (met toelichting op tabel J403-1 regels 070 en 080) J403-5 regel 010: het werkgeversdeel van de reguliere pensioenregeling vermeerderd met 50 J403-5, regel 160: 50</p>
--	--	--	---

Premie-egalisedepot

Indien sprake is van een premie-egalisedepot of een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisedoel, dan rapporteert het fonds op regel 170-210 het verwachte verloop van het depot in het verslagjaar. In tabel J403-6 regel 080 geeft het fonds een verplichte toelichting op het verloop van het depot en eventuele materiële verschillen met het ex ante verwachte verloop van het depot.

Regel	Kolom	Item	Definitie
170	010	Waarde primo verslagjaar	Op deze regel wordt de waarde van het depot primo verslagjaar vermeld.
180	010	Onttrekkingen gedurende verslagjaar voor de inkoop van nieuwe aanspraken	Het fonds rapporteert de verwachte onttrekkingen aan het depot die gedaan zijn om het feitelijke opbouwpercentage gedurende het verslagjaar te realiseren.
190	010	Dotaties gedurende verslagjaar uit feitelijk overeengekomen premie	Indien een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een premie-egalisedepot, dan rapporteert het fonds op deze regel de verwachte toevoegingen aan het depot uit de feitelijk overeengekomen premie gedurende het verslagjaar.

200	010	Overige mutaties gedurende verslagjaar	Verwachte overige mutaties, bijvoorbeeld uit hoofde van gerealiseerd beleggingsrendement, worden op deze regel vermeld. Wanneer sprake is van een depot met zowel een indexatie-als een premie-egalisatiedoel dan worden onttrekkingen die betrekking hebben op het indexatiedoel hier opgenomen. De overige mutaties worden toegelicht in tabel J403-6 regel 080.
210	010	Waarde ultimo verslagjaar	Op deze regel vult het pensioenfonds de waarde van het depot ultimo verslagjaar in.

Benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
220	010	Vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen	Indien het fonds in tabel J403-1 (regel 70) heeft aangegeven dat er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen, dan rapporteert het fonds bij deze vraag het bedrag aan extra premies in het betreffende jaar.
230	010	Vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden (geen sluitpost)	Indien het fonds in tabel J403-1 (regel 90) heeft aangegeven dat er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden, dan rapporteert het fonds bij deze vraag het bedrag aan extra premies op andere gronden in het betreffende jaar.
240	010	Totaal benodigde premie	Het fonds rapporteert hier de totaal benodigde premie. De totaal benodigde premie is de som van: - de premie voor verplichtingen voor risico fonds bij de gekozen premiesystematiek (tabel J403-2, regel 050, kolom 010 of kolom 020) - de premie voor verplichtingen voor risico deelnemer (tabel J403-2, regel 190) - de premie voor verplichtingen onder garantiecontract (tabel J403-2, regel 230) - eventuele vermeerderingen van de benodigde premie (regels 220 en 230)

Beschikbare premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
-------	-------	------	-----------

250	010	Dotaties aan het toeslagendepot gedurende het verslagjaar vanuit de feitelijk overeengekomen premie	Indien een deel van de premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot (J403-1 regel 220), dan rapporteert het pensioenfonds op deze regel de dotatie aan het toeslagendepot. Indien er sprake is van een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisatiedoel dan is de toevoeging aan het depot reeds verantwoord op regel 190 en wordt bij deze vraag geen dotatie opgenomen.
260	010	Beschikbare premie	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de totale beschikbare premie exclusief VPL premie. Deze is: - de feitelijk overeengekomen premie exclusief VPL premie (regel 070) - plus eventuele onttrekkingen uit een premie-egalisatiedepot (regel 180) minus toevoegingen aan een premie-egalisatiedepot (regel 190) en toeslagendepot (regel 250).
270	010	Beschikbare premie minus de benodigde premie	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de beschikbare (regel 260) minus de benodigde premie (regel 240). Indien blijkt dat de totaal beschikbare premie lager is dan de totaal benodigde premie is een toelichting vereist in tabel J403-6 op regel 090.

Premie voor regeling voor inhaalpensioen VPL

Onderstaande gerapporteerde bedragen dienen aan te sluiten met de bedragen in tabel J903.

Regel	Kolom	Item	Definitie
280	010	Ontvangen premie voor regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Op deze regel moet de gerapporteerde totale premie voor de regeling voor inhaalpensioen (VPL) worden overgenomen (J403-5, regel 080).
290	010	Bestemd voor directe inkoop/toekenning van inhaalpensioen	Op deze regel vermeldt het pensioenfonds welk deel van deze premie bestemd is voor directe inkoop/toekenning van inhaalpensioen in het verslagjaar.
300	010	Bestemd voor bestemmingsreserve voor de regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Op deze regel vermeldt het pensioenfonds welk deel van deze premie wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor VPL.
310	010	Overige (graag toelichting op K401-6)	Wanneer de som van de posten 'bestemd voor de directe inkoop/toekenning inhaalpensioen' (regel 290) en 'bestemd voor de toevoeging aan de bestemmingsreserve in het gerapporteerde verslagjaar' (regel 300) minder (meer) bedraagt dan de ontvangen premie voor inhaalpensioen (VPL) (regel 280), dan

resulteert op deze regel onder 'Overige' een positief (negatief) bedrag. Het fonds licht bij een positief bedrag de bestemming (of bij een negatief bedrag de herkomst) toe op regel 100 in tabel K401-6.

Premiedekkingsgraad

Regel	Kolom	Item	Definitie
320	010	Premie beschikbaar voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (risico fonds)	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de premie beschikbaar voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (voor risico fonds). Deze moet worden berekend als: <ul style="list-style-type: none"> - de totale beschikbare premie exclusief premie voor inhaalpensioen VPL (regel 260) - minus de premie voor verplichtingen voor risico deelnemers (J403-2 regel 190), en - minus de premie voor verplichtingen die vallen onder het garantiecontract (J403-2 regel 230), en - minus de opslag voor de uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar (J403-2 regel 030).
330	010	Actuarieel benodigd voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (risico fonds)	Het bedrag op deze regel is de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst op basis van de rentetermijnstructuur ultimo van het jaar voorafgaand aan het verslagjaar (J403-2, regel 010, kolom 010).
340	010	Wat is de door u berekende premiedekkingsgraad (afgerond in hele procenten)?	Op deze regel geeft het pensioenfonds de premiedekkingsgraad weer, gebaseerd op de rentetermijnstructuur per jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar. Het is hierbij niet toegestaan een andere rentetermijnstructuur te hanteren. In principe is de premiedekkingsgraad gelijk aan het quotiënt van de beschikbare premie voor inkoop van de voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (regel 320) en het actuarieel benodigde bedrag voor deze onderdelen (regel 330). In het geval dat het fonds een premiedekkingsgraad berekent die niet overeen komt met de op deze wijze berekende premiedekkingsgraad dan geeft het fonds een concrete cijfermatig onderbouwde toelichting op de op deze regel gerapporteerde premiedekkingsgraad in tabel J403-6 op regel 110.

--	--	--	--

Tabel J403-6: Toelichtingen bij de premiebepaling

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting fonds bij premie risico fonds	<p>Het fonds geeft hier een toelichting op de wijze waarop de 'Actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen' (tabel J403-2 regel 040) is bepaald. Tevens worden materiële verschillen tussen de verwachte premie ex ante (tabel K401) en de realisatie ex post (tabel J403) hier toegelicht.</p> <p>Indien is gekozen voor een systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement (tabel J403-1 regel 020) vermeldt het fonds in de toelichting in ieder geval de maatstaf en hoogte van de toeslag voor actieven, slapers en gepensioneerden die is gehanteerd in de berekening van de opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening.</p>
020	010	Toelichting fonds bij premie risico deelnemer	Het fonds licht de premie voor risico deelnemer toe. Indien er sprake is van overige premiecomponenten in de premie voor verplichtingen voor risico deelnemer (tabel J403-2 regel 180), dan worden deze hier toegelicht.
030	010	Toelichting fonds bij premie garantiecontract	Het fonds licht de premie voor verplichtingen onder garantiecontract toe. Indien er sprake is van overige premiecomponenten in de premie voor verplichtingen onder garantiecontract (tabel J403-2 regel 220), dan worden deze hier toegelicht.
040 en 050	010	Toelichting op de uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie	<p>Het fonds heeft in tabel J403-2, regel 060 t/m 130, een uitsplitsing gegeven van de actuarieel benodigde premie. Indien hierbij sprake is van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een 'opslag voor onvoorwaardelijke toeslag' (tabel J403-2, regel 080), of - 'overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken' (tabel J403-2, regel 090), of - 'overige' (tabel J403-2, regel 130); <p>dan geeft het fonds hier verplicht een toelichting op de betreffende componenten.</p>
060	010	Toelichting op feitelijk overeengekomen premie	<p>Het fonds licht de feitelijk overeengekomen premie toe. Tevens worden materiële verschillen tussen de verwachte premie ex ante (tabel K401) en de realisatie ex post (tabel J403) hier toegelicht.</p> <p>Indien het premiepercentage gedurende het gerapporteerde verslagjaar naar verwachting wijzigt (zie ook aanwijzing bij J403-5 regel 120/140) dan licht het fonds dat hier toe.</p>

070	010	Toelichting indien de premiebepaling op een andere wijze wordt vastgesteld dan op basis van de pensioengrondslag of salarissom.	Het fonds heeft in tabel J403-1 (regel 110) aangegeven of de feitelijke overeengekomen premie gebaseerd is op de pensioengrondslagsom, op de salarissom, op beide, of anders wordt bepaald. Wanneer is gekozen voor 'beide bepalend' of voor 'anders', dan geeft het fonds hier een toelichting op de premiemethodiek.
080	010	Toelichting op het premie-egalisatie depot:	Op deze regel geeft het fonds, indien van toepassing, verplicht een toelichting op het verloop van het premie-egalisatie depot (tabel J403-5 regels 170 t/m 210). Daarbij wordt onderbouwd hoe de onttrekking, dotatie en overige mutaties zijn vastgesteld. Tevens worden eventuele materiële verschillen met het ex ante verwachte verloop van het depot (tabel K401) toegelicht. Daarnaast neemt het fonds, indien van toepassing, op deze regel een toelichting op het toeslagendepot op.
090	010	Toelichting op de beschikbare premie minus de benodigde premie	Wanneer blijkt dat de totaal beschikbare premie lager is dan de totaal benodigde premie (J403-5 regel 270) dan licht het fonds het verschil hier toe. Daarbij kan bijvoorbeeld worden ingegaan op de oorzaak van het verschil in totaal benodigde premie op premievaststeldingsdatum ten opzichte van de rapportagedatum 31/12. Indien er sprake is van een premiekorting of terugstorting als bedoeld in artikel 129 Pensioenwet, moet in de toelichting tevens worden aangetoond dat voldaan is aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de premiestelling en dit in overeenstemming is met het beleid zoals opgenomen in de ABTN.
100	010	Toelichting op de premie bij het inhaalpensioen (VPL)	Wanneer de som van de directe inkoop/toekenning inhaalpensioen en de toevoeging aan de bestemmingsreserve in het gerapporteerde verslagjaar minder (meer) bedraagt dan de ontvangen premie voor inhaalpensioen (tabel J403-5 regel 310), dan licht het fonds hier de bestemming of de herkomst van dit verschil toe.
110	010	Toelichting op de premiedekkingsgraad	Het fonds licht de berekening van de premiedekkingsgraad toe. In het geval dat het fonds een premiedekkingsgraad berekent die niet gelijk is aan het quotiënt van de beschikbare premie voor inkoop van de voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (tabel J403-5 regel 320) en het actueel benodigde bedrag voor deze onderdelen (tabel J403-5 regel 330), dan geeft het fonds hier een concrete cijfermatig onderbouwde toelichting op de premiedekkingsgraad die is gerapporteerd in tabel J403-5, regel 340. Het is hierbij niet toegestaan een andere rentetermijnstructuur te hanteren.

Tabelgroep TG-JS11: Solvabiliteit

Tabel	J501	Solvabiliteit en dekkingspositie
Tabel	J502-1	Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model
Tabel	J502-2	Aanvullende informatie risicofactoren
Tabel	J502-3	Toelichtingen toetswaarde solvabiliteit
Tabel	J503	Toetswaarde intern model

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

In deze tabellen staat de solvabiliteit van het pensioenfonds centraal. Hieruit blijkt of het pensioenfonds voldoet aan de wettelijke eisen ten aanzien van het (minimaal) vereist eigen vermogen. In het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen staan nadere regels voor de bepaling van het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen. In het betreffende besluit staat ook welke vermogenscomponenten meetellen 'als onderdeel van het eigen vermogen'. In de jaarstaten wordt het totaal van de aanwezige vermogenscomponenten die aldus zijn aangemerkt aangeduid als de aanwezige solvabiliteit. Deze term wordt in dit hoofdstuk eveneens gehanteerd. Het pensioenfonds verantwoordt de aanwezige solvabiliteit in tabel J501.

De aanwezige solvabiliteit geldt als basisinformatie ter bepaling van de solvabiliteitspositie van het pensioenfonds. De aanwezige solvabiliteit is niet per definitie gelijk aan het eigen vermogen volgens tabel J301. De waarde van de immateriële activa behoort daar niet toe en de waarde van (de delen van) de achtergestelde leningen juist weer wel. Ook zijn nog andere correctieposten mogelijk.

Tabel J501: Solvabiliteit en dekkingspositie

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Eigen vermogen	Het fonds vult het bedrag van het eigen vermogen volgens de (indien van toepassing: geconsolideerde) balans in.
020	010	Immateriële activa	Het fonds vult het bedrag van de immateriële activa. Dit komt overeen met het bedrag dat is opgenomen in enkelvoudige, of (indien van toepassing) geconsolideerde balans (tabel J301-1, regel 010).
030	010	Achtergestelde leningen, voor zover bijdragend aan de solvabiliteit	Het fonds vult het bedrag in van de achtergestelde leningen voor zover die bijdragen aan de solvabiliteit. Dit bedrag is eveneens opgenomen in tabel J301-12, regel 030.
040	010	VPL overschot	De reserve, die door de inkoopregeling Wet VPL is ontstaan, telt niet mee bij de berekening van de aanwezige solvabiliteit. Het fonds neemt voor deze reserve een correctiepost op voor zover de reserve is meegenomen in het eigen vermogen.
050	010	Andere correctieposten solvabiliteit	<p>Het pensioenfonds vermeldt hier eventuele andere correctieposten op het eigen vermogen, die noodzakelijk zijn om de aanwezige solvabiliteit te bepalen. Bepaalde reserves mogen bijvoorbeeld niet meegerekend worden bij de bepaling van de aanwezige solvabiliteit.</p> <p>Het pensioenfonds beoordeelt zelf – gegeven de bestaande wet- en regelgeving – welke correcties noodzakelijk zijn. Een correctiepost die een lagere solvabiliteit tot gevolg heeft, moet als een negatief bedrag worden vermeld. Een correctiepost die een hogere solvabiliteit tot gevolg heeft, moet als een positief bedrag worden vermeld. Indien het fonds een <i>positieve</i> correctie toepast, legt het fonds dit vooraf ter goedkeuring aan DNB voor.</p>
060	010	Aanwezige solvabiliteit	Het fonds rapporteert de solvabiliteitspositie per ultimo verslagjaar (Eigen vermogen – Immateriële activa + Achtergestelde leningen voor zover bijdragend aan de solvabiliteit – VPL overschot + Andere correctieposten).
070	010	Toelichting andere correctieposten solvabiliteit	Indien bij andere correctieposten solvabiliteit (regel 050) een bedrag is ingevuld dan dient het fonds hier deze correcties toe te lichten.
080 t/m 086	010	Minimaal Vereist Eigen Vermogen	Het pensioenfonds beschikt over een minimaal vereist eigen vermogen (art. 131 PW resp. art. 126 WVB), tenzij één van de in die wetsartikelen genoemde uitzonderingsvoorwaarden geldt. Indien één van de

			<p>uitzonderingen van toepassing is, dan vult het pensioenfonds bij Minimaal Vereist Eigen Vermogen nihil in. In alle andere gevallen rapporteert het pensioenfonds de hoogte van het minimaal vereist eigen vermogen. Het fonds stelt het minimaal vereist eigen vermogen vast met inachtneming van de bepalingen in art. 11 Besluit FTK.</p> <p>Ter toelichting op twee begrippen uit dit artikel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onder "risicokapitaal" moeten alle (positieve) risicokapitalen worden meegeteld (deelnemers en gewezen deelnemers), - onder "arbeidsongeschiktheidspensioen" valt ook de premievrij te stellen pensioenopbouw als gevolg van arbeidsongeschiktheid. <p>De bijlage bij deze aanwijzingen bevat een sjabloon dat als hulpmiddel bij de berekening kan dienen. De regels in het Besluit zijn echter doorslaggevend.</p>
090	010	Beleidsdekkingsgraad (%)	Het fonds rapporteert de beleidsdekkingsgraad als het voortschrijdende gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met onderstaande definitie van dekkingsgraad. Fondsen die zijn vrijgesteld van maandrapportages kunnen de beleidsdekkingsgraad gelijk stellen aan de aanwezige dekkingsgraad op balansdatum.
100	010	Dekkingsgraad (%)	<p>De dekkingsgraad wordt berekend uit de aanwezige solvabiliteit, technische voorzieningen voor risico fonds, technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract en technische voorzieningen voor risico deelnemers. Het bedrag van de aanwezige solvabiliteit wordt gedeeld door de totale technische voorzieningen. Bij de uitkomst van deze deling wordt 1 opgeteld en vervolgens met 100% vermenigvuldigd. Zie de formule hieronder.</p> $Dekkingsgraad = 1 + \frac{Aanwezige\ solvabiliteit}{TV\ voor\ risico\ fonds + TV\ afgedekt\ door\ garantiecontract + TV\ voor\ risico\ deelnemers} \times 100\%$
110	010	Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijke mix	Hierbij wordt de feitelijke toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo kwartaal (op basis van standaardmodel) in evenwichtssituatie gedeeld door de som van de technische voorzieningen voor risico fonds, technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract en technische voorzieningen voor risico deelnemers, plus 100%.

120	010	Vereiste dekkingsgraad (%) strategische mix	Hierbij wordt de strategische toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo kwartaal (op basis van standaardmodel) in evenwichtssituatie gedeeld door de som van de technische voorzieningen voor risico fonds, technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract en technische voorzieningen voor risico deelnemers, plus 100%.
130	010	Minimaal vereiste dekkingsgraad (%)	Het fonds rapporteert de minimaal vereiste dekkingsgraad per jaareinde. Hierbij wordt het minimaal vereist eigen vermogen conform artikel 11 van het Besluit FTK (zie ook regel 080) gedeeld door de som van de technische voorzieningen voor risico fonds, technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract en technische voorzieningen voor risico deelnemers, plus 100%.
140	010	Reële dekkingsgraad (%)	<p>Het fonds rapporteert de reële dekkingsgraad zoals bedoeld in artikel 7 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepsregeling per jaareinde. <u>NB de berekening van de reële dekkingsgraad ultimo 2019 moet worden gebaseerd op de parameters die zijn ingevoerd per 1/1/2020. Dus een groeivoet van het prijsindexcijfer van 1,9% en een discontovoet van 5,6%.</u> Hieronder een voorbeeld voor de berekening van de reële dekkingsgraad.</p> <p><i>Voorbeeld</i> Stel een pensioenfondsen heeft een beleidsdekkingsgraad van 100%. Bij een beleidsdekkingsgraad van 130% kan dit fonds volledige toeslag op basis van prijsinflatie verlenen. De reële dekkingsgraad van dit fonds is dan: $\frac{100,0\%}{130,0\%} = 76,9\%$</p> <p>Voor pensioenfondsen die (gedeeltelijk) herverzekerd zijn, verplichtingen voor risico deelnemer hebben of met onvoorwaardelijke toeslagverlening gelden de volgende berekeningswijzen:</p> <p>1. Volledig herverzekerde fondsen Volledig herverzekerde fondsen moeten de reële dekkingsgraad op dezelfde manier berekenen als fondsen met technische voorzieningen voor risico van het fonds. Dit houdt in dat zij voor de berekening van de reële dekkingsgraad ook "de beleidsdekkingsgraad die is vereist voor voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer" moeten vaststellen. Deze berekening komt uit artikel 137 van de Pensioenwet. NB de genoemde beleidsdekkingsgraad moet worden berekend per ultimo boekjaar, dus niet gemiddeld over 12 maanden.</p> <p>2. Deels herverzekerde fondsen</p>

		<p>Omdat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen wel of niet herverzekerd zijn (zie volledig herverzekerde fondsen) kan de berekening worden gemaakt alsof er geen sprake is van herverzekering. Voor de berekening van "de beleidsdekkingsgraad die is vereist voor voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer" moet worden gerekend met een ondergrens van 110% voor het gehele fonds, ook al heeft het een vrijstelling om al bij een lagere ondergrens toeslag te verlenen.</p> <p>3. Fondsen met uitsluitend verplichtingen voor risico deelnemer Deze fondsen hoeven geen reële dekkingsgraad te rapporteren aan DNB.</p> <p>4. Fondsen met deels verplichtingen voor risico deelnemer Voor het gedeelte verplichtingen voor risico deelnemer is het niet mogelijk een reële dekkingsgraad te berekenen. Om voor het gehele fonds toch een reële dekkingsgraad te kunnen bepalen moet de reële dekkingsgraad voor het gedeelte verplichtingen voor risico deelnemer op 100% worden gesteld.</p> <p>5. Fondsen met onvoorwaardelijke toeslagverlening Voor regelingen met onvoorwaardelijke toeslagverlening moet de reële dekkingsgraad als volgt worden berekend: De beleidsdekkingsgraad moet eerst worden herrekend zonder in de voorziening rekening te houden met de onvoorwaardelijke toeslag. Deze herrekende beleidsdekkingsgraad wordt vervolgens gedeeld door de beleidsdekkingsgraad die is vereist voor voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer.</p>
--	--	--

Tabel J502-1: Toetswaarde solvabiliteit standaardmodel en partieel intern model**Inleiding**

Het fonds houdt bij de berekening van het vereist eigen vermogen rekening met de bepalingen in artikel 24 tot en met 26 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en bijlage 3 bij deze regeling. Voor een toelichting op de berekening verwijzen wij daarnaast naar Open Boek Toezicht op <http://www.toezicht.dnb.nl/2/50-202138.jsp> en de onderliggende pagina's.

De toetswaarde solvabiliteit in tabel J502-1 is gedefinieerd als de afname van het vermogen als gevolg van het optreden van de verschillende stress scenario's. Het pensioenfonds geeft in de tabel voor elk van de risicofactoren S1 tot en met S6 en S10 aan wat het effect van de schok is op de solvabiliteit. De gerapporteerde uitkomst is steeds gelijk aan de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de schok in de betreffende risicofactor en wordt gerapporteerd als positief getal. Met toepassing van de "wortelformule" worden de scenario's samengevoegd. In tabellen J502-2 en J502-3 worden aanvullende aandachtspunten en toelichtingen bij de berekening gevraagd.

De toetswaarden worden zowel berekend vanuit de initiële positie (kolommen 020 en 040 "initieel") als vanuit de evenwichtspositie (kolommen 030 en 050 "evenwicht"). Bij de evenwichtspositie wordt verondersteld dat de aanwezige middelen zodanig zijn dat de aanwezige solvabiliteit precies gelijk is aan de toetswaarde solvabiliteit. Deze berekening vergt een iteratief proces. De bedragen onder "initieel" zijn de uitkomst van de eerste stap van het iteratieve proces om tot de evenwichtspositie te komen. De initiële toetswaarde en de toetswaarde in evenwicht worden zowel berekend op basis van de feitelijke beleggingsmix (actuele allocatie en actuele mate van renteafdekking) als op basis van het strategische beleggingsbeleid (normallocatie en strategische mate van renteafdekking), zoals dat is vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het fonds.

Het pensioenfonds neemt alle balansposten (dus ook vorderingen en schulden, alsmede de balansposten voor risico deelnemers) integraal mee in de toets. De schokken brengen bij deze extra balansposten hoogstwaarschijnlijk hetzelfde effect teweeg bij activa en passiva, zodat de impact hiervan op de solvabiliteit niet materieel is. Als er sprake is van garanties afgegeven door het pensioenfonds, dan is er mogelijk wel sprake van een materiële impact. Een voorbeeld hiervan is een pensioenfonds dat een aanvullende pensioenregeling voor risico deelnemers uitvoert en een rendementsgarantie afgeeft op de inleg.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Welk model gebruikt u bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen?	Het fonds geeft aan of voor de berekening van het vereist eigen vermogen gebruik wordt gemaakt van het standaardmodel, het standaardmodel aangevuld met een partieel intern model of van een intern model. Het fonds kiest voor standaardmodel aangevuld met een partieel intern model indien het fonds gebruik maakt van één of meer partieel interne modellen, zoals bedoeld in artikel 26 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.
020 en 030	010	Is S1 renterisico "feitelijk" gebaseerd op een rentestijging of daling?	Voor het bepalen van het S1 Renterisico worden beleggingen en verplichtingen opnieuw gewaardeerd tegen de geschokte rentecurves; een stijging en daling van de rentecurve. Het renterisico wordt vervolgens bepaald aan de hand van het voor het fonds in termen van netto verlies meest negatieve scenario. Op regel 020 en 030 geeft het fonds voor

			<p>zowel de berekening op basis van de feitelijke beleggingsmix als voor de berekening op basis van de strategische beleggingsmix aan of het meest negatieve scenario is gebaseerd op een rentestijging of rentedaling. De correlaties die worden gebruikt dienen te worden om de toetswaarde solvabiliteit te berekenen zijn afhankelijk van deze keuze.</p>
040 t/m 100	020 t/m 050	S1 Renterisico	<p>Het fonds rapporteert op regels 040 t/m 090 de impact van de renteschok op de betreffende categorieën. Hierbij wordt uitgegaan van het op regel 020 en 030 gekozen rentescenario. Een waardestijging van een categorie wordt als positief getal gerapporteerd en een waardedaling als negatief getal.</p> <p>Het totaal renterisico op regel 100 is gelijk aan de absolute waardedaling van het eigen vermogen als gevolg van de schok in de rente en wordt gerapporteerd als een positief getal.</p> <p>Het is belangrijk dat de berekeningsmethode van het pensioenfonds aansluit op de karakteristieken van de beleggingen. Het fonds berekent de waardeverandering als gevolg van de renteschok door op de daadwerkelijke (alle verwachte) kasstromen per looptijd de relevante renteschok voor elke afzonderlijke looptijd op de bij die looptijd horende kasstroom toe te passen. Bijzondere aandacht is onder meer nodig in het geval van (embedded) optionaliteiten, complexe derivatenconstructies en gestructureerde producten. De omvang van de kasstromen kan dan bijvoorbeeld afhankelijk zijn van de rentestand. In de doorrekening van de stress scenario's moet de impact van deze veranderingen worden meegenomen bij de waardering.</p> <p>Het fonds verstrekt op regel 010 in tabel J502-3 een beschrijving van de berekening van het renterisico.</p>
110 t/m 150	020 t/m 050	S2 Aandelen- en vastgoed risico	<p>Het fonds rapporteert de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de risicoscenario's voor aandelen ontwikkelde markten (inclusief beursgenoteerd vastgoed), aandelen opkomende markten, niet-beursgenoteerde aandelen en niet-beursgenoteerd vastgoed. Het totaal aandelen- en vastgoed risico wordt berekend door middel van een wortelformule en gerapporteerd op regel 150. Het risico dat voortvloeit uit actief beheer binnen de beleggingen in zakelijke waarden wordt gerapporteerd onder S10 actief beheer risico op regel 270.</p> <p>Het fonds verstrekt op regel 020 in tabel J502-3 toelichting op de invloed van eventuele derivaten op de uitkomst na de schok.</p>

160 t/m 180	020 t/m 050	S3 Valutarisico	<p>Het fonds rapporteert de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de risicoscenario's voor valuta in ontwikkelde markten en in opkomende markten . Het totaal valutarisico wordt berekend door middel van een wortelformule en gerapporteerd op regel 180 (als positief getal).</p> <p>Het fonds geeft op regel 030 in tabel J502-3 een toelichting op onder meer de berekening en het effect van eventuele derivaten op de uitkomst na de schok.</p>
190	020 t/m 050	S4 Grondstoffenrisico	<p>Het fonds rapporteert de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de schok in S4 grondstoffenrisico (als positief getal).</p> <p>Het fonds geeft op regel 040 in tabel J502-3 een toelichting op onder meer de berekening en het effect van eventuele derivaten op de uitkomst na de schok.</p>
200 t/m 220	020 t/m 050	S5 Kredietrisico	<p>Het fonds rapporteert de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de schok in S5 kredietrisico (als positief getal).</p> <p>Het fonds geeft op regel 050 in tabel J502-3 een toelichting op de berekening van S5 kredietrisico.</p>
230 t/m 260	020 t/m 050	S6 Verzekeringstechnisch risico	<p>Het fonds rapporteert het verzekeringstechnisch risico en de drie onderliggende factoren, zijnde het 1-jaars procesrisico en de voor de gehele looptijd geldende trendsterfte-onzekerheid (TSO) en de negatieve stochastische afwijking (NSA). De gerapporteerde uitkomst is steeds gelijk aan de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de schok en wordt gerapporteerd als positief getal.</p> <p>Het fonds geeft op regel 060 in tabel J502-3 een toelichting op de berekening van het verzekeringstechnisch risico.</p>
270	020 t/m 050	S10 Actief beheer risico	<p>Het fonds rapporteert de absolute waardedaling van het vermogen als gevolg van de schok in S10 Actief beheer risico (als positief getal).</p> <p>Het fonds geeft op regel 070 in tabel J502-3 een toelichting op de berekening van het actief beheer risico.</p>
280	020 t/m 050	Overig risico	<p>Indien het fonds hier overige risico's rapporteert dan licht het fonds deze toe op regel 080 in tabel J502-3.</p>

290	020 t/m 050	Toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo verslagjaar op basis van standaardmodel	Het fonds rapporteert de toetswaarde solvabiliteit op basis van het standaardmodel (exclusief partieel intern model) met behulp van de wortelformule.
300	020 t/m 050	Uitkomst partieel intern model	Wanneer het fonds op regel 010 kolom 010 heeft aangegeven gebruik te maken van één of meer partieel interne modellen zoals bedoeld in artikel 26 Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, dan rapporteert het fonds de uitkomst hiervan. Het partieel intern model wordt toegelicht op regel 090 in tabel J502-3.
310	020 t/m 050	Toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo verslagjaar inclusief partieel intern model	Wanneer het fonds gebruik maakt van één of meer partieel interne modellen dan rapporteert het fonds hier de toetswaarde solvabiliteit inclusief het partieel intern model. De aggregatie van het standaardmodel en het partieel intern model wordt toegelicht op regel 090 in tabel J502-3.

Tabel J502-2: Aanvullende informatie risicofactoren

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 050	010	Modified duration	<p>Het fonds rapporteert de modified duration van de technische voorzieningen, de vastrentende waarden exclusief en inclusief derivaten, het vreemd vermogen en de totale beleggingen inclusief derivaten. Onder vreemd vermogen worden andere voorzieningen, achtergestelde leningen en langlopende overige verplichtingen verstaan.</p> <p>De modified duration geeft de rentegevoeligheid van de beleggingen of technische voorzieningen voor kleine veranderingen van de rentecurve weer. De modified durations dienen te worden berekend volgens de instructies bij tabel K203.</p>
060	020	Risicoscenario niet-beurgenoteerd vastgoed na correctie voor leverage	Het risicoscenario voor niet-beurgenoteerd indirect vastgoed wordt gebaseerd op het risicoscenario van -15% voor direct vastgoed, waarbij een correctie wordt toegepast voor de mate van financiering met vreemd vermogen. Wanneer het fonds belegt in niet-beurgenoteerd indirect vastgoed rapporteert het fonds hier het risicoscenario na deze correctie voor leverage (percentage) en licht het fonds deze toe op regel 020 in tabel J502-3.
070 t/m 120	030	Specificatie valutarisico	Het risicoscenario voor valutarisico maakt onderscheid tussen valuta in ontwikkelde markten en valuta in opkomende markten. Het pensioenfonds rapporteert zowel voor beleggingen voor risico pensioenfonds in ontwikkelde markten als voor beleggingen voor risico pensioenfonds in opkomende markten de waarde van de beleggingen in niet-Eurozone (regels 070 en 100), als de daarvan afgedekte waarde (regels 080 en 110). Op regels 090 en 120 rapporteert het fonds de hieruit volgende netto risicoposities.
130 t/m 190	040 en 050	Marktwaaarde VRW (excl. derivaten) en spread duration	Het fonds geeft op regel 130 t/m 190 een specificatie van de marktwaaarde en spread duration per credit rating klasse van de vastrentende waarden (exclusief derivaten). Voor een toelichting op de credit rating klassen en de berekening van de spread duration verwijzen wij naar de aanwijzingen bij tabel K203.

Tabel J502-3: Toelichtingen toetswaarde solvabiliteit

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting bij berekening S1 renterisico	Het fonds verstrekt in de toelichting een beschrijving van de berekening van het renterisico, waarbij wordt ingegaan op eventuele aannames. Bijzondere aandacht is onder meer nodig in het geval van (embedded) optionaliteiten, complexe derivatenconstructies en gestructureerde producten.
020	010	Toelichting bij berekening S2 zakelijke waardenrisico	Het fonds verstrekt hier informatie over de berekening van S2 zakelijke waardenrisico. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op de invloed van eventuele derivaten op de uitkomst na de schok. Deze informatie is noodzakelijk omdat door het gebruik van derivaten sprake kan zijn van niet-lineaire effecten op de balansposities. De uitkomst kan daardoor afwijken van een berekening waarbij als zakelijke-waardenschok enkel een percentage wordt losgelaten op een bedrag. Daarnaast worden eventuele aannames toegelicht. Daarnaast geeft het fonds een toelichting op het risicoscenario voor niet-beursgenoteerd indirect vastgoed na correctie voor leverage.
030	010	Toelichting bij berekening S3 valutarisico	Het fonds geeft hier een toelichting op onder meer de berekening en het effect van eventuele derivaten en worden eventuele aannames toegelicht.
040	010	Toelichting bij berekening S4 grondstoffenrisico	Het fonds geeft hier een toelichting op onder meer de berekening en het effect van eventuele derivaten en worden eventuele aannames toegelicht.
050	010	Toelichting bij berekening S5 kredietrisico	Het fonds geeft een toelichting op de berekening van S5 kredietrisico, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op eventuele aannames.
060	010	Toelichting bij berekening S6 verzekeringstechnisch risico	Het fonds geeft in deze toelichting aan hoe de drie onderdelen van het verzekeringstechnisch risico (1-jaars procesrisico, TSO, NSA) zijn bepaald. Daarnaast licht het fonds de gekozen methodiek om op basis van deze drie elementen tot een totaalwaarde te komen toe.
070	010	Toelichting bij berekening S10 actief beheer risico	Het fonds geeft in de toelichting aan hoe de omvang van het actief beheer risico is bepaald. Wanneer het actief beheer risico is bepaald op basis van de tracking error dan wordt de hoogte van de tracking error in de toelichting benoemd.

080	010	Toelichting bij berekening overig risico	Het fonds geeft in de toelichting aan waaruit het gerapporteerde overig risico bestaat en hoe de omvang van het overig risico is bepaald.
090	010	Toelichting bij gebruik partieel intern model	Het fonds specificeert in de toelichting welke onderliggende risicofactoren en risicoscenario's zijn gebruikt. Indien van toepassing wordt een nadere (cijfermatige) uitsplitsing gegeven van de subtotalen die ten grondslag liggen aan het totaalbedrag. Daarnaast licht het fonds toe hoe de uitkomst van het standaardmodel en het partieel intern model zijn geaggregeerd.

Tabel J503: Toetswaarde intern model

In te vullen door:	Uitsluitend pensioenfondsen die toestemming hebben voor het toepassen van een intern model
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo verslagjaar op basis van het intern model	Het pensioenfonds dat een intern model toepast rapporteert hier de toetswaarde solvabiliteit in de evenwichtssituatie op basis van de <i>feitelijke</i> beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar.
020	010	Vereist eigen vermogen in evenwichtssituatie	Het pensioenfonds dat een intern model toepast rapporteert hier de toetswaarde solvabiliteit in de evenwichtssituatie op basis van de <i>strategische</i> beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar.
030	010	Toelichting bij gebruik intern model	Het pensioenfonds licht de berekeningen van de toetswaarde solvabiliteit (initieel en in de evenwichtssituatie toe of voegt de toelichting als bijlage toe. Het pensioenfonds besteedt daarbij in ieder geval aandacht aan: <ul style="list-style-type: none"> - De risicofactoren die het meest bepalend zijn voor de uitkomst; - De aannames en parameterwaarden die het pensioenfonds als input hanteert; - De aanpassingen van de aannames en parameterwaarden ten opzichte van die van de vorige rapportage en de oorzaak van deze aanpassing. - Een toelichting op significante verschillen in de uitkomsten ten opzichte van vorige rapportages, zo mogelijk onderbouwd met een analyse.

Tabelgroep TG-JS12: Grondslagen technische voorzieningen

Tabel	J601-1	Nominale (niet verdisconteerde) kasstromen voor risico fonds
Tabel	J601-2	Modified duration en technische voorzieningen
Tabel	J601-3	Overlevingskansstelsel
Tabel	J601-4	Gehanteerde tabel voor de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren
Tabel	J601-5	Grondslagen technische voorzieningen risico fonds

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico fonds
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Het pensioenfonds verschaft in deze tabelgroep informatie over de actuariële grondslagen en methoden voor het vaststellen van de technische voorzieningen voor risico van het fonds. Daarnaast geeft het fonds inzicht in de nominale kasstromen van de technische voorzieningen.

Tabel J601-1: Nominale (niet-verdisconteerde) kasstromen voor risico fonds

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 1200	010 t/m 040	Nominale (niet verdisconteerde) kasstromen	<p>Het fonds geeft een overzicht van de nominale kasstromen ultimo verslagjaar voor het gehele fonds (kolom 040) en uitgesplitst naar actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (kolom 010 t/m 030). Hierbij wordt geen rekening gehouden met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten (netto niet verdisconteerde kasstromen).</p> <p>Verdiscontering van de onder deze vraag verantwoorde kasstromen met de rentetermijnstructuur per jaareinde van het verslagjaar geeft – eventueel na vermeerdering in verband met overige onderdelen van de technische voorzieningen, zoals een opslag voor toekomstige uitvoeringskosten – de omvang van de technische voorzieningen voor de betreffende groep deelnemers.</p>

Tabel J601-2: Modified duration en technische voorzieningen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 050	010	Technische voorzieningen risico fonds	<p>Het fonds vermeldt de omvang van de technische voorzieningen voor risico fonds ultimo verslagjaar uitgesplitst naar actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden op regel 010 t/m 030.</p> <p>Het fonds vermeldt op regel 040 de omvang van de overige onderdelen van de technische voorzieningen voor risico fonds (als totaalbedrag). Dit zijn bijvoorbeeld voorzieningen voor toekomstige uitvoeringskosten en/of technische voorzieningen in verband met arbeidsongeschiktheid.</p> <p>De totale omvang van de technische voorzieningen voor risico fonds op regel 050 dient aan te sluiten bij het bedrag dat in de balans is opgegeven.</p>
010 t/m 030 en 050	020	Modified duration technische voorzieningen risico fonds	<p>Het fonds rapporteert de modified duration van de technische voorzieningen voor risico fonds, op totaalniveau en uitgesplitst naar actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.</p> <p>De modified duration van de technische voorzieningen wordt bepaald door de rentecurve met 1 basispunt te schokken. De waardeverandering van deze schok dient vervolgens met 100 vermenigvuldigd te worden.</p>
040	030	Toelichting overige onderdelen technische voorzieningen voor risico fonds	Het fonds geeft hier een toelichting op de samenstelling van de overige onderdelen van de technische voorzieningen voor risico fonds.

Tabel J601-3: Overlevingskansstelsel

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Gehanteerde overlevingstafel	Het fonds vermeldt de gehanteerde overlevingstafel. Het fonds maakt hiertoe een keuze uit de aangeboden mogelijkheden. Veelal zijn de sterftegrondblagen gebaseerd op een landelijke overlevingstafel in combinatie met een correctie voor het verschil tussen de verwachte sterfte van de pensioenfondspopulatie en de verwachte sterfte van de gehele Nederlandse bevolking. In dat geval vermeldt het fonds hier de landelijke overlevingstafel. De fonds specifieke correctie op de sterftekansen wordt verderop gerapporteerd.
020	010	Startjaar overlevingstafel	Het fonds rapporteert het startjaar van de gehanteerde overlevingstafel.
030 t/m 040	010	Leeftijdscorrectie man / vrouw	Het fonds geeft in hele jaren de leeftijdscorrectie voor mannen en vrouwen.
050	010	Welke overlevingstafel wordt door het pensioenfonds gehanteerd?	Indien het pensioenfonds bij de gehanteerde overlevingstafel (regel 010) "Anders" geeft gerapporteerd, dan geeft het fonds hier een toelichting op de gehanteerde overlevingstafel.
060	010	Wordt er gebruik gemaakt van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de sterftekansen?	Het fonds geeft hier aan of het gebruik maakt van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de sterftekansen uit de op rij 010 vermelde landelijke overlevingstafel. Als het fonds deze vraag met "Ja" beantwoord dan geeft het fonds op regel 070 t/m 120 een nadere toelichting op de gehanteerde correctiefactoren en het bijbehorende effect op de voorziening. De gehanteerde correctiefactoren worden gerapporteerd in tabel J601-4.
070	010	(Indicatief) effect leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de technische voorziening voor risico fonds (%)	Het fonds geeft hier een indicatie van het effect van het gebruik van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de technische voorziening voor risico fonds. Hierbij wordt de voorziening inclusief leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de sterftekansen gedeeld op de voorziening waarbij geen correctie op de landelijke overlevingstafel is toegepast.
080	010	Wanneer zijn de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren voor het laatst gewijzigd (JJJJ.MM.DD)?	Het fonds geeft hier aan op welke datum de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren voor het laatst zijn gewijzigd.
090	010	Om welke reden heeft de laatste wijziging van de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren plaatsgevonden?	Het fonds licht hier toe om welke reden de laatste wijziging van de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren heeft plaatsgevonden. Tevens geeft het fonds

			aan wanneer er voor het laatst onderzoek is gedaan naar de passendheid van de correctiefactoren.
100	010	Door welk adviesbureau/uitvoerder zijn de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren vastgesteld?	Hier geeft het fonds aan door welk adviesbureau/uitvoerder de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren zijn vastgesteld.
110	010	Maakt u gebruik van een standaardtabel van een advieskantoor/uitvoerder zonder fondsspecifieke aanpassingen?	<p>Als het fonds gebruikt maakt van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren, dan geeft het op deze regel aan of gebruik wordt gemaakt van een generieke tabel van een advieskantoor/uitvoerder zonder fondsspecifieke aanpassingen.</p> <p>Deze regel dient alleen met 'Ja' te worden beantwoord als het fonds gebruik maakt van een generieke correctietabel van een advieskantoor/uitvoerder zonder dat hier op basis van fondsspecifieke waarnemingen of overwegingen aanpassingen op gemaakt zijn. In de volgende situaties dient in ieder geval met 'Nee' te worden beantwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De correctietabel is gebaseerd op fondsspecifieke waarnemingen - De correctietabel is gebaseerd op waarnemingen bij een ander fonds - De generieke correctietabel van een advieskantoor/uitvoerder is op basis van fonds- of branchespecifieke waarnemingen verhoogd of verlaagd met een bepaalde schaalfactor - De generieke correctietabel wordt voor of vanaf bepaalde leeftijden niet toegepast <p>Indien de afwijking van de generieke tabellen zich beperkt tot de wijze waarop de sterftekansen voor medeverzekerden worden gecorrigeerd, dan kan deze vraag met 'Ja' worden beantwoord.</p>
120	010	Van welke standaardtabel maakt u gebruik?	Indien gebruik gemaakt wordt van een standaardtabel van een advieskantoor/uitvoerder dan geeft het fonds hier aan van welke standaardtabel gebruik wordt gemaakt.
130	010	Worden de tabellen man/vrouw ook gehanteerd voor de medeverzekerde?	Het fonds geeft aan of voor medeverzekerden dezelfde correctietabellen man/vrouw worden gebruikt als voor hoofdverzekerden. Onder medeverzekerde wordt in deze context verstaan: de partner van de hoofdverzekerde die aanspraak heeft op het (latent of ingegaan) partnerpensioen na overlijden van de hoofdverzekerde.

140	010	Toelichting op de wijze waarop de sterftetekansen voor medeverzekerden worden gecorrigeerd.	Als voor medeverzekerden niet dezelfde correctietabellen man/vrouw worden gebruikt als voor hoofdverzekerden, dan geeft het fonds hier een toelichting op het verschil tussen de wijze waarop voor hoofd- en medeverzekerden wordt gecorrigeerd. Indien het voor de duidelijkheid en volledigheid nodig is om de correctiefactoren te vermelden, dan kan worden volstaan met de correctiefactoren man/vrouw op leeftijd 65, 75, 85 en 90.
150	010	Toelichting op de wijze waarop de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren man/vrouw zijn vastgesteld	Het fonds geeft hier een toelichting op de gehanteerde correctietabel man/vrouw. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> - de methode op basis waarvan de tabellen zijn vastgesteld - de gehanteerde brondata - de waarnemingsperiode (indien van toepassing) - het verslagjaar waarin de tabellen voor het laatst zijn vastgesteld - het verslagjaar waarin de tabellen opnieuw zullen worden vastgesteld (indien bekend).
160	010	Toelichting op de opslag technische voorzieningen vanwege sterftetrend, anders dan reeds bevat in de sterftegrondslagen	Het fonds geeft aan of er sprake is van een opslag in de technische voorzieningen vanwege de sterftetrend anders dan al is meegenomen in de sterftegrondslagen, of om andere redenen. Een voorbeeld hiervan is de situatie waarin het fonds de technische voorzieningen (al dan niet tijdelijk) verhoogt met een percentage, vooruitlopend op de (mogelijke) toekomstige aanpassing van de grondslagen. Het fonds geeft de opslag als percentage of bedrag en geeft een toelichting.
170	010	Toelichting op de gehuwdheidsfrequenties	Het fonds geeft een toelichting op de gehanteerde partnerfrequenties bij de vaststelling van de technische voorzieningen. Er kan worden volstaan met een toelichting op een generieke tabel of een beschrijving van de fondsspecifieke tabel.

Tabel J601-4: Gehanteerde tabel voor de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 810	010 t/m 020	Correctiefactor man / vrouw	Indien gebruik gemaakt wordt van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren, dan vult het fonds hier de gehanteerde correctiefactor voor mannen en vrouwen in. De correctiefactor wordt weergegeven in percentages (2 decimalen nauwkeurig), waarbij 1,00 aangeeft dat er geen correctie is op de sterftetekans uit de landelijke sterftetabel.

Tabel J601-5: Grondslagen technische voorzieningen risico fonds

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Voorziening toekomstige uitvoeringskosten primo verslagjaar	Het fonds vermeldt de omvang van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten aan het begin van het verslagjaar.
020	010	Toevoeging vanwege opslag toekomstige uitvoeringskosten in de premie	Het fonds vermeldt de toevoeging vanwege opslag toekomstige uitvoeringskosten in de premie.
030	010	Onttrekking vanwege dekking uitvoeringskosten in het verslagjaar	Het fonds vermeldt de onttrekking vanwege dekking uitvoeringskosten in het verslagjaar.
040	010	Overige mutaties (graag toelichten)	Het fonds vermeldt overige mutaties in het verloop van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten.
050	010	Voorziening toekomstige uitvoeringskosten ultimo verslagjaar	Het fonds vermeldt de omvang van de voorziening toekomstige uitvoeringskosten per ultimo verslagjaar.
060	010	Toelichting op bepaling kostenvoorziening uitvoeringskosten.	<p>Het fonds geeft een toelichting op de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de wijze waarop de omvang van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten is vastgesteld - de wijze waarop middelen aan deze voorziening worden toegevoegd - de wijze waarop middelen aan deze voorziening worden onttrokken - eventuele overige mutaties zoals gerapporteerd in regel 040 <p>Indien er sprake is van meerdere voorzieningen voor toekomstige uitvoeringskosten, dan geeft het fonds een toelichting op de afzonderlijke voorzieningen, en de bijbehorende bedragen.</p>
070	010	Welke vormen van arbeidsongeschiktheidsrisico worden afgedekt voor eigen rekening	Het fonds geeft aan welke vormen van arbeidsongeschiktheidsrisico worden afgedekt voor eigen rekening. Er is ook sprake van 'eigen rekening' indien het risico deels herverzekerd is, bijvoorbeeld via een stop-loss verzekering.

080	010	Hoe wordt in de voorziening rekening gehouden met arbeidsongeschiktheid?	Het fonds geeft een toelichting op de wijze waarop bij de vaststelling van de technische voorzieningen rekening is gehouden met de vormen van arbeidsongeschiktheidsrisico die worden afgedekt voor eigen rekening. Hierbij wordt ook toegelicht hoe er rekening wordt gehouden met zieke deelnemers die nog niet arbeidsongeschikt zijn gemeld of waarvan de status nog onduidelijk is (IBNR, Incurred But Not Reported of IBNER, Incurred But Not Enough Reported).
090	010	Welk bedrag is voor arbeidsongeschiktheid opgenomen in de technische voorziening?	Het fonds vermeldt het bedrag dat in de technische voorzieningen is opgenomen voor de vormen van arbeidsongeschiktheidsrisico die worden afgedekt voor eigen rekening.
100	010	Wordt in de technische voorziening rekening gehouden met toekomstige toeslagverlening?	Het fonds geeft aan of in de technische voorziening een bedrag voor toekomstige toeslagen is opgenomen. Deze voorziening hoeft niet het gehele fonds te betreffen, maar kan bijvoorbeeld ook alleen van toepassing zijn op een specifieke deelnemersgroep met een recht op een onvoorwaardelijke toeslagverlening.
110	010	Hoe is de voorziening voor toeslagverlening bepaald?	Indien in de technische voorziening rekening wordt gehouden met toekomstige toeslagverlening, dan geeft het fonds hier een toelichting op hoe deze voorziening is bepaald.
120	010	Is in de voorziening ultimo verslagjaar rekening gehouden met een verhoging (toeslag) van de aanspraken en rechten na balansdatum?	Het fonds geeft aan of in de technische voorziening ultimo verslagjaar rekening is gehouden met een verhoging (toeslag) van de aanspraken en rechten na balansdatum. Deze vraag betreft toeslagbesluiten, zoals gerapporteerd in tabel J604A, waarvan de besluitvorming voor balansdatum heeft plaatsgevonden en de ingangsdatum van de toeslagverlening na balansdatum ligt.
130	010	Welk bedrag is hiervoor opgenomen in de technische voorziening?	Indien in de technische voorziening rekening is gehouden met een verhoging van de aanspraken en rechten na balansdatum, dan meldt het fonds het bijbehorende bedrag dat vanwege de toeslagverlening aan de technische voorziening is toegevoegd.
140	010	Is in de voorziening ultimo verslagjaar rekening gehouden met een verlaging (korting) van de aanspraken en rechten na balansdatum?	Het fonds geeft aan of in de technische voorziening ultimo verslagjaar rekening is gehouden met een verlaging (korting) van de aanspraken en rechten na balansdatum. Deze vraag betreft kortingsbesluiten, zoals gerapporteerd in tabel J604A, waarvan de besluitvorming voor balansdatum heeft plaatsgevonden en de effectuering van de korting na balansdatum ligt. Daarnaast kan het hierbij ook gaan om onvoorwaardelijke kortingsbesluiten die ná balansdatum zijn genomen op grond van een dekkingstekort per balansdatum.

150	010	Welk bedrag is hiervoor onttrokken aan de technische voorziening?	Indien in de technische voorziening rekening is gehouden met een korting van aanspraken en rechten na balansdatum, dan vermeldt het fonds hier het bedrag waarmee de technische voorziening vanwege de korting is verlaagd.
160	010	Toelichting op bepaling voorziening toeslagverlening.	Hier kan het fonds indien nodig een nadere toelichting geven op de wijze waarop de toeslagverlening dan wel korting is verwerkt in de technische voorziening.
170	010	Zijn de grondslagen voor de technische voorziening gewijzigd?	Het fonds geeft aan of de grondslagen voor de vaststelling van de technische voorzieningen in het verslagjaar zijn gewijzigd. Indien deze vraag met "Ja" wordt beantwoord dan geeft het fonds een toelichting op de volgende regel. Let op: deze vraag gaat over het geheel aan grondslagen voor de vaststelling van de technische voorzieningen (waaronder sterfte, gehuwdheidsfrequentie, kosten, arbeidsongeschiktheid en toeslagen).
180	010	Toelichting op de wijziging van de grondslagen technische voorziening	Hier geeft het fonds een toelichting op de grondslagen die in het verslagjaar zijn gewijzigd en geeft aan wat de gevolgen hiervan zijn voor de omvang van de technische voorziening.
190	010	Welke bijzonderheden zijn verder nog relevant met betrekking tot de voorzieningen?	Het fonds geeft een toelichting op de overige bijzonderheden die relevant zijn met betrekking tot de grondslagen voor het vaststellen van de technische voorzieningen.

Tabelgroep TG-JS13: Premiespecificatie garantiecontracten

Tabel	J603	Premiespecificatie garantiecontract
-------	------	-------------------------------------

In te vullen door:	Uitsluitend pensioenfondsen die één of meer garantiecontract(en) met een herverzekeraar zijn aangegaan
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Voor pensioenfondsen met een garantiecontract gelden eveneens de voorschriften over de kostendeckende premie. Daarom verstrekt het pensioenfonds met een garantiecontract in deze tabel informatie over de opbouw van de premie, die het fonds met betrekking tot het verslagjaar aan de herverzekeraar heeft betaald.

Tabel J603: Premiespecificatie garantiecontract

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 030	010	Feitelijk betaalde premie en resultaatgerelateerde korting	Het fonds rapporteert de feitelijk betaalde premie op regel 020. Op regel 010 geeft het fonds aan of in het verslagjaar al dan niet een resultaat gerelateerde korting is verleend (ja/nee). In het geval van een resultaat gerelateerde korting rapporteert het fonds deze op regel 030. Het fonds hoeft daarbij niet te corrigeren voor een administratiekostenkorting, die de herverzekeraar bijvoorbeeld heeft verstrekt in verband met de omvang van het contract.
040 t/m 100	010	Onderverdeling bruto premie	<p>Het fonds rapporteert de bruto premie op regel 040 en splitst deze uit naar de verschillende onderdelen waarop deze betrekking heeft op regels 050 t/m 100.</p> <p>Het fonds specificeert garantiepremie en/of administratiekosten alleen indien de verzekeraar deze separaat in rekening heeft gebracht door de herverzekeraar. Indien de kostenopslagen een integraal onderdeel vormen van het gehanteerde tarief verwerkt het pensioenfonds de kosten als onderdeel van de bruto premie voor opbouw, toeslagverlening etc.</p> <p>Op regel 090 geeft het pensioenfonds aan welk deel van de bruto premie betrekking heeft op het saldo van de in- en uitgaande waardeoverdrachten. De tarieven, die de herverzekeraar hanteert, wijken in de regel af van de wettelijke grondslagen voor waardeoverdracht. Het fonds zal ofwel een aanvullende premie verschuldigd zijn ofwel er zal sprake zijn van vrijval van waarde bij waardeoverdracht. Voor zover deze aanvullende premie en vrijval van waarden in de feitelijk betaalde herverzekeringspremie verwerkt zijn wordt dat hier gespecificeerd. Voor zover het pensioenfonds en de herverzekeraar de aanvullende premie en de vrijval van waarden in verband met waardeoverdracht direct met elkaar verrekenen, mag het fonds deze direct verrekenende bedragen desgewenst onder de waardeoverdrachten verwerken in de rekening van baten en lasten. Het fonds hoeft deze dan niet bij de garantiepremie te specificeren.</p>

Tabelgroep TG-JS14: Toeslagverlening

Tabel	J604A	Gegevens met betrekking tot toeslagverlening
Tabel	J604B	Gegevens met betrekking tot voorwaardelijke toeslagverlening en toetsing aan de indexatieregulering

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J604A: Gegevens met betrekking tot toeslagverlening**Inleiding**

Het fonds verstrekt in tabel J604A informatie over de toeslagverlening waartoe het bestuur van het pensioenfonds in het verslagjaar een besluit heeft genomen. Het betreft zowel voorwaardelijke en onvoorwaardelijke toeslagen, als korting (negatieve toeslag). De feitelijke ingangsdatum van de toeslag kan buiten het betreffende verslagjaar vallen. Ook als het fonds geen (doelgericht) toeslagbeleid kent, moet deze tabel worden ingevuld.

Indien het fonds diverse pensioenregelingen uitvoert, vult het pensioenfonds per regeling een kolom in. De pensioenregelingen waarover het fonds rapporteert, sluiten aan bij tabel K602. Het fonds rapporteert in ieder geval over de toeslagverlening bij regelingen waarvan de omvang van de technische voorzieningen tenminste 5% van de totale omvang van de technische voorzieningen van het fonds is en/of waarvan het aantal actieve deelnemers ten minste 5% is van het totale aantal actieve deelnemers van het fonds.

De vragen op regels 020 t/m 430 hebben betrekking op de toeslagen en kortingen voor actieve deelnemers. Regels 440 t/m 850 bevatten dezelfde vragen over gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Voor de aanwijzingen bij regels 440 t/m 850 verwijzen wij naar de aanwijzingen bij regel 020 t/m 430.

Wanneer in de aanwijzing bij deze tabel wordt verwezen naar Artikel 137 Pensioenwet dan wordt hiermee ook artikel 132 Wet verplichte beroepspensioenregeling bedoeld.

Regel	Kolom	Item	Definitie
N/A	#	Naam regeling	Elke regeling die het fonds voert, wordt in een aparte kolom opgevoerd. De naamgeving van elke regeling moet consistent zijn in de tijd én met de reglementenrapportage K602.
010	#	Betreft het een volledige eindloonregeling?	Bij een eindloonregeling hoeft alleen informatie te worden verstrekt over toeslagen ten behoeve van de gewezen deelnemers en gepensioneerden. Tevens dient het fonds eventuele kortingsbesluiten met betrekking tot actieve deelnemers te rapporteren.
020 t/m 040	#	Type toeslagregeling en maatstaf	Het fonds rapporteert op regel 020 het type toeslagregeling dat volgens het pensioenreglement van toepassing is (onvoorwaardelijk, voorwaardelijk of een combinatie voorwaardelijk/onvoorwaardelijk). De bijbehorende maatstaf wordt gerapporteerd op regel 030 en/of 040.
050	#	Toelichting Maatstaf	<p>Het fonds verstrekt hier de exacte specificatie van de gekozen (on)voorwaardelijke maatstaf. Wanneer bijvoorbeeld "Algemene prijsontwikkeling" als voorwaardelijke maatstaf op regel 040 is gerapporteerd, dan kan een specificatie hiervan zijn: "CBS consumentenprijsindex alle huishoudens, afgeleid, periode september jaar t-1 - september jaar t".</p> <p>Het fonds geeft tevens een toelichting op het geambieerde percentage waarmee het de voorwaardelijke maatstaf volgt. Indien de ambitie niet is uitgedrukt in een maatstaf maar in een vast toeslagpercentage, vermeldt het fonds dit percentage.</p>

Toeslagbesluiten

Regel	Kolom	Item	Definitie
060,120	#	Datum toeslagbesluit	<p>Het fonds rapporteert hier alle toeslagbesluiten in het verslagjaar die tot een verhoging van de pensioenaanspraken en -rechten hebben geleid, met uitzondering van toegekende inhaaltoeslagen en eenmalige toeslagen, ook als de ingangsdatum van de toeslagverlening na balansdatum ligt. Het pensioenfonds rapporteert de datum van de toeslagbesluiten op regels 060 / 120.</p> <p>Wanneer de voorwaardelijke toeslagverlening gedeeltelijk wordt gefinancierd uit een toeslagdepot en gedeeltelijk uit de algemene middelen dan worden beide delen als aparte toeslagbesluiten gerapporteerd. Het fonds licht het toeslagbesluit toe op regel 180.</p> <p>Indien sprake is van een combinatie van voorwaardelijk en onvoorwaardelijke toeslagverlening, bestaat de toegekende toeslag uit twee componenten. De</p>

			voorwaardelijke en het onvoorwaardelijke delen worden als aparte toeslagbesluiten gerapporteerd. Voor het voorwaardelijke deel worden de gegeven instructies voor voorwaardelijke toeslagverlening gevolgd. Voor het onvoorwaardelijke deel is het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie (regel 110, 170) gelijk aan nul. Het fonds licht het toegekende percentage van de voorwaardelijke en onvoorwaardelijke maatstaf toe op regel 180.
070,130	#	Toegekend percentage	Het fonds rapporteert het toegekende percentage toeslag.
080,140	#	Realisatie voorwaardelijke maatstaf	Het fonds rapporteert de hoogte van de voorwaardelijke maatstaf.
090,150	#	Percentage t.o.v. voorwaardelijke maatstaf	<p>Als sprake is van voorwaardelijke toeslagverlening, dan vermeld het fonds hoe de toegekende toeslag zich verhoudt tot de voorwaardelijke maatstaf.</p> <p><i>Voorbeeld</i></p> <p>Stel een fonds hanteert een toeslagbeleid met prijsindex als maatstaf. De realisatie van de prijsindex is 1%. Het fonds kent 0,3% indexatie toe. Het fonds vult het volgende in: Toegekend percentage (regel 070): 0,3% Realisatie voorwaardelijke maatstaf (regel 080): 1% Percentage t.o.v. voorwaardelijke maatstaf (regel 090): 30% (= 0,3% / 1%) Benodigd vermogen voor toeslagverlening (regel 110): Vermogen dat nodig is om jaarlijks 30% van de prijsindex toe te kennen. In de berekening van dit vermogen wordt voor de prijsindex niet de realisatie (1%) gehanteerd, maar wordt voor de prijsindex rekening gehouden met de parameters in artikel 23a Besluit FTK.</p>
100,160	#	Ingangsdatum toeslagverlening	Hier vermeldt het fonds de ingangsdatum van de toeslagverlening.
110,170	#	Benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie	<p>Als sprake is van voorwaardelijke toeslagverlening, dan rapporteert het fonds het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie. Dit is het vermogen dat nodig is om in de toekomst het percentage ten opzichte van de maatstaf jaarlijks toe te kunnen toekennen. Notabene: het gaat hierbij om het bedrag dat benodigd is om het in het boekjaar verleende percentage van de maatstaf toekomstbestendig te kunnen verlenen en dus niet om het bedrag dat benodigd is om de volledige maatstaf toekomstbestendig te kunnen verlenen.</p> <p>Wanneer de voorwaardelijke toeslagverlening wordt gefinancierd uit een toeslagdepot waar op basis van artikel 15a en 15b Besluit FTK de regels voor toekomstbestendige indexatie niet op van toepassing zijn, dan vult het fonds bij het betreffende toeslagbesluit nul in bij benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie. Het fonds licht dit toe op regel 180.</p>

			Wanneer op grond van Artikel 137, lid 3 Pensioenwet de regels voor toekomstbestendige indexatie zoals beschreven in lid 2 niet van toepassing zijn, dan vult het fonds bij het betreffende toeslagbesluit nul in bij benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie. Het fonds licht op regel 180 toe waarom de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn.
180	#	Toelichting op het (de) toeslagbesluit(en)	Het fonds geeft een toelichting op de toeslagbesluiten. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> - eventuele voorwaardelijke toeslagverlening die gedeeltelijk wordt gefinancierd uit een toeslagdepot en gedeeltelijk uit de algemene middelen; - eventuele toeslagbesluiten waar sprake is van een combinatie van voorwaardelijk en onvoorwaardelijke toeslagverlening; - eventuele toeslagverlening waar de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn.

Kortingsbesluiten

Regel	Kolom	Item	Definitie
190,220	#	Datum kortingsbesluit	Het fonds rapporteert onvoorwaardelijk vastgestelde kortingen waarover in het verslagjaar een definitief kortingsbesluit is genomen, ook als de ingangsdatum van de korting na balansdatum ligt. Er wordt hier ook gerapporteerd over onvoorwaardelijke kortingsbesluiten die ná balansdatum zijn genomen op grond van een dekkingstekort per balansdatum en die vanwege uiting RJ 2013-6 van de Raad voor de Jaarverslaglegging zijn verwerkt in de jaarrekening van het fonds.
200,230	#	Kortingspercentage	Het fonds rapporteert het kortingspercentage.
210,240	#	Ingangsdatum korting	Hier rapporteert het fonds de ingangsdatum van de korting
250	#	Toelichting op het (de) kortingsbesluit(en)	Het fonds licht het kortingsbesluit toe, waarbij in ieder geval wordt vermeld of er sprake is van differentiatie tussen groepen (en zo ja op welke manier wordt gedifferentieerd), en welke aanspraken eventueel niet worden gekort. Ook wordt toegelicht op welke grond het bestuur heeft besloten tot een korting en op basis van welke beleidsdekkingsgraad (hoogte en peildatum) het besluit tot korten is genomen. In geval een definitief kortingsbesluit na balansdatum afwijkt van de

gerapporteerde korting in het herstelplan, dan geeft het fonds een toelichting op het verschil.

Eenmalige toeslag

Regel	Kolom	Item	Definitie
260	#	Is in het verslagjaar een eenmalige toeslag toegekend?	Het fonds geeft aan of het bestuur in het verslagjaar een besluit heeft genomen, dat tot een eenmalige uitkering leidt in het verslagjaar of in een ander jaar.
270	#	Datum besluit tot verlening eenmalige toeslag	Het fonds rapporteert de datum waarop het besluit tot verlening van eenmalige toeslag is genomen.
280	#	Toegekende eenmalige toeslag	Het fonds rapporteert de toegekende eenmalige toeslag.
290	#	Datum toekenning eenmalige toeslag	Het fonds rapporteert de datum waarop de eenmalige toeslag wordt toegekend.
300	#	Benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie	Het fonds rapporteert het bij de eenmalige toeslag behorende benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie. Wanneer de eenmalige indexatie niet hoeft te voldoen aan de regels voor toekomstbestendige indexatie dan rapporteert het fonds een benodigd vermogen van nul en licht het fonds op regel 310 toe waarom de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn.
310	#	Toelichting op de eenmalige toegekende toeslag	<p>Het fonds vermeldt in deze toelichting aan welke groepen van deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden de toeslag is toegekend en waaruit de toeslag bestond (bijv. percentage, vast bedrag).</p> <p>Het fonds vermeldt tevens op welke wijze aan gewezen deelnemers een vergelijkbare toeslag is verleend als de eenmalige toeslag die gepensioneerden ontvangen. Het pensioenfonds vermeldt daarbij ook het bedrag waarmee de technische voorzieningen voor gewezen deelnemers toeneemt.</p>

Inhaaltoeslag

Regel	Kolom	Item	Definitie
320	#	Is in het verslagjaar inhaaltoeslag verleend?	Inhaaltoeslagen zijn toeslagen die worden toegekend op grond van artikel 137, lid 2, sub c Pensioenwet. Het fonds geeft hier aan of in het verslagjaar inhaaltoeslag is verleend.
330	#	Datum besluit tot verlening van inhaaltoeslag	Het fonds rapporteert de datum waarop het besluit tot verlening van inhaaltoeslag is genomen.
340	#	Verleende inhaaltoeslag	Het fonds rapporteert de hoogte van de verleende inhaaltoeslag.
350	#	Ingangsdatum inhaaltoeslag	Het fonds rapporteert de ingangsdatum van de inhaaltoeslag.
360	#	Benodigd vermogen voor inhaaltoeslag	<p>Het fonds rapporteert, ten behoeve van de toetsing aan de wettelijke eisen voor incidentele toeslagverlening, het benodigde vermogen voor de inhaaltoeslag.</p> <p>Wanneer de inhaaltoeslag niet hoeft te voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in artikel 137, lid 2, sub c Pensioenwet, dan rapporteert het fonds een benodigd vermogen van nul en licht het fonds op regel 370 toe waarom de regels voor inhaaltoeslag niet van toepassing zijn.</p> <p>Indien de regels voor inhaaltoeslag wel van toepassing zijn dan is het benodigd vermogen gelijk aan de aangroei van de technische voorziening door de inhaaltoeslag.</p>
370	#	Toelichting op de inhaaltoeslag	Het fonds geeft een toelichting op het besluit tot verlenen van inhaaltoeslag.

Indexatie achterstand

Regel	Kolom	Item	Definitie
380 t/m 420	#	Indexatie achterstand	<p>Het fonds verstrekt informatie over eventueel toegekende toeslagen en over het verloop van de cumulatieve indexatieachterstand.</p> <p>Leidraad bij het invullen van deze regels is de mate van inhaalindexatie die de deelnemers eventueel nog tegemoet kunnen zien. De cumulatieve achterstand wordt bepaald met inachtneming van de reglementaire bepalingen ter zake (zoals een eventueel reglementair maximum voor de toekenning van inhaaltoeslagen of een eventueel reglementair bepaalde maximale termijn waarover inhaaltoeslagen worden verleend). Als in het reglement geen termijn is vermeld, dan wordt teruggegaan tot het moment waarop de mogelijkheid tot het geven van inhaalindexatie is ingesteld.</p>
430	#	Toelichting op de indexatie achterstand	Het fonds geeft een toelichting op de indexatie achterstand. Indien er sprake is van een "Overige mutatie indexatieachterstand" op regel 410, dan licht het fonds dit hier ook toe.

Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

Regel	Kolom	Item	Definitie
440 t/m 850	#	Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	De vragen op regels 020 t/m 430 hebben betrekking op actieve deelnemers. Regels 440 t/m 850 bevatten dezelfde vragen over gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Voor de aanwijzingen bij regels 440 t/m 850 verwijzen wij naar de aanwijzingen bij regel 020 t/m 430.

Tabel J604B: Gegevens met betrekking tot voorwaardelijke toeslagverlening en toetsing aan de indexatieregels**Inleiding**

Het pensioenfonds vult deze tabel op fondsniveau in. Het pensioenfonds verstrekt in tabel J604B informatie over de verleende voorwaardelijke toeslagverlening en de verleende inhaaltoeslag in het verslagjaar. Wanneer in de aanwijzing bij deze tabel wordt verwezen naar Artikel 137 Pensioenwet dan wordt hiermee ook artikel 132 Wet verplichte beroepspensioenregeling bedoeld.

Voorwaardelijke toeslagverlening

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Is er in het verslagjaar sprake geweest van voorwaardelijke toeslagverlening.	Het fonds geeft aan of in het verslagjaar sprake is geweest van voorwaardelijke toeslagverlening en/of inhaaltoeslag. Wanneer deze vraag met 'nee' beantwoord wordt dan hoeven de vragen op regels 020 t/m 120 niet ingevuld te worden. Wanneer er wel sprake is geweest van voorwaardelijke toeslagverlening maar de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn, dan vult het fonds bij deze vraag 'ja' in en neemt het fonds in de toelichting op regel 120 op waarom de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn. Regels 020 t/m 110 hoeven in dit geval niet ingevuld te worden.
020	010	Datum ijkmoment voor toetsing aan indexatieregels	Hier rapporteert het fonds de rekendatum voor het vaststellen van de toekomstbestendigheid van de indexatie.
030	010	Stand beleidsdekkingsgraad op ijkmoment	Hier rapporteert het fonds de beleidsdekkingsgraad op het ijkmoment.
040	010	Toeslagdrempel	Hier rapporteert het fonds de toeslagdrempel. De toeslagdrempel is gelijk aan 110% tenzij door DNB ontheffing is verleend aan het fonds. Indien de gehanteerde toeslagdrempel ongelijk is aan 110% dan geeft het fonds een (kwantitatieve) toelichting op de hoogte van de toeslagdrempel op regel 120.
050	010	Beleidsdekkingsgraad - Toeslagdrempel	Het bedrag op deze regel is gelijk aan regel 030 minus regel 040.
060	010	Aanwezige Technische Voorziening	Hier rapporteert het fonds de hoogte van de aanwezige technische voorziening op ijkmoment. Eventuele inconsistenties tussen de hier gehanteerde technische voorzieningen en eerdere rapportages worden toegelicht op regel 120.

070	010	Beschikbaar vermogen voor toeslag vanuit beleidsdekkingsgraad	Het beschikbaar vermogen voor toeslag vanuit de beleidsdekkingsgraad is gelijk aan (Beleidsdekkingsgraad – Toeslagdrempel) x Aanwezige technische voorziening (regel 060 vermenigvuldigd met regel 050). Wanneer de beleidsdekkingsgraad lager is dan de toeslagdrempel dan is het beschikbaar vermogen negatief.
080	010	Overige middelen tbv toeslag (niet vallend onder artikel 15a en 15b Besluit FTK)	Op deze regel rapporteert het fonds, indien van toepassing, de overige middelen (buiten de dekkingsgraad) die beschikbaar zijn voor toeslagverlening. Hieronder vallen toeslagdepots waarvoor de regels voor toekomstbestendige indexatie wél van toepassing zijn. Toeslagdepots waar op basis van artikel 15a en 15b Besluit FTK de regels voor toekomstbestendige indexatie niet op van toepassing zijn worden hier buiten beschouwing gelaten.
090	010	Totaal beschikbaar vermogen voor toeslag	Het fonds vermeldt het totaal voor toeslag beschikbare vermogen (de som van de regels 070 en 080, met een minimum van nul).
100	010	Benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie	Het fonds rapporteert hier het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie. Het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie op fondsniveau in tabel J604B komt in principe overeen met het totaal van de benodigde vermogens voor toekomstige indexatie per regeling in tabel J604A. Verschillen ontstaan wanneer niet alle regelingen worden gerapporteerd in tabel J604A in verband met een beperkte omvang van de technische voorziening of aantal deelnemers. In deze situatie licht het fonds dit toe op regel 120.
110	010	Beschikbaar vermogen -/- benodigd vermogen	Dit onderdeel wordt berekend als het totaal beschikbaar vermogen voor toeslag (regel 090) minus het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie met betrekking tot het verslagjaar (regel 100). Indien blijkt dat het beschikbare vermogen lager is dan het benodigde vermogen, is er aanleiding te veronderstellen dat niet is voldaan aan de regels voor toekomstbestendige indexatie. In deze situaties is vereist dat het fonds op regel 120 een toelichting verstrekt op de toekomstbestendigheid van de verleende indexatie.
120	010	Toelichting op de voorwaardelijke toeslagverlening	Het fonds geeft een toelichting op de verleende voorwaardelijke toeslagverlening. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> - de toekomstbestendigheid van de verleende indexatie indien uit regel 110 blijkt dat het beschikbare vermogen lager is dan het benodigde vermogen; - de berekening van de gehanteerde hoogte van de toeslagdrempel (regel 040) indien deze niet gelijk is aan 110%;

			<ul style="list-style-type: none"> - eventuele inconsistenties tussen de gehanteerde hoogte van de technische voorziening op regel 050 en in eerdere rapportages; - eventuele voorwaardelijke toeslagverlening waar de regels voor toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn; - eventuele verschillen tussen het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie op fondsniveau in tabel J604B en het totaal van de benodigde vermogens voor toekomstige indexatie per regeling in tabel J604A.
--	--	--	--

Inhaaltoeslag

Regel	Kolom	Item	Definitie
130	010	Is er in het verslagjaar sprake geweest van inhaaltoeslag?	<p>Het fonds geeft aan of er al dan niet sprake is geweest van inhaaltoeslag³. Wanneer deze vraag met 'nee' beantwoord wordt dan hoeven de vragen op regels 140 t/m 200 niet ingevuld te worden.</p> <p>Wanneer er wel sprake is geweest van inhaaltoeslag maar de regels voor incidentele toeslagverlening niet van toepassing zijn, dan vult het fonds bij deze vraag 'ja' in en neemt het fonds in de toelichting op regel 200 op waarom de regels voor incidentele toeslagverlening niet van toepassing zijn. Regels 140 t/m 190 hoeven in dit geval niet ingevuld te worden.</p>
140	010	Benodigd vermogen voor volledige reguliere toeslag	<p>Hier rapporteert het fonds het vermogen dat nodig is om naar de toekomst toe volledige indexatie toe te kennen. Het vermogen dat nodig is om naar de toekomst toe volledige indexatie toe te kennen wordt bepaald door voor alle regelingen de toekomstbestendige indexatie te berekenen op basis van de volledige maatstaf.</p> <p>Wanneer de voorwaardelijke toeslagverlening (gedeeltelijk) wordt gefinancierd uit een toeslagdepot waar op basis van artikel 15a en 15b Besluit FTK de regels voor toekomstbestendige indexatie niet op van toepassing zijn dan wordt voor het vermogen alleen het deel van de toekomstbestendige indexatie meegenomen dat uitkomt boven de waarde van het depot.</p>
150	010	Vereist eigen vermogen	Op deze regel rapporteert het fonds het vereist eigen vermogen in euro's.

³ In de Pensioenwet wordt hiervoor de term incidentele toeslagverlening gebruikt.

160	010	Totaal beschikbaar vermogen voor inhaaltoeslag	Het vermogen dat beschikbaar is voor toeslagverlening wordt berekend als: maximum(totaal beschikbaar vermogen voor toeslag – maximum(benodigd vermogen voor volledige toeslag; vereist eigen vermogen-(toeslagdrempel – 100%);0)
170	010	Beschikbaar voor aanwending inhaaltoeslag (1/5e deel)	Op deze regel wordt het voor inhaaltoeslag beschikbare vermogen berekend. Deze waarde is 1/5 ^e deel van het totaal beschikbaar vermogen voor inhaaltoeslag (1/5 van regel 160).
180	010	Benodigd vermogen voor inhaaltoeslag	Het fonds rapporteert het benodigd vermogen behorend bij de verleende inhaaltoeslag. Het benodigd vermogen voor inhaaltoeslag op fondsniveau komt in principe overeen met het totaal van de benodigde vermogens voor inhaaltoeslag per regeling in tabel J604A. Verschillen ontstaan wanneer niet alle regelingen worden gerapporteerd in tabel J604A (in verband met een beperkte omvang van de technische voorziening of aantal deelnemers). In deze situatie licht het fonds dit toe op regel 200.
190	010	Maximaal aan te wenden -/- benodigd	Dit onderdeel wordt berekend aan de hand van het totaal beschikbaar vermogen voor inhaaltoeslag en het benodigd vermogen voor inhaaltoeslag met betrekking tot het verslagjaar. Indien blijkt dat het beschikbare vermogen lager is dan het benodigde vermogen, is er aanleiding te veronderstellen dat niet is voldaan aan de regels voor incidentele toeslagverlening. In deze situaties is vereist dat het fonds op regel 200 een toelichting verstrekt op hoe met de verleende inhaaltoeslag is voldaan aan de wettelijke vereisten.
200	010	Toelichting op het vermogen inhaaltoeslag	Het fonds geeft een toelichting op de verleende inhaaltoeslag. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> - hoe voldaan wordt aan de wettelijke vereisten, indien uit regel 190 blijkt dat het totaal beschikbaar vermogen voor inhaaltoeslag lager is dan het benodigd vermogen voor inhaaltoeslag; - eventuele inhaaltoeslag waar de regels voor incidentele toeslag niet van toepassing zijn; - eventuele verschillen tussen het benodigd vermogen voor toekomstbestendige indexatie op fondsniveau in tabel J604B en het totaal van de benodigde vermogens voor toekomstige indexatie per regeling in tabel J604A.

Toeslagendepot / bestemmingsreserve

Regel	Kolom	Item	Definitie
210	010	Is er sprake van een toeslagendepot dat voldoet aan de voorwaarden in artikel 15a en 15b Besluit FTK?	Het fonds geeft aan of er al dan niet sprake is van een toeslagendepot dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 15a en 15b Besluit FTK (waardoor de regels van toekomstbestendige indexatie niet van toepassing zijn). Wanneer deze vraag met 'nee' beantwoord wordt dan hoeven de vragen op regels 220 t/m 270 niet ingevuld te worden.
220 t/m 270	010	Verloop toeslagendepot (welke voldoet aan de voorwaarden in artikel 15a en 15b Besluit FTK)	Op regels 220 t/m 260 wordt het verloop van het toeslagendepot gerapporteerd. Op regel 270 licht het fonds toe hoe is voldaan aan de voorwaarden in artikel 15a en 15b Besluit FTK. Daarbij wordt in ieder geval het volgende vastgelegd: 1) de reden voor de instelling van het toeslagendepot; 2) de financiering van het toeslagendepot; 3) een omschrijving van de groep die toeslag krijgt uit het toeslagendepot; en 4) onder welke voorwaarden toeslag wordt verleend uit het toeslagendepot. Indien er sprake is van 'Overige mutaties toeslagendepot gedurende verslagjaar' (regel 250) dan wordt dit tevens op regel 270 toegelicht.
280	010	Is er sprake van een bestemmingsreserve niet vallend onder artikel 15a en 15b Besluit FTK?	Het fonds geeft aan of er al dan niet sprake is van een bestemmingsreserve niet vallend onder artikel 15a en 15b Besluit FTK (waardoor de regels van toekomstbestendige indexatie wel van toepassing zijn). Wanneer deze vraag met 'nee' beantwoord wordt dan hoeven de vragen op regels 290 t/m 340 niet ingevuld te worden.
290 t/m 340	010	Verloop bestemmingsreserve (niet vallend onder artikel 15a en 15b Besluit FTK)	Op regels 290 t/m 330 wordt het verloop van de bestemmingsreserve gerapporteerd. Op regel 340 geeft het fonds een toelichting op de bestemmingsreserve. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op: 1) de financiering van het toeslagdepot; 2) een omschrijving van de groep die toeslag krijgt uit het toeslagendepot; en 3) de voorwaarden waaronder toeslag wordt verleend uit het toeslagdepot.

Tabelgroep TG-JS15: Technische analyse

Tabel	J605-1	Technische analyse
Tabel	J605-2	Toelichtingen technische analyse

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Het fonds verstrekt in deze tabel een technische analyse. De analyse is erop gericht inzicht te verschaffen in de mate waarin de verschillende bronnen hebben bijgedragen aan het resultaat (saldo van baten en lasten) in het verslagjaar. De tabel biedt eveneens inzicht in de ontwikkeling van de technische voorzieningen gedurende het verslagjaar. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat in dit overzicht duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen enerzijds financiële baten en lasten (kolommen 010 en 020, zijnde financiële stromen) en anderzijds actuariële baten en lasten (kolommen 030 en 040, zijnde mutaties in de technische voorzieningen).

Algemeen

Binnen de kolommen baten en lasten is er op enkele plaatsen sprake van een soort 'double entry accounting': een bate wordt onder een bepaald bestedingsdoel (bijvoorbeeld premie) onttrokken als last om vervolgens onder een ander bestedingsdoel (bijvoorbeeld kosten) opnieuw als bate te worden geboekt. Dit wordt onder andere gebruikt om zuiver inzicht te krijgen in de aanwending van de ontvangen premiebijdragen voor de afzonderlijke bestedingsdoeleinden. Door deze vorm van 'double entry accounting' sluiten de afzonderlijke totalen van de kolommen baten en lasten uit tabel J605-1 niet noodzakelijkerwijs aan op de totalen in de interne actuariële analyse van het fonds.

Als het fonds overige baten, lasten of mutaties van de technische voorzieningen verantwoordt, is het van belang dat een concrete en indien nodig cijfermatige toelichting wordt gegeven in de bijbehorende toelichtingsvelden in tabel J605-2.

Tabel J605-1: Technische analyse**Saldo uit hoofde van beleggingsopbrengsten**

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 en 020	010	Directe en indirecte beleggingsopbrengsten (exclusief kosten)	<p>Het fonds rapporteert op regel 010 de totale directe beleggingsopbrengsten en op regel 020 de totale indirecte beleggingsopbrengsten (waardestijgingen en -dalingen van de beleggingen). Het fonds gaat daarbij uit van bruto opbrengsten zonder te salderen met de kosten van het vermogensbeheer. Dit geldt ook voor de kosten vermogensbeheer die in de praktijk worden verrekend met de beleggingswaarde (bijvoorbeeld in een beleggingsfonds).</p> <p><u>Let op:</u> Merk op dat in tabel J605 een andere – meer uitgebreide – definitie wordt toegepast voor kosten vermogensbeheer dan in de baten- en lastenrekening (tabel J401). Zie hiertoe de toelichting op de kosten vermogensbeheer op regel 040. Indien de kosten vermogensbeheer verschillen tussen de tabellen J401 en J605, zullen ook de bruto directe beleggingsopbrengsten mogelijk van elkaar verschillen. De netto directe beleggingsopbrengsten (opbrengsten minus kosten) worden immers niet beïnvloed door de definitie van de kosten vermogensbeheer.</p>
030	010	Rentelasten vreemd vermogen (negatief bedrag onder baten)	Het fonds rapporteert de rentelasten vreemd vermogen, waaronder begrepen rentelasten op achtergestelde leningen of rentelasten in verband met rekening courantverhoudingen met andere partijen, als negatief bedrag onder baten.
040	010	Kosten vermogensbeheer (negatief bedrag onder baten)	Het fonds vermeldt de totale kosten vermogensbeheer als negatief bedrag onder baten. De totale kosten vermogensbeheer (ten aanzien van zowel de directe als de indirecte beleggingsopbrengsten) hebben zowel betrekking op de kosten waarvoor een factuur wordt ontvangen, als de kosten die ten laste worden gebracht van de waarde van de beleggingen. Voor de onderdelen van de totale kosten vermogensbeheer die niet exact bij het fonds bekend zijn, wordt een zo goed mogelijke benadering gegeven.
050	010	Resultaatdeling uhv risicoherverzekering of garantiecontract (alleen interestcomponent)	Het fonds vermeldt een eventuele resultaatdeling uit hoofde van een garantiecontract of een herverzekeraar voor zover dit resultaatdeling op intrest (rendement) betreft. Hierbij wordt rekening gehouden met een eventuele toe- of afname van een vordering uit hoofde van deze resultaatdeling in het verslagjaar. Eventuele resultaatdelingen betreffende overlijden of arbeidsongeschiktheid komen terug onder 'Saldo uit hoofde van kanssystemen' (regel 550 en 610).

060	030 en 040	Benodigde intresttoevoeging technische voorzieningen	<p>Het fonds stelt de benodigde interesttoevoeging aan de technische voorzieningen voor risico fonds (kolom 030) over het verslagjaar vast door gebruik te maken van de eerstejaars spot rate, volgend uit de door DNB gepubliceerde RTS per jaareinde van het vorige verslagjaar.</p> <p>Het fonds vermeldt in kolom 040 de benodigde intrest/rendementstoevoeging aan de technische voorzieningen voor risico deelnemers; dit is in het algemeen gelijk aan de beleggingsopbrengsten voor rekening en risico van de deelnemers.</p>
070	030 en 040	Mutatie technische voorzieningen uit hoofde van wijziging rentetermijnstructuur	<p>Het fonds rapporteert de mutatie van de technische voorzieningen voor risico fonds (kolom 030) als gevolg van de overgang van de RTS zoals die per jaareinde van het vorige verslagjaar van toepassing was, naar de nieuwe RTS per einde van het verslagjaar.</p> <p>De mutatie van de technische voorzieningen voor risico deelnemer (kolom 040) is in het algemeen nihil; de waardeverandering door interest en rendement wordt op regel 060 kolom 040 vermeld.</p>
080	050	Saldo beleggingsopbrengsten	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van beleggingsopbrengsten. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen.

Saldo uit hoofde van premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
090	010	Totaal ontvangen premies (exclusief inkoop regeling voor inhaalpensioen VPL)	<p>Het fonds vermeldt de totaal in het verslagjaar ontvangen premie exclusief de ontvangen premie voor een inkoopregeling in het kader van de wet VPL (die wordt op regel 800 verantwoord).</p> <p>Het bedrag op deze regel sluit in principe aan bij tabel J403-5. Indien dit niet het geval is, geeft het fonds een toelichting op J605-2, regel 020.</p>
100	020	Betaalde premies risicoherverzekering	Indien het pensioenfonds bepaalde risico 's (zoals overlijden of arbeidsongeschiktheid) heeft herverzekerd, vermeldt het de betaalde premies aan een herverzekeraar als last. Herverzekeringspremies worden bruto verantwoord en niet gesaldeerd met eventuele resultaatdeling of ontvangen uitkeringen uit de risicoherverzekering. Deze posten zijn onder 'Saldo uit hoofde van kanssystemen' separaat opgenomen.
110	020	Betaalde premies garantiecontract (zonder te salderen met waardeoverdrachten)	Het fonds vermeldt het bedrag dat het fonds aan de herverzekeraar verschuldigd is in verband met een garantiecontract, zonder daarbij rekening te houden (salderen) met

			betaalde en ontvangen overdrachtssommen in verband met inkomende en uitgaande waardeoverdrachten uit hoofde van een garantiecontract. Deze bedragen worden namelijk onder 'Saldo uit hoofde van waardeoverdrachten' separaat opgenomen.
120	020	Betaalde premies overig	Het fonds vermeldt eventuele overige betaalde premies als positief bedrag onder lasten en geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 020.
130	030 t/m 040	Actuarieel benodigd bedrag voor inkoop backservice aanspraken	Het fonds vermeldt de toename van de technische voorzieningen door de inkoop van backservice aanspraken. Dit betreft de verhoging van pensioenaanspraken over achterliggende dienstjaren door verhoging van de pensioengrondslag in het verslagjaar. Er wordt geen rekening gehouden met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten (die wordt separaat verantwoord op regel 200).
140	030 t/m 040	Actuarieel benodigd bedrag voor inkoop coming service aanspraken (exclusief risico-onderdelen en opslag toekomstige uitvoeringskosten)	<p>Het fonds vermeldt de toename van de technische voorzieningen door de inkoop van coming service aanspraken. Dit betreft de aanspraken die ontstaan door de toename van de diensttijd in het verslagjaar.</p> <p>Hierbij wordt geen rekening gehouden met risicokoopsommen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid en de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten. Deze posten zijn elders separaat opgenomen. Ook wordt het benodigde bedrag voor de inkoop van rechten in verband met de uitvoering van een VPL-regeling hier buiten beschouwing gelaten.</p> <p>Bij het bedrag wordt geen rekening gehouden met de mutaties van de technische voorzieningen in verband met voorwaardelijke toeslagverlening.</p> <p>Er wordt ook geen rekening gehouden met de toename van de technische voorzieningen in verband met in het verslagjaar toegekende toeslagen die gefinancierd worden uit de premie. Toename van de technische voorzieningen als gevolg van toeslagverlening (al dan niet gefinancierd via de premie) wordt onder 'Saldo uit hoofde van toeslagverlening' verantwoord.</p>
150	030 en 040	Actuarieel benodigd bedrag voor inkoop overig	<p>Het fonds vermeldt de toename van de technische voorzieningen vanwege overige inkoop niet zijnde toeslagen of een inkoopregeling VPL. De toename van de technische voorzieningen in verband met toeslagen of een inkoopregeling VPL worden elders separaat verantwoord.</p> <p>Het fonds geeft tevens een verplichte toelichting op J605-2, regel 020 indien het op deze regel bedragen verantwoordt.</p>

160	020	In premie opgenomen opslag voor toeslagen	<p>Het fonds vermeldt de in het verslagjaar ontvangen premie die expliciet bestemd is voor de financiering van toeslagen. Het bedrag dat op deze regel als last wordt opgenomen wordt als bate overgenomen onder 'Saldo uit hoofde van toeslagverlening' (regel 700).</p> <p>Er wordt geen rekening gehouden met een premieopslag voor de financiering van (toekomstige) toeslagverlening voor zover het fonds beslist over de wijze waarop en de mate waarin deze premieopslag daadwerkelijk wordt aangewend voor toeslagverlening. Bijvoorbeeld indien het fonds in geval van dekkings- en/of reservetekort kan beslissen om geen (of slechts ten dele) toeslag toe te kennen en de premieopslag aan te wenden voor herstel. Deze premieopslag komt ten goede aan het resultaat op premie, terwijl de toegekende toeslag ten laste komt van het resultaat op toeslagen.</p>
170	030 en 040	Risicokoopsom overlijden	Het fonds voegt de risicokoopsom voor overlijden (voor het nog niet gefinancierde deel van het verzekerde partner- en/of wezenpensioen) toe aan de technische voorzieningen. Onder 'Saldo uit hoofde van kans systemen' wordt de risicokoopsom voor overlijden overgenomen als vrijval uit de technische voorzieningen (regel 520).
180	030 en 040	Risicokoopsom arbeidsongeschiktheid	Het fonds voegt de risicokoopsom voor arbeidsongeschiktheid (voor onder andere premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en arbeidsongeschiktheidspensioen) toe aan de technische voorzieningen. Onder 'Saldo uit hoofde van kans systemen' wordt de risicokoopsom voor arbeidsongeschiktheid overgenomen als vrijval uit de technische voorzieningen (regel 600).
190	020	In premie opgenomen voor dekking directe kosten	Het fonds vermeldt de ontvangen bijdrage in de premie ter dekking van de directe uitvoeringskosten in het verslagjaar als positief bedrag onder lasten. Onder 'Saldo uit hoofde van kosten' wordt dit bedrag overgenomen als bate (regel 330).
200	020	In premie opgenomen voor dekking toekomstige kosten	Het fonds vermeldt de bijdrage in de premie ter dekking van de toekomstige uitvoeringskosten horend bij de inkoop van nieuwe pensioenaanspraken in het verslagjaar als positief bedrag onder lasten. Onder 'Saldo uit hoofde van kosten' wordt dit bedrag overgenomen als bate (regel 340).
210	010 t/m 040	Overige posten i.v.m. premie	Het fonds vermeldt overige baten, lasten en mutaties van de technische voorzieningen in verband met premie. Het fonds vermeldt alleen bedragen die niet onder andere (meer specifieke) vragen in tabel J605-1 verantwoord kunnen worden. Er worden geen bedragen verantwoord die samenhangen met toeslagverlening of een inkoopregeling VPL. De kasstromen en de mutatie van de technische voorzieningen uit hoofde van toeslagen of een inkoopregeling VPL worden elders separaat verantwoord en de resultaten op deze bronnen dienen aldaar volledig inzichtelijk te worden gemaakt.

			<p>Op deze regel wordt ook de omzetting van aanspraken voor risico van de deelnemers naar aanspraken voor risico van het fonds verantwoord. Dit is bijvoorbeeld het geval als het fonds uitvoering geeft aan een premieovereenkomst en op pensioendatum de mogelijkheid biedt om het kapitaal om te zetten in een pensioenuitkering (uitkeringsovereenkomst) bij het fonds.</p> <p>Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 020 indien het op deze regel bedragen verantwoordt.</p>
220	050	Saldo premie	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van premie. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen.

Saldo uit hoofde van waardeoverdrachten

Regel	Kolom	Item	Definitie
230	010	Overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt de ontvangen overdrachtssom voor overgenomen pensioenverplichtingen als positief bedrag onder baten. Hierbij wordt geen rekening gehouden met overgenomen pensioenverplichtingen vallend onder een garantiecontract, deze worden apart verantwoord op regel 290.
240	030 en 040	Mutatie T.V. u/v overgenomen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen.
250	050	Subtotaal u/v inkomende waardeoverdrachten	Het fonds vermeldt het subtotaal uit hoofde van inkomende waardeoverdrachten.
260	020	Overdrachtssom overgedragen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt de betaalde overdrachtssom voor overgedragen pensioenverplichtingen als positief bedrag onder lasten. Hierbij wordt geen rekening gehouden met overgedragen pensioenverplichtingen vallend onder een garantiecontract, deze worden apart verantwoord op regel 300.
270	030 en 040	Mutatie T.V. u/v overgedragen pensioenverplichtingen	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen.
280	050	Subtotaal u/v uitgaande waardeoverdrachten	Het fonds vermeldt het subtotaal uit hoofde van uitgaande waardeoverdrachten.
290	010 en 020	Overdrachtssom overgenomen pensioenverplichtingen onder garantiecontract	Het fonds vermeldt zowel de ontvangen overdrachtssom (positief bedrag onder baten) als de aan de herverzekeraar betaalde overdrachtssom (positief bedrag onder lasten) voor overgenomen pensioenverplichtingen onder een garantiecontract.

300	010 en 020	Overdrachtssom overgedragen pensioenverplichtingen onder garantiecontract	Het fonds vermeldt zowel de van de herverzekeraar ontvangen overdrachtssom (positief bedrag onder baten) als de betaalde overdrachtssom (positief bedrag onder lasten) voor overgedragen pensioenverplichtingen onder een garantiecontract.
310	050	Subtotaal uhv waardeoverdrachten garantiecontract	Het fonds vermeldt het saldo van de waardeoverdrachten uit hoofde van garantiecontracten.
320	050	Saldo waardeoverdrachten	Het fonds rapporteert het saldo uit hoofde van waardeoverdrachten. Dit saldo is het totaal van regels 250, 280 en 310.

Saldo uit hoofde van kosten

Regel	Kolom	Item	Definitie
330	010	In premie opgenomen voor dekking directe kosten	De ontvangen bijdrage in de premie voor directe uitvoeringskosten in het verslagjaar wordt als bate overgenomen van regel 190 (last).
340	010	In premie opgenomen voor dekking toekomstige kosten	De ontvangen bijdrage in de premie voor toekomstige uitvoeringskosten in het verslagjaar wordt als bate overgenomen uit regel 200 (last).
350	030 en 040	Toevoeging aan technische voorzieningen ivm kostenvoorziening	Het fonds vermeldt de totale toevoeging in het verslagjaar aan de voorziening voor uitvoeringskosten als positief bedrag.
360	030 en 040	Vrijval voor kosten uit technische voorzieningen	Het fonds vermeldt de totale vrijval uit de voorziening voor uitvoeringskosten ter dekking van de uitvoeringskosten in het verslagjaar als negatief bedrag.
370	020	Kosten verslagjaar (excl kosten vermogensbeheer)	Het fonds vermeldt de totale uitvoeringskosten in het verslagjaar exclusief de kosten vermogensbeheer (deze zijn als negatief bedrag onder baten verantwoord op regel 040). Het bedrag sluit in het algemeen aan bij de baten- en lastenrekening (tabel J401, regel 320).
380	050	Saldo kosten	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van kosten. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen.

Saldo uit hoofde van uitkeringen

Regel	Kolom	Item	Definitie
390	030 en 040	Mutatie technische voorzieningen uhv uitkeringen	Het fonds vermeldt de vrijval van de technische voorzieningen uit hoofde van de in het verslagjaar verrichte uitkeringen als negatief bedrag.
400	010	Uitkeringen ontvangen van herverzekeraar uhv garantiecontract	Indien het fonds over een garantiecontract beschikt op grond waarvan in het verslagjaar uitkeringen van de herverzekeraar aan het fonds zijn gedaan, vermeldt het fonds deze ontvangen uitkeringen als positief bedrag onder baten.
410	020	Feitelijke uitkeringen	Het fonds vermeldt de in het verslagjaar verrichte uitkeringen als positief bedrag onder lasten.
420	050	Subtotaal resultaat uitkeringen	Het fonds vermeldt het subtotaal uit hoofde van uitkeringen.
430	030 en 040	Vrijval technische voorziening door afkopen	Het fonds vermeldt de vrijval van de technische voorzieningen in verband met de in het verslagjaar verrichte afkopen als negatief bedrag.
440	020	Feitelijke afkopen	Het fonds vermeldt de in het verslagjaar feitelijk verrichte afkopen als positief bedrag.
450	050	Subtotaal resultaat afkopen	Het fonds vermeldt het subtotaal uit hoofde van afkopen.
460	050	Saldo uitkeringen	Het saldo uit hoofde van uitkeringen is gelijk aan het totaal van de bedragen op regels 420 en 450.

Saldo uit hoofde van kanssystemen

Het fonds geeft inzicht in het resultaat op kanssystemen waaronder het resultaat op sterfte en een nadere uitsplitsing in het resultaat op langlevens, kortlevens en risicoherverzekering. Om een zo zuiver mogelijk beeld te geven, zijn de volgende twee zaken van belang:

- Het fonds verantwoordt de bedragen onder de juiste categorie (bijvoorbeeld langlevens en kortlevens).
- Het fonds waarborgt een consistente methode voor het bepalen van de afzonderlijke bedragen (met name ten aanzien van de rentetermijnstructuur en de sterftegrondslagen).

De begrippen langlevens en kortlevens worden hieronder kort toegelicht:

Langlevens

Langlevens betreft het risico dat zich voordoet bij verzekeringen waarbij de (periodieke) uitbetaling voorwaardelijk is van het in leven zijn van de verzekerde op een vooraf overeengekomen moment van uitbetaling. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een ouderdomspensioen of een reeds eerder tot uitkering gekomen

nabestaandenpensioen. Indien er in werkelijkheid minder verzekerden overlijden dan verwacht (gewogen met de verzekerde aanspraken) dan moet het fonds meer reserveren en leidt het een verlies op langlevens. Het maximale verlies treedt op indien er in het betreffende verslagjaar geen overlijdensgevallen plaatsvinden onder de betreffende groep verzekerden. De risicopremie langlevens (toevoeging aan de technische voorzieningen) is gelijk aan dit maximale verlies in het verslagjaar. Het maximale verlies in het verslagjaar wordt berekend als de verwachte vrijval uit de voorziening door overlijden (langlevens) in het verslagjaar op basis van de sterftegrondslagen van het fonds.

Kortleven

Kortleven betreft het risico dat zich voordoet bij verzekeringen waarbij de (periodieke) uitbetaling voorwaardelijk is van het overlijden van de verzekerde vóór een vooraf overeengekomen moment van uitbetaling. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een nabestaandenpensioen. Indien er in werkelijkheid minder verzekerden overlijden dan verwacht, kan het fonds minder reserveren dan verwacht en maakt het een winst op kortleven. De maximale winst treedt op indien er in het betreffende verslagjaar geen overlijdensgevallen plaatsvinden onder de betreffende groep verzekerden. De risicopremie kortleven (vrijval technische voorzieningen) is gelijk aan de maximale winst in het verslagjaar. De maximale winst in het verslagjaar wordt berekend als de verwachte toevoeging aan de voorziening door overlijden in het verslagjaar op basis van de sterftegrondslagen van het fonds.

Regel	Kolom	Item	Definitie
470	030 en 040	Door overlijden vrijgevallen uit de technische voorziening (langlevens)	Het fonds vermeldt het bedrag dat in het verslagjaar door overlijden (langlevens) is vrijgevallen uit de technische voorzieningen als negatief bedrag. N.B. Onder langlevens valt niet de vrijval van de voorziening voor latent partnerpensioen.
480	030 en 040	Risicopremie langlevens	Het fonds vermeldt de risicopremie langlevens als positief bedrag.
490	050	Subtotaal resultaat op langlevens	Het fonds rapporteert het subtotaal van het resultaat op langlevens. Het subtotaal wordt berekend door de som van de bedragen op regels 470 en 480 te vermenigvuldigen met min één.
500	030 en 040	Toevoeging technische voorziening door ingegaan NP	Het fonds vermeldt het bedrag dat in het verslagjaar door overlijden (kortleven, door ingegaan nabestaandenpensioen) is toegevoegd aan de technische voorzieningen als positief bedrag.
510	030 en 040	Door overlijden vrijgevallen uit de technische voorziening (kortleven)	Het fonds vermeldt het bedrag dat in het verslagjaar door overlijden (kortleven, door opgebouwd nabestaandenpensioen) is vrijgevallen uit de technische voorzieningen als negatief bedrag.
520	030 en 040	Risicokoopsom overlijden -/-	De "risicokoopsom overlijden" heeft betrekking op het pensioen waarvoor niet gereserveerd is in de technische voorzieningen. De risicokoopsom (overlijden) moet als negatief bedrag worden overgenomen uit regel 170.

530	030 en 040	Risicopremie kortleven	Het begrip "risicopremie kortleven" heeft betrekking op het pensioen waarvoor in de technische voorzieningen is gereserveerd. Het fonds vermeldt de risicopremie (kortleven) als positief bedrag.
540	050	Subtotaal resultaat op kortleven	Het fonds rapporteert het totaal van het resultaat op kortleven. Het subtotaal wordt berekend door de som van de bedragen op regels 500 t/m 530 te vermenigvuldigen met min één.
550	010	Resultaatdeling uhv risicoherverzekering of garantiecontract overlijden	Indien van toepassing, vermeldt het fonds een resultaatdeling uit hoofde van een garantiecontract of een herverzekering voor zover dit resultaatdeling op overlijden betreft. Hierbij wordt ook rekening gehouden met een eventuele toe- of afname van een vordering uit hoofde van deze resultaatdeling in het verslagjaar. Eventuele resultaatdeling betreffende interest of arbeidsongeschiktheid worden elders verantwoord (regel 050 en 610). Indien de uitsplitsing van de technische resultaatdeling tussen overlijden en arbeidsongeschiktheid niet exact bekend is, wordt de resultaatdeling zo goed mogelijk gesplitst op grond van de betaalde premies of de bekende resultaten.
560	010	Ontvangen uitkeringen uhv risicoherverzekering of garantiecontract overlijden	Het fonds vermeldt de in het verslagjaar ontvangen uitkeringen uit hoofde van herverzekering van het overlijdensrisico als positief bedrag onder baten.
570	050	Subtotaal resultaat uhv risicoherverzekering of garantiecontract	Het subtotaal van het resultaat op risicoherverzekering is gelijk aan de som van de bedragen verantwoord op regel 550 en 560.
580	050	Subtotaal resultaat op sterfte	Het resultaat op sterfte is gelijk aan de som van regels 490, 540 en 570.
590	030 en 040	Mutatie TV door arbeidsongeschiktheidsschades	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen in verband met arbeidsongeschiktheidsschades in het verslagjaar. Hieronder vallen ook mutaties in de technische voorzieningen voor toekomstige arbeidsongeschiktheidsschades (bijvoorbeeld in verband met de wachttijd na de eerste ziektedag).
600	030 en 040	Risicokoopsom arbeidsongeschiktheid -/-	De risicokoopsom (arbeidsongeschiktheid) moet als negatief bedrag worden overgenomen van regel 180.
610	020	Resultaatdeling uhv risicoherverzekering of garantiecontract arbeidsongeschiktheid	Indien van toepassing, vermeldt het fonds een resultaatdeling uit hoofde van een garantiecontract of een herverzekering voor zover dit resultaatdeling op arbeidsongeschiktheid betreft. Hierbij wordt ook rekening gehouden met een eventuele toe- of afname van een vordering uit hoofde van deze resultaatdeling in het verslagjaar.

			<p>Eventuele resultaatdeling betreffende interest of overlijden worden elders verantwoord (regel 050 en 550).</p> <p>Indien de uitsplitsing van de technische resultaatdeling tussen overlijden en arbeidsongeschiktheid niet exact bekend is, wordt de resultaatdeling zo goed mogelijk gesplitst op grond van de betaalde premies of de bekende resultaten.</p>
620	020	Ontvangen uitkeringen uhv risicoherverzekering of garantiecontract arbeidsongeschiktheid	Het fonds vermeldt de in het verslagjaar ontvangen uitkeringen uit hoofde van herverzekering van het arbeidsongeschiktheidsrisico als positief bedrag onder baten.
630	050	Subtotaal resultaat op arbeidsongeschiktheid	Het fonds rapporteert het resultaat op arbeidsongeschiktheid volgend uit regels 590 t/m 620.
640	030 t/m 050	Actuarieel resultaat op mutaties	<p>Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen in verband met administratieve mutaties en flexibiliseringsmogelijkheden (bijvoorbeeld uitruil) in het verslagjaar. Verschillen tussen de realisatie en de reservering in de technische voorzieningen (bijvoorbeeld het aangenomen leeftijdsverschil man/vrouw in het onbepaald partnerpensioen) worden verantwoord onder actuarieel resultaat op overige technische grondslagen (regel 650).</p> <p>Merk op dat onder andere de volgende mutaties / wijzigingen elders verantwoord worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - afkoop (regel 430 en 440) - omzetting van aanspraken risico deelnemers in risico fonds (regel 210) - actuarieel resultaat op overige technische grondslagen (regel 650) - wijziging van de pensioenregeling (regel 720) - wijziging van de actuariële grondslagen en methoden alsmede demografische en economische veronderstellingen (regel 730) - overige mutaties van de technische voorzieningen (regel 740).
650	030 t/m 050	Actuarieel resultaat op overige technische grondslagen	<p>Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen uit hoofde van overige technische grondslagen. Dit betreft bijvoorbeeld afwijkingen tussen de verwachting en realisatie met betrekking tot veronderstelde partnerfrequenties en het leeftijdsverschil tussen man/vrouw.</p> <p>Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 030 indien het materiële bedragen verantwoordt.</p>
660	050	Saldo kanssystemen	Het saldo uit hoofde van kassystemen is gelijk aan het totaal van de bedragen op regels 580, 630, 640 en 650.

Saldo uit hoofde van toeslagverlening

Regel	Kolom	Item	Definitie
670 t/m 690	030 en 040	Mutatie technische voorzieningen uhv toegekende toeslagen Regel 670: deelnemers Regel 680: gewezen deelnemers Regel 690: gepensioneerden	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen in verband met in het verslagjaar toegekende toeslagen, gesplitst naar deelnemers (actieven), gewezen deelnemers (slapers) en gepensioneerden. Hier wordt ook rekening gehouden met toegekende toeslagen die gefinancierd zijn ten laste van een in het verslagjaar hiertoe ontvangen premiebijdrage. Verder wordt rekening gehouden met eventuele verschillen tussen de verwachte onvoorwaardelijke toeslagverlening (waarvoor gereserveerd is in de technische voorzieningen) en de realisatie in het verslagjaar. Indien er in het verslagjaar sprake is van een vermindering van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten (een korting als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet), dan vermeldt het fonds eveneens de invloed van deze maatregel op de technische voorzieningen.
700	010	Premiecomponent bestemd voor toeslagverlening	De premiecomponent bestemd voor toeslagverlening moet worden overgenomen van regel 160.
710	050	Saldo toeslagverlening	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van toeslagverlening. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen.

Saldo uit hoofde van overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen

Regel	Kolom	Item	Definitie
720	010, 030 en 040	Mutatie technische voorzieningen ivm wijziging regeling	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen vanwege een wijziging van de pensioenregeling. Alleen indien het fonds een expliciete (eenmalige) premiebijdrage heeft ontvangen voor de wijziging van de pensioenregeling, dan vermeldt het fonds dit bedrag als bate. Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 030 indien het materiële bedragen verantwoordt. Er wordt geen rekening gehouden met een eventueel in het verslagjaar doorgevoerde korting van de pensioenaanspraken en -rechten inclusief een eventuele vermindering van de onvoorwaardelijke toeslagverlening waarvoor gereserveerd wordt in de technische voorzieningen. Dit is reeds onder het saldo uit hoofde van toeslagverlening gerapporteerd.

730	010, 030 en 040	Mutatie technische voorzieningen ivm wijziging actuariële grondslagen/methoden	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen ivm een wijziging van de actuariële grondslagen/methoden in het verslagjaar (zoals bijvoorbeeld de sterftegrondslagen). Alleen indien het fonds een expliciete (eenmalige) premiebijdrage heeft ontvangen voor de wijziging van de actuariële grondslagen, dan vermeldt het fonds dit bedrag als bate. Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2-, regel 030 indien het materiële bedragen verantwoordt.
740	010, 030 en 040	Overige mutaties technische voorzieningen	Het fonds vermeldt de mutatie van de technische voorzieningen uit hoofde van overige mutaties. Het fonds vermeldt alleen bedragen die niet onder andere (meer specifieke) vragen in tabel J605-1 verantwoord kunnen worden. Er worden evenwel geen bedragen verantwoord die samenhangen met toeslagverlening/korting of een inkoopregeling VPL. Alleen indien het fonds een expliciete (eenmalige) premiebijdrage heeft ontvangen in verband met overige mutaties van de technische voorzieningen, dan vermeldt het fonds dit bedrag als bate. Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 030 indien het bedragen verantwoordt.
750	050	Saldo overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van overige (incidentele) mutaties van de technische voorzieningen. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen. .

Saldo uit hoofde van andere oorzaken

Regel	Kolom	Item	Definitie
760 en 770	010 of 020	Regel 760: Overige baten Regel 770: Overige lasten	Het fonds vermeldt de overige baten en lasten die niet onder een andere (meer specifieke) vraag in tabel J605-1 verantwoord kunnen worden. Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 010.
780	020	Mutaties andere voorzieningen	Het fonds vermeldt een eventuele mutatie van de andere voorzieningen als positief bedrag onder lasten (dotatie aan andere voorzieningen) of negatief bedrag onder lasten (onttrekking aan andere voorzieningen). Het fonds geeft een verplichte toelichting op J605-2, regel 010. De andere voorzieningen worden overigens gespecificeerd in tabel J301-10 (specificatie passiva).
790	050	Saldo andere oorzaken	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van andere oorzaken. Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen. .

Saldo uit hoofde van regeling voor inhaalpensioen (VPL)

Regel	Kolom	Item	Definitie
800	010	Totaal ontvangen premie uhv regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Het fonds vermeldt de totaal in het verslagjaar ontvangen premie voor een inkoopregeling in het kader van de wet VPL. Dit sluit in het algemeen aan bij tabel J403-5 (premiegegevens ex-post) en tabel J903 (Inkoopregeling in het kader van de wet VPL).
810	010 en 020	Onttrekking (bate) of toevoeging (last) aan VPL-voorziening (als onderdeel andere voorzieningen)	Indien van toepassing, vermeldt het fonds de onttrekking (positief bedrag onder baten) en / of de dotatie (positief bedrag onder lasten) aan een VPL-voorziening in het verslagjaar. Merk op dat dotaties en/of onttrekkingen aan een VPL-reserve (als onderdeel van het eigen vermogen) worden verantwoord op regel 820.
820	010 en 020	Onttrekking (bate) of dotatie (last) aan bestemmingsreserve inhaalpensioen (als onderdeel gespecificeerde reserves in eigen vermogen)	Het fonds vermeldt de onttrekking (positief bedrag onder baten) en/of de dotatie (positief bedrag onder lasten) aan een VPL -bestemmingsreserve (als onderdeel van de gespecificeerde reserves in het eigen vermogen) in het verslagjaar. Een VPL-bestemmingsreserve wordt overigens ook verantwoord in tabel J301-9. Het saldo van de dotatie en de onttrekking aan de bestemmingsreserve sluit in beginsel aan bij tabel J903 (Regeling voor inhaalpensioen met uitstelfinanciering). Onttrekkingen en/of dotaties aan reserves (als onderdeel van het eigen vermogen) verlopen in het algemeen niet via de staat van baten en lasten maar betreffen mutaties binnen het eigen vermogen. Om het resultaat over het verslagjaar sluitend te krijgen, worden baten en lasten geneutraliseerd regel 850 (tegenpost VPL-bestemmingsreserve).
830	030 en 040	Actuarieel benodigd bedrag voor inkoop onvoorwaardelijke aanspraken uhv regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Het fonds vermeldt de totale toename van de technische voorzieningen door de onvoorwaardelijke toekenning van pensioenaanspraken en –rechten uit hoofde van een VPL-regeling in het verslagjaar (inclusief de benodigde opslag voor toekomstige uitvoeringskosten). Het actuarieel benodigde bedrag wordt bepaald op basis van de RTS en de overige actuariële grondslagen die per jaareinde van het vorige verslagjaar van toepassing waren.
840	050	Saldo regeling inhaalpensioen (VPL)	Het fonds vermeldt het saldo uit hoofde van de regeling inhaalpensioen (VPL). Dit saldo is het totaal van de baten minus de lasten minus de mutaties in de technische voorzieningen.

850	010 en 020	Tegenpost mutatie bestemmingsreserve inhaalpensioen	De bedragen op deze regel moeten met tegengesteld teken worden overgenomen van regel 820. Zie ook de toelichting bij regel 820.
860	010 t/m 050	Technische analyse	Het fonds rapporteert de totalen van de baten, lasten, mutaties technische voorzieningen en het saldo.

Tabel J605-2: Toelichtingen technische analyse

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting op de technische analyse algemeen	<p>Het fonds geeft een verplichte toelichting als het bedragen bij 'Saldo uit hoofde van andere oorzaken' verantwoordt (regels 760 t/m 780 op J605-1). De toelichting is concreet en indien nodig uitgesplitst per oorzaak.</p> <p>Het fonds kan hier tevens toelichtingen opnemen bij overige posten uit tabel J605-1, voor zover deze niet in de volgende vragen aan bod komen.</p>
020	010	Toelichting op de overige posten bij het saldo uit hoofde van premie	<p>Het fonds geeft een verplichte toelichting als het materiële bedragen verantwoordt onder de volgende vragen in tabel J605-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regel 120: Betaalde premies overig - Regel 150: Actuariel benodigd bedrag voor inkoop overig - Regel 210: Overige posten i.v.m. premie <p>De toelichting is concreet en indien nodig uitgesplitst per oorzaak.</p> <p>Daarnaast wordt een toelichting gegeven indien het bedrag op regel 090 (Totaal ontvangen premies excl VPL) niet aansluit bij tabel J403-5.</p>
030	010	Toelichting op het saldo uhv overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen	<p>Het fonds geeft een verplichte toelichting als het materiële bedragen verantwoordt onder de volgende vragen in tabel J605-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regel 650: Actuariel resultaat op overige technische grondslagen - Regel 720: Mutatie technische voorzieningen ivm wijziging regeling - Regel 730: Mutatie technische voorzieningen uhv wijziging actuariële grondslagen / methoden - Regel 740: Overige mutaties technische voorzieningen

Tabelgroep TG-JS-16: Deelnemers en demografie

Tabel	J701-1	Deelnemers
Tabel	J701-2	Demografie
Tabel	J701-3	Geografische spreiding deelnemers en premie

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J701-1: Deelnemers**Inleiding**

Het fonds geeft een overzicht van het verloop van het deelnemersbestand. Het fonds vermeldt daarbij mutaties uit hoofde van collectieve waardeoverdrachten en overleden deelnemers separaat. Mutaties uit hoofde van andere redenen worden in de kolommen "anders" gerapporteerd: een toename van het aantal deelnemers in kolom 030, een afname in kolom 050. Het aantal deelnemers wordt uitgedrukt in het aantal natuurlijke personen. Dit betekent dat een deeltijdwerknemer als één persoon meetelt.

Mutaties zijn wijzigingen in de jaar ultimo-stand en opzichte van de primo-stand. Dit betekent dat een wijziging die door een tweede wijziging binnen het jaar ongedaan wordt gemaakt genegeerd wordt in de tellingen. Mutaties worden bovendien geteld vanuit het perspectief van het fonds. Wanneer een deelnemer van werkgever verandert zonder van fonds te veranderen, geldt dit niet als een mutatie.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010 t/m 060	Actieve deelnemers	Actieven zijn deelnemers voor wie het fonds premie ontvangt en deelnemers die vanwege arbeidsongeschiktheid zijn vrijgesteld van premiebetaling en nog pensioenaanspraken opbouwen.
020	010 t/m 060	Gewezen deelnemers	Gewezen deelnemers zijn deelnemers die aanspraken hebben opgebouwd, maar waarvoor geen premie meer wordt afgedragen. Ook deelnemers van wie de premiebetaling geheel is opgeschort wegens verlof, worden tot de gewezen deelnemers gerekend.
030 t/m 070	010 t/m 060	Pensioengerechtigden	Pensioengerechtigden ontvangen een pensioenuitkering van het fonds. Wanneer een natuurlijk persoon zowel een ouderdomspensioen ontvangt als premie betaalt, bijvoorbeeld omdat hij in deeltijd gepensioneerd is, rekent het fonds deze persoon mee bij de actieven en niet bij de pensioengerechtigden. Dit om dubbelstellingen te voorkomen. Een natuurlijk persoon wordt wel tweemaal geteld als hij een partnerpensioen ontvangt en een eigen ouderdomspensioen opbouwt of ontvangt. In regel 040 t/m 070 wordt het aantal pensioengerechtigden uitgesplitst naar respectievelijk ouderdomspensioen (inclusief TOP), arbeidsongeschiktheidspensioen, partnerpensioen, en wezenpensioen.
080	010 t/m 060	Totaal alle deelnemers	Hier geeft het fonds het totaal van alle deelnemers op.

Tabel J701-2: Demografie

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 170	010 t/m 060	Demografie	Het fonds rapporteert het aantal actieve, gewezen en pensioengerechtigde deelnemers per leeftijdsklasse. Deze gegevens moeten worden uitgesplitst naar geslacht van de deelnemer. De definitie voor actieven, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden komt overeen met die bij in tabel J701-1. De som van het aantal deelnemers komt overeen met het totaal in tabel J701-1 (regel 080).

Tabel J701-3: Geografische spreiding deelnemers en premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 en 020	010 t/m 060	Geografische spreiding deelnemers	<p>Het fonds rapporteert informatie over de geografische spreiding van de deelnemers. Hiermee worden zowel actieven, gewezen deelnemers en gepensioneerden bedoeld. Deze gegevens moeten worden uitgesplitst naar geslacht van de deelnemer. De woonplaats van de deelnemer is in beginsel bepalend voor het geografische gebied waartoe hij behoort.</p> <p>In een drietal uitzonderingsgevallen moeten deelnemers die weliswaar niet in Nederland wonen toch tot Nederland worden toegerekend. Dit zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grensarbeiders die langdurig in Nederland werken. - Werknemers die voor een periode korter dan een jaar naar het buitenland worden uitgezonden. - Diplomaten.
030	010 t/m 060	Geografische spreiding premies	Het fonds rapporteert informatie over de geografische spreiding van de premies op basis van de woonplaats van de deelnemers. Het geografische gebied waartoe een deelnemer behoort wordt op eenzelfde manier bepaald als bij regel 010 en 020.

Tabelgroep TG-JS17: Garantiecontracten

Tabel	J801	Details garantiecontracten, per contract
-------	------	--

In te vullen door:	Uitsluitend pensioenfondsen die één of meer garantiecontract(en) met een herverzekeraar zijn aangegaan
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Deze tabel moet ingevuld worden als op de enkelvoudige balans op de post technische voorzieningen afgedekt met een garantiecontract bedragen zijn gerapporteerd. Dat geldt ook indien een contract premievrij is. In beginsel moet elk contract separaat worden gerapporteerd. Als het separaat rapporteren van elk contract niet verhouding staat tot de materialiteit (5%-regel) dan mag volstaan worden met het rapporteren van één of enkele contracten.

Als garantiecontract worden aangemerkt de herverzekeringen waarbij zowel de negatieve verzekeringstechnische als de negatieve beleggingsrisico's (in uiterste instantie) voor rekening van de herverzekeraar komen. De opgebouwde nominale rechten kunnen bij contract beëindiging premievrij achterblijven en worden door de verzekeraar gegarandeerd. Er moet vaststaan dat het fonds nooit is gehouden meer te betalen dan de vooraf overeengekomen jaarpremie (uitgezonderd de kosten voortvloeiend uit mutaties binnen het bestand).

Tabel J801: Details garantiecontracten, per contract

Regel	Kolom	Item	Definitie
N/A	#	Naam van het contract	Het fonds vult voor elk garantiecontract dat gevoerd wordt de naam in bij de kolomkop. Er kunnen zoveel kolommen aangemaakt worden als nodig is. Als op de enkelvoudige balans (J301-1) de post technische voorzieningen afgedekt met een garantiecontract is gerapporteerd, dan moet op J801 voor ten minste één garantiecontract de specificaties worden gerapporteerd.
010 t/m 120	#	Algemeen	<p>Het fonds vult enkele kenmerken van de garantiecontracten in.</p> <p>Op regel 040 wordt gevraagd naar resultaatdeling. Als vormen van resultaatdeling worden onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - premiekorting, bijvoorbeeld op basis van de rentestand - maatschappijwinstdeling - beleggingswinstdeling op basis van een gesepareerd depot - en deling in de positieve technische resultaten. <p>Indien het fonds hiervoor in aanmerking komt, dan moet op regel 040 'ja' ingevuld worden. Op regels 110 t/m 260 moeten de nadere details van de resultaatdeling gespecificeerd worden. Indien vormen van resultaatdeling naast elkaar bestaan moeten deze allemaal ingevuld worden.</p> <p>Regels 050 en 060 moeten uitsluitend ingevuld worden indien feitelijk overdracht plaatsvindt en de betreffende rechten op pensioen niet meer ten laste van het fonds komen. Indien de herverzekeraar slechts de uitbetaling van de pensioenen voor zijn rekening neemt, zonder dat sprake is van rechtenoverdracht moeten deze vraag dus niet ingevuld worden.</p>
130 t/m 260	#	Beleggingswinstdeling op basis gesepareerd depot en verzekeringstechnische resultaten	<p>Er moeten enige bijzonderheden vermeld worden indien het fonds deelt in de positieve beleggingsresultaten (regels 130 t/m 200) of verzekeringstechnische resultaten (regels 210 t/m 260). Doorgaans wordt afgerekend per contractperiode. Het fonds vermeldt het aandeel van het fonds in de resultaten in het betreffende jaar c.q. het saldo van de vordering van het fonds op de verzekeraar. Ook indien dat saldo negatief is.</p> <p>Het aandeel in het resultaat waar het fonds van jaar tot jaar recht op krijgt moet ook via de rekening van Baten en Lasten worden verantwoord, echter slechts voor zover het totale saldo resultaat groter of gelijk is aan nul. Tot het moment van daadwerkelijke afrekening zal een positief te verrekenen resultaatsaldo voor zover dat voor rekening van het fonds komt ook in de balans opgenomen moeten worden als vordering op de herverzekeraar.</p>

270 t/m 320	#	Fictieve leningen	Indien het fonds een vordering op de verzekeraar heeft in de vorm van fictieve leningen moet dat hier gespecificeerd worden. De waarde van de fictieve lening wordt op de balans niet apart gespecificeerd maar maakt onderdeel uit van de post 'herverzekeringsdeel technische voorzieningen'.
330	#	Is fonds garantiepremie en/of premie administratiekosten verschuldigd?	In sommige gevallen wordt gerekend met een netto premie en worden de administratiekosten separaat in rekening gebracht. Ook komt het in geval van een gesepareerd depot wel voor dat de herverzekeraar een aparte vergoeding vraagt voor de door hem afgegeven garanties. Indien van toepassing moet dat hier aangegeven worden.
340 t/m 390	#	Exit-bepalingen	Hier moet informatie verstrekt worden over eventuele bijzondere bepalingen die gelden in geval van contractbeëindiging. In de praktijk komt een breed scala aan exit bepalingen voor. Indien er sprake is van andere exit-bepalingen dan genoemd op regels 340 t/m 380, dan licht het fonds deze op regel 390 toe.
400 en 410	#	Kredietrisico	Indien het bestuur van een pensioenfonds besloten heeft en gecommuniceerd heeft geen reserves aan te houden voor het kredietrisico uit hoofde van de vordering op de verzekeraar dan moet de vraag op regel 400 met 'ja' worden beantwoord. Het fonds vermeldt op regel 410 op welke wijze in de balans rekening is gehouden met het kredietrisico op de verzekeraar.

Tabelgroep TG-JS18: Kapitaalcontracten

Tabel	J802	Details kapitaalcontracten en risico herverzekering, per contract
-------	------	---

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen die verzekeringstechnische risico's hebben herverzekerd, anders dan door middel van een garantiecontract
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Deze tabel moet ingevuld worden voor alle contracten waarvoor het op risicobasis verzekerde kapitaal (contante waarde van verzekerde rente) of waarvoor de voorziening van de onder het kapitaalcontract verzekerde rechten ten minste 5% van de technische voorzieningen van het fonds uitmaakt. Indien een fonds meerdere contracten heeft waarvoor dit geldt, worden alle contracten separaat gerapporteerd.

Een kapitaalcontract is een herverzekeringsvorm waarbij de pensioenopbouw bij de verzekeraar is ondergebracht maar niet wordt gegarandeerd. De negatieve verzekeringstechnische risico's (korte termijn) komen in de regel volledig voor rekening van de herverzekeraar. De beleggingsrisico's (positief en negatief) en het langlevensrisico komen in de regel voor rekening van het fonds. De opgebouwde rechten kunnen bij contractbeëindiging niet premievrij achterblijven (men kan uiteraard dan wel onderhandelen over omzetting in een garantiecontract, in welk geval eerst afgerekend moet worden).

In de onderhavige tabel moeten fondsen die risicoherverzekeringen hebben gesloten of een kapitaalcontract hebben, aangeven welke risico's verzekerd zijn. Voorts wordt enige aanvullende informatie gevraagd met betrekking tot de verzekeringen.

Tabel J802: Details kapitaalcontracten en risico herverzekering, per contract

Regel	Kolom	Item	Definitie
N/A	#	Naam van het contract	Het fonds vult voor elk contract dat het heeft de naam in bij de kolomkop. Er kunnen zoveel kolommen aangemaakt worden als nodig is.
010 t/m 270	#	Algemeen	Op regels 010 t/m 270 moet nader toegelicht worden welke risico's door de herverzekeraar zijn gedekt, in welke mate dat gebeurt en in welke vorm. Bij vorm wordt onderscheid gemaakt tussen: - rentevorm, waarbij het nabestaandenpensioen of de arbeidsongeschiktheidsuitkering in rentevorm wordt verzekerd en bij intreden van het risico ook in rentevorm uitgekeerd en gegarandeerd door de verzekeraar. Ingegane uitkeringen uit hoofde van een dergelijke risicoverzekering moeten bij de invulling van de staten behandeld worden als garantiecontracten (tabel J801 hoeft hiervoor echter niet ingevuld te worden). Fondsen moeten voor deze uitkeringen ook rekening houden met krediet risico; - kapitaalvorm waarbij een risicokapitaal verzekerd is.
280 t/m 340	#	(Verzekeringstechnische) resultaten	Indien het fonds deelt in de positieve verzekeringstechnische resultaten wordt doorgaans afgerekend per contractperiode. Op regels 320 en 330 moet het aandeel van het fonds in het resultaat in het betreffende jaar c.q. het saldo van de vordering van het fonds op de verzekeraar vermeld worden. Ook indien dat saldo negatief is. Het aandeel in het resultaat waar het fonds van jaar tot jaar recht op krijgt moet ook via de rekening van Baten en Lasten worden verantwoord, echter slechts voor zover het totale saldo resultaat groter of gelijk is aan nul. Tot het moment van daadwerkelijke afrekening zal een positief te verrekenen resultaatsaldo voor zover dat voor rekening van het fonds komt ook in de balans opgenomen moeten worden als vordering op de herverzekeraar. Indien nog andere vormen van positieve resultaatdeling voor komen met betrekking tot het contract moet dat ook toegelicht worden.
360 en 370	#	Exit-bepalingen	Hier moet men denken aan bepalingen die een inperking inhouden ten opzichte van de aanspraken en rechten die gegolden zouden hebben bij voortzetting van het contract of aan additionele kortingsbepalingen bij waardeoverdracht bij contracteinde etc. Indien er sprake is van bijzonder exit-bepalingen dan licht het fonds deze op regel 370 toe.

380 t/m 440	#	Fictieve leningen	<p>Fictieve leningen kunnen verschillende oorsprong hebben, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - om lasten van grondslagverzwaren te neutraliseren; - een nog niet door verzekeraar terugverdiende rentestandkorting of andere kortingen die op het moment van omzetting van garantiecontract in het kapitaalcontract; - 'inbrengleningen' in relatie tot de overgang van garantiecontract met een (fictief) gesepareerd depot naar een kapitaalcontract. <p>Fictieve leningen dienen op marktwaarde gewaardeerd te worden en in de balans opgenomen te worden onder 'overig' binnen de 'Beleggingen'. Bij deze vraag moet nadere informatie over deze verschillende leningen verstrekt worden.</p>
450	#	Kredietrisico	<p>Bij een kapitaalcontract berust het juridisch eigendom van de beleggingen bij de verzekeraar. Het fonds loopt derhalve kredietrisico. Ook uit andere hoofde kan het fonds kredietrisico lopen met betrekking tot de herverzekeraar. Op deze regel moet worden vermeld op welke wijze in de balans rekening is gehouden met het kredietrisico op de verzekeraar.</p>

Tabelgroep TG-JS19: Regeling risico deelnemers

Tabel	J901-1	Regeling risico deelnemers
Tabel	J901-2	Beleggingsportefeuilles risico deelnemer, opsomming in volgorde van aflopend risicoprofiel

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen die een regeling uitvoeren, waarbij het beleggingsrisico berust bij de individuele deelnemer (ook als er een rendementsgarantie wordt gegeven, waardoor het neerwaartse risico van de deelnemer begrensd is)
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Gerapporteerd moet worden over alle regelingen voor risico deelnemers waarvan de technische voorzieningen ten minste 5% van de totale technische voorzieningen van het fonds uitmaken en/of het aantal actieve deelnemers ten minste 5% uitmaakt van het totaal aantal actieve deelnemers. Indien het fonds meerdere regelingen heeft waarbij de beleggingsvrijheid voor de deelnemers in die regelingen op dezelfde wijze wordt ingevuld, moet over de regelingen samen worden gerapporteerd. In dat geval moet bovengenoemde norm beoordeeld worden aan de hand van het totaal van de technische voorzieningen c.q. het aantal deelnemers in de betreffende regelingen.

Tabel J901-1: Regeling risico deelnemers

Regel	Kolom	Item	Definitie
N/A	#	Naam van het reglement	Het fonds vult voor elke regeling die gevoerd wordt de naam in bij de kolomkop. Het fonds vult zoveel kolommen in als nodig is.
010	#	Totaal aantal deelnemers	Het fonds rapporteert per regeling het aantal deelnemers.
020	#	Is er sprake van beleggingsvrijheid voor de individuele deelnemer of gewezen deelnemer?	Het fonds geeft per regeling aan of er beleggingsvrijheid voor de individuele deelnemer bestaat.
030	#	Beschrijving actuele beleggingsmix	Indien er geen beleggingsvrijheid is voor de individuele deelnemer of gewezen deelnemer (het fonds bepaalt het beleggingsbeleid) dient hier de actuele beleggingsmix ultimo verslagjaar te worden vermeld.
040	#	Beschrijving van de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de zorgplicht als bedoeld in de Pensioenwet	Indien de beleggingsvrijheid van de individuele deelnemer of gewezen deelnemer zover reikt dat de deelnemer in beginsel vrij is in de samenstelling van de beleggingsportefeuille, zonder gebonden te zijn aan een keuze uit een beperkt aantal vooraf gedefinieerde beleggingsportefeuilles of een combinatie daarvan, dient het fonds toe te lichten op welke wijze de beleggingsvrijheid begrensd wordt omwille van de zorgplicht van het fonds. (In artikel 52 van de Pensioenwet respectievelijk artikel 63 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt bepaald dat het fonds in dergelijke gevallen in het belang van de deelnemer en de gewezen deelnemer de beleggingsvrijheid moet begrenzen.)
050 en 060	#	Basis beleggingsportefeuille	In veel gevallen is er sprake van een basisportefeuille, waarin deelnemers participeren tenzij zij zelf tot een ander beleggingsprofiel besluiten. Het fonds geeft op regel 050 aan of hier sprake van is (ja/nee). Als dat zo is wordt de basisportefeuille vermeld op regel 060.

Tabel J901-2: Beleggingsportefeuilles risico deelnemer, opsomming in volgorde van aflopend risicoprofiel**Inleiding**

Indien de individuele deelnemer of gewezen deelnemer kan kiezen uit (een combinatie van) een beperkt aantal vooraf gedefinieerde beleggingsportefeuilles, wordt het fonds in deze tabel gevraagd de samenstelling van het belegde vermogen te specificeren aan de hand van de door het fonds gehanteerde beleggingsportefeuilles.

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	#	Naam van de regeling	Het fonds geeft hier de naam van de regeling op die overeenkomt met de naam in tabel J901-1.
#	010	Intern gehanteerde benaming beleggingsportefeuille	Het fonds geeft de intern gehanteerde benaming van de beleggingsportefeuille op. Hierbij wordt gerapporteerd in volgorde van aflopend risicoprofiel: te beginnen met de portefeuille met het hoogste risicoprofiel.
#	020	Aantal deelnemers	Voor elk van de portefeuilles aangeven hoeveel deelnemers hun beleggingen geheel of gedeeltelijk in deze portefeuilles hebben belegd. Omdat deelnemers bij meer dan één portefeuille kunnen worden meegeteld, hoeft het aantal deelnemers niet te sommeren tot het aantal deelnemers aan de regeling.
#	030	Marktwaaarde portefeuille	Voor elk van de portefeuilles wordt de totale marktwaaarde (ultimo verslagjaar) aangeven.
#	040	Beschrijving beleggingsmix	Het fonds beschrijft hier voor iedere portefeuille de beleggingsmix.

Tabelgroep TG-JS20: Inhaalpensioen (VPL) regelingen

Tabel	J903	Regeling voor inhaalpensioen met uitstelfinanciering (ook wel VPL- of 15-jarenregeling)
-------	------	---

In te vullen door:	Uitsluitend pensioenfondsen die een rol spelen in de uitvoering van een regeling voor inhaalpensioen n.a.v. de afschaffing van VUT en/of prepensioen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J903: Regeling voor inhaalpensioen met uitstelfinanciering (ook wel VPL- of 15-jarenregeling)**Inleiding**

De wet VPL⁴ kent de mogelijkheid om pensioen in te kopen over perioden in het verleden voor zover daar nog fiscale ruimte bestaat en de financiering daarvan uit te stellen tot uiterlijk 15 jaar na het moment van toezegging (of eerder tijdstip van pensioeningang). Dit wordt ook wel inhaalpensioen genoemd. Deze inhaalpensioentoezegging is een arbeidsvoorwaardelijke toezegging. Er ontstaat pas een onvoorwaardelijk recht op deze aanspraken naar de mate waarin deze toezegging daadwerkelijk op individueel niveau gefinancierd en ingekocht is. Indien het fonds een dergelijke regeling voor inhaalpensioen uitvoert, dan moet daarover in deze tabel informatie verstrekt worden.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Naam regeling inhaalpensioen	Hier wordt de naam van de regeling inhaalpensioen gerapporteerd waaronder de regeling bij het fonds zelf bekend staat. Deze moet consistent zijn met de naamgeving in rapportages van eerdere perioden.
020	010	Einddatum regeling inhaalpensioen (datum waarop laatste financiering/toekenning plaatsvindt)	De regeling heeft een looptijd van maximaal 15 jaar. De einddatum is de datum waarop de regeling wettelijk uiterlijk gefinancierd moet zijn.
030	010	Aantal deelnemers dat nog aanspraak kan maken op inkoop van inhaalpensioen (exclusief deelnemers waarvoor het inhaalpensioen ultimo verslagjaar volledig is gefinancierd/opgebouwd)	Het fonds rapporteert het aantal deelnemers dat nog aanspraak kan maken op inkoop van inhaalpensioen. Dit aantal is dus exclusief de deelnemers waarvoor het inhaalpensioen ultimo verslagjaar reeds volledig is gefinancierd en opgebouwd en/of reeds is ingegaan.

⁴ Zo genoemd naar de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/Prepensioen en introductie levensloopregeling (wet VPL), waardoor de belastingvoordelen voor VUT en prepensioen met ingang van 2006 zijn afgeschaft.

040	010	Contante waarde van de niet gefinancierde/opgebouwde aanspraken op inhaalpensioen (technische voorziening alsof de aanspraken op inhaalpensioen onvoorwaardelijk zouden zijn toegekend)	<p>Het fonds geeft de contante waarde van de nog niet gefinancierde (en daarmee nog niet opgebouwde) aanspraken op inhaalpensioen alsof deze aanspraken ultimo verslagjaar onvoorwaardelijk zouden zijn en daarmee zouden zijn opgenomen in de technische voorzieningen voor pensioenverplichtingen. Indien er sprake is van gedeeltelijke financiering / opbouw (bijvoorbeeld in geval van tijdsevenredige inkoop), dan wordt alleen rekening gehouden met het gedeelte van de totale aanspraak op inhaalpensioen dat nog niet is gefinancierd / opgebouwd.</p> <p>Indien de toekenning van de aanvullende aanspraken op ouderdomspensioen ook leidt tot een aanvullende aanspraak op partnerpensioen, dan houdt het pensioenfonds hier rekening mee bij het berekenen van de contante waarde. Indien er sprake is van een onvoorwaardelijke stijging van de aanspraken op inhaalpensioen zolang deze nog niet gefinancierd / opgebouwd zijn, houdt het pensioenfonds ook hier zo goed mogelijk rekening mee bij het berekenen van de contante waarde.</p> <p>Het fonds houdt geen rekening met voorwaardelijke elementen zoals ontslagkansen, en saldeert niet met de gelden in een bestemmingsreserve of nog te ontvangen gelden voor de inkoop van inhaalpensioen.</p> <p>Bij de berekening wordt gebruik gemaakt van dezelfde grondslagen als voor de normale technische voorzieningen van het pensioenfonds, waaronder (maar niet uitsluitend) de DNB rentetermijnstructuur, de gehanteerde sterftegrondslagen en een opslag voor toekomstige uitvoeringskosten per einde verslagjaar.</p>
050	010	Korte omschrijving van de regeling(en) voor inhaalpensioen (zie de aanwijzingen voor de minimale toelichting)	<p>Er wordt een toelichting gegeven op de hoofdlijnen van de regeling voor inhaalpensioen, waaronder in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor welke deelnemers geldt de regeling voor inhaalpensioen - Zijn de aanspraken eenmalig vastgesteld of kunnen deze nog worden aangepast (bijvoorbeeld door toeslagverlening, CAO-stijgingen of garantiebepalingen) - Worden de aanspraken ook toegekend indien de deelname aan de pensioenregeling tussentijds eindigt (bijvoorbeeld door ontslag of arbeidsongeschiktheid) - Hoe worden de aanspraken ingekocht (wanneer ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak en vindt dus omzetting plaats naar een pensioentoezegging in de zin van de Pensioenwet) - Zijn er afspraken over wederkerigheid (bijvoorbeeld met andere bedrijfstakpensioenfonds of vrijgestelde ondernemingspensioenfonds) - Welke rol heeft het pensioenfonds in de regeling voor inhaalpensioen?

			<ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de contractuele afspraken op basis waarvan het pensioenfonds premie ontvangt en/of een reserve vormt voor niet gefinancierde/opgebouwde aanspraken voor inhaalpensioen? - Aanpassingen in (het niveau van) de regeling in het verslagjaar voor zover deze niet het gevolg zijn van bestuursbesluiten (deze worden op regel 070 toegelicht).
060	010	Neemt het bestuur periodiek een besluit over de wijze waarop de aanspraken op inhaalpensioen worden toegekend/opgebouwd?	Het fonds geeft aan of het bestuur periodiek een besluit neemt over de wijze waarop de aanspraken op inhaalpensioen worden toegekend/opgebouwd (ja/nee). Wanneer het antwoord 'ja' is, geeft het fonds een toelichting op regel 070.
070	010	Toelichting op besluiten mbt de toekenning/opbouw van aanspraken op inhaalpensioen in het verslagjaar	Het fonds geeft een toelichting op alle besluiten die het bestuur in het afgelopen verslagjaar heeft genomen met betrekking tot de toekenning en/of opbouw van aanspraken op inhaalpensioen. Dit kan bijvoorbeeld besluitvorming betreffen over het onvoorwaardelijk toekennen van de voorwaardelijke VPL-toezegging aan een bepaalde jaarlaag. Ook als het bestuur beslist over de hoogte van de premie voor inhaalpensioen (VPL), dan wordt dat hier toegelicht.
080	010	Op welke wijze worden de aanspraken op inhaalpensioen gefinancierd	Het fonds rapporteert op welke wijze de aanspraken op inhaalpensioen worden gefinancierd. Het heeft daarbij de keuze uit de volgende vijf opties: <ul style="list-style-type: none"> - 1. Directe inkoop ten laste van de in het verslagjaar ontvangen premie (volledige aanspraak zodra deze onvoorwaardelijk wordt) - 2. Tijdsevenredige inkoop ten laste van in het verslagjaar ontvangen premie (tijdsevenredige financiering met eventuele affinanciering bij eerder onvoorwaardelijk worden) - 3. Vorming van een bestemmingsreserve door premie en inkoop (verslagjaar en toekomstig) ten laste van deze bestemmingsreserve - 4. Combinatie van directe inkoop ten laste van premie en vorming bestemmingsreserve voor toekomstige inkoop - 5. Andere financiële opzet (toelichting).
090	010	Toelichting op de wijze van financiering regeling inhaalpensioen	Indien op regel 080 voor 'Andere financiële opzet' is gekozen, dan geeft het fonds op deze regel een nadere toelichting op hoe de regeling wordt gefinancierd.

100	010	Totaal ontvangen premie/bijdrage voor inhaalpensioen in het verslagjaar	<p>Het fonds rapporteert op deze regel de totaal ontvangen premie/bijdrage in het verslagjaar voor inhaalpensioen. Deze sluit aan bij de feitelijk ontvangen premie voor de inkoopregeling VPL die is gerapporteerd in de verslagstaat over de ex-post premie (J403).</p> <p>Het fonds specificeert op regel 110 welk deel van deze premie is bestemd voor directe inkoop van inhaalpensioen en op regel 140 welk deel van deze premie is toegevoegd aan de bestemmingsreserve.</p>
110	010	Premie/bijdrage bestemd voor directe inkoop inhaalpensioen	Het fonds geeft het bedrag aan van de in het verslagjaar ontvangen premie voor inhaalpensioen bestemd is voor de directe inkoop van inhaalpensioen.
120	010	Toelichting op bestemming / bron voor het overschot / tekort premie inhaalpensioen	<p>Op deze regel kan het fonds een toelichting geven op de premie/bijdrage.</p> <p>In beginsel wordt de in het verslagjaar ontvangen premie (regel 100) volledig toegevoegd aan de bestemmingsreserve (regel 140) en/of aangewend voor directe inkoop (regel 110). Mocht dit niet het geval zijn en er toch sprake zijn van een overschot of tekort op de financiering van de regeling in het verslagjaar, dan wordt dat hier verplicht toegelicht. Daarbij geeft het fonds ook een toelichting op de bestemming (overschot) of bron (tekort) van dit verschil.</p>
130	010	Omvang bestemmingsreserve inhaalpensioen primo verslagjaar	Op regel 130 t/m 190 rapporteert het fonds het verloop van de bestemmingsreserve in het verslagjaar. Op deze regel vermeldt het fonds de omvang van de bestemmingsreserve aan het begin van het verslagjaar.
140	010	Ontvangen premie/bijdrage toegevoegd aan de bestemmingsreserve inhaalpensioen	Het fonds geeft hier aan welk deel van de in het verslagjaar ontvangen premie is toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor de inkoop van inhaalpensioen. Indien het fonds de ontvangen premie eerst aanwendt voor de inkoop van inhaalpensioen en het (niet vooraf gedefinieerde) overschot toekent aan de bestemmingsreserve, dan vult het fonds alleen dit overschot in.
150	010	Onttrokken aan de bestemmingsreserve voor inkoop inhaalpensioen in verslagjaar (negatief bedrag)	Op deze regel vermeldt het fonds het voor inkoop benodigde bedrag in het verslagjaar als negatief bedrag (dat daarmee wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve). Indien de inkoop van inhaalpensioen volledig ten laste van de bestemmingsreserve komt (optie 3 op regel 080), dan wordt het voor inkoop benodigde bedrag dat wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve niet gesaldeerd met het de ontvangen premie in het betreffende verslagjaar.
160	010	Toegerekend beleggingsrendement aan de reserve inhaalpensioen	Op deze regel vermeldt het fonds het beleggingsrendement dat in het verslagjaar aan de bestemmingsreserve is toegerekend. De wijze waarop dit rendement is bepaald licht het fonds toe op regel 280.

170	010	Onttrokken aan de bestemmingsreserve inhaalpensioen om andere redenen (negatief bedrag)	Als in het verslagjaar een bedrag is onttrokken aan de bestemmingsreserve voor de regeling voor inhaalpensioen anders dan voor inkoop van inhaalpensioen, dan verantwoordt het fonds dit bedrag hier als negatief bedrag. Het fonds geeft op regel 200 verplicht een concrete en cijfermatige toelichting op dit bedrag.
180	010	Toegevoegd aan de bestemmingsreserve inhaalpensioen om andere redenen (positief bedrag)	Als er een bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor de regeling voor inhaalpensioen anders dan door ontvangen premie, dan verantwoordt het fonds dit bedrag hier als positief bedrag. Het fonds geeft op regel 200 verplicht een concrete en cijfermatige toelichting op dit bedrag.
190	010	Omvang bestemmingsreserve inhaalpensioen ultimo verslagjaar	Hier rapporteert het fonds de omvang van de bestemmingsreserve ultimo verslagjaar. De stand ultimo verslagjaar dient gelijk te zijn aan de som van regels 130 t/m 180.
200	010	Toelichting op de bestemmingsreserve inhaalpensioen	Hier kan het fonds een toelichting geven op de bestemmingsreserve. Een toelichting is verplicht wanneer om 'andere redenen' een bedrag is onttrokken of toegevoegd aan de bestemmingsreserve (regel 170 en/of 180 ongelijk aan nul).
210	010	Totaal beschikbaar bedrag voor inkoop inhaalpensioen in verslagjaar	Hier rapporteert het fonds het totaalbedrag dat in het verslagjaar beschikbaar is voor inkoop inhaalpensioen. Dit is het totaal van de in het verslagjaar ontvangen premie/bijdrage die bestemd is voor directe inkoop van inhaalpensioen (regel 110) en de onttrekking uit de bestemmingsreserve ten behoeve van de inkoop van inhaalpensioen (regel 150 als positief bedrag).
220	010	Benodigd bedrag voor inkoop inhaalpensioen in het verslagjaar (volgens de financieringsmethodiek zoals vastgelegd in de relevante fondsdocumenten)	Hier geeft het fonds het bedrag weer dat volgens de in de relevante fondsstukken vastgelegde financieringsmethodiek nodig was voor de inkoop van inhaalpensioen in het verslagjaar. Het fonds geeft op regel 250 aan welke uitgangspunten zijn gehanteerd.
230	010	Toelichting indien er een verschil is tussen beschikbaar bedrag en benodigd bedrag aan inhaalpensioen	Indien het in het verslagjaar beschikbare en benodigde bedrag van elkaar verschillen (regel 210 en regel 220), dan geeft het fonds hier verplicht een toelichting op dit verschil. Daarbij geeft het fonds in ieder geval aan wat de bestemming is van het overschot dan wel op welke wijze in het tekort is voorzien.
240	010	Corresponderende actuariële koopsom op basis van de rts en overige actuariële grondslagen van het fonds ultimo het voorgaande verslagjaar	Op deze regel vult het fonds het bedrag in dat correspondeert met de inkoop van dezelfde aanspraken op inhaalpensioen als op regel 210 alleen dan op basis van de door DNB gepubliceerde renteternijstructuur per 31 december in het jaar voorafgaand aan het verslagjaar en de sterftetafel en overige actuariële grondslagen per dat moment. Voor deze berekening wordt geen rekening gehouden met de opslag voor het vereist eigen vermogen.

250	010	Welke uitgangspunten hanteert het fonds voor de inkoop van inhaalpensioen?	Op deze regel geeft het fonds een toelichting op de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij het bepalen van het benodigde bedrag voor inkoop van inhaalpensioen in het verslagjaar. Het fonds geeft in ieder geval het volgende aan: <ul style="list-style-type: none"> - de rente (termijnstructuur) - de sterftetafel en overige actuariële grondslagen - opslagen voor kosten en/of vereist eigen vermogen - eventueel andere significante elementen - waar deze uitgangspunten vastliggen.
260	010	Staan er tegenover de bestemde reserve voor inhaalpensioen aangemerkte beleggingen?	Het fonds vermeldt of er tegenover de bestemde reserve voor inhaalpensioen aangemerkte beleggingen staan (ja/nee). Aangemerkt betekent in deze context dat bekend is welke beleggingen horen bij de bestemmingsreserve. Indien er alleen sprake is van een gespecificeerd beleggingsbeleid, beantwoordt het fonds deze vraag met 'nee'.
270	010	Zo ja, korte omschrijving van het beleggingsbeleid tegenover de bestemmingsreserve	Het fonds beschrijft op hoofdlijnen op welke wijze het fonds de bestemmingsreserve voor inhaalpensioen ten behoeve van sociale partners wordt belegd.
280	010	Zo ja, hoe wordt het aan de bestemmingsreserve toegerekende beleggingsrendement bepaald?	Hier geeft het fonds aan hoe de rendementsvergoeding over de bestemmingsreserve (regel 160) is bepaald (bijvoorbeeld op basis van het gerealiseerde fondsrendement in het verslagjaar of specifieke rendementsvergoeding die overeengekomen is met sociale partners).

Tabelgroep TG-JS21: Z-score

Tabel	J904	Z-score voor verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen
-------	------	--

In te vullen door:	Verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen
Laatste wijziging tabelgroep:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel J904: Z-score voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Heeft u een verplichting tot het invullen van de Z-score?	Verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen dienen jaarlijks een performancetoets uit te voeren. In de sector wordt deze toets aangeduid als de berekening van de Z-score. De uitkomst van de performancetoets wordt berekend aan de hand van de waarde z^j , te bepalen zoals beschreven in Bijlage 1 bij het vrijstellingsbesluit Wet BPF 2000, over een reeks van vijf jaren.
020	010	Berekende waarde over verstreken kalenderjaar = $Z(j-1)$	Op deze regel wordt gevraagd naar de berekende waarde z^{j-1} , waarbij j het huidige jaar aangeeft en j-1 dus duidt op het laatste afgesloten boekjaar.
030	010	Uitkomst performancetoets, berekend over de wettelijk voorgeschreven periode (jaar j-5 t/m jaar j-1) = "Z-score"	Op deze regel wordt de uitkomst van de performancetoets over de periode van vijf jaar (j-5) t/m (j-1) vermeld.

PREMIE (EX ANTE)**Tabelgroep TG-PR1: Premiebepaling**

Tabel	K401-1	Beleidskeuzes premieverplichtingen
Tabel	K401-2	Premieverplichtingen
Tabel	K401-3	Uitsplitsing van de overige actuariael benodigde premie RTS
Tabel	K401-4	Uitsplitsing van de overige actuariael benodigde premie o.b.v. gedempte premie
Tabel	K401-5	Premie uitsplitsing
Tabel	K401-6	Toelichtingen bij de premiebepaling

Laatste wijziging staat:	2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Inleiding

Doel van deze tabelgroep is om vroegtijdig inzicht te krijgen in de naar verwachting over het gerapporteerde verslagjaar te ontvangen premie en de verwachte kostendekkende premie over het gerapporteerde verslagjaar. Het fonds raamt de te ontvangen premie en de kostendekkende premie zo nauwkeurig mogelijk. Deze informatie over de premiegegevens wordt zowel vooraf (K401) als achteraf (J403) uitgevraagd. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in de mate waarin de realisatie ex-post afwijkt van de verwachting ex-ante.

Tabel K401-1: Beleidskeuzes premieverplichtingen

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Heeft de rapportage betrekking op een gesloten fonds zonder verdere opbouw van pensioenaanspraken?	Een "gesloten fonds zonder verdere opbouw van pensioenaanspraken" is een pensioenfonds, dat uitsluitend pensioenregelingen uitvoert waartoe geen nieuwe deelnemers kunnen toetreden en waarbij bestaande deelnemers geen nieuwe pensioenaanspraken opbouwen anders dan uit hoofde van toeslagverlening.

Premiesystematiek

Regel	Kolom	Item	Definitie
020	010	Welke systematiek hanteert het pensioenfonds bij het bepalen van de kostendekkende premie?	Het fonds rapporteert de van toepassing zijnde systematiek bij de vaststelling van de (gedempte) kostendekkende premie en heeft daarbij de keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> - Gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur (RTS); - Systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde RTS; - Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement; - Geen premie voor verplichtingen voor risico van het fonds.
030	010	Indien keuze voor systematiek gedempte premie (verwacht toekomstig rendement) dan een toelichting op de wijze van vaststelling verwacht rendement.	Indien is gekozen voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement" geeft het fonds hier verplicht een toelichting op de wijze waarop de disconteringscurve in K402 (kolom 020) is vastgesteld. In de toelichting wordt in ieder geval vermeld welke rendementen zijn gehanteerd voor de verschillende beleggingscategorieën.
040	010	Over welke periode is het voortschrijdend gemiddelde RTS berekend (in maanden invullen)	Het fonds beantwoordt deze vraag uitsluitend indien gekozen is voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde RTS". Het fonds vermeldt de termijn (in maanden) waarover het voortschrijdende gemiddelde van de RTS is vastgesteld. Het fonds sluit hierbij aan op de peildatum voor de vaststelling van de premie en de kostendekkendheid in de volgende vraag. <i>Voorbeeld</i> De gedempte kostendekkende premie voor het gerapporteerde verslagjaar is berekend op basis van de 36-maands gemiddelde rentetermijnstructuur tot en met 30 september van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar. Het fonds vermeldt op deze regel "36".
050	010	Per welke peildatum voor de RTS is de premie en de kostendekkendheid daarvan vastgesteld (jjjj-mm-dd)?	Het fonds vermeldt per welke datum de premie voor het gerapporteerde verslagjaar en de ex-ante kostendekkendheid daarvan zijn vastgesteld. Vanwege de beschikbaarheid van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur en een betrouwbare schatting van de dekkingsgraad, vermeldt het fonds hierbij de peildatum voor de gegevens onderliggend aan dit besluit per maandeinde. <i>Voorbeeld</i> Het fonds heeft de premie en de kostendekkendheid daarvan voor het gerapporteerde verslagjaar 2019 vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 oktober 2018 op basis van de peildatum 30 september 2018 (zoals vastgelegd in de ABTN). Het bestuur is daarbij uitgegaan van de voorhanden zijnde gegevens (waaronder de schatting van de dekkingsgraad en de rentetermijnstructuur) per 30 september 2018. Het fonds vermeldt 2018-09-15 als peildatum.

060	010	Per welke datum is het rendement op vastrentende waarden vastgezet (jjjj-mm-dd)?	Het fonds beantwoordt deze vraag uitsluitend indien is gekozen voor een "Systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement". Het fonds vermeldt per welke datum het rendement op vastrentende waarden voor 5 jaar is vastgezet als bedoeld in artikel 4 lid 3b Besluit FTK.
-----	-----	--	--

Vermeerdering van benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
070 en 080	010	Vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen	<p>In tabel K401 – 2 rapporteert het fonds de hoogte van de (gedempte) kostendekkende premie. Bijzondere omstandigheden bij het pensioenfonds kunnen ertoe leiden dat een opslag nodig is boven de voor het fonds relevante kostendekkende premie. Dit kan bijvoorbeeld zijn omdat contractueel een bijstorting verschuldigd is een inhaal financiering voor nog niet toegekende aanspraken of er sprake is van een opslag in verband met een herstelplan.</p> <p>Het fonds geeft op regel 070 aan of sprake is van zo'n vermeerdering in verband met herstellpremies of bijstortingen (ja/nee).</p> <p>In het geval er sprake is van vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen, dan geeft het fonds een toelichting op regel 080. Het bijbehorende bedrag aan extra premies wordt gerapporteerd in tabel K401-5 (regel 220).</p>
090 en 100	010	Vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden	<p>Op regel 090 geeft het pensioenfonds aan of er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie op andere gronden dan herstellpremies of bijstortingen (ja/nee).</p> <p>Indien er sprake is van vermeerdering van de benodigde premie op basis van andere gronden dan herstellpremies of bijstortingen, dan geeft het fonds een toelichting op regel 100. Het bijbehorende bedrag aan extra premies wordt gerapporteerd in tabel K401-5 (regel 230).</p>

Premiegrondslag

Regel	Kolom	Item	Definitie
110	010	Is de premie (excl premie inkoopregeling VPL) bepaald als percentage van pensioengrondslag, salarissom, beide of anders?	Het fonds geeft op deze regel aan of de feitelijke overeengekomen premie, voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) die het fonds uitvoert, gebaseerd is op de pensioengrondslagsom, op de salarissom, op beide, of anders wordt bepaald.

			Het fonds licht de premiemethodiek toe in tabel K401-6 (070).
--	--	--	---

Opbouwpercentage

Regel	Kolom	Item	Definitie
120 en 130	010	Reglementaire (streef)opbouwpercentage	<p>Het fonds rapporteert op regel 130 het opbouwpercentage voor de basisregeling zoals dat reglementair is bepaald. Als een fonds een gesplitste kortingsregel in het reglement heeft opgenomen, dan is dit het opbouwpercentage waar het fonds in beginsel naar streeft.</p> <p>Op regel 120 geeft het fonds aan of het reglementaire (streef)opbouwpercentage is aangepast ten opzichte van het afgelopen jaar. Indien dit het geval is, dan wordt de wijziging hier nader toegelicht en vermeldt het fonds hier tevens het voorgaande (streef)opbouwpercentage. Het (streef)opbouwpercentage moet met minimaal drie decimalen worden gerapporteerd.</p>
140 en 150	010	Tijdelijke aanpassing opbouwpercentage / gesplitste kortingsregeling	<p>Het fonds geeft op regel 140 aan of het reglementaire (streef)opbouwpercentage tijdelijk is aangepast ten opzichte van het afgelopen jaar, of dat de gesplitste kortingsregeling wordt ingezet (ja/nee).</p> <p>Indien dit het geval is, dan geeft het fonds op regel 150 een toelichting op de aanpassing.</p>
160	010	Wat is het feitelijke opbouwpercentage voor het verslagjaar?	Het fonds rapporteert het opbouwpercentage dat feitelijk wordt gehanteerd voor de basisregeling voor het verslagjaar. Dit percentage moet met drie decimalen worden gerapporteerd.
170	010	Is de reguliere pensioenopbouw zoals vastgelegd in het pensioenreglement tov vorig verslagjaar aangepast (anders dan via het opbouwpercentage)? Zo ja, graag een toelichting	Wordt deze vraag met 'ja' beantwoord, dan geeft het fonds op deze regel een toelichting op de aanpassing en de reden daarvoor.

Overig

Regel	Kolom	Item	Definitie
-------	-------	------	-----------

180 en 190	010	Staat de hoogte van de premie voor langer dan 1 jaar vast zonder dat deze tussentijds kan worden gewijzigd?	Het fonds vult op regel 180 'ja' in als het premiepercentage voor langer dan één jaar vaststaat en gedurende deze periode niet kan worden aangepast. In dit geval geeft het fonds op regel 190 een omschrijving van de vaste premiesystematiek. Hierbij wordt ook aangegeven voor welke periode de premie nog vaststaat.
200 en 210	010	Bijstortingsverplichting	Het fonds geeft op regel 200 aan of de werkgever een contractueel vastgelegde bijstortingsverplichting heeft die afhankelijk is van de vermogenspositie van het fonds. Het fonds vult 'nee' in als dat niet zo is. Als er sprake is van een bijstortingsverplichting, dan geeft het fonds op regel 210 een toelichting daarop.
220	010	Wordt een deel van de feitelijke premie toegevoegd aan een toeslagendepot?	<p>Het fonds geeft hier aan of een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot.</p> <p>Het fonds vult 'ja' in als een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot. Indien dit het geval is dan wordt op tabel K401-5 (regel 250) de toevoegingen aan het depot uit de feitelijke overeengekomen premie gedurende het verslagjaar gerapporteerd.</p> <p>Indien er sprake is van een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisatiedoel dan wordt deze vraag met 'nee' beantwoord. In dat geval wordt de dotatie aan het depot verantwoord bij "premie-egalisatiedepot" op tabel K401-5 regel 190.</p> <p>Het fonds geeft verplicht een toelichting op het toeslagendepot in tabel K401-6 regel 080, in het toelichtingenveld voor het premie-egalisatiedepot.</p>
230	010	Zijn er verder nog omstandigheden relevant, graag een toelichting?	Het fonds kan hier overige relevante opmerkingen met betrekking tot premie opnemen.

Tabel K401-2: Premieverplichtingen**Kostendekkende premie: premie voor verplichtingen voor risico fonds**

Het fonds rapporteert op regel 010 tot en met 050 de kostendekkende premie die hoort bij de aangroei van pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds in het gerapporteerde verslagjaar. Het fonds gaat daarbij uit van de rentetermijnstructuur en de overige actuariële grondslagen zoals die jaarultimo van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar van kracht waren.

Een fonds dat de kostendekkende premie op basis van de actuele rentetermijnstructuur vaststelt, rapporteert uitsluitend volgens deze methodiek (kolom 010). Een fonds dat een gedempte kostendekkende premie hanteert, rapporteert de kostendekkende premie zowel op basis van de actuele rentetermijnstructuur (kolom 010) als de voor het betreffende fonds geldende methodiek van premiedemping (kolom 020).

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010 en 020	Actuarieel benodigde premie voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst inclusief risico-onderdelen en de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten	<p>Het fonds rapporteert op deze regel de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur (kolom 010) en indien van toepassing tevens op basis van de voor het fonds geldende methodiek van premiedemping (kolom 020). De actuele rentetermijnstructuur is de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar.</p> <p>Onder de actuarieel benodigde premie wordt verstaan, de premie benodigd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de opbouw van pensioenaanspraken (coming service en backservice) over het gerapporteerde verslagjaar inclusief onvoorwaardelijke indexatie van deze pensioenaanspraken en overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken - de risicodekking van bijvoorbeeld het overlijdens- en/of arbeidsongeschiktheidsrisico gedurende het gerapporteerde verslagjaar (voor zover dit niet gedekt wordt uit eventueel opgebouwde pensioenen) - de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten horend bij de in het gerapporteerde verslagjaar toegekende onvoorwaardelijke aanspraken (deze opslag wordt toegevoegd aan voorziening voor uitvoeringskosten die onderdeel is van de technische voorzieningen). <p>Voor fondsen die hebben gekozen voor een systematiek van premiedemping op basis van een verwacht rendement wordt op deze regel geen rekening gehouden met de opslag die nodig is voor voorwaardelijke toeslagverlening zoals bedoeld in artikel 4 lid 3a en lid 4 Besluit FTK. Deze opslag wordt verantwoord op regel 040, kolom 020.</p> <p>Indien het pensioenfonds een inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoert, geldt het volgende. Zowel de 'inkoop' (dus: de toevoeging aan de technische voorzieningen) als de, in verband met deze regeling, ontvangen premies, worden</p>

			<p>buiten beschouwing gelaten bij de onderdelen over kostendekkende en benodigde premie. Het fonds rapporteert uitsluitend in het onderdeel over de feitelijke premie en in het onderdeel over inhaalpensioen over de regeling voor inhaalpensioen (VPL) en de daaraan gerelateerde premie.</p> <p>Indien het pensioenfonds meer dan één regeling uitvoert, rapporteert het fonds op deze regel de resultante van afzonderlijke berekeningen voor de verschillende regelingen.</p>
020	010 en 020	Opslag voor het vereist eigen vermogen (horend bij de aangroei van de technische voorzieningen)	<p>Het fonds rapporteert de opslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen op basis van het strategische beleggingsbeleid. Als peildatum voor het vereist eigen vermogen geldt het jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar.</p> <p>De opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen sluit aan bij het volledige bedrag verantwoord op regel 010 (het actuarieel benodigde bedrag voor onvoorwaardelijk pensioen). Indien het fonds een gedempte premie hanteert, kan het fonds de opslag voor de instandhouding van het vereist eigen vermogen in kolom 020 baseren op regel 010, kolom 020.</p> <p>Voor fondsen die naast verplichtingen voor risico fonds ook verplichtingen voor risico deelnemer en/of verplichtingen onder garantiecontract hebben moet het percentage vereist eigen vermogen worden bepaald als de "toetswaarde solvabiliteit in situatie ultimo kwartaal" (tabel K101-2, kolom strategisch/schok in evenwicht) gedeeld door de <i>technische voorziening voor risico fonds</i>. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dit toegelicht bij de toelichting op de premie voor risico fonds (K401-6 regel 010).</p>
030	010 en 020	Opslag voor uitvoeringskosten	<p>Het fonds rapporteert de in de premie opgenomen opslag ter dekking van de uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar (exclusief kosten vermogensbeheer). Het fonds houdt geen rekening met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten, aangezien deze reeds verantwoord zijn op regel 010.</p> <p>De systematiek van de kostendekkende premie (rentetermijnstructuur of gedempt) heeft geen invloed op de opslag voor uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar.</p>

040	010 en 020	Actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst, met inachtneming van de geformuleerde ambitie en de afgesproken wijze van financieren	<p>Het fonds rapporteert de actuarieel benodigde premie ten behoeve van voorwaardelijke toeslagverlening. Een fonds dat de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen heeft herverzekerd op basis van een garantiecontract, en waarbij de voorwaardelijke toeslagverlening in beginsel voor rekening en risico van het fonds komt, rapporteert de daartoe actuarieel benodigde premie eveneens bij deze vraag.</p> <p>Indien is gekozen voor een systematiek van premiedemping op basis van een verwacht rendement en de opslag voor toeslagverlening zoals bedoeld in artikel 4 lid 3a en lid 4 Besluit FTK hoger is dan de opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen, dan rapporteert het fonds bij deze vraag alleen het verschil tussen beide opslagen.</p> <p><i>Voorbeeld (premiedemping op basis van een verwacht rendement)</i> De opslag voor het vereist eigen vermogen behorend bij de aangroei van de pensioenverplichtingen bedraagt 20, deze wordt door het fonds vermeld op regel 020. De opslag in de premie die nodig is voor voorwaardelijke toeslagverlening bedraagt 50. Omdat de opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening hoger is dan de opslag voor het vereist eigen vermogen, wordt het verschil tussen beide, in dit geval $50 - 20 = 30$, gerapporteerd op regel 040, kolom 020. Het fonds geeft een toelichting op de actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen in tabel K401-6 regel 010.</p>
050	010 en 020	Totaal premie voor verplichtingen voor risico fonds	Het fonds rapporteert op deze regel het totaal van de bedragen van regel 010 t/m 040.

Kostendeekkende premie: Uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
060 t/m 130	010 en 020	Uitsplitsing actuarieel benodigde premie	<p>Op de regels 060 t/m 130 geeft het fonds een uitsplitsing (naar aard) van de actuarieel benodigde premie zoals gerapporteerd op regel 010. Afhankelijk van de financiële opzet kunnen enkele vragen met nul worden beantwoord. Als het fonds meerdere regelingen uitvoert dan kan uitgegaan worden van de som over de verschillende regelingen.</p> <p>De actuarieel benodigde premie wordt uitgesplitst naar de volgende componenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coming service ouderdoms- en partnerpensioen - backservice ouderdoms- en partnerpensioen - opslag voor onvoorwaardelijke toeslag (met verplichte toelichting in tabel K401-6 regel 040/050)

			<ul style="list-style-type: none"> - overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken (met verplichte toelichting in tabel K401-6 regel 040/050) - risicopremie voor partner- en wezenpensioen - risicopremie voor arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid - opslag voor toekomstige uitvoeringskosten (als onderdeel technische voorzieningen) - overige componenten als totaalbedrag (met verplichte toelichting in tabel K401-6 regel 040/050). Een verdere uitsplitsing van dit bedrag wordt gerapporteerd in tabel K401-3.
--	--	--	---

Kostendeekkende premie: premie voor verplichtingen voor risico deelnemer

Het fonds rapporteert op de regel 140 t/m 180 de componenten van de benodigde premie vanwege de aangroei van pensioenverplichtingen voor de pensioenregeling(en) voor rekening en risico van de deelnemers in het gerapporteerde verslagjaar. Afhankelijk van de financiële opzet kunnen enkele vragen mogelijk met nul worden beantwoord.

Een beschikbare premieregeling met rendementsgarantie heeft zowel kenmerken van een regeling voor risico fonds als van een regeling voor risico deelnemers. Om de toereikendheid van de premie te kunnen beoordelen, is kennis van de specifieke situatie noodzakelijk. Daarom dient in dit geval contact opgenomen te worden met de toezichthouder.

Regel	Kolom	Item	Definitie
140	010	Premie toegevoegd aan beleggingen risico deelnemer	Het fonds vermeldt op deze regel het (netto) bedrag uit de premie dat wordt toegevoegd aan de beleggingen voor risico van de deelnemer.
150	010	Opslag voor risicopremies	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt voor de risicodekking van bijvoorbeeld het overlijdens- en/of arbeidsongeschiktheidsrisico.
160	010	Opslag voor uitvoeringskosten	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt ter dekking van de uitvoeringskosten.
170	010	Opslag voor het vereist eigen vermogen (horend bij de aangroei van de technische voorzieningen)	Het fonds rapporteert welk bedrag gedurende het lopende jaar aan de bruto premie voor verplichtingen voor risico deelnemer onttrokken wordt voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen.

180	010	Overige premiecomponenten	Wanneer er sprake is van overige premiecomponenten dan worden deze hier gerapporteerd en toegelicht bij de toelichting op de premie risico deelnemer (tabel K401-6, regel 020).
190	010	Totaal beschikbare premie voor verplichtingen voor risico deelnemers	Het fonds rapporteert hier het totaal van regels 140 t/m 180.

Kostendekkende premie: premie voor verplichtingen onder garantiecontract

Het fonds rapporteert op de regel 200 t/m 220 de verschuldigde premie vanwege de aangroei van pensioenverplichtingen die op basis van een garantiecontract herverzekerd zijn.

Regel	Kolom	Item	Definitie
200	010	Premie te betalen aan verzekeraar	Het fonds rapporteert op regel 200 de aan de verzekeraar verschuldigde totale premie over het lopende jaar.
210	010	Premie voor uitvoeringskosten die ten laste van het fonds komen	Het fonds rapporteert op deze regel de premie, benodigd om de uitvoeringskosten te dekken, die over het gerapporteerde verslagjaar ten laste van het fonds komen.
220	010	Overige premiecomponenten	Wanneer er sprake is van overige premiecomponenten dan worden deze gerapporteerd op regel 220 en toegelicht bij de toelichting op de premie garantiecontract (tabel K401-6, regel 030).
230	010	Totaal premie voor verplichtingen onder garantiecontract	Het fonds rapporteert hier het totaal van de regels 200 t/m 220.

Tabel K401-3: Uitsplitsing van de overige actuarieel benodigde premie RTS

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitsplitsing van de Overige actuarieel benodigde premie o.b.v. rentetermijnstructuur	<p>Wanneer in de uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie gebaseerd op renteremijnstructuur sprake is van overige componenten (tabel K401-2, regel 130, kolom 010), dan worden deze hier verder uitgesplitst.</p> <p>In kolom 010 worden de onderdelen van de post overige actuarieel benodigde premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur weergegeven. In kolom 020 wordt het bedrag weergegeven dat bij de desbetreffende post hoort.</p> <p>In deze tabel is het aantal te vullen regels vrij. Het pensioenfonds kan in de rapportage zoveel regels aanmaken als nodig is.</p>

Tabel K401-4: Uitsplitsing van de overige actuarieel benodigde premie o.b.v. gedempte premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
#	010 en 020	Uitsplitsing van de Overige actuarieel benodigde premie o.b.v. gedempte premie	<p>Wanneer in de uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie gebaseerd op gedempte premie sprake is van overige componenten (tabel K401-2, regel 130, kolom 020), dan worden deze hier verder uitgesplitst.</p> <p>In kolom 010 worden de onderdelen van de post overige actuarieel benodigde premie gebaseerd op de gedempte premie weergegeven. In kolom 020 wordt het bedrag weergegeven dat bij de desbetreffende post hoort.</p> <p>In deze tabel is het aantal te vullen regels vrij. Het pensioenfonds kan in de rapportage zoveel regels aanmaken als nodig is.</p>

Tabel K401-5: Premie-uitsplitsing**Feitelijk overeengekomen premie werkgever, werknemer en totaal**

Regel	Kolom	Item	Definitie
010, 040 en 070	010	Feitelijke premie exclusief regeling voor inhaalpensioen (VPL)	<p>Het fonds rapporteert de feitelijke premie, exclusief premie voor inhaalpensioen (VPL) en inclusief eventuele bijstortingen of extra premie in het kader van een herstelplan op regel 070. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 010 en regel 040.</p> <p>Indien een deel van de feitelijke werkgeverspremie wordt toegevoegd aan een premie-egalisatiedepot dan rapporteert het fonds hier de feitelijke premie inclusief die dotatie. Indien er sprake is van een onttrekking uit een premie-egalisatiedepot dan wordt deze onttrekking niet meegenomen in de hier gerapporteerde feitelijke premie.</p>
020, 050 en 080	010	Premie inhaalpensioen (VPL)	<p>Een bijzondere situatie is van toepassing voor pensioenfondsen die een inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoeren. De met deze regeling verband houdende premies zijn tot dusverre geheel buiten beschouwing gelaten. De feitelijk overeengekomen premie omvat echter vaak wel een bijdrage die bedoeld is voor deze regeling (vaak wordt deze VPL-premie toegevoegd aan een in dit verband gecreëerde reserve/voorziening VPL, maar deze aanspraken uit hoofde van de inkoopregeling VPL kunnen ook direct worden ingekocht). Fondsen waarvoor dit geldt, vermelden de premie voor de inkoopregeling VPL apart op regel 080. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 020 en regel 050. Pensioenfondsen die geen inkoopregeling in het kader van de wet VPL uitvoeren, laten deze regel leeg.</p>
030, 060 en 090	010	Feitelijk overeengekomen premie	<p>Het fonds rapporteert de totale premie op regel 090. Het fonds splitst deze premie naar werkgeverspremie en werknemerspremie op regel 030 en regel 060.</p>

Opbouw van de feitelijk overeengekomen premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
100 en 110	010	Pensioengrondslagsom (parttime) en salarissom (parttime)	<p>Het fonds vermeldt de pensioengrondslagsom en de salarissom op grond waarvan de feitelijk overeengekomen premie is bepaald.</p>
120 en 140	010	Premie in procenten van de pensioengrondslagsom / salarissom	<p>Het fonds vermeldt de premie in procenten van de pensioengrondslagsom en/of van de salarissom voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) die het fonds uitvoert. Indien het percentage gedurende het gerapporteerde verslagjaar naar verwachting wijzigt, rapporteert het fonds hier het</p>

			<p>gewogen gemiddelde percentage en geeft het fonds een toelichting op de feitelijke premie in K401-6 regel 060.</p> <p><i>Voorbeeld</i> Indien het fonds bijvoorbeeld een basisregeling (90% van de premie), een excedentregeling (6% van de premie) en een afwijkende regeling voor een specifieke werkgever (4% van de premie) uitvoert, dan vermeldt het fonds het geldende premiepercentage voor de basisregeling.</p>
130 en 150	010	Premie in procenten van de pensioengrondslagsom / salarissom in het voorgaande jaar	Indien het premiepercentage (als percentage van de pensioengrondslagsom of salarissom) ten opzichte van het voorgaande jaar is gewijzigd, vermeldt het fonds op de premie in procenten van de pensioengrondslagsom en/of salarissom voor de belangrijkste pensioenregeling (gemeten naar feitelijk overeengekomen premie) in het voorgaande jaar.
160	010	Bedrag van de herstelbijdrage en/of de bijstorting voor zover niet opgenomen in het percentage van de pensioengrondslag- of salarissom	<p>Het fonds vermeldt het te ontvangen bedrag van een herstelbijdrage en/of bijstorting voor zover dit niet opgenomen is in het percentage van de pensioengrondslag- of salarissom. Merk op dat het bedrag van de te ontvangen herstelbijdrage en/of bijstorting ook deel uitmaakt van de feitelijk overeengekomen premie in het gerapporteerde verslagjaar (regel 010, 040 en 070).</p> <p>Indien de in het gerapporteerde verslagjaar te ontvangen herstelbijdrage en/of bijstorting betrekking heeft op contractueel overeengekomen extra betalingen, dan worden deze betalingen overigens ook verantwoord op regel 220 als onderdeel van de benodigde premie en toegelicht op tabel K401-1 (regels 070 en 080).</p> <p><i>Voorbeeld</i> In het kader van een herstelplan is een bijstorting door de werkgever overeengekomen per jaareinde ter grootte van 1/3^e van het verschil tussen het minimaal vereist eigen vermogen en het aanwezige eigen vermogen van het fonds. Op het moment van vaststelling van de premie voor het verslagjaar (ex-ante) is de verwachte bijstorting ultimo het betreffende verslagjaar 100.</p> <p>Dit bedrag wordt als volgt verantwoord op tabel K401-5: K401-5, regel 220: 100 (met toelichting op tabel K401-1 regels 070 en 080) K401-5 regel 010: het werkgeversdeel van de reguliere pensioenregeling vermeerderd met 100 K401-5, regel 160: 100</p>

Premie-egalisatiedepot

Indien sprake is van een premie-egalisatiedepot of een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisatiedoel, dan rapporteert het fonds op regel 170-210 het verwachte verloop van het depot in het verslagjaar. In tabel K401-6 regel 080 geeft het fonds een verplichte toelichting op het verloop van het depot.

Regel	Kolom	Item	Definitie
170	010	Waarde primo verslagjaar	Op deze regel wordt de waarde van het depot primo verslagjaar vermeld.
180	010	Onttrekkingen gedurende verslagjaar voor de inkoop van nieuwe aanspraken	Het fonds rapporteert de verwachte onttrekkingen aan het depot die gedaan zijn om het feitelijke opbouwpercentage gedurende het verslagjaar te realiseren.
190	010	Dotaties gedurende verslagjaar uit feitelijk overeengekomen premie	Indien een deel van de feitelijke premie wordt toegevoegd aan een premie-egalisatiedepot, dan rapporteert het fonds op deze regel de verwachte toevoegingen aan het depot uit de feitelijk overeengekomen premie gedurende het verslagjaar.
200	010	Overige mutaties gedurende verslagjaar	Verwachte overige mutaties, bijvoorbeeld uit hoofde van gerealiseerd beleggingsrendement, worden op deze regel vermeld. Wanneer sprake is van een depot met zowel een indexatie-als een premie-egalisatiedoel dan worden onttrekkingen die betrekking hebben op het indexatiedoel hier opgenomen. De overige mutaties worden toegelicht in tabel K401-6 regel 080.
210	010	Waarde ultimo verslagjaar	Op deze regel vult het pensioenfonds de waarde van het depot ultimo verslagjaar in.

Benodigde premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
220	010	Vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen	Indien het fonds in tabel K401-1 (regel 70) heeft aangegeven dat er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie in verband met herstellpremies of bijstortingen dan rapporteert het fonds bij deze vraag het bedrag aan extra premies in het betreffende jaar.
230	010	Vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden (geen sluitpost)	Indien het fonds in tabel K401-1 (regel 90) heeft aangegeven dat er sprake is van een vermeerdering van de benodigde premie met extra premies op andere gronden dan rapporteert het fonds bij deze vraag het bedrag aan extra premies op andere gronden in het betreffende jaar.
240	010	Totaal benodigde premie	Het fonds rapporteert hier de totaal benodigde premie. De totaal benodigde premie is de som van: - de premie voor verplichtingen voor risico fonds bij de gekozen premiesystematiek (tabel K401-2, regel 050, kolom 010 of kolom 020) - de premie voor verplichtingen voor risico deelnemer (tabel K401-2, regel 190) - de premie voor verplichtingen onder garantiecontract (tabel K401-2, regel 230) - eventuele vermeerderingen van de benodigde premie (regels 220 en 230)

Beschikbare premie

Regel	Kolom	Item	Definitie
250	010	Dotaties aan het toeslagendepot gedurende het verslagjaar vanuit de feitelijk overeengekomen premie	Indien een deel van de premie wordt toegevoegd aan een toeslagendepot (K401-1 regel 220), dan rapporteert het pensioenfonds op deze regel de dotatie aan het toeslagendepot. Indien er sprake is van een depot met zowel een indexatie- als een premie-egalisatiedoel dan is de toevoeging aan het depot reeds verantwoord op regel 190 en wordt bij deze vraag geen dotatie opgenomen.
260	010	Beschikbare premie	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de totale beschikbare premie exclusief VPL premie. Deze is: - de feitelijk overeengekomen premie exclusief VPL premie (regel 070) - plus eventuele onttrekkingen uit een premie-egalisatiedepot (regel 180)

			minus toevoegingen aan een premie-egalisatiedepot (regel 190) en toeslagendepot (regel 250).
270	010	Beschikbare premie minus de benodigde premie	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de beschikbare (regel 260) minus de benodigde premie (regel 240). Indien blijkt dat de totaal beschikbare premie lager is dan de totaal benodigde premie is een toelichting vereist in tabel K401-6 op regel 090.

Premie voor regeling voor inhaalpensioen VPL

Regel	Kolom	Item	Definitie
280	010	Ontvangen premie voor regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Op deze regel moet de gerapporteerde totale premie voor de regeling voor inhaalpensioen (VPL) worden overgenomen (K401-5, regel 080).
290	010	Bestemd voor directe inkoop/toekenning van inhaalpensioen	Op deze regel vermeldt het pensioenfonds welk deel van deze premie bestemd is voor directe inkoop/toekenning van inhaalpensioen in het verslagjaar.
300	010	Bestemd voor bestemmingsreserve voor de regeling voor inhaalpensioen (VPL)	Op deze regel vermeldt het pensioenfonds welk deel van deze premie wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor VPL.
310	010	Overige (graag toelichting op K401-6)	Wanneer de som van de directe inkoop/toekenning inhaalpensioen (regel 290) en de toevoeging aan de bestemmingsreserve in het gerapporteerde verslagjaar (regel 300) minder (meer) bedraagt dan de ontvangen premie voor inhaalpensioen (VPL) (regel 280), dan resulteert op deze regel onder 'Overige' een positief (negatief) bedrag. Het fonds licht bij een positief bedrag de bestemming (of bij een negatief bedrag de herkomst) toe op regel 100 in tabel K401-6.

Premiedekkingsgraad

Regel	Kolom	Item	Definitie
320	010	Premie beschikbaar voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (risico fonds)	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds de premie beschikbaar voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (voor risico fonds). Deze moet worden berekend als: <ul style="list-style-type: none"> - de totale beschikbare premie exclusief premie voor inhaalpensioen VPL (regel 260)

			<ul style="list-style-type: none"> - minus de premie voor verplichtingen voor risico deelnemers (K401-2 regel 190), en - minus de premie voor verplichtingen die vallen onder het garantiecontract (K401-2 regel 230), en - minus de opslag voor de uitvoeringskosten in het gerapporteerde verslagjaar (K401-2 regel 030).
330	010	Actuarieel benodigd voor inkoop onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (risico fonds)	Het bedrag op deze regel is de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst op basis van de rentetermijnstructuur ultimo van het jaar voorafgaand aan het verslagjaar (K401-2, regel 010, kolom 010).
340	010	Wat is de door u berekende premiedekkingsgraad (afgerond in hele procenten)?	<p>Op deze regel geeft het pensioenfonds de premiedekkingsgraad weer, gebaseerd op de rentetermijnstructuur per jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde verslagjaar. Het is hierbij niet toegestaan een andere rentetermijnstructuur te hanteren.</p> <p>In principe is de premiedekkingsgraad gelijk aan het quotiënt van de beschikbare premie voor inkoop van de voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (regel 320) en het actuarieel benodigde bedrag voor deze onderdelen (regel 330).</p> <p>In het geval dat het fonds een premiedekkingsgraad berekent die niet overeen komt met de op deze wijze berekende premiedekkingsgraad dan geeft het fonds een concrete cijfermatig onderbouwde toelichting op de op deze regel gerapporteerde premiedekkingsgraad in tabel K401-6 op regel 110.</p>

Tabel K401-6: Toelichtingen bij de premiebepaling

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Toelichting fonds bij premie risico fonds	Het fonds geeft hier een toelichting op de wijze waarop de 'Actuarieel benodigde premie voor voorwaardelijke onderdelen' (tabel K401-2 regel 040) is bepaald. Indien is gekozen voor een systematiek van gedempte premie op basis van een verwacht toekomstig rendement (tabel K401-1 regel 020) vermeldt het fonds in de toelichting in ieder geval de maatstaf en hoogte van de toeslag voor actieven, slapers en gepensioneerden die is gehanteerd in de berekening van de opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening.
020	010	Toelichting fonds bij premie risico deelnemer	Het fonds licht de premie voor risico deelnemer toe. Indien er sprake is van overige premiecomponenten in de premie voor verplichtingen voor risico deelnemer (tabel K401-2 regel 180), dan worden deze hier toegelicht.
030	010	Toelichting fonds bij premie garantiecontract	Het fonds licht de premie voor verplichtingen onder garantiecontract toe. Indien er sprake is van overige premiecomponenten in de premie voor verplichtingen onder garantiecontract (tabel K401-2 regel 220), dan worden deze hier toegelicht.
040 en 050	010	Toelichting op de uitsplitsing van de actuarieel benodigde premie	Het fonds heeft in tabel K401-2, regel 060 t/m 130, een uitsplitsing gegeven van de actuarieel benodigde premie. Indien hierbij sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> - een 'opslag voor onvoorwaardelijke toeslag' (tabel K401-2, regel 080), of - 'overige onvoorwaardelijk toegekende aanspraken' (tabel K401-2, regel 090), of - 'overige' (tabel K401-2, regel 130); dan geeft het fonds hier verplicht een toelichting op de betreffende componenten.
060	010	Toelichting op feitelijk overeengekomen premie	Het fonds licht de feitelijk overeengekomen premie toe. Indien het premiepercentage gedurende het gerapporteerde verslagjaar naar verwachting wijzigt (zie ook aanwijzing bij K401-5 regel 120/140) dan ligt het fonds dat hier toe.
070	010	Toelichting indien de premiebepaling op een andere wijze wordt vastgesteld dan op basis van de pensioengrondslag of salarissom.	Het fonds heeft in tabel K401-1 (regel 110) aangegeven of de feitelijke overeengekomen premie gebaseerd is op de pensioengrondslagsom, op de salarissom, op beide, of anders wordt bepaald. Wanneer is gekozen voor 'beide bepalend' of voor 'anders', dan geeft het fonds hier een toelichting op de premiemethodiek.

080	010	Toelichting op het premie-egalisatiedepot:	<p>Op deze regel geeft het fonds, indien van toepassing, verplicht een toelichting op het verloop van het premie-egalisatiedepot (tabel K401-5 regels 170 t/m 210). Daarbij wordt onderbouwd hoe de onttrekking, dotatie en overige mutaties zijn vastgesteld.</p> <p>Daarnaast neemt het fonds, indien van toepassing, op deze regel een toelichting op het toeslagendepot op.</p>
090	010	Toelichting op de beschikbare premie minus de benodigde premie	<p>Wanneer blijkt dat de totaal beschikbare premie lager is dan de totaal benodigde premie (K401-5 regel 270) dan licht het fonds het verschil hier toe. Daarbij kan bijvoorbeeld worden ingegaan op de oorzaak van het verschil in totaal benodigde premie op premievaststellingsdatum ten opzichte van de rapportagedatum 31/12. Indien er sprake is van een premiekorting of terugstorting als bedoeld in artikel 129 Pensioenwet, moet in de toelichting tevens worden aangetoond dat voldaan is aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de premiestelling en dit in overeenstemming is met het beleid zoals opgenomen in de ABTN.</p>
100	010	Toelichting op de premie bij het inhaalpensioen (VPL)	<p>Wanneer de som van de directe inkoop/toekenning inhaalpensioen en de toevoeging aan de bestemmingsreserve in het gerapporteerde verslagjaar minder (meer) bedraagt dan de ontvangen premie voor inhaalpensioen (tabel K401-5 regel 310), dan licht het fonds hier de bestemming of de herkomst van dit verschil toe.</p>
110	010	Toelichting op de premiedekkingsgraad	<p>Het fonds licht de berekening van de premiedekkingsgraad toe. In het geval dat het fonds een premiedekkingsgraad berekent die niet gelijk is aan het quotiënt van de beschikbare premie voor inkoop van de voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (tabel K401-5 regel 320) en het actuariële benodigde bedrag voor deze onderdelen (tabel K401-5 regel 330), dan geeft het fonds hier een concrete cijfermatig onderbouwde toelichting op de premiedekkingsgraad die is gerapporteerd in tabel K401-5, regel 340. Het is hierbij niet toegestaan een andere rentetermijnstructuur te hanteren.</p>

Tabelgroep TG-PR2: Toekomstige uitkeringen

Tabel	K402	Opbouw (coming service-aanspraken) in het nieuwe kalenderjaar
Laatste wijziging staat:	Januari 2019	
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019	

Tabel K402: Opbouw coming service aanspraken in het nieuwe kalenderjaar

Het doel van deze staat is om inzicht te geven in de kasstromen (verwachte toekomstige uitkeringen) horend bij de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010 t/m 1200	010	Toekomstige uitkeringen	<p>In tabel K401-2 regel 010 heeft het fonds de actuariel benodigde premie voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst verantwoord. In deze kolom rapporteert het fonds de bijbehorende kasstromen. Het fonds houdt hierbij geen rekening met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten.</p> <p>Bij de netto kasstromen (zonder opslag voor toekomstige uitvoeringskosten) wordt rekening gehouden met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de opbouw van pensioenaanspraken (coming service en backservice) over het gerapporteerde verslagjaar inclusief onvoorwaardelijke indexatie van deze pensioenaanspraken en overige onvoorwaardelijk verleende aanspraken; - de in het gerapporteerde verslagjaar toegekende toeslagen die direct ten laste van de premie gefinancierd zijn (zoals een koopsom voor indexatie betaald door de werkgever); - de risicodekking van bijvoorbeeld het overlijdens- en/of arbeidsongeschiktheidsrisico gedurende het gerapporteerde verslagjaar. <p>In aansluiting op tabel K401-2 regel 010 houdt het fonds bij de kasstromen geen rekening met de inkoop uit hoofde van een inkoopregeling VPL.</p> <p>Verdiscontering van de in deze tabel verantwoorde kasstromen geeft – na vermeerdering met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten – het actuariel benodigde bedrag voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (tabel K401-2, regel 010). Hierbij gaat het fonds uit van de</p>

			rentetermijnstructuur per jaareinde van het jaar voorafgaand aan het gerapporteerde kalenderjaar en indien van toepassing de geldende systematiek voor de gedempte premie.
010 t/m 1200	020	Disconteringsvoet op basis van verwacht rendement	<p>Wanneer het fonds heeft gekozen voor een systematiek van premiedemping op basis van een verwacht rendement geeft het fonds in kolom 020 aan met welk nominaal verwacht rendement is gerekend bij het vaststellen van de 'actuaireel benodigde premie voor onvoorwaardelijk pensioen' (tabel K401-2, regel 010, kolom 020). In tabel K401-1 (regel 030) geeft het fonds een toelichting op de wijze waarop dit verwacht rendement is vastgesteld.</p> <p>Verdiscontering van de in kolom 010 verantwoorde kasstromen met het verwacht rendement uit kolom 020 geeft – na vermeerdering met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten – het actuaireel benodigde bedrag voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst (tabel K401-2, regel 010, kolom 020).</p>

Tabelgroep TG-HP1: Herstelplan

Tabel	K501-1	Herstelplan
Tabel	K501-2	Toelichtingen bij het Herstelplan

Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	januari 2019

Inleiding

Deze tabellen vormen samen met de dekkingsgraadsjabloon (tabellen K502-1 en K502-2) en de bijlage(n) het herstelplan. Het herstelplan verschaft inzicht in het verwachte herstelpad naar een situatie waarin het fonds beschikt over het vereist eigen vermogen.

Bij verschillende onderwerpen wordt om een toelichting gevraagd, deze toelichtingen zijn verplicht. Deze toelichtingen zijn opgenomen in tabel K501-2.

Zie voor nadere informatie over het herstelplan Open Boek Toezicht (<https://www.toezicht.dnb.nl/2/6/50-234118.jsp>).

Tabel K501-1: Herstelplan

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Datum in herstel (jjjj-mm-dd)	Bij deze vraag rapporteert het fonds de datum waarop het fonds formeel volgens het FTK in tekort is geraakt (einde kalenderkwartaal).
020	010	Gekozen hersteltermijn in jaren	Het fonds rapporteert hier de gekozen looptijd van het herstelplan. Het fonds geeft een verplichte toelichting op de gekozen hersteltermijn in tabel K501-2 (regel 010).
030	010	Reikwijdte herstelplan	Op deze regel geeft het fonds de reikwijdte van het herstelplan aan. Dat betreft de vraag of het herstelplan uitsluitend betrekking heeft op vorderingen en verplichtingen voor risico fonds, of dat het herstelplan ook betrekking heeft op vorderingen en verplichtingen die verzekerd zijn of voor risico deelnemer worden aangehouden.
040	010	Is de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad?	Het fonds rapporteert bij deze vraag of de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar al dan niet onder het minimaal vereist eigen vermogen lag.
050	010	Op welk moment treedt de maatregel MVEV in werking? (jjjj-mm-dd)	Als de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager lag dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan rapporteert het fonds bij deze vraag op welk kwartaaleinde de

			"maatregel minimaal vereist eigen vermogen", zoals beschreven in artikel 140 Pensioenwet, in werking zal treden als de financiële positie van het fonds niet verbetert.
060	010	Wordt het vereist eigen vermogen binnen de herstelperiode gehaald?	Het fonds geeft aan of het strategische vereist eigen vermogen conform het reguliere beleid binnen de hersteltermijn wordt gehaald. Wanneer het fonds deze vraag met "Nee" beantwoordt rapporteert het fonds naast het dekkingsgraadsjabloon "regulier beleid" in tabel K502-1 ook het dekkingsgraadsjabloon "berekening korting" in tabel K502-2. In het sjabloon "berekening korting" mag de indexatie op nul worden verondersteld en wordt berekend of en hoeveel een fonds in het eerste jaar moet korten.

Algemeen solvabiliteit

Regel	Kolom	Item	Definitie
070 t/m 100	010 en 020	070: Primo stand dekkingsgraad (%) 080: Ultimo stand dekkingsgraad (%) 090: Primo stand beleidsdekkingsgraad (%) 100: Ultimo stand beleidsdekkingsgraad (%)	<p>Het fonds rapporteert hier de hoogte van de (beleids-)dekkingsgraad aan het begin en aan het einde van het afgelopen verslagjaar (kolom 010) en het lopende jaar (kolom 020).</p> <p>De verwachte beleidsdekkingsgraad ultimo lopend jaar kan worden berekend door het gemiddelde te nemen van de primo en ultimo stand van de dekkingsgraad van het desbetreffende jaar. Indien maatregelen niet halverwege het jaar worden genomen maar op een ander moment, mag hier in de berekening van de beleidsdekkingsgraad rekening mee worden gehouden.</p> <p>Indien de gerapporteerde (beleids-)dekkingsgraad afwijkt van de kwartaalrapportage (tabel K101-1) geeft het fonds een verplichte toelichting op de verschillen bij "Toelichting op solvabiliteit" in tabel K501-2 (regel 030).</p>
110 t/m 140	010 en 020	110: Technische voorzieningen 120: Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijk 130: Vereiste dekkingsgraad (%) strategisch 140: Minimaal vereiste dekkingsgraad (%)	<p>Het fonds rapporteert de totale technische voorzieningen waarop het herstelplan betrekking heeft, de vereiste dekkingsgraad conform de feitelijke en de strategische beleggingsmix en de minimaal vereiste dekkingsgraad aan het einde van het afgelopen verslagjaar (kolom 010) en het lopende jaar (kolom 020).</p> <p>De (minimaal) vereiste dekkingsgraad wordt berekend door de som van de technische voorzieningen en het (minimaal) vereist eigen vermogen te delen door de technische voorzieningen. Hierbij wordt voor de technische voorzieningen uitgegaan van de technische voorzieningen in regel 110.</p>

			Indien de gerapporteerde technische voorzieningen of vereiste dekkingsgraad afwijken van de kwartaalrapportage (tabel K101-1) geeft het fonds een verplichte toelichting op de verschillen bij "Toelichting op solvabiliteit" in tabel K501-2 (regel 030).
--	--	--	--

Premie (M1)

Regel	Kolom	Item	Definitie
150	010 en 020	Actuarieel benodigde premie (obv rentetermijnstructuur)	<p>Het fonds rapporteert hier de actuarieel benodigde premie voor verplichtingen voor risico fonds gebaseerd op de rentetermijnstructuur (RTS). Hierbij wordt opgemerkt dat bij deze vraag de premie exclusief solvabiliteitsopslag en exclusief uitvoeringskosten is.</p> <p>(Gedeeltelijk) herverzekerde pensioenfondsen en fondsen die een premieovereenkomst uitvoeren en een herstelplan indienen dat betrekking heeft op het <u>gehele fonds</u> rapporteren hier ook de totaal beschikbare premie voor risico deelnemers en/of de totale premie voor verplichtingen onder garantiecontract.</p> <p>Het fonds geeft een toelichting op de actuarieel benodigde premie in het toelichtingenveld "Toelichting op de premie" in tabel K501-2 (regel 040). Zie hiervoor de aanwijzing bij tabel K501-2 (regel 040).</p>
160	010 en 020	Beschikbare premie	<p>Het fonds rapporteert hier de feitelijke premie na aftrek van de opslag voor uitvoeringskosten. De feitelijke premie is hierbij inclusief eventuele herstellpremies en bijstortingen door de sponsor en exclusief premie i.v.m. de uitvoering van een VPL-regeling. Eventuele onttrekkingen aan een premiedepot worden toegevoegd aan de feitelijke premie en dotaties aan een premiedepot worden in mindering gebracht op de feitelijke premie. Bijstortingen of herstellpremies mogen alleen worden meegenomen indien deze definitief zijn vastgesteld en contractueel zijn vastgelegd.</p> <p>(Gedeeltelijk) herverzekerde pensioenfondsen en fondsen die een premieovereenkomst uitvoeren en een herstelplan indienen dat alleen betrekking heeft op de in <u>eigen beheer</u> (risico fonds) uitgevoerde pensioenregeling(en) rapporteren hier alleen de feitelijke premie die beschikbaar is voor de in eigen beheer uitgevoerde pensioenregeling(en).</p> <p>Het fonds geeft een toelichting op de beschikbare premie in het veld "Toelichting op de premie" in tabel K501-2 (regel 040). Zie hiervoor de aanwijzing bij tabel K501-2 (regel 040).</p>

170	010 en 020	Invloed premieverschil op dekkingsgraad (%)	Het fonds rapporteert hier de invloed van de premie op de primo stand van de dekkingsgraad (M1).
-----	---------------	---	--

Uitkeringen (M2)

Regel	Kolom	Item	Definitie
180 t/m 200	010 en 020	180: Uitkeringen 190: Omvang solvabiliteitsvrijval 200: Invloed solvabiliteitsvrijval op dekkingsgraad (%-punt)	Het fonds rapporteert hier de omvang van de gedane pensioenuitkeringen, de omvang van de solvabiliteitsvrijval en de invloed van de solvabiliteitsvrijval op de primostand van de dekkingsgraad (M2). Het fonds geeft een toelichting op de uitkeringen in het veld "Toelichting op de uitkeringen" in tabel K501-2 (regel 050).

Toeslagverlening (M3)

Regel	Kolom	Item	Definitie
210 t/m 230	010 en 020	210: Toeslagverlening actieven (%) 220: Toeslagverlening inactieven (%) 230: Invloed lasten toeslagverlening op dekkingsgraad (%-punt)	Het fonds rapporteert hier de voorwaardelijke toeslagverlening voor actieve deelnemers en voor inactieve deelnemers (gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) en de invloed van de toeslagverlening op de dekkingsgraad (M3). Onvoorwaardelijke toeslagverlening/backservice wordt niet meegenomen in M3. De lasten voor onvoorwaardelijke toeslagverlening of backservice zijn al verwerkt in de actuariële premie en maken daarmee onderdeel uit van M1 (regel 150). Voorwaardelijke toeslagverlening die wordt gefinancierd uit een toeslagendepot wordt hier wél opgenomen. Indien de voorwaardelijke toeslagverlening wordt gefinancierd uit een toeslagendepot / bestemmingsreserve dan worden de lasten van de betreffende toeslagverlening opgenomen onder M3 en de onttrekking uit het depot onder M6 (regel 320) . Per saldo is het resultaat op de dekkingsgraad gelijk aan nul. Het fonds geeft een toelichting op de toeslagverlening in het veld "Toelichting op de toeslagverlening/korting" in tabel K501-2 (regel 060).
240 t/m 260	010 en 020	240: Korting actieven (%) 250: Korting inactieven (%) 260: Invloed korting op dekkingsgraad (%-punt)	Het fonds rapporteert het kortingspercentage voor actieve deelnemers en voor inactieve deelnemers (gewezen en pensioengerechtigde deelnemers) en de invloed van de korting op de dekkingsgraad.

			<p>Een onvoorwaardelijk vastgestelde korting wordt pas na definitieve besluitvorming hiertoe doorgevoerd in de dekkingsgraad. Het fonds dient deze korting in het dekkingsgraadsjabloon te verwerken onder M3 als negatieve toeslag (K502-2, kolom 130 en 140).</p> <p>Indien het fonds in het verslagjaar een korting doorvoert dan wordt de korting in de bijlage 'vragenformulier bij het herstelplan' nader toegelicht.</p>
--	--	--	---

Verandering rentetermijnstructuur (M4)

Regel	Kolom	Item	Definitie
270	010	Wijziging technische voorzieningen als gevolg van verandering rentetermijnstructuur	Het fonds rapporteert hier het bedrag van de wijziging van de technische voorzieningen als gevolg van veranderingen in de rentetermijnstructuur. Bedragen kunnen zowel positief (rentedaling) als negatief (rentestijging) zijn.
280	010	Invloed van verandering rentetermijnstructuur op dekkingsgraad (%-punt)	<p>Het fonds rapporteert hier de invloed van de wijziging van de rentetermijnstructuur op de primostand van de dekkingsgraad (M4). Een stijging van de technische voorzieningen heeft een negatief effect op de dekkingsgraad en vice versa. Wijzigingen in de rentetermijnstructuur komen alleen in de kolom realisatie verslagjaar tot uiting, omdat toekomstige onverwachte wijzigingen in de rentetermijnstructuur niet meegenomen mogen worden.</p> <p>De wijziging van de rentetermijnstructuur heeft, naast invloed op de technische voorzieningen, ook invloed op de waarde van de vastrentende waarden (koersresultaat). Deze invloed wordt gerapporteerd bij het onderdeel Rendement (M5).</p>

Rendement (M5)

Regel	Kolom	Item	Definitie
290	010 en 020	Benodigde interesttoevoeging technische voorzieningen (%)	Onder het benodigde rendement wordt verstaan de interesttoevoeging aan de technische voorzieningen. Het fonds stelt deze interesttoevoeging vast op basis van de éénjaarsrente volgens de rentetermijnstructuur primo het verslagjaar (voor de realisatie) respectievelijk primo het lopende jaar (voor de verwachtingen over het lopende jaar).
300	010 en	Feitelijk rendement (%)	Het feitelijke rendement dient op identieke wijze vastgesteld te worden als in tabel K205. Het betreft het jaarendement op het belegde vermogen inclusief derivaten. De

	020		<p>meetkundige bepaling van het te verwachten portefeuillerendement voor het lopende jaar dient in principe te gebeuren op basis van de strategische beleggingsmix. Het gehanteerde verwachte portefeuillerendement moet passen binnen de geldende maximale rendementsparameters.</p> <p>Het fonds geeft een verplichte onderbouwing van het gehanteerde portefeuillerendement en hoe dit past binnen de maximale parameters in het toelichtingenveld "Toelichting op het rendement" in tabel K501-2 (regel 080).</p>
310	010 en 020	Invloed rendementsverschil op dekkingsgraad (%-punt)	Het fonds rapporteert hier de invloed van het rendementsverschil tussen het feitelijke rendement en de benodigde interesttoevoeging aan de technische voorzieningen ten opzichte van de primostand van de dekkingsgraad.

Overige oorzaken en kruiseffecten (M6)

Regel	Kolom	Item	Definitie
320	010 en 020	Invloed van overige oorzaken en kruiseffecten op dekkingsgraad (%-punt)	<p>Dit onderdeel omvat de overige, veelal incidentele, oorzaken van een mutatie in de hoogte van de dekkingsgraad en een correctie voor het weglaten van alle kruiseffecten tussen de verschillende oorzaken. De overige oorzaken en kruiseffecten worden toegelicht op tabel K501-2 (regel 090).</p> <p>Indien er voorwaardelijke toeslagverlening is gefinancierd uit een toeslagendepot, dan worden de lasten van de betreffende toeslagverlening opgenomen onder M3 en de onttrekking uit het depot onder M6 (deze vraag). Per saldo is het resultaat op de dekkingsgraad gelijk aan nul.</p>

Maatregelen gewijzigd beleid t.o.v. het herstelplan

Regel	Kolom	Item	Definitie
330 t/m 380	010 en 020	330: Toename/afname achtergestelde lening 340: Premiebeleid aangepast 350: Beleggingsbeleid aangepast 360: Toeslagbeleid aangepast 370: Pensioenregeling aangepast 380: Andere maatregelen gewijzigd t.o.v. het herstelplan	<p>Bij deze onderdelen wordt gevraagd naar beleidsaanpassingen in het geactualiseerde herstelplan ten opzichte van het in voorgaande jaren geschetste beleid. Het fonds beantwoordt een vraag met 'ja' als er sprake is van een beleidswijziging die materieel van invloed is op het herstel. Het fonds geeft voor elke vraag die met "ja" beantwoord is een toelichting in het veld "toelichting indien het beleid is aangepast" in tabel K501-2 (regel 110).</p> <p>Bij regel 330 gaat het om mutaties in het betreffende jaar in de achtergestelde lening. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een nieuwe achtergestelde lening, verhoging van het nominale bedrag, omzetting van de achtergestelde lening in een</p>

			<p>bijstorting, (gedeeltelijke) aflossing of verandering in het deel van de achtergestelde lening dat mag meetellen bij de aanwezige solvabiliteit.</p> <p>Bij regels 340 tot en met 380 gaat het om premiebeleid, toeslagbeleid, beleggingsbeleid, pensioenregeling en overige materiële beleidswijzigingen.</p>
390	010 en 020	Heeft één van bovengenoemde beleidsmaatregelen een ongunstig effect op het herstelplan	Indien minimaal een van de beleidswijzigingen op zichzelf een ongunstig effect heeft op de dekkinggraad dan dient dit onderdeel met 'ja' beantwoord te worden, . Dit geldt ook wanneer de nadelige effecten van deze maatregel(en) op het herstel door andere maatregelen of exogene ontwikkelingen volledig gecompenseerd worden.

Tabel K501-2: Herstelplan

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Onderbouwing gekozen hersteltermijn	Het fonds geeft in dit toelichtingenveld de onderbouwing waarom vanuit het belang van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden een bepaalde looptijd van het herstelplan is gekozen (artikel 16, lid 3 van het Besluit FTK).
020	010	Toelichting op de "Maatregel minimaal vereist eigen vermogen"	Het fonds geeft een toelichting op het moment waarop de "maatregel minimaal vereist eigen vermogen" in werking treedt als de financiële positie van het fonds niet verbetert.
030	010 en 020	Toelichting op solvabiliteit	<p>Indien de (beleids-)dekkingsgraad, technische voorzieningen of vereiste dekkingsgraad in tabel K501-1 (regel 070 t/m 130) afwijkt van de gerapporteerde waarden in de kwartaalrapportage (tabel K101-1) dan geeft het fonds hier een verplichte toelichting op de verschillen.</p> <p>Het fonds geeft tevens een toelichting op alle opvallende zaken met betrekking tot de realisatie in het verslagjaar en de geactualiseerde verwachting aangaande de solvabiliteit voor zover die niet worden geadresseerd onder de elementen M1 t/m M6. Het fonds zet bij deze vraag de realisatie af tegen de verwachtingen volgens het herstelplan van vorig jaar. Het is niet nodig hier een woordelijke beschrijving te geven van de ontwikkelingen zoals weergegeven onder M1 tot en met M6.</p> <p>(Gedeeltelijk) herverzekerde pensioenfondsen en fondsen die een premieovereenkomst uitvoeren en een herstelplan indienen dat uitsluitend betrekking heeft op de in <u>eigen beheer</u> (eigen risico fonds) uitgevoerde pensioenregeling(en) geven onder vraag deze vraag een cijfermatige toelichting op de verschillen met verslagstaat K101 ((beleids-)dekkingsgraad, technische voorzieningen, vereiste dekkingsgraad).</p> <p>(Gedeeltelijk) herverzekerde pensioenfondsen en fondsen die een premieovereenkomst uitvoeren en een herstelplan indienen dat betrekking heeft op het <u>gehele fonds</u> lichten bij deze vraag toe hoe de technische voorzieningen afgedekt door garantiecontracten en/of technische voorzieningen voor risico deelnemers zijn meegenomen in het herstelplan, inclusief een toelichting op het verloop in de tijd.</p>
040	010 en 020	Toelichting op de premie	Het fonds geeft hier een toelichting op de gerapporteerde cijfers van de premie. Dit zijn de actuariael benodigde en beschikbare premie zoals vermeld in tabel K501-1 (regel 150 t/m 170), de premiepercentages zoals gerapporteerd in tabel K502-1

			<p>(kolom 110) en bijzonderheden in het verloop van M1 zoals gerapporteerd in tabel K502-1 (kolom 020).</p> <p>In de toelichting wordt in ieder geval ingegaan op (indien van toepassing):</p> <ul style="list-style-type: none"> - herstell premie of bijstortingen (inclusief cijfermatige uitsplitsing) - onttrekkingen uit of toevoegingen aan een premiedepot (inclusief cijfermatige uitsplitsing) - wijzigingen van het premiepercentage gedurende de hersteltermijn - wijzigingen in de regeling die effect hebben op de hoogte van de premie, zoals verhoging van pensioenrichtleeftijd (inclusief kwantificering van het effect) - materiële afwijkingen tussen de realisatie over het afgelopen verslagjaar ("invloed premieverschil op dekkingsgraad") en de verwachting voor het betreffende verslagjaar uit het vorige herstelplan - verschillen tussen de in het herstelplan gerapporteerde actuarieel benodigde en beschikbare premie met de ex ante premierapportage (K401) <p>Wanneer sprake is van premie voor risico deelnemers en/of premie voor verplichtingen onder garantiecontract dan licht het fonds toe welke premie in het herstelplan is gehanteerd.</p>
050	010 en 020	Toelichting op de uitkeringen	<p>Het fonds geeft hier een toelichting op de uitkeringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indien sprake is van materiële incidentele uitkeringen gedurende de gekozen hersteltermijn. - indien de realisatie over het afgelopen verslagjaar ("invloed solvabiliteitsvrijval op dekkingsgraad") materieel afwijkt van de verwachting voor het betreffende verslagjaar uit het vorige herstelplan.
060	010 en 020	Toelichting op de toeslagverlening/korting	<p>Het fonds geeft hier een toelichting indien een toeslag is verleend in het afgelopen verslagjaar of naar verwachting wordt verleend in het lopende verslagjaar. Het fonds rapporteert in ieder geval de datum van het toeslagbesluit, de hoogte van de gehanteerde maatstaf, welk gedeelte van de maatstaf is toegekend en het maximaal toe te kennen deel van de maatstaf op basis van de indexatiereguleerend uit artikel 15 besluit FTK.</p> <p>Wanneer de voorwaardelijke toeslagverlening is gefinancierd uit een toeslagendepot/bestemmingsreserve dan wordt dat hier tevens nader toegelicht.</p> <p>Indien het fonds in het verslagjaar een korting doorvoert dan wordt de korting in de bijlage 'vragenformulier bij het herstelplan' nader toegelicht.</p>

070	010	Toelichting op de verandering rentetermijnstructuur	Het fonds geeft hier een toelichting op de effecten van een veranderde rentetermijnstructuur op de dekkingsgraad.
080	010 en 020	Toelichting op het rendement	<p>Het fonds geeft een verplichte toelichting op het gehanteerde rendement door</p> <ol style="list-style-type: none"> de gehanteerde beleggingsmix, uitgedrukt in de beleggingscategorieën uit Besluit FTK art.23a, te vermelden (waarbij eventuele verschillen met de strategische beleggingsportefeuille zoals vermeld in de abtn en in de beleggingsstaten (K201) worden toegelicht); aan te geven welk gedeelte van de vastrentende waarden volgens de tabel uit Besluit FTK art.23a lid 5 als aandelen is beschouwd en het volgens het fonds van toepassing zijnde maximale portefeuillerendement voor het lopende jaar weer te geven (op basis van de berekeningswijze uit Besluit FTK art.23a). <p>Als het verwachte jaarrendement voor het lopende jaar afwijkt van de verwachting die vorig jaar werd aangehouden dan licht het fonds deze wijziging toe. Bij een stijging van het verwachte jaarrendement geeft het fonds tevens een onderbouwing dat er geen sprake is van verhoging van het risicoprofiel.</p>
090	010 en 020	Toelichting op overige oorzaken en kruiseffecten	<p>Het fonds geeft een gekwantificeerde toelichting indien de gerapporteerde overige oorzaken en kruiseffecten (M6) een materiële invloed op de dekkingsgraad van het gerealiseerde verslagjaar of het lopende verslagjaar hebben. Indien er meerdere invloeden zijn, worden deze afzonderlijk gespecificeerd en gekwantificeerd.</p> <p>Indien de verzekeringstechnische grondslagen in het verslagjaar zijn gewijzigd ten opzichte van het vorige jaar dan worden de wijzigingen hier toegelicht. Hieronder vallen bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) de overlevingstafel en correctiemethode voor ervaringssterfte, veronderstelde partnerfrequenties bij overlijden, voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten en de reserveringsmethode voor het arbeidsongeschiktheidspensioen.</p> <p>Ook indien er in het dekkingsgraadsjabloon over latere jaren dan het lopende jaar sprake is van een substantieel andere/grotere post onder M6 (tabel K502, kolom 070), dan licht het fonds dat bij deze vraag toe.</p>
100	010	Toelichting uitvoering herstelplan	<p>Indien het fonds ook het dekkingsgraadsjabloon 'berekening korting' in tabel K502-2 heeft ingevuld, dan geeft het fonds hier een toelichting op de maatregelen die in dit sjabloon zijn doorgerekend.</p> <p>In dit toelichtingenveld kunnen ook overige relevante opmerkingen met betrekking tot het herstelplan worden opgenomen.</p>

110	010 en 020	Toelichting indien beleid is aangepast ten opzicht van het ingediende herstelplan	Het fonds geeft bij deze vraag verplicht een concrete toelichting op de beleidswijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke herstelplan zoals vermeld in tabel K501-1 regel 330 t/m 380.
-----	------------------	---	--

Tabelgroep TG-HP2: Dekkingsgraadsjablonen

Tabel	K502-1	Dekkingsgraadsjabloon regulier beleid
Tabel	K502-2	Dekkingsgraadsjabloon berekening korting

Inleiding

Deze tabellen bevatten de dekkingsgraadsjablonen en vormen samen met de tabellen K501-1 en K501-2 en de bijlage(n) het herstelplan. Het fonds voegt bij deze rapportage de verplichte vragenformulieren toe. Deze zijn in Excel- en PDF-formaat en worden in DLR bijgevoegd. Tevens heeft het fonds in DLR de mogelijkheid om andere bijlagen toe te voegen. De ontwikkeling van de dekkingsgraad in het afgelopen verslagjaar (verslagjaar T) en het lopende jaar (verslagjaar T+1) in tabel K502-1, dient overeen te komen met de gerapporteerde ontwikkeling in verslagstaat K501-1 in kolom 010 en 020.

Toelichting op de sjabloon

In de dekkingsgraadsjablonen wordt de deterministische ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad vanuit de situatie aan het begin van het verslagjaar gedurende maximaal 10 jaar gepresenteerd aan de hand van een uitsplitsing naar de belangrijkste onderliggende oorzaken (M1 t/m M6). De mutaties van de dekkingsgraad die voortkomen uit deze oorzaken, worden alle uitgedrukt in procentpunten van de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad ultimo jaar kan in de dekkingsgraadsjabloon worden berekend door het gemiddelde te nemen van de primo en ultimo stand van de dekkingsgraad van het desbetreffende jaar. Indien maatregelen niet halverwege het jaar worden genomen maar op een ander moment, mag hier in de berekening van de beleidsdekkingsgraad rekening mee worden gehouden.

In de dekkingsgraadsjabloon "regulier beleid" (tabel K502-1) rapporteert het fonds het herstelpad conform regulier beleid, zonder gebruik te maken van de mogelijkheid om de indexatie in deze prognose op nul te veronderstellen en zonder een eventuele kortingsmaatregel. Mocht het strategische vereist eigen vermogen volgens de prognose niet binnen de hersteltermijn worden gehaald, dan vult het fonds de dekkingsgraadsjabloon "berekening korting" (tabel K502-2) in, waar wordt berekend of en hoeveel het fonds in het eerste jaar moet korten.

Ten behoeve van de dekkingsgraadsjabloon moet vanuit de situatie aan het begin van het verslagjaar een deterministisch scenario worden doorgerekend. Het is niet de bedoeling dat er als input gebruik wordt gemaakt van de output (gemiddelden of medianen) uit een stochastische analyse of dat er in de projectie sprake is van actuariële resultaten.

In de vijf rechterkolommen van de dekkingsgraadsjabloon worden de waarden van vijf belangrijke parameters vermeld. Dit zijn de premiehoogte, het opbouwpercentage, het percentage voorwaardelijke indexatie voor actieve deelnemers, het percentage voorwaardelijke indexatie voor inactieven en het meetkundig gemiddelde portefeuillerendement. Een korting wordt in de dekkingsgraadsjabloon berekening korting gerapporteerd als negatieve indexatie.

Pensioenfondsen die kiezen voor een hersteltermijn korter dan 10 jaar, dienen de dekkingsgraadsjabloon volledig in te vullen (dus voor alle jaren in het sjabloon). Ook wanneer het fonds naar verwachting het vereist vermogen eerder bereikt dan de duur van het herstelplan, rapporteert het fonds de prognose ook voor de resterende jaren.

Formularium

M1 = ΔDG (premie)

Deze mutatie gaat om de combinatie van enerzijds nieuwe onvoorwaardelijke aanspraken die in het verslagjaar ontstaan en anderzijds de daar tegenover staande premie-inkomsten. Ook andere premie-inkomsten worden in M1 meegenomen, zoals herstellpremies en bijstortingen door de sponsor.

M2 = ΔDG (uitkeringen)

De mutatie M2 is een maat voor de solvabiliteitsvrijval ten gevolge van uitkeringen, uitgedrukt als percentage van de voorziening.

M3 = ΔDG (indexering/korting)

Hierbij gaat het om de impact van de voorwaardelijke indexatie en kortingen. De onvoorwaardelijke indexatie is namelijk al meegenomen bij de bepaling van de voorziening en dus al in de bestaande dekkingsgraad verwerkt.

Indien de voorwaardelijke toeslagverlening wordt gefinancierd uit een toeslagendepot / bestemmingsreserve dan worden de lasten van de betreffende toeslagverlening opgenomen onder M3 en de onttrekking uit het depot onder M6. Per saldo is het resultaat op de dekkingsgraad gelijk aan nul.

M4 = ΔDG (rentetermijnstructuur)

Mutatie M4 betreft de impact die een mutatie van de technische voorziening, enkel als gevolg van een onverwachte wijziging van de rentetermijnstructuur, heeft op de dekkingsgraad. Omdat ex ante geen rentevisie die afwijkt van de door de markt ingeprijsde renteontwikkeling in de rentetermijnstructuur mag worden toegepast zijn de effecten voor toekomstige jaren in deze kolom gelijk aan 0%.

M5 = ΔDG (overrendement)

Hierbij gaat het om het effect van het extra rendement dat wordt gegenereerd door de beleggingsportefeuille ten opzichte van het benodigde rendement ten behoeve van de technische voorziening (deze is gelijk aan de éénjaarsrente in de rentetermijnstructuur van het betreffende jaar). Voor de beleggingsportefeuille wordt uitgegaan van het strategische beleid.

M6 = ΔDG (overig)

M6 behelst de overige veelal incidentele oorzaken van een mutatie in de hoogte van de dekkingsgraad en een correctie voor het weglaten van alle kruiseffecten tussen de verschillende oorzaken.

De mutatie in de dekkingsgraad kan als volgt in formulevorm worden weergegeven:
$$\Delta DG = \left(\frac{\Delta V}{\Delta TV} - DG_{voor} \right) * \left(\frac{\Delta TV}{TV + \Delta TV} \right)$$

Met:

ΔDG = toename van de dekkingsgraad in procentpunten als gevolg van een mutatie

TV = technische voorziening vóór mutatie

ΔV = mutatie van de waarde van de activa (vermogen) als gevolg van een bepaalde oorzaak

ΔTV = mutatie van de technische voorziening als gevolg van een bepaalde oorzaak

DG_{voor} = dekkingsgraad vóór mutatie

Onderstaande tabel geeft voor elk van de in de sjabloon onderscheiden mutatiefactor een specifieke uitwerking van deze formule.

	ΔV	ΔTV	$\Delta V / \Delta TV$	$\frac{\Delta TV}{(TV_{\text{primo}} + \Delta TV)}$	ΔDG
M1	Feitelijke premie (Pr_{feit})	Actuariële bruto premie (Pr_{act})	PremieDG = $Pr_{\text{feit}} / Pr_{\text{act}}$	$Pr_{\text{act}} / (TV_{\text{primo}} + Pr_{\text{act}})$	$(\text{PremieDG} - DG_{\text{primo}}) * Pr_{\text{act}} / (TV_{\text{primo}} + Pr_{\text{act}})$
M2	Uitkeringen (-U)	Uitkeringen (-U)	100%	$-U / (TV_{\text{primo}} - U)$	$(DG_{\text{primo}} - 100\%) * U / (TV_{\text{primo}} - U)$
M3	0	$\Delta TV_{\text{ind}} = TV_{\text{act}} * \text{ind}\%_{\text{act}} + TV_{\text{niet-act}} * \text{ind}\%_{\text{niet-act}}$	0%	$\frac{\Delta TV_{\text{ind}}}{(TV_{\text{primo}} + \Delta TV_{\text{ind}})}$	$- DG_{\text{primo}} * \Delta TV_{\text{ind}} / (TV_{\text{primo}} + \Delta TV_{\text{ind}})$
M4	0	ΔTV_{RTS}	0%	$\frac{\Delta TV_{\text{RTS}}}{(TV_{\text{primo}} + \Delta TV_{\text{RTS}})}$	$- DG_{\text{primo}} * \Delta TV_{\text{RTS}} / (TV_{\text{primo}} + \Delta TV_{\text{RTS}})$
M5	$p * V_{\text{primo}}$	$b * TV_{\text{primo}}$	$p / b * DG_{\text{primo}}$	$b / (1+b)$	$DG_{\text{primo}} * (p-b) / (1+b)$
M6	onbepaald	onbepaald	onbepaald	onbepaald	$\Delta DG(\text{overige oorzaken}) + \Delta DG(\text{kruisefecten})$

Toelichting symbolen:

DG_{primo} = dekkingsgraad per primo boekjaar

V_{primo} = vermogen per primo boekjaar

TV_{primo} = technische voorziening per primo boekjaar

ΔTV_{RTS} = ΔTV als gevolg van de wijziging van de rentetermijnstructuur

ΔTV_{ind} = ΔTV als gevolg van indexatie.

TV_{act} = deel van de voorziening primo voor de actieve deelnemers

TV_{niet-act} = deel van de voorziening primo voor de niet actieve deelnemers

p = het totale meetkundige rendement (%) van de gehele beleggingsportefeuille;

b = het benodigde rendement voor de technische voorziening (%).

Bijlagen Herstelplan

Het fonds voegt bij deze rapportage de verplichte vragenformulieren toe. Deze zijn in Excel- en PDF-formaat en worden in DLR bijgevoegd. Tevens heeft het fonds in DLR de mogelijkheid om andere bijlagen toe te voegen.

PENSIOENREGLEMENT**Tabelgroep TG-RG1: Gegevens per reglement**

Tabel	K602	Pensioenreglement
-------	------	-------------------

Wanneer in te vullen:	Jaarlijks per 1 april
Laatste wijziging staat:	januari 2016
Laatste wijziging aanwijzing:	januari 2019

Inleiding

Deze tabel moet door alle pensioenfondsen jaarlijks gerapporteerd worden. Op deze tabel worden kenmerken van de pensioenregeling(en) gevraagd. Deze kenmerken worden gevraagd voor alle regelingen waarvan de omvang van de technische voorzieningen ten minste 5% van de totale omvang van de technische voorzieningen van het fonds is en/of het aantal actieve deelnemers in de regeling ten minste 5% is van het totale aantal actieve deelnemers van het fonds.

Hierbij is een regeling een voor de deelnemer samenhangende set pensioenaanspraken. Een deelnemer is normaal gesproken slechts in één regeling (per fonds) actief. In veel gevallen zal er een één op één relatie zijn tussen de pensioenregeling en een pensioenreglement. Soms kunnen meerdere reglementen samen een pensioenregeling vormen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er een apart pensioenreglement is voor het tijdelijke ouderdomspensioen of het overbruggingspensioen, dan wel het arbeidsongeschiktheidspensioen.

In deze tabel wordt elke regeling in één kolom gerapporteerd. Een uitzondering wordt gemaakt wanneer de administratie van het pensioenfonds geen onderscheid maakt tussen verschillende regelingen. In dat geval mogen de verschillende regelingen samengevoegd worden tot een regeling. In de tabel kunnen kolommen worden toegevoegd voor elke regeling die gerapporteerd wordt.

Ook op sommige andere tabellen moeten individuele pensioenregelingen gerapporteerd worden. Ten einde de consistentie tussen deze tabellen te waarborgen is het van belang dat de naamgeving van de pensioenregelingen consistent worden gebruikt. Deze consistentie is niet alleen van belang tussen de verslagstaten van één verslagjaar, maar ook tussen de verschillende verslagjaren.

Tabel K602: Pensioenreglement

Regel	Kolom	Item	Definitie
N/A	#	Naam van het reglement	Het fonds vult voor elke regeling die gevoerd wordt de naam waaronder de regeling bij het fonds zelf bekend staat in bij de kolomkop. Het fonds vult zoveel kolommen in als nodig is. De naam moet consistent gebruikt worden over de verschillende tabellen en rapportageperioden.
010	N/A	Ontvangen premies in het voorafgaande jaar	Het fonds rapporteert de premies die in het voorafgaande jaar zijn ontvangen.
020	N/A	Betaalde uitkeringen in het voorafgaande jaar	Het fonds rapporteert de uitkeringen die in het voorafgaande jaar zijn betaald.
030 t/m 050	N/A	Technische voorzieningen	Het fonds rapporteert per ultimo van het voorafgaande jaar de technische voorzieningen die voor respectievelijk risico fonds en risico deelnemer worden aangehouden danwel die afgedekt zijn met een garantiecontract.
070 t/m 180	N/A	Aantal actieven	Het fonds rapporteert het aantal actieve deelnemers op totaalniveau en uitgesplitst naar drie subcategorieën. Per subcategorie wordt hierbij zowel het totaal aantal deelnemers in de subcategorie gerapporteerd, als ook een uitsplitsing naar geslacht). De volgende drie subcategorieën worden onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> - Met actieve deelnemers exclusief vrijgestelden van premiebetaling (regel 70 t/m 90) worden personen bedoeld waarvoor het pensioenfonds premie ontvangt en die niet tevens een ouderdomspensioenuitkering ontvangen. - Arbeidsongeschikten (regel 100 t/m 120) zijn actieven waarvoor het pensioenfonds geen premie ontvangt wegens arbeidsongeschiktheid. Indien een deelnemer gedeeltelijk arbeidsongeschikt is en de ontvangen premie hiervoor verminderd maar niet nul is, wordt de deelnemer niet hier maar bij de actieven opgevoerd. - Deeltijdgepensioneerden (regel 130 t/m 150) zijn actieven waarvoor het pensioenfonds zowel premie ontvangt als waaraan het pensioenfonds een uitkering verstrekt uit hoofde van het ouderdomspensioen. De som over de subcategorieën vormt het totaal aantal actieve deelnemers en wordt gerapporteerd op regel 160 t/m 180 (totaal en uitsplitsing naar geslacht).
190 t/m 210	N/A	Aantal gewezen deelnemers	Het fonds rapporteert hier het aantal gewezen deelnemers (slapers) op totaalniveau en uitgesplitst naar geslacht. Gewezen deelnemers zijn personen die pensioenaanspraken hebben opgebouwd maar nu geen aanspraken meer opbouwen bij het fonds.

220 t/m 360	N/A	Aantal pensioengerechtigden	Het fonds rapporteert het aantal pensioengerechtigden op totaalniveau en uitgesplitst naar type pensioenuitkering en naar geslacht. De som over de subcategorieën vormt het totaal aantal pensioengerechtigden en wordt gerapporteerd op regel 340 t/m 360.
370 t/m 390	N/A	Totaal aantal deelnemers	Het fonds rapporteert het totaal van alle actieve -, gewezen - en pensioengerechtigde deelnemers en de bijbehorende uitsplitsing naar geslacht. Het totale aantal deelnemers over de verschillende regelingen kan afwijken van het totale aantal deelnemers in tabel J701-1. Indien een deelnemer actief is in meerdere regelingen, door bijvoorbeeld deel te nemen aan een excedentregeling, zal in tabel K602 de deelnemer in alle betreffende regelingen meetellen terwijl in J701 elke deelnemer aan het pensioenfonds slechts één keer meegeteld mag worden.
400	N/A	Is het reglement in het huidige, lopende jaar, nog van toepassing?	Het fonds geeft aan of het reglement per primo van het lopende jaar (het jaar waarin deze rapportage wordt uitgevraagd) nog van toepassing is.
410	N/A	Zijn er reglementswijzigingen?	Het fonds geeft aan of er reglementswijzigingen hebben plaatsgevonden.
420	N/A	Ingangsdatum reglement (jjjj-mm-dd)	Het fonds rapporteert de datum waarop het reglement is ingegaan.
430	N/A	Worden er nog actieve deelnemers opgenomen?	Op deze regel geeft het fonds aan of instroom van deelnemers mogelijk is of dat het om een gesloten regeling gaat.
440	N/A	Vindt er nog pensioenopbouw plaats?	Op deze regel vult het fonds in of de deelnemers nog pensioen opbouwen. Dit kan dus ook gelden indien de regeling al gesloten is.
450 en 460	N/A	Vrijstelling van verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds	Het fonds rapporteert op regel 450 of de werkgever vrijgesteld is van deelneming in een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Indien dit het geval is dan vult het fonds op regel 460 de naam van het bedrijfstakpensioenfonds in dat vrijstelling heeft verleend. Bij vrijstelling van meerdere bedrijfstakpensioenfondsen gaat het om het meest relevante bedrijfstakpensioenfonds.
470	N/A	Wat is de doelgroep van het reglement?	De meeste pensioenregelingen gelden voor alle medewerkers van een bedrijf(stak). Indien de regeling voor een beperkte groep werknemers geldt kan hier opgegeven worden welke groep dit is. Uta personeel is het uitvoerend, technisch, administratief personeel in de bouwsector. Ingeval het fonds een beroepspensioenfonds is, geldt het volgende. Als de pensioenregeling van toepassing is op alle medewerkers die bij de beroepspensioenvereniging zijn aangesloten, dan dient hier "alle medewerkers" te

			worden geantwoord. Indien dat niet het geval is, dan moet hier "anders" worden ingevuld.
480 t/m 540	N/A	Pensioensoorten	<p>Op regels 480 t/m 540 geeft het fonds aan of de betreffende pensioensoorten in de pensioenregeling zijn opgenomen. Onderstaand worden enkele pensioensoorten kort toegelicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het tijdelijk ouderdomspensioen (regel 490) gaat vooraf aan het levenslang ouderdomspensioen, het eindigt wanneer het ouderdomspensioen ingaat. - Het overbruggingspensioen (regel 500) is een tijdelijke aanvulling op het levenslange ouderdomspensioen voor de periode dat de gepensioneerde nog geen AOW-uitkering ontvangt. De uitkeringen van het levenslang ouderdomspensioen en het overbruggingspensioen beginnen tegelijk. - Een tijdelijk partnerpensioen (regel 520) is een uitkering bij overlijden van de partner tot de pensioenleeftijd, of anders, indien het pensioenreglement hier iets over zegt. - Een arbeidsongeschiktheidspensioen (regel 540) zorgt voor een uitkering bij langdurige arbeidsongeschiktheid (meer dan 2 jaren). Het dient vaak als pensioen over het salarisdeel boven het maximum SV-loon. Daarnaast is een arbeidsongeschiktheidspensioen onder het maximum SV-loon onder voorwaarden mogelijk. Merk op dat 'oude' gevallen gebruik maken van de Wet op de Arbeidsongeschiktheid (WAO).
550	N/A	Van welk type overeenkomst wordt gebruik gemaakt bij de opbouw van het ouderdomspensioen	Het fonds geeft aan of er sprake is van een uitkeringsovereenkomst, kapitaalovereenkomst of premieovereenkomst of een combinatie van deze overeenkomsten.
560	N/A	Indien een combinatie van overeenkomsten wat bepaalt de scheiding tussen de pensioensystemen	Indien de regeling verschillende pensioensystemen voor dezelfde deelnemer kent, geeft het fonds aan wat de grondslag voor de splitsing is (op hoogte van inkomen / splitsing tussen vast inkomen en variabel inkomen / anders).
570 t/m 630	N/A	Uitkeringsovereenkomst	<p>Indien er sprake is van een uitkeringsovereenkomst dan vult het fonds op regel 570 in wat de grondslag van de opbouw is (eindloon, middelloon, vaste bedragen, anders). Het kan ook een combinatie van twee grondslagen zijn. Indien dit het geval is geeft het fonds op regel 580 aan wat het criterium is voor de scheiding tussen de twee componenten.</p> <p>Indien er sprake is van een eindloonregeling dan geeft het fonds op regel 590 of er sprake is van een zuivere eindloonregeling of dat een er beperking van kracht is.</p>

			Afhankelijk van de pensioensoorten en grondslag(en) van de opbouw vult het fonds op regel 600 t/m 630 per pensioensoort het jaarlijkse opbouwpercentage in. Dit opbouwpercentage moet met minimaal drie decimalen worden gerapporteerd.
640	N/A	Toeslagen op pensioenaanspraken ouderdomspensioen van actieve deelnemers	Het fonds rapporteert de soort toeslagverlening in die van toepassing is op de pensioenaanspraken van actieve deelnemers.
650	N/A	Ex ante bepaalde maatstaf actieve deelnemers	Op deze regel wordt aangegeven op welke vooraf vastgestelde maatstaf de toeslagen van regel 640 gebaseerd zijn.
660 t/m 670	N/A	Kapitaalovereenkomst	Indien sprake is van een kapitaalovereenkomst dan rapporteert het fonds of er een winstdelingsregeling van toepassing is (regel 660). Op regel 670 vult het fonds in wat de grondslag voor de berekening van het kapitaal is dat voor inkoop van pensioenrechten op de inkoopdatum beschikbaar komt.
680 t/m 720	N/A	Premievaststelling van uitkerings- en kapitaalovereenkomst	Het fonds geeft op regel 680 aan of er een deelnemersbijdrage is en zo ja, waaraan deze gekoppeld is. Op regel 690 vult het fonds het percentage in dat de deelnemers verschuldigd zijn. Het fonds geeft op regel 700 aan of er een maximum premie van toepassing is en zo ja, waaraan deze gekoppeld is. Op regel 710 vult het fonds het percentage in dat als hoogste verschuldigd is. Op regel 720 geeft het fonds aan of premiekorting toegestaan is.
730 t/m 750	N/A	Premieovereenkomst	Indien sprake is van een premieovereenkomst dan vult het fonds op regel 730 in wat er gebeurt met de ontvangen premie. De premie kan gebruikt worden voor belegging, als storting in een kapitaalverzekering of voor directe inkoop van pensioenaanspraken. Op regel 740 vult het fonds in hoe het premiebedrag is samengesteld en op regel 750 vult het fonds in hoe de premie voor de deelnemer is vastgesteld.
760	N/A	Toeslagen op pensioenaanspraken ouderdomspensioen van inactieve deelnemers	Op deze regel vult het fonds de soort toeslagverlening in die van toepassing is op de pensioenaanspraken van inactieven.
770	N/A	Ex-ante bepaalde maatstaf toeslag inactieve deelnemers	Het fonds rapporteert op welke vooraf vastgestelde maatstaf de toeslagen gebaseerd zijn.
780 t/m 820	N/A	Toetredingsleeftijd	Het fonds rapporteert op regel 780 de leeftijd waarop de deelnemer met de opbouw van ouderdomspensioen start. Als het fonds geen toetredingsleeftijd hanteert, dan moet het fonds 15 jaar invullen. Er mag op dit veld geen 0 worden ingevuld.

			<p>Het fonds geeft op regel 790 aan of er een wachttijd is voor de opbouw van het ouderdomspensioen waarover na toetreding niet alsnog pensioen wordt toegekend en rapporteert de bijbehorende duur van die wachttijd (in maanden) op regel 800.</p> <p>Het fonds geeft op regel 810 aan of er een drempeltijd is voor de opbouw van het ouderdomspensioen waarover na toetreding alsnog pensioen wordt toegekend en rapporteert de bijbehorende duur van die drempeltijd (in maanden) op regel 820.</p>
830 t/m 850	N/A	Pensioenleeftijd	Het fonds rapporteert op regel 830 de leeftijd waarop zonder bijzondere omstandigheden het ouderdomspensioen ingaat (pensioenrichtleeftijd). Het fonds vermeld tevens de vroegste en uiterste leeftijd waarop het ouderdomspensioen kan ingaan (regel 840 en 850).
860	N/A	Wat is de basis voor de berekening van het pensioengevende salaris?	Het fonds rapporteert de basis van het pensioengevende salaris waarover het pensioen wordt berekend. Het gaat hier om de termijnen van vaststelling van het salaris of een andere grondslag.
870 t/m 890	N/A	Maximum pensioengevend salaris of -grondslag	<p>Op regel 870 vermeldt het fonds of er sprake is van een maximum salaris of – pensioengrondslag dat pensioengevend is en op welke wijze het maximum wordt bepaald. Het fonds rapporteert de hoogte van het maximaal pensioengevend salaris en de maximale pensioengrondslag in euro's op regels 880 en 890.</p> <p>Het wettelijk maximum pensioengevend salaris dient bij beantwoording van deze vragen buiten beschouwing te worden gelaten.</p>
900 t/m 930	N/A	Franchise	Het fonds rapporteert op regel 900 wat de basis is van de franchise en of/hoe de franchise door de jaren heen wordt aangepast op regel 910. Indien de franchise wordt verhoogd op basis van een vooraf vastgelegde maatstaf dan wordt deze opgenomen op regel 920. De hoogte van de individuele franchise in euro's wordt vermeld op regel 930.
940 t/m 970	N/A	Uitruilen van ouderdomspensioen in partnerpensioen en vice versa	<p>Het fonds geeft op regel 940 aan of de regeling de mogelijkheid kent om ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen en op regel 960 of de regeling de mogelijkheid kent om partnerpensioen uit te ruilen in ouderdomspensioen. Het fonds rapporteert op regel 950 en 970 de bijbehorende factoren die van toepassing zijn bij de uitruil.</p> <p>Uitruilfactoren worden in factoren en niet in percentages gegeven. Het gaat hierbij om de factor die geldt op de pensioen(richt)leeftijd. Ter illustratie: De factor op regel 950</p>

			bepaalt het fonds door de te verkrijgen euro's partnerpensioen te delen door de daarvoor in te leveren euro's ouderdompensioen.
980 t/m 1030	N/A	Mogelijkheden tot individualisering	Regels 980 t/m 1030 hebben betrekking op individuele keuzes die deelnemers aan de pensioenregeling kunnen maken. Het fonds geeft per individuele keuze aan of deze wel of niet onderdeel uitmaakt van de pensioenregeling. Indien er sprake is van andere mogelijkheden tot individualisering (regel 1020) dan licht het fonds dit toe op regel 1030.
1040 t/m 1110	N/A	Voortzetting regeling	Regels 1040 t/m 1100 hebben betrekking op de voortzetting van pensioenopbouw bij bijzondere vormen van verlof. Het fonds geeft per beschreven situatie aan of een deelnemer de regeling in dat geval kan voortzetten. Indien sprake is van een andere vrijwillige voortzetting (regel 1100) dan licht het fonds dit toe op regel 1110.
1120 t/m 1170	N/A	Uitsluiting van bepaalde groepen werknemers	Op regel 1120 t/m 1160 geeft het fonds aan of respectievelijk bepaalde functiegroepen, vakantiewerkers, stagiairs, oogstmedewerkers of andere groepen zijn uitgesloten van deelname aan de pensioenregeling (ja/nee). Indien andere groepen zijn uitgesloten, dan licht het fonds dit toe op regel 1170.
1180	N/A	Deelname aan partnerpensioen	Het fonds rapporteert op deze regel of de regeling voor partnerpensioen voor de deelnemer al dan niet verplicht is (verplicht/vrijwillig).
1190	N/A	Geldt het partnerpensioen ook voor partners met wie de deelnemer niet gehuwd is, noch een geregistreerd partnerschap heeft?	Het pensioenfonds geeft aan of de pensioenregeling ook partnerpensioen kent voor een partner met wie de deelnemer niet gehuwd is, noch een geregistreerd partnerschap heeft gesloten.
1200	N/A	Hoe wordt de hoogte van het partnerpensioen vastgesteld?	Op deze regel vermeldt het fonds waaraan de hoogte van het partnerpensioen gekoppeld is.
1210	N/A	Hoogte partnerpensioen (in procenten tov het ouderdompensioen)	De hoogte van het partnerpensioen als percentage van het ouderdompensioen wordt hier vermeld.
1220	N/A	Toezegging partnerpensioen voor actieve deelnemers	Het fonds geeft aan of het partnerpensioen is toegezegd op opbouwbasis, risicobasis, voor pensioendatum op risicobasis en na pensioendatum op opbouwbasis of een combinatie van opbouwbasis en risicobasis. Een en ander moet beoordeeld worden aan de hand van het geldende reglement. Veelal zullen regelingen waarbij het partnerpensioen thans op risicobasis verzekerd is nog wel premievrije rechten kennen op in het verleden opgebouwd partnerpensioen. Hier moet geen rekening mee worden gehouden bij de invulling van deze vraag. Ook een aanspraak op partnerpensioen ontstaan uit uitruil van het ouderdompensioen blijft hier buiten beschouwing.

1230	N/A	Indien partnerpensioen op risicobasis, is de hoogte dan afhankelijk van de diensttijd?	Indien het partnerpensioen op risicobasis is, rapporteert het fonds op deze regel of het partnerpensioen gerelateerd is aan de diensttijd.
1240	N/A	Gelden voor de toeslagen op het ingegaan nabestaandenpensioen andere toezeggingen dan voor het ouderdompensioen?	Hier vermeldt het fonds of de wijze waarop de toeslagen op het partnerpensioen worden vastgesteld en gefinancierd, afwijkt van de wijze waarop dit voor het ingegaan ouderdompensioen gebeurt.
1250 t/m 1270	N/A	Wezenpensioen	Het fonds rapporteert op regel 1250 of de regeling voor wezenpensioen voor de deelnemer al dan niet verplicht is. Op regel 1260 vermeldt het fonds waaraan de hoogte van het wezenpensioen gekoppeld is. De hoogte van het wezenpensioen in procenten ten opzichte van het ouderdompensioen of partnerpensioen wordt vermeld op regel 1270.
1280	N/A	Deelname arbeidsongeschiktheidspensioen	Hier geeft het fonds aan of de deelname aan het arbeidsongeschiktheidspensioen verplicht is.
1290	N/A	Toekenning arbeidsongeschiktheidspensioen	Op deze regel rapporteert het fonds of het arbeidsongeschiktheidspensioen alleen wordt toegekend boven het maximum SV-loon dan wel alleen beneden het maximum SV-loon.
1300	N/A	Uitkeringspercentage arbeidsongeschiktheidspensioen boven/beneden maximum SV-loon	Op deze regel rapporteert het pensioenfonds of het uitkeringspercentage boven of beneden het maximale SV-loon ligt.
1310	N/A	Franchise arbeidsongeschiktheidspensioen	Op deze regel rapporteert het fonds over welk deel van het salaris het geen arbeidsongeschiktheidspensioen toekent.
1320	N/A	Gelden voor de toeslagen op het ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen andere toezeggingen dan voor het ouderdompensioen?	Het fonds vermeldt hier of de wijze waarop de toeslagen op het arbeidsongeschiktheidspensioen worden vastgesteld en gefinancierd, afwijkt van de wijze waarop dit voor het ingegaan ouderdompensioen gebeurt.
1330	N/A	Voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	Op deze regel wordt aangegeven of en zo ja, op welke wijze de pensioenopbouw wordt voortgezet tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid.
1340 t/m 1410	N/A	Toegekend percentage en ingangsdatum toeslagverlening	Het fonds rapporteert de hoogte van de toeslagverlening alsmede de ingangsdatum hiervan per toeslagbesluit voor zowel actieve deelnemers (regel 1340 t/m 1370) als gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (regel 1380 t/m 1410). Als er geen toeslagpercentage is toegekend, dan rapporteert het fonds 0,0000%. En als er geen toeslagverlening mogelijk is, zoals bijvoorbeeld bij eindloonregelingen, dan moet het veld leeggelaten worden.
1420	N/A	Wordt in het lopende jaar een eenmalige toeslag toegekend?	Hier geeft het fonds aan of er een eenmalige toeslag voor gewezen en pensioengerechtigde deelnemers is toegekend die ingaat in het lopende jaar.

1430	N/A	Toegekende eenmalige toeslag	Hier geeft het fonds de hoogte van de eenmalige toeslagverlening weer met vier decimalen achter de komma. Als er geen eenmalige toeslagverlening heeft plaatsgevonden, dan rapporteert het fonds 0,0000%. Als er geen eenmalige toeslagverlening mogelijk is, dan laat het fonds deze regel leeg.
------	-----	------------------------------	---

HAALBAARHEIDSTOETS

Tabelgroep TG-HBT1: Haalbaarheidstoets

Tabel	HBT	Haalbaarheidstoets
Laatste wijziging tabel:	Januari 2019	
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019	

Inleiding

Doel van deze staat is om te toetsen of de aanvangshaalbaarheidstoets correct is uitgevoerd. In tabel K702 moeten enkele belangrijke uitkomsten van de haalbaarheidstoets worden ingevuld. Verder bieden wij u gelegenheid om uw input te geven op de wijze van de informatie uitvraag. Opmerkingen uit de sector neemt DNB mee bij de evaluatie.

Bijlage Haalbaarheidstoets (in Excel)

Het fonds voegt bij indiening van de haalbaarheidstoets in het DLR ook de bijlage 'Bijlage Haalbaarheidstoets' toe. Deze bijlage bestaat uit verschillende tabbladen. In het eerste tabblad is een vragenlijst opgenomen. In de daaropvolgende tabbladen wordt u gevraagd cijferreeksen in te vullen. De vragenlijst is een hulpmiddel om vast te stellen of aan de wettelijke vereisten die aan de haalbaarheidstoets worden gesteld is voldaan. Bij elk tabblad staat nadere uitleg over de in te vullen gegevens. De bijlage 'Bijlage Haalbaarheidstoets' is te vinden op https://www.dnb.nl/statistiek/digitaal-loket-rapportages/toezicht-rapportages/040_Pensioenfondsen/index.jsp.

Tabel HBT: Haalbaarheidstoets

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Vanuit Vereist Eigen Vermogen - Ondergrens bij verwacht pensioenresultaat op fondsniveau	Bij deze vraag wordt de ondergrens van het verwachte pensioenresultaat gevraagd uitgaande van de financiële positie waaraan de vereisten van het vereist eigen vermogen wordt voldaan. Dit getal hoeft alleen in gevuld te worden bij de aanvangshaalbaarheidstoets en is niet verplicht bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets.
020	010	Vanuit feitelijke financiële positie - Ondergrens bij verwacht pensioenresultaat op fondsniveau	Op deze regel wordt de ondergrens van het verwachte pensioenresultaat gevraagd uitgaande van de feitelijke financiële positie op de rapportagedatum. Hierbij is de rapportagedatum gelijk aan 1 januari (artikel 30a van Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling).
030	010	Vanuit feitelijke financiële positie - Maximale afwijking van pensioenresultaat op fondsniveau in slechtweersscenario	Op deze regel wordt de maximale afwijking gevraagd die het pensioenresultaat in het slechtweersscenario kan afwijken van het verwacht pensioenresultaat en die het pensioenfonds heeft uitgedrukt als een relatief percentage dat de afwijking ten opzichte van het verwacht pensioenresultaat aangeeft (uitgaande van de feitelijke financiële positie op de rapportage datum).
040	010	Vanuit Vereist Eigen Vermogen - Verwacht pensioenresultaat op fondsniveau	Bij deze vraag wordt het verwachte pensioenresultaat gevraagd uitgaande van de financiële positie waaraan de vereisten van het vereist eigen vermogen wordt voldaan. Dit getal hoeft alleen in gevuld te worden bij de aanvangshaalbaarheidstoets en is niet verplicht bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets.
050	010	Vanuit feitelijke financiële positie - Verwacht pensioenresultaat op fondsniveau	Op deze regel wordt het verwachte pensioenresultaat gevraagd uitgaande van de feitelijke financiële positie op de rapportagedatum. Hierbij is de rapportagedatum gelijk aan 1 januari (artikel 30a van Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling).
060	010	Vanuit feitelijke financiële positie - Afwijking van pensioenresultaat op fondsniveau in slechtweersscenario	Op deze regel wordt de afwijking gevraagd die het pensioenresultaat in het slechtweersscenario afwijkt van het verwacht pensioenresultaat en die het pensioenfonds heeft uitgedrukt als een relatief percentage dat de afwijking ten opzichte van het verwacht pensioenresultaat aangeeft (uitgaande van de feitelijke financiële positie op de rapportage datum).
070	010	Toelichting op de haalbaarheidstoets	Hier heeft het fonds de mogelijkheid om een toelichting te geven op of om opmerkingen te maken over de indiening van de haalbaarheidstoets, voor zover dit niet aan bod komt in de toegevoegde bijlage.

--	--	--	--

MAANDSTATEN**Tabelgroep TG1-DG: Dekkingsgraadrapportage**

Tabel	M101	Dekkingsgraad
-------	------	---------------

In te vullen door:	Alle pensioenfondsen met technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds
Wanneer in te vullen:	Elke maand
Laatste wijziging staat:	Januari 2019
Laatste wijziging aanwijzing:	Januari 2019

Tabel M101: Dekkingsgraad**Inleiding**

In deze staat worden op maandbasis de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad ingevuld. De gebruikte begrippen sluiten aan bij de hoofdingeling van de balans die moet worden gerapporteerd in de jaarstaten (J301) en de kwartaalstaten (K101) en bij de solvabiliteitspositie gerapporteerd in J501.

Regel	Kolom	Item	Definitie
010	010	Technische voorzieningen voor risico fonds	Deze post toont de omvang van de technische voorzieningen die voor risico pensioenfondsen worden aangehouden. Bij deze post mag in deze rapportage volstaan worden met een schatting. Fondsen die geen TV voor risico fonds hebben of waarvan de CWO reeds heeft plaatsgevonden, moeten in het veld TV risico fonds een nul vermelden.
020	010	Technische voorzieningen voor risico deelnemer	Deze post toont de omvang van de technische voorzieningen die voor risico deelnemers worden aangehouden. Bij deze post mag in deze rapportage volstaan worden met een schatting.
030	010	Technische voorzieningen afgedekt door een garantiecontract	Deze post toont de omvang van de technische voorzieningen die afgedekt zijn met een garantiecontract. Bij deze post mag in deze rapportage volstaan worden met een schatting.

040	010	Aanwezige solvabiliteit	<p>Hier rapporteert het fonds de aanwezige solvabiliteit, conform de aanwijzingen bij J501 en de kwartaalstaten beleggingen K101.</p> <p>De aanwezige solvabiliteit is niet per definitie gelijk aan het eigen vermogen. Zo wordt immateriële activa niet tot de solvabiliteit gerekend, terwijl (delen van) achtergestelde leningen juist weer wel daartoe behoren. De reserve, die door de inkoopregeling Wet VPL is ontstaan, behoort tot het eigen vermogen maar telt niet mee bij de berekening van de aanwezige solvabiliteit. Ook zijn nog andere correctieposten mogelijk. Het pensioenfonds beoordeelt zelf – gegeven de bestaande wet- en regelgeving – welke correcties noodzakelijk zijn. Indien het fonds een positieve correctie toepast, legt het fonds dit vooraf ter goedkeuring aan DNB voor.</p> <p><i>Aanwezige solvabiliteit =</i> <i>+ eigen vermogen</i> <i>- immateriële activa</i> <i>+ achtergestelde leningen, voor zover bijdragend aan de solvabiliteit</i> <i>- reserve VPL</i> <i>+ andere correctieposten</i></p>
050	010	Dekkingsgraad (%)	<p>De dekkingsgraad wordt berekend door de totale technische voorzieningen op te tellen bij de solvabiliteit en dit te delen door het totaal van de technische voorzieningen.</p> <p>In formulevorm:</p> $Dekkingsgraad = 1 + \frac{Aanwezige\ solvabiliteit}{TV\ vRF + TV\ vRD + TV\ af\ gedekt} * 100\%$
060	010	Beleidsdekkingsgraad (%)	<p>Het fonds rapporteert de beleidsdekkingsgraad als het voortschrijdende gemiddelde van de gerapporteerde dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. Indien achteraf blijkt dat een gerapporteerde maanddekkingsgraad aanpassing behoeft, dient deze aanpassing bij de berekening van de beleidsdekkingsgraad te worden meegenomen. Het is niet verplicht hiervoor een herrapportage in te dienen, wel moeten eventuele aanpassingen worden toegelicht in het toelichtingen veld zodat de hoogte van de beleidsdekkingsgraad verklaard is.</p>
070	010	Algemene toelichting op de dekkingsgraadrapportage	<p>In de toelichting dienen eventuele bijzondere oorzaken van de mutatie van de dekkingsgraad te worden opgenomen (met kwantificering), bijvoorbeeld de aanpassing</p>

			van een grondslag van de technische voorziening. Ook moet een contante waardeoverdracht op dit veld worden toegelicht.
--	--	--	--

BIJLAGEN

Voorbeeldsjabloon

Bij wijze van handreiking wordt onderstaand een sjabloon getoond die beoogt de bepalingen van artikel 11 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen inzichtelijk te maken. De sjabloon is slechts een hulpmiddel. De sjabloon vervangt niet de bepalingen van genoemd artikel in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.

	Minimaal vereist eigen vermogen: berekeningswijze voorgeschreven in art 11 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen		
11 lid 2	Indien door het fonds beleggingsrisico wordt gelopen:		
	- de bruto technische voorzieningen onder aftrek van de overdrachten uit hoofde van verzekering en bruto technische voorzieningen	a1	
	- de totale bruto technische voorzieningen aan het einde van het boekjaar	a2	
	Resulterende reductiefactor: $(a1):(a2)$, maar niet minder dan 0,85	b	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 2 $(b * 0,04 * (a2))$		A
11 lid 3	Indien door het fonds geen beleggingsrisico wordt gelopen, en de beheerslasten voor een periode van meer dan vijf jaar zijn vastgelegd:		
	- technische voorzieningen aan het einde van het boekjaar, overeenkomstig het tweede lid	c	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 3 $(c * 0,01)$		B
11 lid 4	Indien door het fonds geen beleggingsrisico wordt gelopen, en de beheerslasten voor een periode van vijf jaar of minder zijn vastgelegd:		
	- de netto beheerslasten in verband met de bedrijfsuitoefening in het afgelopen boekjaar	d	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 4 $(d * 0,25)$		C
11 lid 5	Voor pensioenregelingen met risicokapitaal bij overlijden:		
	- risicokapitaal in het afgelopen boekjaar	e1	
	- risicokapitaal ten laste van het fonds na aftrek van de overdrachten uit hoofde van verzekering	e2	
	Resulterende reductiefactor: $(e2):(e1)$, maar niet minder dan 0,50	f	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 5 $(f * 0,003 * e1)$		D

11 lid 6	Indien het pensioenfonds arbeidsongeschiktheidspensioen uitvoert:		
	De brutoschaden in de afgelopen drie boekjaren	g1	
	Schaden die voor eigen rekening komen van het fonds na overdracht uit hoofde van verzekering	g2	
	Resulterende reductiefactor: $(g2):(g1)$, maar niet minder dan 0,50	h	
11 lid 6a	Geboekte dan wel verdiende premies in het afgelopen boekjaar, naargelang welk bedrag het hoogst is en van de in rekening gebrachte poliskosten:	i	
	- voor zover deze premies en kosten niet meer bedragen dan EUR 50 mln	j1	
	- voor zover deze premies en kosten meer bedragen dan EUR 50 mln (dus: i - j1 maar niet minder dan nul)	j2	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 6a $(0,18 * j1 + 0,16 * j2) * h$	k	
11 lid 6b	Gemiddeld geboekte brutoschaden in de afgelopen drie boekjaren plus gemiddelde toevoeging aan de schadevoorziening in de afgelopen drie boekjaren:	l	
	- voor zover deze schaden en toevoegingen niet meer bedragen dan EUR 35 mln	m1	
	- voor zover deze schaden en toevoegingen meer bedragen dan EUR 35 mln (dus: l - m1 maar niet minder dan nul)	m2	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 6b $(0,26 * m1 + 0,23 * m2) * h$	n	
11 lid 7	Hoogste van berekeningen volgens art 11 lid 6a en volgens art 11 lid 6b (dus: hoogste van k en n)	p	
	Hoogste van berekeningen volgens art 11 lid 6a en volgens art 11 lid 6b in vorig boekjaar	q	
	Indien $p < q$:		
	Technische voorzieningen voor te betalen schaden onder aftrek van de overdrachten uit herverzekering aan het einde van het afgelopen boekjaar	r	
	Technische voorzieningen voor te betalen schaden onder aftrek van de overdrachten uit verzekering aan het begin van het afgelopen boekjaar	s	
	Resultierend verhoudingsgetal: $(r):(s)$, maar niet meer dan 1,00	t	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 7: als $p < q$ dan uitkomst is $t * q$, anders uitkomst is p		E

	Minimaal vereist eigen vermogen (art 11 Besluit financieel toetingskader pensioenfondsen)		
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 2	A	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 3	B	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 4	C	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 5	D	
	Uitkomst berekening volgens art 11 lid 6 en 7	E	
	Totaal bedrag Minimaal vereist eigen vermogen	=A+B+C +D+E	

Aanpassingen oude voorbeeldsjabloon

- Artikel 10 is veranderd in artikel 11
- Technische voorzieningen voor risico fonds in lid 2 is veranderd in de bruto technische voorzieningen onder aftrek van de overdrachten uit hoofde van verzekering en bruto technische voorzieningen
- Technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract in lid 2 is veranderd in de totale bruto technische voorzieningen aan het einde van het boekjaar
- Technische voorzieningen voor risico deelnemers is veranderd in technische voorzieningen aan het einde van het boekjaar, over eenkomstig het tweede lid
- Lid 5 is veranderd in risicokapitaal in het afgelopen boekjaar en risicokapitaal ten laste van het fonds na aftrek van de overdrachten uit hoofde van verzekering
- (k):(j) in lid 5 is veranderd in (e2):(e1)